

ITALIJA / ŠKANDAL O PODKUPNINAH

Vlada odobrila politično rešitev

Štirje odloki in trije osnutki zakonov

RIM - Italijanska vlada je sinoči odobrila stiri zakonske odloke in tri zakonske osnutke, ki zadevajo tako imenovano politično rešitev škandala v zvezi s korupcijo. Gre za nov normativ o financiranju strank, o depenalizaciji nekaterih prekrškov, o deblokadi zakupov, o prizivu računskega dvora na upravno sodišče zoper akte javne uprave. To so odloki, ki stopijo v veljavo takoj. Trije zakonski osnutki pa zadevajo pospešitev sodnih postopkov (z dogovarjanjem), spremembe pri razsodbah po skrajšanem postopku in spremembe norm za razsodbe pretorjev.

Zakonski odlok, ki zadeva financiranje strank, sprejema v glavnem smernice, ki jih je odobrila pristojna senatna komisija, vendar z nekaterimi popravki. Niso predvidene zaporne kazni, vendar odlok uvaja denarno kazen v višini trikratnega zneska sporne vsote, če pa je slednja zelo visoka, jo država lahko zahteva od stranke, kateri pripada oni, ki se je pregrešil. Prav tako predvideva odlok prepoved politične dejavnosti, katere trajanje je odvisno od resnosti prekrška, za kar so izdelali posebno razpredelnico. Predsednik vlade Amato je tudi dejal, da so poostriili ukrepe zoper tiste parlamentarce, ki ne posredujejo točnih podatkov o svojem premoženjskem stanju. Predsednika zbornice in senata bosta lahko poverila finančnim straznikom ugotavljanje dejanskega premoženja tistih parlame-

natcev, ki ne bodo nudili zadovoljivih in prozornih podatkov.

Kar zadeva korupcijo in izsiljevanje ostaja v veljavi normativ, predviden v kazenskem zakoniku, uvaja pa možnost zmanjšanja zaporne kazni, če krsitelj vrne tisto, kar je izsilil.

Vlada je uvedla tudi depenalizacijo glede nekaterih drugih prekrškov: na primer podpisovanje nekritičnih čerkov (kar močno bremeni preture) in neprijavljanje nesreč. Tako bi morali razbremeniti prvostopenjska sodišča za 10 do 12 odstotkov njihovega dela.

Ni se jasno, če bo zakon o financiranju strank vplival na referendum o tem vprašanju. Vse bo odvisno od odločitve kasacijskega sodišča, je se rekel predsednik vlade Amato.

Socialistični tajnik Benvenuto je omenil možnost, da bi na celo dvodomne komisije za institucionalne reforme imenovali nekdanjo predsednico poslanske zbornice Nilde Iotti. Tajnik DSL Occhetto je predlog takoj sprejel in ga ponovil, medtem ko se druge stranke o tem vprašanju niso izrekle. Prihodnji teden ja na vsak treba najti novega predsednika.

Medtem je krščanska demokracija zahtevala oblikovanje novega volilnega zakona. Demokristjanski senatorji so predložili zakonski osnutek, ki predvideva izvolitev senatorjev s pretežno večinskimi sistemom. Predstavnik gibanja Mreža Leoluca Orlando

pa je zahteval predčasne volitve in predlagal, naj se parlament odloči za evtanazijo samega sebe. V vrstah socialistične stranke pa so se vedno polemike. Valdo Spini je kritiziral Martellija, ki se je včeraj sestal z nekaterimi predstavniki socialistične prenove, medtem ko je Craxi napovedal, da bo vložil tožbo v zvezi z vestmi, po katerih naj bi na računu njegove tajnice dobili 6 milijard lir. Predvsem gre za račun mojega urada, pravi Craxi, in na njem ni milijard, temveč so kvečjemu milijoni.

SKOPJE / NESREČA TERJALA 75 MRTVIH IN 16 RANJENIH

Strmoglavilo je makedonsko letalo

MARIAN KOS / SKOPJE

Skopje - Zürich, potniki pa so bili v glavnem Albanci s Kosova.

Po dosedanjih ugotovitvah preiskovalci izključujejo, da bi bila v letalu podtaknjena bomba; opredeljujejo se torej za okvaro ali za napako. Podsekretar v makedonskem notranjem ministstvu Pavle Trajanov je dejal, da je letalo strmoglavilo nekaj sto metrov po vzletu. Bajje se je fokter nagnil v levo, pilot ga je poskušal naravnati, a zaman. Letalo je s kri-

lom udarilo ob tla, strmoglavilo in eksplodiralo. Hasneje je eden od preizvelih, stevard Zoran Ackovski dejal, da je ze med vzletanjem občutil nenavadne tresljaje.

Takoj po nseretci je makedonsko ministrtstvo za promet imenovalo posebno preiskovalno komisijo, ki bo ugotavljala vzroke nesreče. V Skopje pa so pršli tudi strokovnjaki tovarne Fokker iz Nizozemske. Nasli so ze obe »crni skatli«, ki belezita pogovore v pilotski kabi-

ni in delovanje instrumentov.

Letališče Petrovac je vse od uvedba blokade Srbije zelo prometno letališče, saj ga uporabljajo prebivalci Srbije in Crne Gore. Promet je tako prekomerno narasel, letališče je postalo ena najzvi-vahnejših točk na Balkanu in za Makedonijo zelo donosno podjetje. V nekaj mesecih so tam nastala številna nova podjetja, ki se ukvarjajo s potniškim prometom. Sicer pa ima letališče tudi probleme s tehnično opremo.

Zaenkrat seveda se ni mogoče govoriti o vzrokih nesreče, ki je ze druga v zadnjem letu dni v Makedoniji. Julija lanskega leta je namreč nedalec od vrha Solunske glave strmoglavilo transportno letalo antonov AN-2 ruske proizvodnje. Vseh šest članov posadke je izgubilo življenje. Domnevajo, da je tisti nesreči botrovalo hudo neurje, ki je v tistem času divljalo nad Makedonijo.

Vest o nesreči je povzročila val zalovanja, makedonske oblasti pa so prejele številne sozalne brzojavke tudi iz tujine. Med temi sta tudi brzojavki predsednika in premiera Slovenije Kučana in Drnovska. Slovenija je Makedoniji tudi ponudil pomoč stab civilne zaštite Slovenije, predvsem za identifikacijo žrtev; v Sloveniji namreč deluje visoko specializirana ekipa, kin jo sestavljajo visoko usposobljeni strokovnjaki Instituta za sodno medicino Univerzitetnega kliničnega centra v Ljubljani.

Prva nesreča novega fokkerja 100

DEN HAAG - Fokker 100, dvomotorno reaktivno letalo velja za zelo zanesljivo letalo. Včerajšnja nesreča je namreč prva, odkar je bil leta 1988 fokter 100 vključen v redni promet. Do manjše nesreče je sicer prišlo v Zenevi leta 1989, ko se je zaradi vibracije nalomilo glavno podvozje; to oklvaro so hitro popravili.

Trgovsko je Fokker 100 zelo uspešno letalo: 160 jih je ze v prometu, nadaljnjih 250 pa je bilo naročenih pri družbi Fokker s sedežem v Amsterdamu. Letalo je opremljeno z dvema Rolls-royceovima motorjema, lahko prevaža 107 potnikov na razdaljo 3.000 kilometrov. V promet ga je prva vključila švicarska družba Swissair, glavni kupoeč teh letal pa he ameriška letalska družba American Airli-

nes, ki je naročila kar 75 fokterjev, medtem ko jih je US Air kupila 40.

Sicer pa je to letalo kupilo veliko stvilo družb iz številnih držav: Air UK in British Airways iz Velike Britanije, KLM iz Nizozemske, Portugalia iz

Portugalske, Corse Méditerranée iz Francije, CAAC in China Eastern iz Kitajske, sicer pa iz Vzhodne Azije se Bangkok Airways, Korean Air, Garuda Indonesia, Pelita in Sempati, iz Afrike Air Gabon in Air

Ivoire ter iz Južne Amerike Mexicana in Tam. Makedonska družba Pal Air je letalo najela pri družbi AFT (Aircraft Financing and Trading), joint venture med Fokkerjem in Rolls Royceom. (AFP, telefoto AP)

TRST / POMEMBNA PRIDOBITEV ZA TRŽAŠKO KREDITNO BANKO

Nova agencija Mitnica

V neposredni bližini Stare mitnice so sinoči odprli novo agencijo, s katero bo TKB občutno razbremenila svoj daleč pretesen osrednji sedež

TRST - S preprosto slovesnostjo v ozjem krogu poslovnih sodelavcev, gostov in prijateljev je Tržaska kreditna banka sinoči predala namenu novo agencijo v središču mesta, ki jo je poimenovala po bližnji Mitnici (na sliki - foto Ferrari). Gre za pomemben korak v življenju tega hitro razvijajočega se slovenskega denarnega zavoda, s kate-

rim se se bolj približuje odjemalcem svojih storitev, predvsem pa njihovim pričakovanjem po kakovosti denarnega poslovanja.

Zbrane goste, prijatelje in poslovne sodelavce banke, ki jih je okusno in funkcionalno urejena notranjost prostorov prijetno presenetila (medtem ko bo treba za dokončno zunanjo podobo

se nekoliko potpeti v pričakovanju ustreznih dovoljenj), je pozdravil predsednik njenega upravnega sveta Egon Kraus, za njim pa je župnik Sv. Antona Novega don Cividin prostore posvetil, medtem ko je skofov vikar gospod Voncina izrekel priložnostno sveto besedo.

Na 4. strani

BOSNA IN HERCEGOVINA / KARADŽIČEVE IZJAVE RAZJEZILE CLINTONA

Od prihodnjega tedna skupna ameriško-ruska humanitarna akcija

WASHINGTON, SARAJEVO - Radovan Karadžić je z izjavo ameriskim časopisom, češ da odmetavanja clovekoljubne pomoči s padali nad Bosno pomeni »hudo napako ameriške administracije« in da bi to lahko pomenilo začetek obsežnejših terorističnih akcij v ZDA, resno razjezil predsednika Billa Clintona. »Ce to niso le govori-ce,« je novinarjem dejal Clinton, »potem so resno napako naredili oni.« Ameriski predsednik je ob tem se poudaril, da se Americanom ni treba bati Karadžićevih groženj.

Ameriski in ruski vojaški strokovnjaki so se dogovorili, da bodo od dvanajstega marca naprej pomoč ljudem v Bosni odmetavala tudi ruska tovarna letala, ki bodo vzletala z ene od vojaških postojank NATO. Ameriski predstavnik na newyorskkih pogajanjih o Bosni Bartholomew je izrazil previden optimizem glede poteka dogovarjanj o morebitni mirni raz-

rešitvi spora. Kljub vsem diplomatskim prizadevanjem pa so tudi včeraj Srbi v Sarajevu napadli enega od clovekoljubnih konvojev in predstavnik ZN v mestu je povedal, da usoda treh voznikov napadenega konvoja se ni znana. Poveljnik mirov-nih sil v BiH general Philippe Morillon pa se s spremstvom skuša prebiti do Muslimanov na območju Cerske. Z enega najbolj silovito napadanih območij v BiH v zadnjih dneh po podatkih srbskega radia dedi najmanj 20.000 ljudi.

Medtem se je novi poveljnik Unproforja švedski general Lars-Erich Wahlgren sestal na ločenih sestankih z jugoslovanskim zveznim predsednikom Cosićem ter s poveljnikom jugoslovanskih oboroženih sil generalom Panićem.

Na sliki (telefoto AP) veselje v Gorazdu ob prihodu humanitarnega konvoja OZN s prehrano in zdravili.

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Afera Enzo Carra: razrešili tri karabinjerje

Milansko poveljstvo karabinjerjev je takoj razrešilo karabinjerja, ki sta v sodno dvorano pripeljala vklenjenega glasnika bivšega tajnika KD Forlanija in pa karabinjerskega častnika, ki je bil tedaj v službi na sodišču.

..... stran 4

Visoko priznanje prof. Pavletiču

Profesor Bojan Pavletič je prejel visoko odlikovanje Reda za zasluge italijanske republike za svoje več kot štiridesetletno delovanje na šolskem področju, med katerim je bil mentor več generacijam zamejske mladine.

..... stran 7

Dopolnilna blagajna in odpusti v Tržiču

Na Tržiškem se spet širijo zaskrbljujoče vesti o krizi v podjetjih z državno udeležbo. V tovarnah Alenia in Meteor v Ronkah zaradi viška delovne sile tvega delovno mesto skupno skoraj 70 zaposlenih, v ladjedelnici pa naj bi konec meseca poslali v dopolnilno blagajno dvesto delavcev in to kar za šest mesecev. Dvajset odpuštov napovedujejo tudi v kemičnem podjetju Adriaplast.

..... stran 8

Jazz in film

V Gorici so se zaključila jazz srečanja, ki so bila posvečena saksofonu, njihov obračun pa je vsekakor pozitiven. V Trstu bo drevi pred domačo publiko spet nastopil filmski mojster amater Aljoša Zerjal, ki bo prikazal izbor svojih filmov. Glasbena matica uspešno nadaljuje s koncertno sezono, gledaliških predstav pa je trenutno v Trstu veliko in med njimi je več zanimivih. O vsem tem na strani kulturnih dogodkov.

..... stran 20

NOVICE

Neurje v ZDA povzročilo 5 mrtvih

WASHINGTON - Severovzhodne ameriške države je v zadnjih 24 urah prizadelo hudo neurje, ki je povzročilo vsaj pet smrtnih žrtev. Mrzla fronta zadeva obalo Virginie in Connecticuta, kjer beležijo snežne meteže, poredico in izredno močne vetrove. V Smithsburgu, majhnem mestu v Marylandu je neurje odneslo streho na osnovni šoli.

Momariča ZDA prestregla srbsko orožje za Somalijo

WASHINGTON - Ladje ameriške vojne momariče so včeraj pri otočju Seychelles prestregle grško ladjo "Maria", ki je prevzela tovar srbskega orožja somalskim "gospodom vojne". Ameriška momariča je bila Marii za petami že dva tedna, saj so vedeli, da krsi trgovski embargo, ki ga je OZN določil do ZR Jugoslavije, istocasno pa je tudi prepovedal izvoz orožja v Somalijo. Glasnik Bele hiše je povedal, da so v zadnjem mesecu ustavili pet ladij, ki so kršile embargo do Jugoslavije.

Ubili tri misijonarje

CIUDAD MEXICO - Tri misijonarje, ki so jih konec januarja ugrabili v Panami, so včeraj nasli mrtve. Dva duhovnika sta bila Američana, tretji pa Peruvianec. Misijonarje verske organizacije "Nova plemenina" so ugrabili na meji s Kolumbijo, sumijo pa da gre za panamske in kolumbijske gverilce. Odgovornost za ugrabitev je prevzela ena od gverilskih organizacij, ki so nastale po ameriskem posegu v Panami leta 1989.

Nikaragva: strmoglavilo letalo z osmimi osebami

MANAGUA - Manjše dvomotorno letalo, ki je prevzalo osem oseb, je včeraj strmoglavilo v Nigaragvi, ko je letelo približno 70 kilometrov od prestolnice. Vest je sporočil funkcionar letalske družbe Aero Servicios Walter Gutierrez, ki je lastnica družbe. Letalo "Cessna 401" je letelo med Managuo in mestcem Siuna na atlantski obali. Vzroki nesreče so neznani.

Husein dal usmrtili predstavnik plemena Jibour

LONDON - Irski predsednik Sadam Husein je brez vsakršnega procesa dal ustreliti dve vidni osebnosti plemena Jibour, ki sta bili obtoženi nepostojnosti v odnosu do iraškega predsednika. Irski državni kongres, organizacija ki v pregnanstvu nasprotuje Sadamovemu režimu je sporočila, da gre za generala Mohameda Biala Al Jabourija in sejkia Diri Al Jibouria. Pleme Jibour je doslej Sadamu zagotavljalo vso politično in vojaško podporo.

ZDRUŽENE DRŽAVE AMERIKE PROTI SRBIJI

Bill Clinton zagrožil z ostrejšimi sankcijami

Pri Sejšelih ustavili srbsko ladjo z orožjem za Somalijo

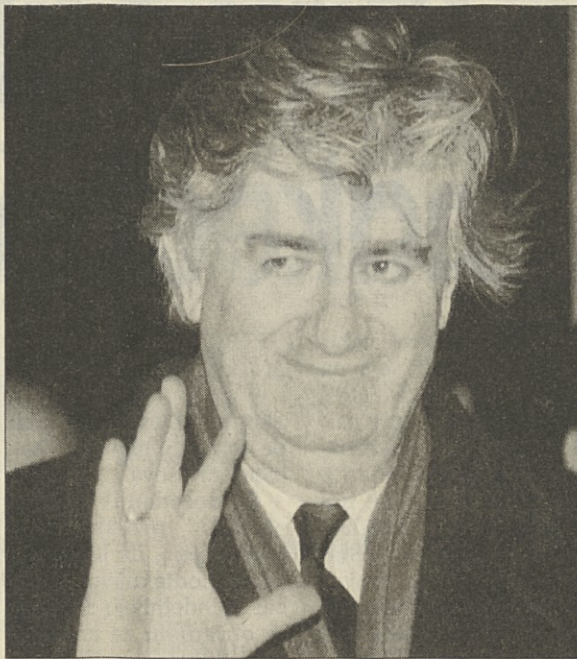
WASHINGTON - Ameriška momariča je v petek jutraj v Indijskem oceanu pri Sejšelih ustavila srbsko ladjo, ki je prevzala orožje v Somalijo. Predstavniki ameriškega predsednika za tisk Stephanopoulos je povedal, da je to že peta srbska ladja, ki so jo morali v zadnjih tednih ustaviti zaradi uveljavitve sankcij proti Srbiji in Crni gori.

Ameriški predsednik Bill Clinton pa je pred tem sam posredno odgovoril na grožnje voditelja bosanskih Srbov Radovana Karadžića, da bo delovanje Združenih držav Amerike na območju nekdanje Jugoslavije privedlo do novih terorističnih dejanj na ameriških tleh. Združene države Amerike in zavezniki nameravajo poostriiti sankcije proti Srbiji in iščejo tudi druge poti za končanje državljanske vojne v Bosni, je povedal Bill Clinton in dodal: »Zelo kmalu bomo razložili svoje nacrte. Prepričan sem, da lahko naredimo še marsikaj.«

Američani in njihovi zavezniki razmišljajo o uveljavitvi resolucije Varnostnega sveta Združenih narodov, ki srbskim letalom prepoveduje poletne nad Bosno in Hercegovino, in siritvi

pomorske blokade tudi na Donavo. Po besedah ameriškega predsednika sta doslej uveljavitev resolucije - poleg strahu, da bi Združene države s tem vpletli v nenadzorovano vojno - preprečevali »nujnost uskladitve ameriških dejanj z evropskimi zavezniki in nujno priznanja tradicionalnih povezav med Rusijo in Srbijo«. »Francosi in Britanci tam že imajo svoje vojake, ki bi lahko bili v nevarnosti,« je povedal Clinton.

Zato je Bela hiša v evropske prestolnice poslala dve skupini predstavnikov, da bi razpravljali o najboljših načinih za uveljavitev sankcij proti Srbiji. (Reuter, AFP)

Radovan Karadžić — voditelj bosanskih Srbov

Hudi spopadi med Srbi in Hrvati v okolici Benkovca

KNIN, ZAGREB - V Kninski krajini na jugu Hrvaske so se tudi v petek nadaljevali boji med srbskimi uporniki in hrvaškimi silami, poroča avstrijska agencija APA, ki se sklicuje tako na srbske kot na hrvaske vire. Njahujsi boji so potekali na območju Benkovca. Beograjska agencija Tanjug je poročala, da so srbske enote na tem območju odvrnile hrvaske napade in celo premaknile linijo fronte za dva kilometra. Tanjug, ki se sklicuje na srbsko vojaško poveljstvo v Kninu, je tudi

sporočil, da so hrvaske sile z granatami zasule mesti Kistanje in Bratiskovci. Srbske sile pa so izvedle več napadov v zadarskem zaledju, poroča hrvaska tiskovna agencija Hina. Boji, kot navajajo, so potekali tudi na območju vzhodne Slavonije in v okolici Osijeka. Na vsej frontni črti so srbske enote z granatami obstreljevale položaje hrvaske vojske. Na območju Zupanje pa so zaradi nenehnih srbskih napadov razglasili splošno nevarnost. (STA)

V PETEK ZVEČER V PREŠERNOVI HIŠI

Utišana barvna razpoloženja

V Kranju razstavlja slikarka Melita Vovk

KRANJ - Osrednji galerijski prostori v gorenski metropoli ne samejajo, praviloma po zaslugi ustanove, ki bdi nad njihovimi vsebinami - Gorenjskega muzeja. Programska politika razstav, ki jo po odhodu v pokoj dolgoletnega kustosa dr. Ceneta Avgustina, vodi Damir Globočnik, je Kranjcem približala prenekaterega priznanega umetnika. Svojevrstni in hkrati že tradicionalen je tudi način odpiranja razstav.

Praviloma ob petkih ob 18. uri najprej odprejo razstavo v Prešernovi hiši, ki je na začetku vhoda v stari del mesta, pol ure kasneje pa se obiskovalci sprehodijo po mestu navzdol do galerije v stari mestni hiši. Povprečno

se na otvoritvah zbere okrog 40 obiskovalcev, prenekateri stalen, zanimiva pa je tudi »družbena« struktura, kajti med njimi na primer praviloma ni opaziti vrhunskih lokalnih politikov.

Ustvarjalni način Melite Vovk, akademske slikarke z Bleda, še naprej ostaja samosvoj in hkrati povsod zlahka prepoznaven, je ob včerajšnjem prvi večerni otvoritvi novo razstavljalno označil Damir Globočnik in dodal, da so dela, ki jih tokrat predstavlja umetnica, rezultat sprosenega ustvarjalnega trenutka, ceprav Vovkovi ni tuje niti seznanjanje z njeno kritičnostjo do perečih in tragicnih dogodkov, ki se se vedno do-

gajajo v nasi neposredni sosesčini. V drugem delu včerajšnjega otvoritvenega slikarskega večera v Kranju se je s svojimi deli predstavila akademska slikarka Brigita Požega-Mulej, rojena Mari-borčanka, sicer s statusom svobodne umetnice živeča na Gorenjskem. Kritik je ob njenih krajinskih slikah zapisal, da jih označujejo dinamika, ritem, po drugi strani pa umirjenost, zadržanost ter svojevrsna odmaknjenost - utišana barvna razpoloženja.

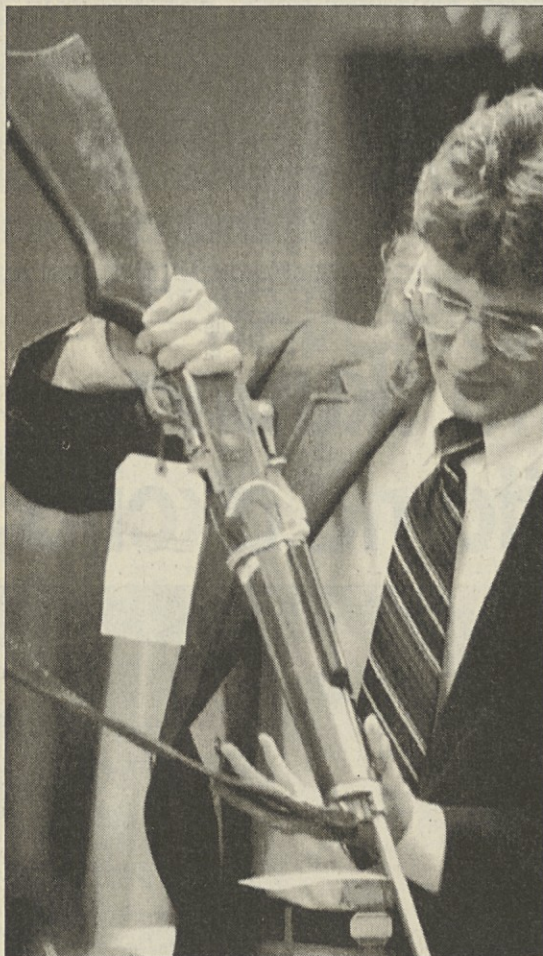
Kranj je tako po pred dnevi odprti prenovljeni stalni razstavi članov domačega društva likovnih umetnikov, te dni bogatejši za dve zanimivi razstavi, in to v svojem središču. (V. B.)

Melita Vovk v Kranju (Foto: Srđan Živilović/TRIO)

ZDA / DRAMA SE NADALJUJE

Teksaški mesija se še vedno ni predal policiji

WACO (Teksas) - Nobene predaje in nobene samomora. Tako naj bi odločil vodja sekte verskih blaznežev David Koresh, ki ze šest dni kljubuje policiji v svojem ranchu v Teksasu. Koresh je včeraj izpustil se eno deklico, tako da se je do sedaj resilo ze 21 otrok njegove sekte. FBI meni, da je z njim trenutno ostalo se 17 otrok, 43 zenski in 47 moskih.

Agent zvezne policije, ki ima delikatno nalogo, da se pogaja s Koreshem, je izrazil pre-

pričanje, da slednji nima najmanjšega namena ukazati svojim pristasem, da si sami vzamejo življenje. Varnostne sile so se od vedno močno bale množičnih samomorov, ko so imele opraviti z verskimi fanatikami. Varnostnikom se zdi, da jim je uspelo postaviti z verskim fanatikam odnos zaupanja. Koresh trdi, da njegovi pristasi lahko odidejo kadar hočejo, vendar si policija ne dela utvar, da bi se obleganje lahko končalo ne da bi se njihov vodja predal.

WASHINGTON / JELCIN IN CLINTON DOLOČILA KRAJ SKORAJŠNJEGA SREČANJA

Vrh Rusija - ZDA v Kanadi

Srečanje, ki bo 4. aprila, bo že 28. vrh voditeljev obeh držav od leta 1945 do danes

WASHINGTON - Ameriški predsednik Bill Clinton je včeraj sporočil, da bo dvodnevno srečanje na vrhu z ruskim predsednikom Borisom Jelcinom v kanadskem Vancouvru 3. in 4. aprila. Vancouver je največje kanadsko mesto na tihomorski obali, pet ur leta od Washingtona.

Oba predsednika sta se o srečanju domenila že pred desetimi dnevi, vendar so kraj srečanja sporočili samo včeraj. Slo bo za delovni sestanek, je dejal sef Bele hiše, na dnevnem redu pa bo med drugim tudi možnost povečanja gospodarske pomoči nekdanji sovražni supersili.

»Govorili bomo o finančnih sredstvih, ne gre pa samo za denar, temveč bom Jelcinu ponudil nekaj konkretnih idej za uveljavitev reforme v Rusiji,« je rekel Clinton. Bodoci sestanek med Jelcinom in Clintonom ne bo prvi, saj sta se že sestala v Washingtonu med Clintonovo volilno kampanjo.

Skorajšnje srečanje na vrhu med Clintonom in Jelcinom bo že 27. med državnimi in vladnimi poglavarji ZDA in Sovjetske zveze oziroma ZDA in Rusije.

To bo že 27. srečanje med predsednikom ZDA in voditeljem Sovjetske zveze oziroma Rusije.

Prva sta se pred 48 leti na Jalti, na znanem sestanku med drugo svetovno vojno, na katerem je bil izdelan zemljevid povojne Evrope, sestala Franklin D. Roosevelt in Stalin, nakar so se srečanja tako zvrstila: 17.7. - 4.8.1945, Potsdam - Truman in Stalin; 18. - 21.7.1955, Zeneva - Eisenhower in Bulganin; 25. - 27.9.1959, Camp David - Eisenhower in Hruscov; 16.5.1960, Pariz - Eisenhower in Hruscov; 3.6.1961, Dunaj - Kennedy in Hruscov; 23. - 25.6.1967, Glasboro - Johnson in Kossigin; 22. - 29.5.1972, Moskva - Nixon in Brežnev; 19. - 22.6.1973, Camp David - Nixon in Brežnev;

27.6. - 3.7. 1974, Moskva - Nixon in Brežnev; 23. - 24.11.1974, Vladivostok - Ford in Brežnev; 29.7. - 1.8.1975, Helsinki - Ford in Brežnev; 15. - 18.6.1979, Dunaj - Carter in Brežnev; 19. - 20.11.1985, Zeneva - Reagan in Gorbacov; 11. - 12.9.1986, Reykjavik - Reagan in Gorbacov; 7. - 10.12.1987, Washington - Reagan in Gorbacov; 28.5. - 2.6.1988, Moskva - Reagan in Gorbacov; 7.12.1988, New York - Reagan in Gorbacov; 2. - 3.12.1989, Malta - Bush in Gorbacov;

30.5. - 3.6.1990, Washington - Bush in Gorbacov; 9.9.1990, Helsinki - Bush in Gorbacov; 30. - 31.7.1991, Moskva - Bush in Gorbacov; 29.9.1991, Madrid - Bush in Gorbacov; 1.2.1992, Camp David - Bush in Jelcin; 16. - 18.6.1992, Wichita - Bush in Jelcin; 2. - 3.1.1993, Moskva - Bush in Jelcin.

Po številu srečanj s sovjetskimi oziroma ruskimi voditelji je torej na ameriški strani na prvem mestu George Bush s sedmimi srečanji, na sovjetski ali ruski strani pa je ameriškega predsednika največkrat srečal Mihail Gorbacov, in to kar desetkrat.

30.5. - 3.6.1990, Washington - Bush in Gorbacov; 9.9.1990, Helsinki - Bush in Gorbacov; 30. - 31.7.1991, Moskva - Bush in Gorbacov; 29.9.1991, Madrid - Bush in Gorbacov; 1.2.1992, Camp David - Bush in Jelcin; 16. - 18.6.1992, Wichita - Bush in Jelcin; 2. - 3.1.1993, Moskva - Bush in Jelcin.

Po številu srečanj s sovjetskimi oziroma ruskimi voditelji je torej na ameriški strani na prvem mestu George Bush s sedmimi srečanji, na sovjetski ali ruski strani pa je ameriškega predsednika največkrat srečal Mihail Gorbacov, in to kar desetkrat.

Po številu srečanj s sovjetskimi oziroma ruskimi voditelji je torej na ameriški strani na prvem mestu George Bush s sedmimi srečanji, na sovjetski ali ruski strani pa je ameriškega predsednika največkrat srečal Mihail Gorbacov, in to kar desetkrat.

30.5. - 3.6.1990, Washington - Bush in Gorbacov; 9.9.1990, Helsinki - Bush in Gorbacov; 30. - 31.7.1991, Moskva - Bush in Gorbacov; 29.9.1991, Madrid - Bush in Gorbacov; 1.2.1992, Camp David - Bush in Jelcin; 16. - 18.6.1992, Wichita - Bush in Jelcin; 2. - 3.1.1993, Moskva - Bush in Jelcin.

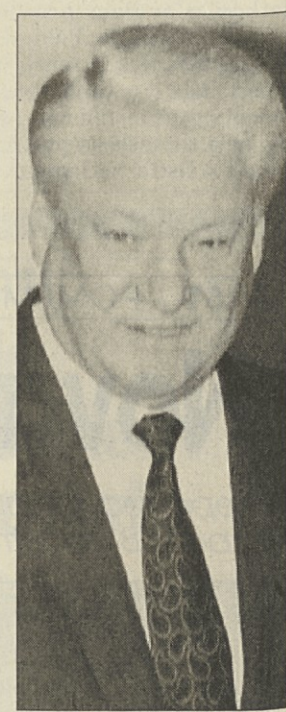
Po številu srečanj s sovjetskimi oziroma ruskimi voditelji je torej na ameriški strani na prvem mestu George Bush s sedmimi srečanji, na sovjetski ali ruski strani pa je ameriškega predsednika največkrat srečal Mihail Gorbacov, in to kar desetkrat.

Po številu srečanj s sovjetskimi oziroma ruskimi voditelji je torej na ameriški strani na prvem mestu George Bush s sedmimi srečanji, na sovjetski ali ruski strani pa je ameriškega predsednika največkrat srečal Mihail Gorbacov, in to kar desetkrat.

30.5. - 3.6.1990, Washington - Bush in Gorbacov; 9.9.1990, Helsinki - Bush in Gorbacov; 30. - 31.7.1991, Moskva - Bush in Gorbacov; 29.9.1991, Madrid - Bush in Gorbacov; 1.2.1992, Camp David - Bush in Jelcin; 16. - 18.6.1992, Wichita - Bush in Jelcin; 2. - 3.1.1993, Moskva - Bush in Jelcin.

Po številu srečanj s sovjetskimi oziroma ruskimi voditelji je torej na ameriški strani na prvem mestu George Bush s sedmimi srečanji, na sovjetski ali ruski strani pa je ameriškega predsednika največkrat srečal Mihail Gorbacov, in to kar desetkrat.

Po številu srečanj s sovjetskimi oziroma ruskimi voditelji je torej na ameriški strani na prvem mestu George Bush s sedmimi srečanji, na sovjetski ali ruski strani pa je ameriškega predsednika največkrat srečal Mihail Gorbacov, in to kar desetkrat.

GLOSA

Politkultura ali Kud F. Prešeren?

NINA KOZINC

sema (!). Pustimo ob strani totalitarost, ki prihaja »od spodaj«, popolno nerazumevanje in apriorno odklanjanje tovrstne kulture ter težnje po ljudskem prevzemni oblasti v kulturnem centru in se ozrimo po podatkih.

Kudova statistika kaže, da so imeli leta 1992 več kot 200 prireditev - kar (statistično) pomeni 4, 5 prireditev na teden - ki jih je obiskalo čez 28.000 ljudi. To so dejstva, ki so vsekakor primerljiva z drugimi kulturnimi

ustanovami v Ljubljani, le da je Kud za svojo celotno dejavnost prejel le četrtino družbenega denarja. Vse ostale izdatke, od vzdrževanja hiše do programskih stroškov, financirajo z vstopninami, z denarjem, ki ga dobijo od pokroviteljev, s prodajo Kudovih storitev drugim, z bifejem in prostovoljnimi ali slabo plačanim delom. Ali drugače, tako kot v vsebinsko podobnih neinstitucionalnih centrih po Evropi je velik del Kudove dejavnosti in produkcije po-

gojen oziroma odvisen od prostovoljnega dela in dobicke od gostinske dejavnosti.

Vsebinski in način delovanja uvrstata Kud Franceta Prešerna med tiste sociokulturne centre, ki jih danes poznajo vsa večja zahodnoevropska mesta, po padcu socializma pa jih je vse več tudi v Vzhodni in Srednji Evropi. V Kudovih prostorih nastaja in se predstavlja tisti segment kulture, ki isče nove oblike umetniškega izražanja (v gledališču, glasbi, likovni umetnosti, fotografiji), po drugi strani pa skušajo z organizacijo okroglih miz, predavanj in diskusij na teoretski ali praktični ravni posegati v aktualna dogajanja tako na kulturnem kot političnem področju.

Nelocljivo s tem je povezana družabnost, ki kot tretji (enakovreden) segment označuje vsebino Kuda Franceta Prešerna. Zaradi pomanjkanja tovrstnih prostorov v Ljubljani predstavlja Kud enega redkih prostorov srečevanja, zbiranja in komuniciranja tistega dela prebivalcev »prestołnice«, katerih življenje je

usmerjeno navzven, v mestni prostor.

Ali kot meni Pavel Gantar, Galerija SKUC in Kud Franceta Prešerna sta nekakšen laboratorij ljubljanske umetniške ustvarjalnosti, prostora, v katerih estetske inovacije prvič pridejo v stik z javnostjo. Zato lahko morebitno vmesavanje mestne politike v sfero kulture, ki bi temeljilo na lokalnih interesih, pomeni zlorabo pooblastil ali vračanje v case polikulture. Navsezadnje prinaša stanovanje v širšem središču mesta pridenosti in pomanjkljivosti.

LITERATURA / INTERVJU S PISATELJEM FULVIOM TOMIZZO

Varati, da bi se zblížali

Italijanska založba Bompiani je izdala knjigo Razmerja krivde, v kateri avtor brez dlake na jeziku razkriva svojo družinsko intimo

Fulvio Tomizza je umrl. Za sabo pušca v beli ovojnici kopico zapisov, izpovedi, sanj, skic, belezk, a tudi dokončanih poglavij, ki jih pisatelj brat uredi po časovnem zaporedju v novo, poslednjo avtorjevo knjigo: Razmerja krivde - I rapporti colpevoli.

Tako, z namišljenim umanjkanjem, ki bo ostalo - upam, da čim dlje - zgolj literarno, papirnato, začena istrski pisec svoj najnovejši književni trud, ki ga je pod lanske konec leta namenila v vsaj dvajsetisokratno branje italijanska založba Bompiani. Kakrsen zacetek, takšno nadaljevanje: tudi poverljive strani so tako v marsičem presenetljive, saj razkrivajo javnosti doslej neslutene in nenavadne Tomizzo. Iz poeta trnjevitih lepot istrske zemlje v delih, kot sta Materada ali Boljše življenje, iz kronista, ki je v romanih Zlo prihaja s severa, Beneška dedinja ali Navzkrižni pobeži pretapljal zgodovino v književnost, se nam Fulvio Tomizza prikazuje zdaj v Razmerjih krivde kot neizprosno samoanalitič, pisatelj, ki se brez sramu in dlake na jeziku potaplja v tolmune svoje protislovne osebnosti, in vrtoglavo skrivnostne navpike intime. Avgustinova »confessio« Tomizza se vije kakor grešnikov krizpot mimo osmih postaj -

poglavij pisateljeve izpovedne muke. Bralec tako poroma od malenkostnih privoscljivosti na delovnem mestu in begotnih hotelskih ljubezni prek življenjsko usodnih odnosov pripovedovalca s hčerko in zeno do njegovih družinskih razmerij z materjo, babico, stricem ter končno vse do misli na samomor pred dnevnikom, ki roman kronološko uokvirja in tematsko zaključuje.

Knjiga je vasa custvena avtobiografija, skrajno poštena, boleča inkvizicija nad samim seboj. Sprva ste jo nameravali objaviti posthumno najbrž zato, ker se dotika tudi vaših najbližjih. Zakaj ste si premislili?

V začetku ni bila beseda, literatura, temveč obračun s samim seboj, s svojo družino. Poskusil sem ugotoviti, kdo ima prav in kdo ne. Potem sem se predal pripovedovanju in zares snov se je začela ohlajati, postala je literarno ulezana pripoved, knjiga. S presenečenjem sem ugotovil, da je to zame nenavadna, totalna knjiga. Ponudil sem jo v branje ženi, ki je bila sprva prizadeta zaradi vsebine. Potem jo je roman očaral, rekla je, da je mojstrovina, ki zasluži, da jo ljudje poznajo. Za delo je izvedela tudi moja založba Bompiani, ki je zelela natisniti poleg Moravie se

MIRAN KOSUTA

neka avtobiografskega. Iztrgali so mi iz rok rokopis, se zanj navdušili in me prepračali, naj ga objavim. Z izdajo pa sem zelel tudi ubraniti svojo literarno cast, ki jo je ob prejšnjih zgodovinskih romanih kritika sistematično nacenjala.

Kritiki pravijo, da sem v tej knjigi neprepoznaven. Res je različna od prejšnjih, intenzivnejša, obrnjena vame v dobrem in slabem. Ne mislim, da izhajam iz teh strani ocrnjen. Človek je tako mnogostanski, da sem ga hotel zavestno razgaliti tudi v njegovih protislovjih. To je moja ideja literature - življenja: protislovij dejansko ni. Lepo je tudi grdo, postenjak je hkrati slepar in obratno. Vsaka vrednota, vsako custvo, celo vsako telo je zdaj lahko lepo, drugič pa grdo, zanično. V bistvu smo grozd, sestavljen iz tolikih jagod ...

Resnični junak knjige je pravzaprav pripovedovalec žena, Ester Valenza, fizično varana, miselno in custveno nikdar prevarana. Koliko krivde, koliko vaše shizofrenosti je v tem in drugih opisanih odnosih? Zakaj se je treba oddaljiti, da bi bili nekomu (ženi, materi, hčeri ...) resnično blizu, zakaj treba varati, da bi

jim bili pravzaprav blizu?

V tem ni nikakrsnega protislovja, življenje nas navaja k takšni shizofrenosti. Nekoč so bila varanja prikrita, danes pa smo vsi nekakšni Odiseji, ki jih morje sodobnosti premeta od Kalipse do Kirke, od čeri do čeri. Vsega, kar iščemo, pa ni mogoče najti v eni sami ženski, v lastni ženi. Veliko je siren, ki jih ponujata kulturna industrija in konzumistični svet, ko prišepetavata, da se je treba izzivati, poskusiti vse. Prirejen sem k temu, toda trdne, prave korenine ostajajo doma. Zato se počutim dvakratno kriv kakor protagonist romana, ki zataji najprej zakonski krov, potem pa zaradi moralnih predsodkov se odnos z drugo žensko. Strinjam se na primer z Walcottom, ko pravi, da je pisatelju prirojen občutek krivde. Sprva sem hotel knjigo celo poimenovati V začetku je bila krivda. In kje se krivda najprej vgnezdí? Predvsem tam, kjer se ne bi smela: v intimnih, družinskih odnosih, ki so včasih tako tesni, da postajajo dušeci in vzpodbujajo k begu.

Ob vaši knjigi bi lahko trdil: kakršni odnosi med pari, takšni med narodi. Čeprav je njeno sporočilo intimistično, lahko delno vendarle metafori-

zira tudi sirsa medetnična razmerja. Bo kdaj prislo med Italijanom in Slovincem, ki sobivata kakor zakonca v isti hiši, do tiste vedrine, ki jo namenjate svojem paru proti koncu romana?

Vedrinu italijansko-slovenske vzajemnosti sem zmeraj zagovarjal z vsakim vlakencem svojega bitja. Mogoče so danes stvari zanj dozorele. Toda moja izkušnja pravi, da lahko pride do nje predvsem med dvema osebama, ce se vsaka od njiju nečemu odpove. Med nami, celo med mladino, obstajajo v Trstu se danes prastari tabuji, ki bodo teko dopustili takšno medsebojno razumevanje. Tolazi pa me dejstvo, da imajo tako Trst kot nasa dezela in bliznja Istra s prisotnostjo manjšin ter z doseženo suverenostjo Slovenije in Hrvaske zdaj nove, evropske možnosti razvoja, mogoče celo možnosti oblikovanja tiste skupne regije, ki smo ji včasih rekli Svobodno trzasko ozemlje. Hkrati je treba enkrat za vselej priznati, da prispeva kozmopolitizmu Trsta svoj delež tudi in predvsem slovenska prisotnost. Zavedati se moramo bogastva, prednosti, ki jo daje različnost.

V knjigi ste zapisali: »Nisem bil preprosto slovanofil, kakor me obtozujejo juljski nazadnjaki (se najprej in slepo protislo-

vanski), ampak sem se kot otrok izbral najbolj neugodno, obremenjujočo, celo sramotno plat nase bastarnosti.« Vasa dela, polna iskrene simpatije do Slovencev in Slovanov, temu nedvomno pritrjujejo. Prav zato me je zbudilo dejstvo, da na zavihu knjige med italijanskimi in avstrijskimi nagradami, ki ste jih prejeli, ni enakovredno omenjena tudi slovenska Vilenica. Zakaj?

Na to me je opomnila že Jolka Milic. Besedilo na ščitnem ovitku sestavi zaloznik. Nagrada Vilenica zal se ni dovolj poznana in uveljavljena v italijanskem kulturnem svetu, zato bi bralcu njeno navajanje ne pomenilo ničesar. Sam sem zelo počasn, da mi je Društvo slovenskih pisateljev - poleg Handkeja, Kundere in drugih - prvemu namenilo nagrado Vilenica, to pogočno, dalekovidno in ne le slovensko književno priznanje. V bibliografijah, ki jih sam sestavljam, je Vilenica vedno omenjena.

Fulvio Tomizza torej se zdalec ni umrl. Pred seboj ima še kopico belih ovojnic, polnih zapiskov, izpovedi, sanj, skic, belezk, poglavij, ki jih bo sam uredil v druge, naslednje knjige. Za nova srečanja in pomenke z njim, za nova branja - razmerja brez krivde.

MEHKO IN TRDO

Kako živi Hrvaška?

SLAVENKA DRAKULIĆ

Ko se v časopisih pojavi »novica«, da v Zagrebu prodajajo cevle celo po 550 DEM s klicajem v naslovu, potem je jasno, koliko je ura. To naj namreč ne bi bila novica. Dovolj je samo, če si predstavljamo nekatere nemške časopise, ki imajo v naslovu ceno 25.000 DEM - prva misel bralca pa bi bila prav gotovo, da gre za nekakšen reklamni trik, ne pa za članek, ki je napisan v resnem tonu in moralnem kontekstu. Ze prej se nam je kdaj zgodilo, se pravi v komunizmu, da se je pojavila podobna »novica«, a takrat nam je bilo vsem jasno, da gre za načelo iznenačevanja, se pravi za uravnilovko, in da moralno zgrazanje nad ceno s prstom kaže na krivico: ali je sploh mogoče, da med nami obstajajo takšni, ki si to lahko privoščijo? Problem je seveda v tem, da je tudi danes priseptana prav ista ideja o nemoralu: kako je sploh mogoče, da v državi, ki je opustošena od vojne, čevlji »Sergio Rossi« stanejo pet povprečnih plač - le kdo to sploh kupi? A kakor hitro se je ekonomija skušala uriniti v okvir morale, in potem vse to skupaj v naše glave, vemo, da nekomu ustreza, da namesto iskanja vzrokov za povprečen zaslužek 100 DEM isče kupca za čevlje, ki stanejo 550 DEM, da bi nanj izlil pravilni gnev tistih državljani, ki nimajo niti kruha. Kar spomnim se, v starem siste-

mu smo temu rekli zamenjava vzrokov in posledic, katere namen je manipulacija. Le komu je to znova v prid?

Pravo vprašanje pa se vendarle glasi, kakšno je danes življenje v Hrvaski, kjer čevlji za 550 DEM predstavljajo pravo čudo? Sleherni mimoidoči bo na to vprašanje odgovoril: težko. Kot v kateri koli državi, v kateri dobršen del prebivalcev živi pod mejo revščine (v Zagrebu okrog 100.000 ljudi živi brez elektrike, ker je ne morejo plačati), se tukaj komaj splača rojevati, a tudi umreti je drago. Oprema za novorojenčka stane, na primer, 1000 mark, najcenejši pogreb pa približno 500 - brez groba državi, v kateri dobršen del prebivalstva živi pod mejo revščine (v Zagrebu okrog 100.000 ljudi živi brez elektrike, ker je ne morejo plačati), se tukaj komaj splača rojevati, a tudi umreti je drago. Oprema za novorojenčka stane, na primer, 1000 mark, najcenejši pogreb pa približno 500 - brez groba državi, v kateri dobršen del prebivalstva živi pod mejo revščine (v Zagrebu okrog 100.000 ljudi živi brez elektrike, ker je ne morejo plačati), se tukaj komaj splača rojevati, a tudi umreti je drago. Oprema za novorojenčka stane, na primer, 1000 mark, najcenejši pogreb pa približno 500 - brez groba državi, v kateri dobršen del prebivalstva živi pod mejo revščine (v Zagrebu okrog 100.000 ljudi živi brez elektrike, ker je ne morejo plačati), se tukaj komaj splača rojevati, a tudi umreti je drago. Oprema za novorojenčka stane, na primer, 1000 mark, najcenejši pogreb pa približno 500 - brez groba državi, v kateri dobršen del prebivalstva živi pod mejo revščine (v Zagrebu okrog 100.000 ljudi živi brez elektrike, ker je ne morejo plačati), se tukaj komaj splača rojevati, a tudi umreti je drago. Oprema za novorojenčka stane, na primer, 1000 mark, najcenejši pogreb pa približno 500 - brez groba državi, v kateri dobršen del prebivalstva živi pod mejo revščine (v Zagrebu okrog 100.000 ljudi živi brez elektrike, ker je ne morejo plačati), se tukaj komaj splača rojevati, a tudi umreti je drago. Oprema za novorojenčka stane, na primer, 1000 mark, najcenejši pogreb pa približno 500 - brez groba državi, v kateri dobršen del prebivalstva živi pod mejo revščine (v Zagrebu okrog 100.000 ljudi živi brez elektrike, ker je ne morejo plačati), se tukaj komaj splača rojevati, a tudi umreti je drago. Oprema za novorojenčka stane, na primer, 1000 mark, najcenejši pogreb pa približno 500 - brez groba državi, v kateri dobršen del prebivalstva živi pod mejo revščine (v Zagrebu okrog 100.000 ljudi živi brez elektrike, ker je ne morejo plačati), se tukaj komaj splača rojevati, a tudi umreti je drago. Oprema za novorojenčka stane, na primer, 1000 mark, najcenejši pogreb pa približno 500 - brez groba državi, v kateri dobršen del prebivalstva živi pod mejo revščine (v Zagrebu okrog 100.000 ljudi živi brez elektrike, ker je ne morejo plačati), se tukaj komaj splača rojevati, a tudi umreti je drago. Oprema za novorojenčka stane, na primer, 1000 mark, najcenejši pogreb pa približno 500 - brez groba državi, v kateri dobršen del prebivalstva živi pod mejo revščine (v Zagrebu okrog 100.000 ljudi živi brez elektrike, ker je ne morejo plačati), se tukaj komaj splača rojevati, a tudi umreti je drago. Oprema za novorojenčka stane, na primer, 1000 mark, najcenejši pogreb pa približno 500 - brez groba državi, v kateri dobršen del prebivalstva živi pod mejo revščine (v Zagrebu okrog 100.000 ljudi živi brez elektrike, ker je ne morejo plačati), se tukaj komaj splača rojevati, a tudi umreti je drago. Oprema za novorojenčka stane, na primer, 1000 mark, najcenejši pogreb pa približno 500 - brez groba državi, v kateri dobršen del prebivalstva živi pod mejo revščine (v Zagrebu okrog 100.000 ljudi živi brez elektrike, ker je ne morejo plačati), se tukaj komaj splača rojevati, a tudi umreti je drago. Oprema za novorojenčka stane, na primer, 1000 mark, najcenejši pogreb pa približno 500 - brez groba državi, v kateri dobršen del prebivalstva živi pod mejo revščine (v Zagrebu okrog 100.000 ljudi živi brez elektrike, ker je ne morejo plačati), se tukaj komaj splača rojevati, a tudi umreti je drago. Oprema za novorojenčka stane, na primer, 1000 mark, najcenejši pogreb pa približno 500 - brez groba državi, v kateri dobršen del prebivalstva živi pod mejo revščine (v Zagrebu okrog 100.000 ljudi živi brez elektrike, ker je ne morejo plačati), se tukaj komaj splača rojevati, a tudi umreti je drago. Oprema za novorojenčka stane, na primer, 1000 mark, najcenejši pogreb pa približno 500 - brez groba državi, v kateri dobršen del prebivalstva živi pod mejo revščine (v Zagrebu okrog 100.000 ljudi živi brez elektrike, ker je ne morejo plačati), se tukaj komaj splača rojevati, a tudi umreti je drago. Oprema za novorojenčka stane, na primer, 1000 mark, najcenejši pogreb pa približno 500 - brez groba državi, v kateri dobršen del prebivalstva živi pod mejo revščine (v Zagrebu okrog 100.000 ljudi živi brez elektrike, ker je ne morejo plačati), se tukaj komaj splača rojevati, a tudi umreti je drago. Oprema za novorojenčka stane, na primer, 1000 mark, najcenejši pogreb pa približno 500 - brez groba državi, v kateri dobršen del prebivalstva živi pod mejo revščine (v Zagrebu okrog 100.000 ljudi živi brez elektrike, ker je ne morejo plačati), se tukaj komaj splača rojevati, a tudi umreti je drago. Oprema za novorojenčka stane, na primer, 1000 mark, najcenejši pogreb pa približno 500 - brez groba državi, v kateri dobršen del prebivalstva živi pod mejo revščine (v Zagrebu okrog 100.000 ljudi živi brez elektrike, ker je ne morejo plačati), se tukaj komaj splača rojevati, a tudi umreti je drago. Oprema za novorojenčka stane, na primer, 1000 mark, najcenejši pogreb pa približno 500 - brez groba državi, v kateri dobršen del prebivalstva živi pod mejo revščine (v Zagrebu okrog 100.000 ljudi živi brez elektrike, ker je ne morejo plačati), se tukaj komaj splača rojevati, a tudi umreti je drago. Oprema za novorojenčka stane, na primer, 1000 mark, najcenejši pogreb pa približno 500 - brez groba državi, v kateri dobršen del prebivalstva živi pod mejo revščine (v Zagrebu okrog 100.000 ljudi živi brez elektrike, ker je ne morejo plačati), se tukaj komaj splača rojevati, a tudi umreti je drago. Oprema za novorojenčka stane, na primer, 1000 mark, najcenejši pogreb pa približno 500 - brez groba državi, v kateri dobršen del prebivalstva živi pod mejo revščine (v Zagrebu okrog 100.000 ljudi živi brez elektrike, ker je ne morejo plačati), se tukaj komaj splača rojevati, a tudi umreti je drago. Oprema za novorojenčka stane, na primer, 1000 mark, najcenejši pogreb pa približno 500 - brez groba državi, v kateri dobršen del prebivalstva živi pod mejo revščine (v Zagrebu okrog 100.000 ljudi živi brez elektrike, ker je ne morejo plačati), se tukaj komaj splača rojevati, a tudi umreti je drago. Oprema za novorojenčka stane, na primer, 1000 mark, najcenejši pogreb pa približno 500 - brez groba državi, v kateri dobršen del prebivalstva živi pod mejo revščine (v Zagrebu okrog 100.000 ljudi živi brez elektrike, ker je ne morejo plačati), se tukaj komaj splača rojevati, a tudi umreti je drago. Oprema za novorojenčka stane, na primer, 1000 mark, najcenejši pogreb pa približno 500 - brez groba državi, v kateri dobršen del prebivalstva živi pod mejo revščine (v Zagrebu okrog 100.000 ljudi živi brez elektrike, ker je ne morejo plačati), se tukaj komaj splača rojevati, a tudi umreti je drago. Oprema za novorojenčka stane, na primer, 1000 mark, najcenejši pogreb pa približno 500 - brez groba državi, v kateri dobršen del prebivalstva živi pod mejo revščine (v Zagrebu okrog 100.000 ljudi živi brez elektrike, ker je ne morejo plačati), se tukaj komaj splača rojevati, a tudi umreti je drago. Oprema za novorojenčka stane, na primer, 1000 mark, najcenejši pogreb pa približno 500 - brez groba državi, v kateri dobršen del prebivalstva živi pod mejo revščine (v Zagrebu okrog 100.000 ljudi živi brez elektrike, ker je ne morejo plačati), se tukaj komaj splača rojevati, a tudi umreti je drago. Oprema za novorojenčka stane, na primer, 1000 mark, najcenejši pogreb pa približno 500 - brez groba državi, v kateri dobršen del prebivalstva živi pod mejo revščine (v Zagrebu okrog 100.000 ljudi živi brez elektrike, ker je ne morejo plačati), se tukaj komaj splača rojevati, a tudi umreti je drago. Oprema za novorojenčka stane, na primer, 1000 mark, najcenejši pogreb pa približno 500 - brez groba državi, v kateri dobršen del prebivalstva živi pod mejo revščine (v Zagrebu okrog 100.000 ljudi živi brez elektrike, ker je ne morejo plačati), se tukaj komaj splača rojevati, a tudi umreti je drago. Oprema za novorojenčka stane, na primer, 1000 mark, najcenejši pogreb pa približno 500 - brez groba državi, v kateri dobršen del prebivalstva živi pod mejo revščine (v Zagrebu okrog 100.000 ljudi živi brez elektrike, ker je ne morejo plačati), se tukaj komaj splača rojevati, a tudi umreti je drago. Oprema za novorojenčka stane, na primer, 1000 mark, najcenejši pogreb pa približno 500 - brez groba državi, v kateri dobršen del prebivalstva živi pod mejo revščine (v Zagrebu okrog 100.000 ljudi živi brez elektrike, ker je ne morejo plačati), se tukaj komaj splača rojevati, a tudi umreti je drago. Oprema za novorojenčka stane, na primer, 1000 mark, najcenejši pogreb pa približno 500 - brez groba državi, v kateri dobršen del prebivalstva živi pod mejo revščine (v Zagrebu okrog 100.000 ljudi živi brez elektrike, ker je ne morejo plačati), se tukaj komaj splača rojevati, a tudi umreti je drago. Oprema za novorojenčka stane, na primer, 1000 mark, najcenejši pogreb pa približno 500 - brez groba državi, v kateri dobršen del prebivalstva živi pod mejo revščine (v Zagrebu okrog 100.000 ljudi živi brez elektrike, ker je ne morejo plačati), se tukaj komaj splača rojevati, a tudi umreti je drago. Oprema za novorojenčka stane, na primer, 1000 mark, najcenejši pogreb pa približno 500 - brez groba državi, v kateri dobršen del prebivalstva živi pod mejo revščine (v Zagrebu okrog 100.000 ljudi živi brez elektrike, ker je ne morejo plačati), se tukaj komaj splača rojevati, a tudi umreti je drago. Oprema za novorojenčka stane, na primer, 1000 mark, najcenejši pogreb pa približno 500 - brez groba državi, v kateri dobršen del prebivalstva živi pod mejo revščine (v Zagrebu okrog 100.000 ljudi živi brez elektrike, ker je ne morejo plačati), se tukaj komaj splača rojevati, a tudi umreti je drago. Oprema za novorojenčka stane, na primer, 1000 mark, najcenejši pogreb pa približno 500 - brez groba državi, v kateri dobršen del prebivalstva živi pod mejo revščine (v Zagrebu okrog 100.000 ljudi živi brez elektrike, ker je ne morejo plačati), se tukaj komaj splača rojevati, a tudi umreti je drago. Oprema za novorojenčka stane, na primer, 1000 mark, najcenejši pogreb pa približno 500 - brez groba državi, v kateri dobršen del prebivalstva živi pod mejo revščine (v Zagrebu okrog 100.000 ljudi živi brez elektrike, ker je ne morejo plačati), se tukaj komaj splača rojevati, a tudi umreti je drago. Oprema za novorojenčka stane, na primer, 1000 mark, najcenejši pogreb pa približno 500 - brez groba državi, v kateri dobršen del prebivalstva živi pod mejo revščine (v Zagrebu okrog 100.000 ljudi živi brez elektrike, ker je ne morejo plačati), se tukaj komaj splača rojevati, a tudi umreti je drago. Oprema za novorojenčka stane, na primer, 1000 mark, najcenejši pogreb pa približno 500 - brez groba državi, v kateri dobršen del prebivalstva živi pod mejo revščine (v Zagrebu okrog 100.000 ljudi živi brez elektrike, ker je ne morejo plačati), se tukaj komaj splača rojevati, a tudi umreti je drago. Oprema za novorojenčka stane, na primer, 1000 mark, najcenejši pogreb pa približno 500 - brez groba državi, v kateri dobršen del prebivalstva živi pod mejo revščine (v Zagrebu okrog 100.000 ljudi živi brez elektrike, ker je ne morejo plačati), se tukaj komaj splača rojevati, a tudi umreti je drago. Oprema za novorojenčka stane, na primer, 1000 mark, najcenejši pogreb pa približno 500 - brez groba državi, v kateri dobršen del prebivalstva živi pod mejo revščine (v Zagrebu okrog 100.000 ljudi živi brez elektrike, ker je ne morejo plačati), se tukaj komaj splača rojevati, a tudi umreti je drago. Oprema za novorojenčka stane, na primer, 1000 mark, najcenejši pogreb pa približno 500 - brez groba državi, v kateri dobršen del prebivalstva živi pod mejo revščine (v Zagrebu okrog 100.000 ljudi živi brez elektrike, ker je ne morejo plačati), se tukaj komaj splača rojevati, a tudi umreti je drago. Oprema za novorojenčka stane, na primer, 1000 mark, najcenejši pogreb pa približno 500 - brez groba državi, v kateri dobršen del prebivalstva živi pod mejo revščine (v Zagrebu okrog 100.000 ljudi živi brez elektrike, ker je ne morejo plačati), se tukaj komaj splača rojevati, a tudi umreti je drago. Oprema za novorojenčka stane, na primer, 1000 mark, najcenejši pogreb pa približno 500 - brez groba državi, v kateri dobršen del prebivalstva živi pod mejo revščine (v Zagrebu okrog 100.000 ljudi živi brez elektrike, ker je ne morejo plačati), se tukaj komaj splača rojevati, a tudi umreti je drago. Oprema za novorojenčka stane, na primer, 1000 mark, najcenejši pogreb pa približno 500 - brez groba državi, v kateri dobršen del prebivalstva živi pod mejo revščine (v Zagrebu okrog 100.000 ljudi živi brez elektrike, ker je ne morejo plačati), se tukaj komaj splača rojevati, a tudi umreti je drago. Oprema za novorojenčka stane, na primer, 1000 mark, najcenejši pogreb pa približno 500 - brez groba državi, v kateri dobršen del prebivalstva živi pod mejo revščine (v Zagrebu okrog 100.000 ljudi živi brez elektrike, ker je ne morejo plačati), se tukaj komaj splača rojevati, a tudi umreti je drago. Oprema za novorojenčka stane, na primer, 1000 mark, najcenejši pogreb pa približno 500 - brez groba državi, v kateri dobršen del prebivalstva živi pod mejo revščine (v Zagrebu okrog 100.000 ljudi živi brez elektrike, ker je ne morejo plačati), se tukaj komaj splača rojevati, a tudi umreti je drago. Oprema za novorojenčka stane, na primer, 1000 mark, najcenejši pogreb pa približno 500 - brez groba državi, v kateri dobršen del prebivalstva živi pod mejo revščine (v Zagrebu okrog 100.000 ljudi živi brez elektrike, ker je ne morejo plačati), se tukaj komaj splača rojevati, a tudi umreti je drago. Oprema za novorojenčka stane, na primer, 1000 mark, najcenejši pogreb pa približno 500 - brez groba državi, v kateri dobršen del prebivalstva živi pod mejo revščine (v Zagrebu okrog 100.000 ljudi živi brez elektrike, ker je ne morejo plačati), se tukaj komaj splača rojevati, a tudi umreti je drago. Oprema za novorojenčka stane, na primer, 1000 mark, najcenejši pogreb pa približno 500 - brez groba državi, v kateri dobršen del prebivalstva živi pod mejo revščine (v Zagrebu okrog 100.000 ljudi živi brez elektrike, ker je ne morejo plačati), se tukaj komaj splača rojevati, a tudi umreti je drago. Oprema za novorojenčka stane, na primer, 1000 mark, najcenejši pogreb pa približno 500 - brez groba državi, v kateri dobršen del prebivalstva živi pod mejo revščine (v Zagrebu okrog 100.000 ljudi živi brez elektrike, ker je ne morejo plačati), se tukaj komaj splača rojevati, a tudi umreti je drago. Oprema za novorojenčka stane, na primer, 1000 mark, najcenejši pogreb pa približno 500 - brez groba državi, v kateri dobršen del prebivalstva živi pod mejo revščine (v Zagrebu okrog 100.000 ljudi živi brez elektrike, ker je ne morejo plačati), se tukaj komaj splača rojevati, a tudi umreti je drago. Oprema za novorojenčka stane, na primer, 1000 mark, najcenejši pogreb pa približno 500 - brez groba državi, v kateri dobršen del prebivalstva živi pod mejo revščine (v Zagrebu okrog 100.000 ljudi živi brez elektrike, ker je ne morejo plačati), se tukaj komaj splača rojevati, a tudi umreti je drago. Oprema za novorojenčka stane, na primer, 1000 mark, najcenejši pogreb pa približno 500 - brez groba državi, v kateri dobršen del prebivalstva živi pod mejo revščine (v Zagrebu okrog 100.000 ljudi živi brez elektrike, ker je ne morejo plačati), se tukaj komaj splača rojevati, a tudi umreti je drago. Oprema za novorojenčka stane, na primer, 1000 mark, najcenejši pogreb pa približno 500 - brez groba državi, v kateri dobršen del prebivalstva živi pod mejo revščine (v Zagrebu okrog 100.000 ljudi živi brez elektrike, ker je ne morejo plačati), se tukaj komaj splača rojevati, a tudi umreti je drago. Oprema za novorojenčka stane, na primer, 1000 mark, najcenejši pogreb pa približno 500 - brez groba državi, v kateri dobršen del prebivalstva živi pod mejo revščine (v Zagrebu okrog 100.000 ljudi živi brez elektrike, ker je ne morejo plačati), se tukaj komaj splača rojevati, a tudi umreti je drago. Oprema za novorojenčka stane, na primer, 1000 mark, najcenejši pogreb pa približno 500 - brez groba državi, v kateri dobršen del prebivalstva živi pod mejo revščine (v Zagrebu okrog 100.000 ljudi živi brez elektrike, ker je ne morejo plačati), se tukaj komaj splača rojevati, a tudi umreti je drago. Oprema za novorojenčka stane, na primer, 1000 mark, najcenejši pogreb pa približno 500 - brez groba državi, v kateri dobršen del prebivalstva živi pod mejo revščine (v Zagrebu okrog 100.000 ljudi živi brez elektrike, ker je ne morejo plačati), se tukaj komaj splača rojevati, a tudi umreti je drago. Oprema za novorojenčka stane, na primer, 1000 mark, najcenejši pogreb pa približno 500 - brez groba državi, v kateri dobršen del prebivalstva živi pod mejo revščine (v Zagrebu okrog 100.000 ljudi živi brez elektrike, ker je ne morejo plačati), se tukaj komaj splača rojevati, a tudi umreti je drago. Oprema za novorojenčka stane, na primer, 1000 mark, najcenejši pogreb pa približno 500 - brez groba državi, v kateri dobršen del prebivalstva živi pod mejo revščine (v Zagrebu okrog 100.000 ljudi živi brez elektrike, ker je ne morejo plačati), se tukaj komaj splača rojevati, a tudi umreti je drago. Oprema za novorojenčka stane, na primer, 1000 mark, najcenejši pogreb pa približno 500 - brez groba državi, v kateri dobršen del prebivalstva živi pod mejo revščine (v Zagrebu okrog 100.000 ljudi živi brez elektrike, ker je ne morejo plačati), se tukaj komaj splača rojevati, a tudi umreti je drago. Oprema za novorojenčka stane, na primer, 1000 mark, najcenejši pogreb pa približno 500 - brez groba državi, v kateri dobršen del prebivalstva živi pod mejo revščine (v Zagrebu okrog 100.000 ljudi živi brez elektrike, ker je ne morejo plačati), se tukaj komaj splača rojevati, a tudi umreti je drago. Oprema za novorojenčka stane, na primer, 1000 mark, najcenejši pogreb pa približno 500 - brez groba državi, v kateri dobršen del prebivalstva živi pod mejo revščine (v Zagrebu okrog 100.000 ljudi živi brez elektrike, ker je ne morejo plačati), se tukaj komaj splača rojevati, a tudi umreti je drago. Oprema za novorojenčka stane, na primer, 1000 mark, najcenejši pogreb pa približno 500 - brez groba državi, v kateri dobršen del prebivalstva živi pod mejo revščine (v Zagrebu okrog 100.000 ljudi živi brez elektrike, ker je ne morejo plačati), se tukaj komaj splača rojevati, a tudi umreti je drago. Oprema za novorojenčka stane, na primer, 1000 mark, najcenejši pogreb pa približno 500 - brez groba državi, v kateri dobršen del prebivalstva živi pod mejo revščine (v Zagrebu okrog 100.000 ljudi živi brez elektrike, ker je ne morejo plačati), se tukaj komaj splača rojevati, a tudi umreti je drago. Oprema za novorojenčka stane, na primer, 1000 mark, najcenejši pogreb pa približno 500 - brez groba državi, v kateri dobršen del prebivalstva živi pod mejo revščine (v Zagrebu okrog 100.000 ljudi živi brez elektrike, ker je ne morejo plačati), se tukaj komaj splača rojevati, a tudi umreti je drago. Oprema za novorojenčka stane, na primer, 1000 mark, najcenejši pogreb pa približno 500 - brez groba državi, v kateri dobršen del prebivalstva živi pod mejo revščine (v Zagrebu okrog 100.000 ljudi živi brez elektrike, ker je ne morejo plačati), se tukaj komaj splača rojevati, a tudi umreti je drago. Oprema za novorojenčka stane, na primer, 1000 mark, najcenejši pogreb pa približno 500 - brez groba državi, v kateri dobršen del prebivalstva živi pod mejo revščine (v Zagrebu okrog 100.000 ljudi živi brez elektrike, ker je ne morejo plačati), se tukaj komaj splača rojevati, a tudi umreti je drago. Oprema za novorojenčka stane, na primer, 1000 mark, najcenejši pogreb pa približno 500 - brez groba državi, v kateri dobršen del prebivalstva živi pod mejo revščine (v Zagrebu okrog 100.000 ljudi živi brez elektrike, ker je ne morejo plačati), se tukaj komaj splača rojevati, a tudi umreti je drago. Oprema za novorojenčka stane, na primer, 1000 mark, najcenejši pogreb pa približno 500 - brez groba državi, v kateri dobršen del prebivalstva živi pod mejo revščine (v Zagrebu okrog 100.000 ljudi živi brez elektrike, ker je ne morejo plačati), se tukaj komaj splača rojevati, a tudi umreti je drago. Oprema za novorojenčka stane, na primer, 1000 mark, najcenejši pogreb pa približno 500 - brez groba državi, v kateri dobršen del prebivalstva živi pod mejo revščine (v Zagrebu okrog 100.000 ljudi živi brez elektrike, ker je ne morejo plačati), se tukaj komaj splača rojevati, a tudi umreti je drago. Oprema za novorojenčka stane, na primer, 1000 mark, najcenejši pogreb pa približno 500 - brez groba državi, v kateri dobršen del prebivalstva živi pod mejo revščine (v Zagrebu okrog 100.000 ljudi živi brez elektrike, ker je ne morejo plačati), se tukaj komaj splača rojevati, a tudi umreti je drago. Oprema za novorojenčka stane, na primer, 1000 mark, najcenejši pogreb pa približno 500 - brez groba državi, v kateri dobršen del prebivalstva živi pod mejo revščine (v Zagrebu okrog 100.000 ljudi živi brez elektrike, ker je ne morejo plačati), se tukaj komaj splača rojevati, a tudi umreti je drago. Oprema za novorojenčka stane, na primer, 1000 mark, najcenejši pogreb pa približno 500 - brez groba državi, v kateri dobršen del prebivalstva živi pod mejo revščine (v Zagrebu okrog 100.000 ljudi živi brez elektrike, ker je ne morejo plačati), se tukaj komaj splača rojevati, a tudi umreti je drago. Oprema za novorojenčka stane, na primer, 1000 mark, najcenejši pogreb pa približno 500 - brez groba državi, v kateri dobršen del prebivalstva živi pod mejo revščine (v Zagrebu okrog 100.000 ljudi živi brez elektrike, ker je ne morejo plačati), se tukaj komaj splača rojevati, a tudi umreti je drago. Oprema za novorojenčka stane, na primer, 1000 mark, najcenejši pogreb pa približno 500 - brez groba državi, v kateri dobršen del prebivalstva živi pod mejo revščine (v Zagrebu okrog 100.000 ljudi živi brez elektrike, ker je ne morejo plačati), se tukaj komaj splača rojevati, a tudi umreti je drago. Oprema za novorojenčka stane, na primer, 1000 mark, najcenejši pogreb pa približno

MILAN / AFERA ENZO CARRA

Takoj so razrešili tri karabinjerje

Generalni pravdnik pa je prepovedal kakorkoli snemati dogajanje na sodišču

MILAN - Poveljnik karabinjerjev za milansko področje je razrešil podčastnika in karabinjerja, ki sta v dvorano milanskega sodišča pripeljala uklenjenega Enza Carro in tudi castnika, ki je bil tedaj v službi na sodišču. Zaradi tako hitrega ukrepanja so vodstvo karabinjerjev takoj pohvalili razni ministri, slišati pa je bilo se tudi pripombe, čes da karabinjerji, predvsem na ravni podoficerjev, ne odločajo, kdaj je treba koga ukleniti in kako je treba ukrepati z njim. Na razne pristojnosti in na vestno izvajanje prejetih navodil se sklicuje tudi uradni komunikacije obrambnega ministrstva, ki najavlja takojšnje veljavnost sprejete odločitve o razrešitvi treh karabinjerjev. Pri tem pripominja, da je treba se raziskati, kaj se je pravzaprav točno zgodilo in kakšne so posamezne odgovornosti.

Vsekakor pa bo sodna obravnava proti Enzu Carri, glasniku bivšega tajnika Krscanske demokracije Arnalda Forlanija, prišla v anale kot afera, ki je sprožila zgoce polemike o osebnih svobodi in tudi o pravici do informiranja javnosti. Dan po sramotnem dogodku, ki je takoj odjeknil med predstavniki političnih sil in v širsi javnosti zaradi televizijskih in foto-

Pravosodni minister Giovanni Conso (AP)

grafskih posnetkov Enza Carra z okovi na rokah, so zelo očitno prišli na dan očitki, da so pravzaprav sredstva javnega obveščanja nesramna, ker so tako razgalila sramotno ponizanje državljanov, katerega krivdo je treba se dokazati. Zato je tudi generalni pravdnik za Milan Giulio Cattelani izdal odlok, s katerim prepoveduje, da bi s televizijskimi kamerami, fotoaparati ali registratorji posneli dogajanje na sodišču, če se ne bodo predhodno zedinile vse prizadete strani. O tem je v poslanski zbornici po-

rocal pravosodni minister Giovanni Conso, ki je odgovarjal na vprašanja v zvezi z načinom, kako so pripeljali na proces po hitrem postopku Enza Carro, ki ga dolžijo laznivega pričevanja. Njegovo izvajanje je slonelo na treh različnih poročilih o dogodku, ki so ga pripravili uprava zaporov, v katerem je Carra zaprt, karabinjerji, katerih naloga je bila, da ga iz zaporov San Vittore pripeljejo v sodno dvorano, in pa sodniki, ki zapornika "prevzamejo", ko pride v dvorano. In prav sodniki so se po ministrovem mnenju vedli nesporno kulturno in demokratično, saj so dali takoj sneti okovane lise s Carrovih zapetosti in odredili, da se obtožene posele med zagovornike. Tako Cattelani kot tudi karabinjerji pa v svojih poročilih naglašajo, da so se fotografirali in snemali vedli izredno agresivno in da so dobesedno napadli Carrovo spremstvo. Vsekakor pa je tudi pravosodni minister Conso, kot je storil se obrambni minister Andò, ki je se posebej pohvalil poveljstvo milanskih karabinjerjev zaradi hitrega ukrepanja, ostro obsodil dogodek, ki je v nasprotju z zakonskimi določili. Pa čeprav na dosjeje Carre piše, da je treba zapornika najstrožje nadzirati.

TRŽAŠKA KREDITNA BANKA / VČERAJ ODPRLI NOVO AGENCIJO V OŽJEM SREDIŠČU TRSTA

Z agencijo Mitnica se TKB bliža odjemalcem in izboljšuje storitve

Nova poslovna enota bo razbremenila že dolgo pretesen osrednji sedež

VLASTA BERNARD

TRST - Trzaska kreditna banka je od včeraj bogatejša za novo poslovno enoto. V strogem središču mesta je odprla agencijo Mitnica - Barriera in tako stopila za nov korak bližje k svojim odjemalcem, se zlasti tistim iz severovzhodnih predelov mesta v loku od Sv. Jakoba prek Roccola, Kjagina, Sv. Alojzija in območja Ulice Rossetti. »Vsaka nova poslovna enota je otipljiv dokaz poslovnega uspeha, kaže pa tudi na težnjo našega zavoda, da se bolj približa svojim klientom,« je na kratki priložnostni slovesnosti poudaril predsednik upravnega sveta banke Egon Kraus. Se bolj kot fizična bližina, pa je po njegovih besedah pomembna pripravljenost banke, da svojim odjemalcem sledi s kakovostjo storitev in s kar najbolj ustreznimi odgovori na vse bolj zahtevne potrebe, ki jih imajo varčevalci in podjetniki na denarnem področju.

Nova agencija TKB, v kateri bo pod vodstvom Franka Braica in njegovega pomočnika Aleša Roncellija delalo kakih osem uslužbencev, bo pomembno razbremenila že dolgo pretesni osrednji sedež zavoda v Ulici

Fabio Filzi, povečala bo operativnost njegovih bančnih služb in omogočila oziroma spodbudila priliv novih klientov. »To bo že peta poslovna enota naše banke, poleg osrednjega sedeža, podružnice v Cedadu in agencij Domjo in Rojan v trzaskem predmestju,« z vidnim zadovoljstvom ugotavlja generalni direktor zavoda dr. Vito Svetina. »Potrebovali bi jih se veliko več, vendar smo odvisni od dovoljenj, ki jih osrednja Banca d'Italia daje z veliko težavo, saj jih veže na postopnost, s katero se posamezni zavodi razvijajo. Tako že vrsto let čakamo na dovoljenja za pet dodatnih agencij (npr. v Trzicu, Miljah in na Trbizu), s katerimi bi banka končno lahko pokrila prostor, kateremu služi in s katerim posluje.«

»Za moderne banke, kakršna je naša,« nadaljuje nas sogovornik, »so agencije danes glavne prodajne točke in ker jih imamo premalo, smo si v prizadevanjih za modernizacijo poslovanja zamislili ustanovitev vrste manjših samopostrežnih poslovalnic, tako imenovanih "self corner bank" z najsodobnejšo

Okusno in nevsljivo urejena notranjost nove agencije TKB pri Stari mitnici, delo inž. Sergia Zinija, geometra Giorgia Percovicha in arh. Mitje Raceta. Poleg podjetja Benedil so vanjo vložili veliko dela tudi domači obrtniki (Foto Ferrari)

strojno opremo, s pomočjo katere se bodo lahko odjemalci sami poslužili banke tam, kjer jim bo najbližje. Tako bomo dobili strukturo, v kateri bodo glavni sedež, podružnice in agencije osnova, okrog nje pa bo mreža prodajnih točk, na katerih bo lahko odjemalec sam brez posredovanja dialogiral z banko.«

Izplačevanje pokojnin nasploh, se zlasti pa slo-

venskim in hrvaškim državljanom, je za banko precejšnje breme in resnici na ljubo včasih tudi razlog za slabo voljo med upokojenci, ki morajo čakati na vrsto. Ali bo nova agencija prispevala k skrajšanju vrst?

»Že pred časom smo nactrovali in bomo sedaj v vseh trzaskih poslovalnicah tudi uresnili poseben oddelek za izplačevanje pokojnin, tako

domačim upokojencem kot upravicencem iz Slovenije in Hrvaške,« napoveduje Svetina. »To bo specializirana služba, ki bo opravljala ne samo bancno, ampak tudi svetovalno službo za upokojence. Po tem nactru bomo upokojence razdelili med stiri poslovalnice na Trzaskem, tako da bodo lahko pokojnine dvi govali ne samo na osrednjem sedežu v Ulici

Filzi, ampak tudi v novi agenciji Mitnica v Ulici Carducci (nasproti pokrite trznice) in v agencijah pri Domju in v Rojanu. S tem se bo seveda cakanje v vrstah občutno skrajšalo, glede na to, da bodo za upokojence rezervirana posebna okna, kot so že na osrednjem sedezu zavoda, pa izplačevanje pokojnin seveda ne bo motilo ostalega tekočega poslovanja.«

NOVICE

Minister Costa o razdeljevanju zdravstvenih nalepk

RIM - Potrebni so takojšnji posegi, da bi se odpravile nevsečnosti, ki so povezane z razdeljevanjem zdravstvenih nalepk in z izpolnjevanjem samopotrdil; treba je nadalje poseči, da se spremenijo strukturalni aspekti o ticketih in prispevkih. Tako je včeraj dopoldne v poslanski zbornici izjavil minister za zdravstvo Raffaele Costa v odgovor na številna vprašanja, ki so mu jih zastavile svetovalske skupine glede tega vprašanja. Razpravo je prenasala tudi televizija, odvijala pa se je sintetično: kratkim in jednatim vprašanjem so sledili ravno tako kratki in jednatni odgovori. Minister Costa je vsekakor zagotovil, da bodo o vseh teh vprašanjih razpravljali v ponedeljek na notranjem ministrstvu, da bi popravili vse tiste novosti, ki so privedle do številnih nevsečnosti. Izbra o ticketih je bila sicer težka - je dejal minister Costa - bila pa je obvezna zaradi finančne politike, ne pa zdravstvene.

Ligačov v Milanu o bodočnosti komunistov

MILAN - Vloga in bodočnost komunistov v Rusiji: to je bilo osrednje vprašanje v analizi Egorja Ligačova, bivšega predsednika politbiroja sovjetske komunistične partije, ki je odgovarjal na vprašanja novinarjev na predstavitvi svoje knjige "Enigma Gorbacov" in zasedanja "Razpad SZ", ki bo danes v Milanu. Ligačov je dejal, da komunisti v Rusiji nimajo več nobene pravice, imajo pa eno samo dolžnost: boriti se morajo za radost naroda. Bivši predsednik politbiroja je tudi analiziral stanje bivše Sovjetske zveze. Država je bila unicena, industrijska in kmetijska proizvodnja se stalno zmanjšujeta, ljudje so vse bolj revni, poleg tega pa se stopnjujejo etnični spopadi. Vsi ti razlogi torej nalagajo komunistom novo nalogo, da ponovno postavijo vprašanje za prevzem oblasti. Komunistično gibanje se širi, oblast pa želimo doseči - je dodal - na zakonit, to je miren in demokratičen način. Vsekakor je Ligačov tudi zavrnil vsakršno obliko sodelovanja z Jeltsinom, ki je po njegovih besedah izpeljal državni udar in komunistično stranko proglasil za nezakonito.

Podjetnik De Eccher še vedno v zaporu

PORTENON - Podjetnik Claudio De Eccher, do lani na celu enega največjih gradbenih podjetij v Italiji, je še vedno v zaporu v Portenonu, kjer ga je včeraj spet zaslišala sodnica Monica Boni. Podjetnika so aretirali v center, obtožba pa govori menda o nepravilnosti pri opravljanju nekaterih velikih gradbenih del. Gradbeno podjetje Rizzani De Eccher je z 200 milijardami poslovnega prometa in okrog 1000 uslužbencev opravljalo številna pomembna javna dela v Furlaniji - Julijski krajini, med temi na primer nogometno igrišče v Vidmu.

SKGZ / KOMISIJA ZA KULTURO

Stari in novi problemi kulturnega delovanja

Še v dvomu prispevki za kulturne dejavnosti
Večja odgovornost za skupne ustanove

TRST - Komisija za kulturo Slovenske kulturne gospodarske zveze je na svoji četrtkovni seji podrobneje obravnavala položaj slovenske narodnostne skupnosti v Italiji na kulturnem področju, ki ga označuje poleg številnih starih problemov, s katerimi se je izčrpano socialni lanski posvet o kulturi, vrsta novih vprašanj kot posledica vsesplošnega zaostrovanja gospodarske krize ter spreminjanja odnosov med družbenimi razmeri na eni strani in vidnega slabšanja politične klime pod udarci naraščanja nacionalistične nestrpnosti in protislovenskega vzdušja na drugi. Ob vsem tem vzbuja vedno večjo zaskrbljenost negotova usoda

deželnega zakona o podpori kulturnim dejavnostim gospodarske manjšine, in to v trenutku, ko je v popolno negotovost zavito tudi vprašanje zakonske zaščite manjšine na parlamentarni ravni. Zato je po mnenju komisije potrebna s strani celotne manjšine in predvsem njenih vodstvenih organov večja odločnost, zavzetost in aktivnost pri izražanju upravičenih manjšinskih zahtev.

Komisija je obravnavala tudi vprašanja odnosov znotraj slovenskega manjšinskega prostora, tako na ravni različnih teritorialnih ali svetovno-nazorskih pogledov kot odnosov znotraj krovne organizacije same. Posebej se je zaustavila ob

vprašanju skupnih prizadevanj za takojimene skupne kulturne ustanove in ugotavljala, da se zal se ne uveljavlja v polni meri to načelo delitve odgovornosti, zlasti ne na področju glasbenega solstva, kjer se združevalni proces se ni udeležil, kot dokazuje gorški primer.

Posebno poglavje je bilo posvečeno Zvezi slovenskih kulturnih društev, ki se pripravljajo na občni zbor in na nekatere kadrovske spremembe in ki je kot množična in nadvse pomembna organizacija v okviru manjšinskega boja za kulturno rast in narodnostno uveljavljanje potrebna čim večje pozornosti vseh dejavnikov našega javnega življenja.

Proslava bo pestra in bogata. Nanjo namenjajo povabiti razne goste, podelili bomo priznanja najzastavnejšim sodelavcem; igrali bodo ansambli Prizma, Bigben, Agropop in Happy day. Za dobro voljo bosta skrbela Sergij Verc in Boris Kobal; vmes bo še finalno tekmovalanje »Povej ta zadnjo«, pri katerem bodo stiri najboljši humoristi nagradili. Na koncu pa bo za ples in zabavo poskrbel še ansambel Faraoni.

Vse se je pravzaprav rodilo iz moje velike ljubezni do radijskih oddajnikov. Že kot otrok sem si za igrac napravil radijski sprejemnik. Karsneje smo ugotovili, da nas ljudje slisijo in tako smo, s pomočjo naših prijateljev, sicer strokovnjakov za radijsko tehniko, nabavili in tudi postavili tri avtomatske oddajnike, kar nam je seveda omogočilo, da smo se začeli oglašati kar na treh frekvencah, »nam je obrazložil Mitja.

RADIJSKA POSTAJA ŽE DESET LET RAZVESELJUJE POSLUŠALCE

Jubilej Radia Opčine (in družine Malalan)

NEVA LUKES

TRST - 8. februarja je poteklo deset let, ko se je v Opčin prvič uradno oglasila svojim poslušalcem prva in doslej edina zasebna slovenska radijska postaja, ki jo vsi poznamo kot Radio Opčine.

»Res je, da je uradna obletnica že za nami. Vendar jo nameravamo slovesno proslaviti v nedeljo, 4. aprila v Zgoniku,« so nam povedali člani družine Malalan, ko smo jih obiskali v njihovi hiši, v Narodni ulici na Opčinah, kjer je tudi sedež radijske postaje.

Proslava bo pestra in bogata. Nanjo namenjajo povabiti razne goste, podelili bomo priznanja najzastavnejšim sodelavcem; igrali bodo ansambli Prizma, Bigben, Agropop in Happy day. Za dobro voljo bosta skrbela Sergij Verc in Boris Kobal; vmes bo še finalno tekmovalanje »Povej ta zadnjo«, pri katerem bodo stiri najboljši humoristi nagradili. Na koncu pa bo za ples in zabavo poskrbel še ansambel Faraoni.

»Vse se je pravzaprav rodilo iz moje velike ljubezni do radijskih oddajnikov. Že kot otrok sem si za igrac napravil radijski sprejemnik. Karsneje smo ugotovili, da nas ljudje slisijo in tako smo, s pomočjo naših prijateljev, sicer strokovnjakov za radijsko tehniko, nabavili in tudi postavili tri avtomatske oddajnike, kar nam je seveda omogočilo, da smo se začeli oglašati kar na treh frekvencah, »nam je obrazložil Mitja.

Prvo oddajo je Radio

Opčine pred desetimi leti posnel v Prosvetnem domu na Opčinah, kjer so imeli takrat Presernovo proslavo. Prvi sodelavci radia so bili Mitja, Majda, Zoran in Tatjana (vsi člani družine Malalan) pa se Igor, Boris, Sabina in Alda.

Od tedaj dalje se je število sodelavcev z obeh strani meje vedno bolj večalo ter steje danes že okrog petdeset rednih sodelavcev, ki vodijo razne oddaje in rubrike, skrbijo za tehniko, reklamno, za dobro delovanje vseh aparatov, predvsem pa za glasbo za vse starosti in okuse, ki jo na tej postaji vrtilo 24 ur na 24.

Prav gotovo je družina Malalan edina, ki se je lotila tega dela, ki je dala in se daje na razpolago svojo hišo, ki je ob vsaki uri pripravljena sprejeti tiste, ki želijo kaj povedati, sporočiti, ki je torej vedno v službi Radia Opčine.

Prvi studio je družina uredila v prvem nadstropju hiše, ki se od drugih bližnjih hiš razlikuje po tem, da ima na strehi veliko radijsko anteno. Sedaj so prostori radijske postaje v kleti, kjer je poskrbljeno za vse, kar pac takšna postaja potrebuje: disko-teka z okrog 7000 ploščami in 1000 kasetami, na katerih je posneta glasba iz vseh delov sveta. Tu so aparati za avtomatsko režijo, tu so računalniki, snemalne mize, mikrofoni za razna snemanja in kontaktne

oddaje itd. »Sedaj imamo že pet oddajnikov; pred časom smo začeli se z novo radijsko postajo "Peter Flowers", ki je predvsem komercialnega značaja, povezana z glasbo in reklamami, ki je zelo poslušana predvsem po trgovinah in lokalih.«

»Lahko se tudi pohvalimo, da smo edina radijska postaja, ki oddaja dvojezične reklame, ki se jih poslužujejo tako podjetja z našega območja, kot tudi z obmejnih slovenskih krajev.«

Glasba po željah je seveda vedno ena najbolj poslušanih oddaj, saj zavrtijo vsakomur, ki se oglasi, to, kar je zelel slišati. Pri teh oddajah so se sodelovali vidni slovenski politiki, med temi tudi dr. Janez Drnovsek, kot tudi priljubljeni slovenski sportniki, med temi Mateja Svet.

»Iz vseh krajev od Vipavske doline, pa vse do Istre in celo iz Ljubljane nas klicejo poslušalci,« so nam povedali Malalanovi. »Nas radio je priljubljen, saj je tu pri nas vse domače. Naša vrata so odprta vsem in na to smo resnično zelo ponosni.«

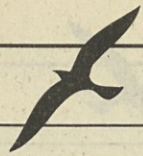
Od Malalanovih smo odhajali s prijetnimi občutki z željo, da bi Radio Opčine se dolgo razveseljeval svoje številne poslušalce in preko svojih številnih programov in oddaj poročal o vsem, kar se dogaja v našem prostoru. To smo jim tudi zazeleli ob odhodu.

tu so se politične debate, ki jih ob sredah zvečer vodita v slovenscni odv. Bogdan Bordon in prof. Samo Pahor, sledi pa oddaja v italijanscni »L'altra Trieste«, ki jo vodi Paolo Parovel.

»V oddaji obravnavamo različne teme, kot je na primer vrnitev imen v slovensko obliko, dvojezičnost, vrnitev razlascenih nepremicnin, vprašanje apoloije fasizma, vprašanje zašcitnega zakona, problem mesanih zakonov, pa problem razizma v Trstu itd.« nam je povedal privr Berdon. Poslusacev jim ne manjka. Najdejo se takšni, ki grozijo in zalijo, največ pa je tistih, ki si želijo razgovora, predvsem pa nasvetov. V teh oddajah so se sodelovali vidni slovenski politiki, med temi tudi dr. Janez Drnovsek, kot tudi priljubljeni slovenski sportniki, med temi Mateja Svet.

»Iz vseh krajev od Vipavske doline, pa vse do Istre in celo iz Ljubljane nas klicejo poslušalci,« so nam povedali Malalanovi. »Nas radio je priljubljen, saj je tu pri nas vse domače. Naša vrata so odprta vsem in na to smo resnično zelo ponosni.«

Od Malalanovih smo odhajali s prijetnimi občutki z željo, da bi Radio Opčine se dolgo razveseljeval svoje številne poslušalce in preko svojih številnih programov in oddaj poročal o vsem, kar se dogaja v našem prostoru. To smo jim tudi zazeleli ob odhodu.

TRST / POBUDA ZA OVREDNOTENJE SUVERENE VOLJE NARODOV

Evropa naj doživi duhovno renesanso

Državni model zavira izgradnjo Evrope regij

DRAGO GASPERLIN

TRST - Studijski center Evropa narodov je s sodelovanjem predstavnikov organizacij »Historia« Gruppo studi storici sociali (Pordenon), Unione Paneuropea, Clape Cultural Aculee, Parlamento culturale della Patria del Friul, kulturnih združenj »Mitteleuropa« iz Milana, Verone in Trsta, trzaskega kulturnega društva »Maria Theresia« in Zveze za Primorsko, ki ji predseduje Lucijan Vuga, izdal listino, ki smo jo na večerajšnji tiskovni konferenci v nekem mestnem hotelu izizvalno označili kot morda utopično. Zagotovili so nam, da ni to nobena utopija, seveda pod pogojem, da se lahko iznebimo izrazito kapitalistične prevlade nad vsem, da pride resnično do izraza ljudska volja v okviru federalistične decentralizacije oblasti, da prevladata sožitje in solidarnost med drugimi mislečimi in med ljudmi različnega narodnostnega izvora oziroma veroizpovedi in siceršnjega svetovnonazorskega prepričanja.

Toda preidimo k listini. Ta se zavzema za svobodno, združeno, ne centralistično in federalno Evropo, osnovano na miroljubnem in aktiv-

S tiskovne konference Studijskega centra Evrope »narodov« (foto Ferrari)

nem sodelovanju njenih narodov; predlaga vzpostavitev širokega evropskega prostora - v smislu nove domovine - kjer naj se narodi cutijo kot sestavni deli velikega mozaika civilizacije; opozarja na potrebo po premoščanju nacionalne državne oblike kot ovire za izgradnjo Evrope regij; ugotavlja, da prilaganje zahodnjaskemu načinu življenja izničuje duhovno tkivo naših narodov, zaradi česar je treba evropske narode zascititi tudi z ovrednotenjem lokalnih kultur; nasprotuje danes prevla-

dujočemu, zgolj ekonomskemu in torej omejujočemu pojmovanju Evrope; si prizadeva potemtakem za federacijo kulturnih, socialnih in političnih skupin v prid nastanku kontinentalnega gibanja, ki bi zmoglo osvoboditi Evropo vsakršne kulturne, finančne, politične in gospodarske odvisnosti; vabi vsa društva, politična gibanja, gospodarske in kulturne sile, ki se prepoznajo v priročnem nacrtu evropske enotnosti, k prizadevanju za doseg enotnosti evropske celine; in nazadnje

poziva k duhovni renesansi Evropejcev ob vstopu v novo tisočletje. Zamisli Studijskega centra Evropa so brzko ne dobrodošle, kot so poudarili na večerajšnji tiskovni konferenci v Trstu, tudi stvarnosti v Furlaniji-Juljski krajini, od Trzaskega, kjer se znova silovito razpihuje veter revansizma nad Istro in Dalmacijo, pa do Južne Tirolske, katere vprašanje je bilo slednjic vendarle rešeno, a bi ga utegnili vsaj v teoriji znova potegniti na površje listarsko-misovska politika.

MILAN / PO PODATKIH OBJAVLJENIH NA BIT

Italija lani manj iztržila od turizma

Po devalvaciji lire pa bi se moral trend spremeniti - Največ je bilo nemških turistov

MARKO WALTRITSCH

MILAN - Italijanski turizem je v krizi. To se preverja s primerjav med številom tujcev, ki so v zadnjih letih prišli na obisk v Italijo, in številom Italijanov, ki gredo počitnikovat na tuje. Se-le letos, po padcu vrednosti lire v odnosu do dveh trdnih valut, ameriškega dolarja in nemške marke (v teh dveh devizah se običajno obračunavajo mednarodni posli), ko bo torej treba Italijanom bolj globoko seči v žep za potovanje na tuje, se bo število takih potnikov najbrž zmanjšalo. Iz istih razlogov se bo najbrž povečalo število tujih turistov, ki bodo obiskali Italijo. Sedanja gospodarska kriza bo najbrž naredila svoje, saj bo manj ljudi imelo na voljo denar za počitnikovanje. Sicer pa iz neke ankete izvem, da dobri dve tretjini Italijanov meni, da so počitnice nujno potrebne in da se je boljše odreci kakšni drugi stvari kot počitnicam.

Takšno mnenje so izrazili na milanski turistični borzi BIT, kjer so podali oceno lanskih turističnih tokov v Italijo. Tčnih in dokončnih podatkov za lansko leto se ni, iz grobih ocen pa

se zdi, da je število tujih turistov lani padlo za tri do pet odstotkov. Na voljo pa so v Milanu bili podatki o razmerah v italijanskem turizmu v letu 1991. In ti so zanimivi, pa čeprav se je v letu dni zgodilo marsikaj, kar je ta trend spremenilo. Lani so Spanci pobrali Italiji marsikaterega turista. V Spaniji sta bili svetovna razstava in olimpijada in v deželo je slo veliko radovednežev. Francozi so znali bolje kot Italijani reklamirati svoje lepote in privabili so veliko tujcev. Nemci imajo svoje probleme, ki sicer turistično vzeto niso denarne narave. Prej so v trumah prihajali v Italijo in druge tople države. Sedaj hočejo videti, kakšen je vzhodni del njihove države, ki jim je bila desetletja zaprt. Zaradi tega mnogi odhajajo počitnikovat v nekdanjo DDR.

Italija ima v hotelskem oziru se eno hibo, ki je drugod v Evropi ne zasledimo. Velika večina italijanskih hotelov ima namreč majhne kapacitete, so družinski vodeni, niso povezani v mreže, kakršne najdemo v Franciji, Veliki Britaniji, Nemčiji ali Spaniji, da o združenih državah sploh ne govorimo. V teh državah tudi na krožnem potovanju lahko vnaprej rezerviramo hotelsko sobo v raznih krajih dežele pri eni sami recepciji. V Italiji vsega tega skorajda ni.

V letu 1991 je v Italijo bilo na voljo 1.734.000 hotelskih ležišč. To je pomenilo 34 odstotkov

vseh ležišč. Drugi so v kampih ali pri zasebnikih. Kar dve tretjini vseh hotelskih ležišč je v Severni Italiji. Polovica le-teh je v starih dezelah: Tridentinska - Južna Tirolska, Emilia-Romagna, Veneto in se Toscana.

V letu 1991 je v italijanskih hotelih in drugih prenočiščih bilo vsega skupaj 59.662.000 turistov in 261.693.000 nočitev. Največ so jih zabeležili v Venetu (7.801.000 oz. 35.204.000). V Furlaniji-Juljski krajini so v tistem letu zabeležili 1.326.000 prihodov in 7.094.000 nočitev. Le 18 odstotkov turistov je potovalo na italijanski jug. Prednjacijo Kampenija, Sicilija in Sardinija.

Dobri dve tretjini celotnega turizma v Italiji je treba pripisati domaćim gostom. Med tujci seveda prednjacijo Nemci (skoro stiri desetine tujega turizma v državi), za njimi so Francozi, Avstrijci, Anglez, Svcarci, Američani je bilo poldrugi milijon s skoro 4 milijoni nočitev. V Italijo je prišlo 675.000 Japoncev, ki so prenočili povprečno po 2,5 noči. V glavnem so obiskali Rim, zatem Lombardijo (v tem primeru gre očitno za poslovne potnike), zatem Toskano (Firence) in Veneto (Benetke).

Se en podatek z milanskega BIT. V letu 1990 so tujci v Italijo prinesli 22.853 milijard lir, Italijani pa plačali za svoja potovanja na tuje 14.452 milijard. Italija je torej ustvarila preseizek 8.401 milijardo lir.

NOVICE

Srečanja na Deželi o drugem zdravstvenem načrtu

TRST - Dezelna komisija za zdravstvo, kateri predseduje Aldo Ariis (PLI) nadaljuje s srečanji, na katerih je govor o drugem dezelnem zdravstvenem nacrtu. Vec kot 10.000 prebivalcev iz Humina je podpisalo petico, ker so zaskrbljeni za usodo tamkajšnje bolnisnice. Podpisniki zahtevajo, da bi bolnisnica ohranila svoje specifice funkcije za zdravljenje tezkih bolnikov in da bi ostala kot vazna struktura v severo-vzhodnem predelu Furlanije. Namen peticije je - je obrazložil Giovanni Collino - da bi nova huminska bolnisnica ohranila svojo vlogo v novem zdravstvenem nacrtu. Clani dezelne komisije so se nato sestali s predstavniki demokraticnega federativnega gibanja, ki so se strinjali z usmeritvijo zdravstvenega nacrtu; poleg tega so zahtevali, da bi razsodisu za pravice bolnikov zagotovili vaznejšo vlogo. Komisija je tudi zaslislala prof. Rotellija, direktorja služb za umsko zdravje v trzaski KZE. Prof. Rotelli se je sicer strinjal z glavnimi smernicami zdravstvenega nacrtu, nekaj pomislekov pa je izrekel glede postavk, ki zadevajo umsko zdravje.

V Gonarsu odprje nove servisne postaje

TRST - Na avtocesti Trst-Benetke, malo pred odcopom za Videm, bodo 12. marca odprli novo servisno postajo "Gonars sud". Odprli jo bodo na osnovi sodelovanja med delniško družbo Autovie Venete, družbo Autogrill ter IP-Italiana Petroli. Nova servisna postaja se razteza na 22 tisoč kvadratnih metrov in razpolaga z vrsto struktur, ki bodo na razpolago vec kot 80 tisoč vozilom (med temi okrog 17 tisoč tovornjakov), ki se vsak dan prevajajo po cestni mrezi družbe Autovie Venete, ki upravlja preko 170 kilometrov cest.

Primorski dnevnik

Lastnik: ZIT d.d. Založništvo trzaskega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - P.R.A.E. d.d. - Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715
Fotostavek: ZIT, Trst
Tisk: VITA, Videm
Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR
Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax: 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax: 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax: 0432-730462
Ljubljana, NIA, Slovenska 54, tel. 061-113121, fax: 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax: 0463-318506
Prodajno naročninska služba
Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723, fax: 0481-532958
Ekonomska propaganda: Trst in Gorica: Publist
tel. 040-7796611, fax: 040-768697
Italija: podružnice SPI
Cene oglasov
Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, visina 42 mm) 80.000 LIT, finančni in legalni 120.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi 850 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozljaja po formatu, IVA 19%
Cena: 1.200 LIT - 40 SIT
Naročnina za Italijo: letna 315.000 LIT
za Slovenijo: mesecna 1.200 SIT plačljiva preko DISTRIEST, Partizanska, 75 Sezana, tel. 067 - 73373
Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6-12-1948
Clan italijanske zveze casopisnih zaloznikov FIEG

POHIŠTVO PUPIS ZDAJ PRISOTNO TUDI V KOPRU

Odprtje novih prodajnih prostorov uspeh slovenskega podjetništva

Pogovor z enim od sinov pokojnega Stanislava Pupisa iz Sesljana

JOZE KOREN

TRST - V zgradbi Ljubljanske banke-Spolne banke v Kopru je pohištveno podjetje Pupis iz Sesljana pred kratkim odprlo svoje prodajno poslovne prostore. Gre za pomembno podjetniško pobudo slovenskega zamejskega podjetja v Sloveniji, ki ni samo odraz iniciativnosti njegovih lastnikov, marvec tudi odraz novih možnosti, ki jih ponuja na slovenskih tleh sprostitev tržne konkurenčnosti in angaziranja tujega kapitala. Koprška prodajna podružnica Pupisovega podjetja je prva v Sloveniji, vendar to ne pomeni, da ne bi bili Pupisovi s svojo pohištveno in storitveno ponudbo na slovenskem in hrvaškem tržišču prisotni že prej; nasprotno, odprtje koprške filijale je samo nova etapa na razvojni poti njihovega podjetja.

Ob odprtju Pupisovega prodajnega centra v Kopru smo se pogovorili z njegovim lastnikom in vodjem, Andrejem, enem od treh sinov (druga dva sta Boris in Karlo), ki skupno nadaljujejo delo pred letom dni umrlega očeta Stanislava, zacetnika podjetja se pred drugo svetovno vojno. Kdaj in zakaj ste se odločili, da ob dveh prodajnih centrih v Sesljanu in Devinu odprete poslovne in prodajne prostore tudi v Kopru?

Za to pobudo se seveda nismo odločili brez tehničnih premislekov in razlogov. V resnici smo na slovenskem in hrvaškem tržišču prisotni že vrsto let tako s prodajo pohištva kot z opremljanjem domov, pisar-

niskih in podobnih poslovnih prostorov in gostinskih lokalov. Naj samo omenim, da smo poleg raznih zasebnih stanovanj z naslo opremo in delom uredili restavracijske prostore hotelskega objekta Vila Marija v Portorozu. Zadovoljstvo naših klientov in ugled, ki smo si ga pridobili v Sloveniji, sta nam pred kakimi tremi leti odprla vrata tudi na Hrvaško. Nasi klienti so bili funkcionarji največjega hrvaškega industrijskega petrolejskega podjetja INA in ker so bili z nami zadovoljni, smo postali tudi dobavitelji opreme in opremljevalci raznih poslovnih prostorov INA doma in po svetu. To pa nam je kaj kmalu odprlo tudi vrata hrvaške vlade, ki nam je poverila nabavo in opremo ambasade v Moskvi. Odprtje naših prodajnih in poslovnih prostorov v Kopru je tako le nadaljevanje naših prizadevanj in želja, da bi svojo poslovno prisotnost v Sloveniji se bolj utrdili in razvili. Ob tem pa nas je k odprtju prostorov v Kopru vodil še drugi, da tako recem, praktični razlog. V zadnjih nekaj letih so prihajali k nam v Sesljan in Devin zasebniki in predstavniki podjetij iz Slovenije z namenom, da si pri nas nabavijo bodisi stanovanjske bodisi poslovne opreme. Realizacija poslov z njimi pa je bila povezana z mnogimi izvožno-uvoznimi teževami in sitnostmi tako za nas kot za kupce. Z odprtjem prodajalne v Kopru želimo našim se pridobljenim in novim potencialnim klientom vse te težave prihraniti.

Andrej Pupis s sodelavkami (foto Magajna)

Za uspešno poslovništvo na splošno in torej v enaki meri za trgovsko in storitveno dejavnost tudi v pohištveni stroki, velja v tržnem gospodarstvu za glavno pravilo konkurenčna sposobnost. Kakšne so v tem oziru vaše sposobnosti oziroma prednosti?

Konkurenčnost ponudbe v poslovanju ima več komponent in lahko recem, da imamo v tem oziru kar precej izkusenj. Predvsem je važna kakovost izdelkov in storitev, nič manj važne so cene, potem pa poslovni prijem ali kakor se temu zdaj reče, menezerstvo. Podjetje Pupis je že doslej in v zadnjem času v posebno zaostrenih konkurenčnih pogojih, gradilo predvsem na kakovosti svoje ponudbe in tako bo tudi posledje ob istocasnem najboljšem razmerju med kakovostjo in ceno ob upoštevanju kupne možnosti tržišca na katerem nastopamo. Trdno smo namreč odločeni vztrajati na visoki kvaliteti.

To kar zdaj razstavljate v vašem koprskem centru je seveda le del pohištvenega asortimenta, s katerim razpolagate, saj ste tukaj omejeni na 180 kv. m razstavne površine. Kdo so pravzaprav izdelovalci vašega pohištva?

Tukaj, kot vidite, razstavljamo spalnice, dnevne sobe, kuhinje, predsobe in se kaj. Vse to pohištvo je izdelale najbolj kvalificiranih podjetij iz Severne Italije predvsem na območju Veneta, kjer je koncentrirane največ italijanske pohištvene industrije in ki je tudi na najvišji kakovostni ravni. Ob tem, da gre za precizno izdelavo, je treba poudariti tudi to, da je italijanska pohištvena industrija vodilna v Evropi glede stilnih novosti, da po eni strani sledi okusu časa, po drugi pa tudi vpliva na ta okus.

Lastne proizvodnje podjetje Pupis nima?

To vprašanje zahteva kratek vpogled v zgodovino nasega podjetja. Omenil

sem že, da ga je ustanovil naš pokojni oče pred vojno, ko se je iz rodne Tomaja prišel v Trst učiti mizararske obrti. Ko se je izučil za mojstra je z družabnikom leta 1939 odprl lastno mizararsko delavnico pri Sv. Vidu in je v njej izdeloval pohištvo v glavnem po naročilu, pozneje pa se je, verjetno kot prvi obrtnik v Trstu, lotil serijske izdelave in to vse do leta 1966, ko je mizararsko obrt opustil oziroma jo spremenil v trgovsko z zgraditvijo prodajno razstavnih prostorov v Sesljanu ob glavni državni cesti, kasneje leta 1976 pa se drugih prodajno-razstavnih prostorov nekaj km naprej ob cesti proti Devinu. V poslovno dejavnost smo se postopno začeli vključevati vsi trije sinovi in si seveda prizadevali, da bi dobro ime Pupisove firme ohranili in se povečali, vse v spomin in zahvalo našemu očetu in vzorniku. Sicer pa naj povem, da je bila vedno tudi očetova želja kot zavodnega Slovenca, da bi se naša firma uveljavljala ne le doma pač pa tudi v osrednji Sloveniji.

In kakšni so vaši prvi občutki, prvi vtisi po odprtju kopskih prostorov?

Ce odmislim samo uradno odprtje, ki se ga je udeležilo veliko število gostov in radovednežev, moram reci, da imamo vsak dan res številne obiske potencialnih kupcev, ki se zanimajo tako za asortiment naše ponudbe kot za kvaliteto in ceno in razne oblike nakupovalnih možnosti. Tolikšno zanimanje celo presega naša pričakovanja. Vse to nas navdaja z zaupanjem, da bo naša poslovna iniciativa kmalu začela dajati tudi ustrezne komercialne rezultate.

Mondeo

Edini s serijskim airbagom

Coupé 5 vrat. Na željo obrabi iz zlitine

Mondeo si lahko ogledate in ga preiskusite danes, 6. in jutri, 7. marca

Ford Mondeo je edini avtomobil tega razreda, ki ima med serijsko opremo Airbag. Avto, ki ima vse, je namenjen vsem: inteligentni motor MILES 16V, ki ima večjo zmogljivost in manjšo porabo • Servo volan in menjalnik MTX75 • Varnostne pasove s prednastavitvijo napetosti • Sedeže ki preprečujejo zdrs

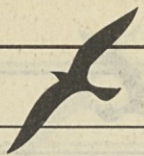
naprej • Jeklene ojačevalne drogeve v vratih • Ekološko klimatsko napravo Micronair anti-alergija, ki je v srijski opremi pri verzijah 1.6 GLX, 1.8 in 2.0 • Dodatna tehnološka oprema: ABS s 4 senzorji • Elektronska kontrola pogona (TCS) • Elektronske aktivne obese • Velika možnost izbire Ford: limuzina s 4 vrati in kupe s 5 vrati za isto ceno. Ford Mondeo. Lepota in notranja moč.

Ford
la Concessionaria

UL. CABOTO 24
☎ 3898111

UL. DEI GIACINTI 2 - ROJAN
☎ 411950

SESLJAN 41/D
☎ 291555

SOLSTVO / TEKMOVANJE ŠOLSKIH GLEDALIŠČ

Licej Prešeren z igro Katharsis o rasizmu

Delo dijakinje Matejke Grgič uprizorili v Cristallu

MARJAN KEMPERLE

Posnetek z igre Katharsis Matejke Grgič v gledališču Cristallo (foto Ferri)

hljivi vzdevek pizza-spaghetti, Merk odgovarja z nasiljem proti tistem, ki se obregne ob njegovo tursko poreklo, ob koncu pa se to samozavedanje sprevrže v odresujočo katarzo - sprejemanje lastnega jaza. Ko je treba raziskavo predstaviti razredu, spregovori tako namesto pripravljenega gradiva in diagramov spontana notranjost vsakega posameznika, srce, ki bije v njihovih telesih. »Rasist sem, ker odklanjam tisto, kar sem,« »Rasist sem, ker nečem vedeti, kaj sem.« Le s

takim priznanjem rasizma v sebi in do samega sebe je mogoče razisem tudi preseči, pravijo ob koncu mladi Prešernovci. Ta njihov apel je občinstvo sprejelo in ga odobrilo z res dolgim aplavzom.

Poleg se omenjenih dijakov so v igri Katharsis nastopili se Deva Pincin, kot vsepovsod prisotna bela vest, ki ob kruti rdeči resnici slece svojo belo haljo, profesor Marko Sancin in pevci in glasbeniki Marko Sancin, Evgen Ban (glasbena kulisa je njuno delo), Christian Do-

gla, Martina Feri in Paolo Bembì, medtem ko sta za scene poskrbeli Kristina Zivec in Erica Odorico.

Poleg nase sole so na tekmovanju nastopili se klasični licej Petrarca, učiteljice Duca D'Aosta, poklicni zavod Sandrinelli, tehnični zavod Da Vinci, klasični licej Dante, jezikovni licej Bachelet, likovni zavod Nordio, znanstveni licej Oberdan in učiteljice Carducci. Nagrajevanje letosnjega 4. Palio Teatro bo v ponedeljek, 8. marca ob 16. uri, vedno v gledališču Cristallo.

SOLSTVO / VISOKO ODLIKOVANJE

Profesorju Pavletiču priznanje za zasluge italijanske republike

Več kot štiri desetletja je bil mentor generacijam slovenske mladine

Profesor Bojan Pavletič, vsestranski zamejski športni delavec, organizator, pedagog, in novinar je prejel visoko priznanje Reda za zasluge italijanske republike za svoje delovanje na šolskem področju. Priznanje podeljuje ministrstvo za šolstvo zaslužnim vzgojiteljem, ki so se posebej izkazali v teku svoje delovne dobe in so znali s svojim zgledom, znanjem in pripravo obogatiti mlajši rod.

Bojan Pavletič je bil pravcati proforski veteran. Na pot profesorja telesne vzgoje je zakoral tam v daljnem letu 1948 in jo je prehodil skozi nepretrganih 44 let vse do upokojitve v lanskem šolskem letu.

V tej dolgi dobi je posredoval več generacijam mladih, ki naj temelji na osnovnih človeških vrednotah.

Pred več kot 20 leti je bil eden od pobudnikov Dijanskega obmejnega srečanja Primorske in je bil vse do upokojitve njihov neurtidni organizator. Ta srečanja so bila že od vsega začetka mednarodnega značaja in so zahtevala iz leta v leto večji organizacijski napor. Kot koordinator srečanj je dajal prof.

Pavletič mladini prave lekcije o organizaciji, ki so jih znal stevilni mladi po dokončanem studiju prenasati tudi na druga družbena in športna področja.

Na šolskem področju je bil prof. Pavletič poleg tega tudi selektor številnih šolskih reprezentanc, mnogo mladih je usmeril v športne dejavnosti, druge v rekreacijske. Skratka, za številne dijake je bil pravcati mentor.

Poleg tega je bilo njegovo plodno delovanje otipljivo tudi izven šolskega okolja. Bil je in je se izjemno športni organizator, ki ga manjšina visoko ceni, tudi zaradi velikega osebnega prestiza, ki si ga je pridobil z vztrajnim, neutrudnim več kot štiri desetletja trajajočim delom.

In to delo se, v visokemu priznanju navkljub, kot bi dejal sam profesor - se nadaljuje. Vedno z istim svetlim ciljem: rasti človeka.

Cestitamo, profesor Pavletič!

SOLSTVO

Dijaki liceja Prešeren spet zašli na Novo pot (dijaškega glasila)

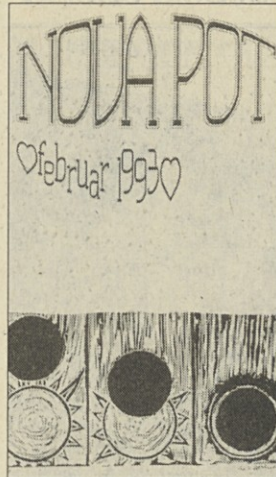
Vrsta zanimivih tekstov, recenzij, pesmi, humorja, in mega-test

Pred kratkim je izšla prva letonja številka Nove poti, dijaškega glasila dijakov znanstvenega in klasičnega liceja France Prešeren. Dijaki v spremni besedi priznavajo, da je sedanja Nova pot izšla po vnetih priporočilih z visokega (profesorji in ravnatelji). V »Koncu« se tudi zahvaljuje profesorjem, ki so jim bili v pomoč, proizvajalci pa vsekar ves »njihov«.

Njihova je tudi odločitev, da v številko vključijo tudi tekste v italijanscini. »Predvsem nam gre, da bi razčistili nekaj zadev, ki so prisle na dan zaradi tekstov v italijanscini. Kot prvo naj navedemo, da so z Novo potjo seznanjeni tudi italijanski dijaki, ki sodelujejo v sklopu Zveze trzaskih visješolskih časopisov (AGST). Poleg tega pa upoštevamo tudi dejstvo, da slovenski dijaki marsikdaj svoj navdih izlijejo na papir v jeziku, ki ni nujno materinscina,« so zapisali.

Iz Nove poti je mogoče razbrati številne informacije o dijaskem življenju. Tako je mogoče izvedeti, da se lahko Evgen Ban kosa v petju z Eltonom Johnom in Ericom Claptonom, saj tako je pokazala anketa.

Mnogo je vtisov o gledaliških predstavah, ki so si jih dijaki ogledali, obsežen del številke zavzemajo pesmi (dva cikla v italijanscini), mnogo je humorja (latinskega in dijaškega), v dobro voljo pa spravljata tudi mega-test o TV-odvisnosti in krizanka.

KINO

ARISTON - 21.00 - »Sommersby«, r. Jon Ariel, i. R. Gere, J. Foster.

EXCELSIOR - 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Orlando«, r. Sally Potter, i. Tilda Swinton.

EXCELSIOR AZZURRA - 17.00, 18.40, 20.20, 22.00 »Sex and Zen, il tappeto da preghiera, di carne«, prepovedan mladini pod 18. letom.

NAZIONALE DISNEY - 15.00 »La bella e la bestia«, Jutri ponovitev ob 10.00, 11.30 in 15.00.

NAZIONALE I - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »La fortaleza«, i. Christopher Lambert.

NAZIONALE II - 15.45, 17.50, 20.00, 22.15 »Gli spietati«, i. Clint Eastwood, Gene Hackman, Morgan Freeman, Richard Harris.

NAZIONALE III - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Trappola in alto mare«, r. Steven Seagal.

NAZIONALE IV - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Giochi d'adulti«, r. Alan Pakula, i. Kevin Kline, Mary E. Mastrantonio.

GRATTACIELO - 17.15, 18.50, 20.30, 22.15 »La notte e la città«, i. Robert De Niro, Jessica Lange.

Galerija

vabi
danes, 6. t. m.,
ob 17. uri na

odprtje razstave

CLAUDIO BURANELLO
slike

MePZ Primorec - Tabor

vabi na koncert

PESEM V SVET

Poje dekliski zbor Vesna iz Kriza s spremljavo instrumentalistov

Vodi Bogdan Kralj, vezna beseda Marij Cuk

Danes, 6. t. m., ob 20.30

v Prosvetnem domu na Opcinah

KD Ivan Grbec - Skedenj

Tržaški kinematografski klub

vabita na filmski večer

KINO ALJOŠE ŽERJALA

v veliki dvorani Kulturnega doma v Trstu, ul. Petronio 4

danes, 6. t. m., ob 20.30

IZREDNA RAZPRODAJA

Tržaška knjigarna - Ul. sv. Franciska 20

Obiščite nas, ne bo Vam žal!

MIGNON - 16.30, 18.25, 20.20, 22.15 »Sister Act - Una svitata in abito da suora«, i. W. Goldberg.

EDEN - 15.30, 22.10 »Il sofà delle porcone anali«, porn., prepovedan mladini pod 18. letom.

CAPITOL - 15.45, 17.50, 20.00, 22.00 »Dracula, Francis Ford Coppola.

LUMIERE - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Uomini e topi«, r. Gary Sinise, i. John Malkovich.

ALCIONE - 16.00, 18.00, 20.20, 22.00 »Il dan«, r. Louis Malle, i. J. Irons, J. Binoche.

RADIO - 15.30, 21.30 »Porno prestazioni d'infermiere disposte a tutto«, porn., prepovedan mladini pod 18. letom.

dajalka Giuliana Plani, karabinjer Domenico Gatti in vzgojiteljica Paola Tomasina, delavec Spartaco Savio in trgovka Michela Nola, uradnik Roberto Luini in solnica Elisa Zenga, trgovec Riccardo Montagner in trgovka Patrizia Cacace, trgovski potnik Mario Grisone in uradnica Susanna Delise, obrtnik Roberto Znidarsic in uradnica Viviana Urizzi, trgovec Diego Poropat in trgovka Sabrina Pernarich, sofer Edoardo Coral in uradnica Rossana Pertot, zaprizeni straznik Davide Rachelli in prodajalka Tiziana Obrovaz.

LEKARNE

Od ponedeljka, 1., do nedelje, 7. marca 1993
Normalen urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30.

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00
Korzo Italia 14 (tel. 631661), Ul. Zorutti 19 (tel. 766643), Ul. Flavija 89 - Zavlj (tel. 232253).
ZGONIK (tel. 229373) - samo po telefonu za najnужnejše primere.
Lekarne odprte od 19.30 do 20.30
Korzo Italia 14, Ul. Zorutti 19, Ul. Giulia 1, Ul. Flavija 89 (Zavlj).
ZGONIK (tel. 229373) - samo po telefonu za najnужnejše primere.

NOCNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Giulia 1 (tel. 635368).

Za dostavljanje zdravil na dom tel. 350505 - TELE-VITA
Urad za informacije KZE-USL - tel. 39911.
Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure. - tel. 39911.

Zdravstvena dežurna služba
Nocna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpriznična od 14. do 20. ure in priznična od 8. do 20. ure.

PRIREDITVE

DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAZENECV v Trstu vabi jutri, 8. t. m. na predstavitev publikacije in na razgovor ob zaključku studije Pavleta Merkuja SVETNIKI V SLOVENSKEM IMENOSLOVJU. Pri pogovoru bodo sodelovali strokovnjaki prof. dr. Franc Jakopin, Dusan Cop, Janez Keber in avtor prof. Pavle Merku. Pogovor bo v Peterlinovi dvorani s prisetkom ob 20.30.

OB PRAZNIKU ZENA prireja KD Primorsko in Zveza žena Mackolje DRUŽABNI VEČER jutri, 7. t. m., ob 17. uri v Srenjski hiši v Mackoljah.

OB MEDNARODNEM DNEVU ZENA se bodo ženske srečale v ponedeljek, 8. t. m. v KD Rovte - Kolonovec. U. Monte Sernio 27. Na sporedu: pomen praznika v pesmi. Slede večerja in družabnost. Zacetek ob 18. uri.

V SLOVENSKEM KULTURNEM KLUBU bo danes, 6. t. m. v okviru SREČANJ Z BESEDNIMI USTVARJALCI gost večera pesnik VINKO BELICIC, uvodna beseda Tomaz Martelanc, recital odlomkov iz zadnje Beliciceve knjige Leto odmrznitve bo podala gledališka skupina Tamara Petaros, pri klavirju Sara Brezgar. Zacetek ob 18.30.

SKD TABOR Opcine - Prosvetni dom. Jutri, 7. t. m., ob 17. uri praznične ženske pevski zbor Tabor DAN ZENA. Na večeru sodeluje MoPZ Tabor, za dobro voljo bo poskrbel Toni Karjola, sledil bo ples. Vabljeno!

JUTRI, 7. t. m., ob 17. uri prirejajo trebenske žene ob 8. marcu VESELO POPOLNE v ljudskem domu v Trebcah. Sodelujejo vaski otroci, mladinska skupina SKD Primorec ter klepetulji Vanka in Tonca.

KD LONJER - KATINARA prireja v ponedeljek, 8. t. m., ob 20.30 v društvenih prostorih v Lonjerju PROSLAVO v počastitev mednarodnega dneva žensk. Vabljeno!

SKD S. SKAMPERLE vabi ob dnevu žena na prikaz dia Katje Kjuder na temo KOREJA - potovanje po deželi rizevih polj, budističnih templjev in prijaznosti. Večer bo v ponedeljek, 8. t. m., ob 20.30 v prostorih na Stadionu 1. maj.

SLOVENSKI KLUB vabi na tokov večer ob mednarodnem dnevu žena z naslovom PKOLON MARIJI MIJOT. O trzaski pesnici bo spregovorila Bogomila Kravos, njene pesmi bodo podali Erika Buzecan, Nastja Colja in Gled Verc. Srečanje bo v torek, 9. t. m., ob 20.30 v Gregorčičevi dvorani.

SKD BARKOVLE vabi na veseloigro NASI GRAJU NA RADIO v izvedbi amaterskega odra J. Stoka s Proseka in Kontovela v nedeljo, 14. t. m. v župni dvorani v ul. Moncolano. Zacetek ob 17. uri.

GLASBENA MATICA TRST - koncertna abonmajska sezona 1992/93. v cetrtek, 11. t. m., ob 20.30 v gledališču Miela v Trstu. Trg degli Abruzzi 3 GODALA IN FAGOT - Godalni kvartet GM in Francesco Furlanich - fagot. Na sporedu Merku, Mendelsson, Reicha in Tesakov. Prodaja vstopnic eno uro pred pričetkom koncerta v Mieli.

OBVESTILA

ZBOR PRAVOSLAVNE CERKVE SV. SPIRIDIONA v Trstu razpisuje natečaj za mesti tenorja in nizkega basa. Pogoji: poznanje not in praksa v zborovskem petju. Kandidati naj se javijo na tel. 360891 vsak dan od 16. do 19. ure do 8. marca.

SKUPINA SONČNI ZAREK pod pokroviteljstvom Zadrúznega centra za socialno dejavnost prireja PLESNI TECAJ v prostorih KD Barkovlje - Ul. Carreto 12. Informacije na sedežu Zadrúznega centra - Ul. Cicerone 8 - tel. 360324 v uradnih urah.

SK BRDINA vabi vse člane, da se udeležijo 26. ZIMSKIH SPORTNIH IGER, ki bodo jutri, 7. marca v Trbižu. Informacije in vpisovanje na tel. 212859.

SLOVENSKI DIJASKI DOM SREČKO KOSOVEL sporoča, da je v teku vpisovanje za POLETNO SREDISCE v Trstu, za LETOVANJE NA PTUJU in v ZELENEM CENTRU v VRH-POLJAH. Poletno središče bodo lahko obiskovali otroci od 3. do 14. leta starosti, letovanje na Ptuju od 6. do 17. leta starosti in letovanje v Vrhpoljah od 6. do 14. leta starosti (nas telefon 573141).

SEKCIJA SLOVENSKE SKUPNOSTI Sv. Ivan - Podlonjer - Katinara prireja v torek, 9. t. m., ob 20.30 v Marijinem domu pri Sv. Ivanu, ul. Brandesia 25 JAVNO SREČANJE. Posvečeno bo krajevnim vprašanjem, obravnavanju sedanega političnega položaja na Trzaskem ter položaja slovenske narodnostne manjšine v Italiji. Sodelovaljo bodo krajevni in pokrajinski predstavniki nase stranke. Vabljeno!

JADRALNI KLUB CUPA vabi člane na 21. REDNI OBCNI ZBOR društva, ki bo v petek, 12. marca ob 20.00 v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju v sportno-rekreacijskem centru v Vizovljah (cesta za Cerovlje). Dnevni red: 1. otvoritev občnega zbora, 2. poročila predsednika in odbornikov, 3. pozdravi gostov, 4. razprava, 5. razloženica odbora, 6. izvolitve novega odbora, 7. razno.

Vabimo vas na predavanje z naslovom KAKO SI SAMI POMAGAMO PRI REVMI, ISIOSU, TEZAVAH S HRBENICNO TER PREHLADNIH BOLEZNI, ki bo v nedeljo, 14. t. m., ob 9. in ob 11. uri v Domu na Brdini na Opcinah. Vabljeno!

IZLETI

KMETIJSKA ZADRUGA V TRSTU in KMEČKA ZVEZA vabita vse svoje člane in prijatelje na obisk Kmetijskega sejma v Veroni, ki bo v soboto, 13.3.1993. Za informacije in vpisovanje telefonirajte ob delavnikih na št. 382555 in 362941 ali direktno v uradih Kmetijske zadruge - Ul. Travnik 10 - Industrijska cona ali pri Kmečki zvezi - Ul. Cicerone 8/B.

SK DEVIN organizira jutri, 7. marca izlet z avtobusom v Trbiž ob priliki ZIMSKIH SPORTNIH IGER. Vpisuje Skr - tel. 200236. Zazeljeni tekmovalci.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV TRST obvesča, da je nekaj prostih mest za izlet v Kropro 10. marca. Vpisovanje vsak dan dopoldne v Ul. Cicerone 8.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV TRST obvesča, da je odhod avtobusa za izlet v Kropro v sredo, 10. t. m., ob 8. uri iz trga Obedon.

SEKCIJA SPI CGIL KRIZ sporoča, da bo odhod izleta v Provolone jutri, 7. t. m., ob 8.30 iz pred spomenika padlih v Krizu.

SK BRDINA organizira v nedeljo, 14. t. m. avtobusni izlet v Sappado ob priliki trzaskega prvenstva. Vpisovanje na sedežu kluba, Proseka ul. 131 na Opcinah v ponedeljek, 8. t. m. od 19.30 do 20.30.

ZVEZA ZENA RIMANJE - LOG obvesča, da bo odhod za izlet v Furlanijo jutri, 7. t. m., ob 8. uri s parkirnega prostora nad ricmanjskim pokopališčem. Prosimo tiskost!

VII. ZIMSKE IGRE SKLADA MIJE CUK bodo v nedeljo, 14. t. m. na Crnem vrhu pri Idriji. Prijave za izlet z avtobusom sprejemamo v uradih sklada na Narodni ul. 126 med 9. in 12. uro.

ŠOLSKE VESTI

SINDIKAT SLOVENSKE SOLE obvesča neučno osebje, da 11. t. m. zapade rok za vložitve prošnje za premetistvo. Morebitne informacije kot tudi obrazce dobite na sedežu sindikata v Ul. Carducci 8.

MALI OGLASI

OSMICO je odprl Ivan Antonic, Cerovlje 34. Toči belo in crno vino.

OSMICO ima Ostrouska Zvonko - Zagradec.

OSMICO je odprl Dusan Gustin v Repnu št. 22. Vnaprej se zahvaljujemo za obisk!

OSMICO je odprl Pepi Zigon v ul. Flavija di Stramere 87/A.

OSMICO odprli smo, da veselo v družbi bo. Berdon Josip, Pulje pri Domju št. 123.

OSMICO je odprl Just Škerlj v Salezu št. 44.

DIATONICNI HARMONIKI znanke sitar in plover v odličnem stanju prodam. Tel. 0481/391209.

PRODAM vespo PX 150, prevoženih 10.000 km, v dobrem stanju. Cena po dogovoru. Tel. 212693 ob uri obdov.

PRODAM avto lada niva, letnik 1989, bele barve, najboljšemu ponudniku. Tel. št. 229476 ob uri obdov.

PRODAM motor honda dominator, 650 cc, letnik 90 oprešen superptake v odličnem stanju. Na razpolago za poskušnjo. Tel. št. 51853 ob uri obdov.

PRODAM vespo PK 50, letnik 1982 za 550.000 lir. Tel. št. (042) 214893.

PRODAM motor jamaha xt 600 v odličnem stanju, letnik '90. Tel. št. (040) 228333.

PRODAM stiri zvočnike Subwoofer in ojačevalec 120 W za avtomobil. Tel. št. 327240.

PRODAM skoraj nov stedilnik na drva po ugodni ceni. Tel. št. 327240.

KOLE IN DRVA za kurjavo prodajamo. Tel. št. 420604 po 20. uri.

17-LETNI FANT isce delo kot pek-vajenec. Tel. 53032 ali 363638.

RESTAVRACIJA isce natakarka/co. Tel. št. 226294.

MLADO 21-letno dekle z veliko volje do dela isce kakršnokoli zaposlitev. Tel. št. 200542 ali 200882 ob uri obdov.

HISNO POMOCNICO iscemo enkrat tedensko. Tel. št. 723010 ob večernih urah.

VINOGRAD oddajamo. Tel. št. 231859 ob uri kosila.

V CENTRU NABREŽI-NE dajemo v najem prostor 35 kv.m primeren za urado, ambulante ali trgovske obrate. Tel. 212735 o. 16. do 18. ure.

NUDIM LEKCIJE MATEMATIKE za nižje in višje srednje sole. Telefonirajte ob uri kosila na št. 040/814242.

NUDIM instrukcije iz matematike in kemije. Tel. št. 212688.

PRISPEVKI

v spomin na strica Rudolfa Tula darujeta Ermnija in Argeo 100.000 lir za Center za rakasta obolenja.

Namesto cvetja na grob Rudolfa Tula darujejo Alojzija, Nadja in Danica 40.000 lir za osn.šolo v Mackoljah.

Ob smrti pok. Mariota Krizmančica darujeta Marija in Pepi Pecar 30.000 lir za Bazovski dom.

V spomin na Stefanijo Tence vd. Sedmak daruje Ladi 25.000 lir za SD Vesna in 25.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB iz Kriza.

Zene iz Lonjerja in Katinare so nabrale za pok. Julijo Miklovec 460.000 lir od katerih darujejo 230.000 za cerkev v Borstu in 230.000 lir za cerkev na Katinari.

V spomin na Rudolfa Mahnica darujeta zena Kristina in hči Majda 40.000 lir za pevski zbor Valentin Vodnik - Dolina.

Namesto cvetja na grob Angela Kocjana daruje Kristina Mahnic 20.000 lir za pevski zbor F. Venturini od Domja.

V spomin na pok. Karla Kanteja daruje bratranec Janko in Danica 50.000 lir za Skupnost družina Opcine.

* Družina Kosuta daruje 50.000 lir za Skupnost družina Opcine.

Eno leto je minilo, odkar si nas zapustil dragi

Alojz Hrovatič

Z ljubeznijo se te

spominjamo zena Roza, sinova Boris in Branko z

družinama ter drugo

sorodstvo

Repentabor, 6. 3. 1993

ZAHVALA

Ob izgubi drage

Slave Petaros

vd. Bizjak

se iskreno zahvaljuje

mo vsem, ki so z nami

sočustvovali in na kate-

rikoli način pocastili njen

spomin.

NOVICE

Natečaj za novinarke na temo ženske ob meji

Iz teka se rok natečaja "Ženske ob meji" - "Donne di frontiera", ki ga je razpisala goriška pokrajinska uprava in ki ob praznovanju 8. marca dobiva se poseben pomen. Rok poteče 20. t.m. ob 12. uri. Pri natečaju lahko sodelujejo novinarke ali publicistke iz naše dežele in sicer s članki, ki se nanasajo na žensko stvarnost v FJK in ki so bili objavljeni v dnevnem tisku, revijah ali drugih publikacijah v letu 1992. Prispevke bo ocenjevala posebna komisija, v kateri bosta tudi poslanka Tina Anselmi in znanstvenica Margherita Hack. Podelitev nagrade-sredstva je zagotovila Goriška hranilnica - bo 29. marca. Podrobnejša gojsnila nudijo na Pokrajini, kjer je na razpolago tudi razpis nagradnega natečaja.

Jutri v socialnem centru koncert ob 8. marcu

Ob mednarodnem dnevu žena se bodo danes in v prihodnjih dneh odvijale številne prireditve. V javnem večernem socialnem centru v ulici Baia-monti pripravljajo jutri ob 16. uri koncert glasbene skupine "Project Bolling". Skupino sestavljajo Giorgio Samar, Giorgio Tortora, Mariarosa Pozzi, Francesco Leghissa in Giorgio Fritsch. Na sporedu bodo skladbe Clouda Bollinga, sodobnega avtorja, po katerem je skupina prevzela ime. Vstopnine ne bo.

Policisti soudeležni pri štafeti ob olimpiadi fizično prizadetih

V Salzburgu bo od 20. do 27. marca potekala olimpiada na kateri bodo tekmovale fizično prizadete osebe. Skrb za organizacijo iger je prevzela avstrijska sekcija mednarodne policijske zveze I.P.A. Pri organizaciji mednarodnega športnega dogodka pa sodelujejo tudi druge stanovske organizacije policistov. Tako bosta goriška in deželna zveza IPA soudeleženi pri spremljanju štafete, ki bo 8. marca odšla na pot iz Trsta proti Vidmu in Avstriji.

Dvoboj Fiorelli-Scarano: še en proces odložen

Odkar Antonio Scarano ni več goriški zupan, dvorana goriškega sveta ni več prizorišče živahnih in včasih zelo ostro polemikskih dvobojev z občinskim svetovalecem zelenih Renatom Fiorelljem. Pac pa se dvoboji med njima nadaljujejo v sodnih dvoranah. Včeraj sta se ponovno srečala na preturi. Fiorellija je policist prijavil zaradi vročega prepira s Scaranom na koncu občinske seje 8. marca 1991. Takrat naj bi Scarano predcasno zaključil sejo in s tem preprečil razpravo o glasbeni soi, ki jo je zahteval Fiorelli. Sledilo je pretekanje in zmerjanje. Podobno kot že nekajkrat v zadnjih mesecih je tudi tokratni proces bil odločen in sicer na 6. april.

GOSPODARSTVO / KRIZA VSE BOLJ PRISOTNA NA TRŽIŠKEM

V ladjedelnici spet dopolnilna blagajna

Iskanje izhoda za ronški tovarni Alenia in Meteor

Medtem ko vlada pripravlja dekret za krizna območja, v katerem naj bi bili zapopadeni tudi ukrepi za oživljanje gospodarstva na Goriškem - slišati je, da je tik pred objavo - se zlasti na Trziškem zadnje dni spet sirijo zaskrbljujoče vesti o novih posegih po dopolnilni blagajni, tudi v podjetjih, za katere so se do nedavna napovedovali, da imajo zagotovljena naročila za nekaj let. Kriza se očitneje kaže v podjetjih z državno udeležbo: v ladjedelnici, v Meteor-Alenii, pa tudi v tovarni Adriaplast.

Alenia - Meteor, ki spada v skupino IRI, se ubada z visokom delovne sile, kot posledici recesije na področju letalske industrije, zlasti kar zadeva proizvodnjo vojaške opreme. V raznih podjetjih v državi, znana visok delovne sile okrog pet tisoč enot. V Rimu se je pred kakšnim tednom pričelo soočanje, v poskusu iskanja najmanj boleče rešitve. Višek v dveh tovarnah v Ronkah je po stvilkah sicer

omejen, 44 v tovarni Meteor in 22 v Alenii. V odnosu na splošno situacijo je to pravzaprav malo, v odnosu na število zaposlenih v dveh ronških tovarnah pomeni to skoraj 20 odstotkov! Ob tem sindikati, ki vodijo pogajanja, ki so zadnje dni obitala na mrtvi točki, poudarjajo, da je breme za Ronke toliko težje, z ozirom, da so bila v zadnjih letih vlozena znatna finančna sredstva in da je bilo v ronškem

centru letalske industrije predvidenih okrog 700 delovnih mest. Prav z namenom, da se tu zaposlijo viski iz nekaterih drugih podjetij. Število zaposlenih se je ustavilo na polovici in že je govor o visku delovne sile.

Izhod? Sindikati predlagajo naj bi v tovarni preusmerili, oziroma pospešili proizvodnjo posebnih naprav za daljinsko nadzorovanje onesnaženosti okolja, oziroma ozračja, ministrstvo za obrambo pa naj bi ponovno preucilo nekaj svojih načrtov.

Konec meseca pričakujejo povečanje napetosti in zaostritev sindikalnega boja v ladjedelnici. Okrog dvesto delavcev naj bi namreč poslali v dopolnilno blagajno in to kar za šest mesecev. Odločitev naj bi padla v prihodnjih dneh. Menda ukrep opravčujejo z dejstvom, da bo med dokončanjem ene ladje in začetkom gradnje druge nekamesečni rok, ko za precejšnje število delavcev ne bo dela.

Tezave se povečujejo tudi v kemičnem podjetju Adriaplast, kjer naj bi v posebne seznane nezaupljivih vpisali kakih dvajset delavcev. V cetrtek so prizadeti javno protestirali pred sedežem trgovske zbornice v Gorici. Ne izključujejo novih protestnih pobud.

PODKUPNINE / SODSTVO PREVERJA MARIKAJ

Preiskave od Gorice do Tržiča

Na spisku osumljenih zaradi javnih del tudi Scarano in Del Ben

Sodne preiskave v zvezi z morebitnimi podkupninami in drugimi upravnimi nepravilnostmi se sirijo tudi na Goriškem, čeprav so vesti o delovanju preiskovalcev zelo skope. Poleg Gorice, kjer namestnik državnega pravdnika raziskuje ozadje vseh pomembnejših javnih del v zadnjih letih, naj bi preiskave sodestva zajele tudi Tržič. Take vesti prihajajo iz Pordenona po aretaciji Claudia de Eccherja, predsednika istoimenskega gradbenega podjetja, odkoder poročajo, da naj bi karabinjerji zaplenili dokumentacijo v zvezi z deli, ki jih je izvajal inz. Gelserrino Graziato, ki je prav tako med prejemniki sodnih obvestil.

nost, saj naj bi podjetje de Eccher le posredno bilo v poslovnih stikih z občno Tržic, ko je gradilo vodovod za dovajanje vode iz Soče v Trst.

Tudi v Gorici so preiskave v polnem teku. Podzupan Mario Del Ben, ki je se vedno "trdno" na svojem mestu, je poleg zadeve Coop osumljen nepravilnosti (podkupnin?) tudi v zvezi z načrtovano obvoznico pri Standrežu in finančarsko solo. Prav tako sodestvo raziskuje delovanje bivšega zupana Antonia Scarana, zaradi teh in drugih načrtov, med temi avtoporta in drugih javnih del, ki jih je izvajal inz. Gelserrino Graziato, ki je prav tako med prejemniki sodnih obvestil.

GLASBA / KONCERT SEZONE LIPIZER

Različne govornice petih interpretov

Kvintet Nova Evropa v avditoriju Fogar ni vzdržal ravni vrhunskega koncerta

TATIANA GREGORIC

Prizorišče večernih koncertov združena Rodolfo Lipizer se je iz velike, glasbenim poustvarjalcem precej nenaklonjene dvorane gledališča Verdi, na zadnjem, šestem abonmanskem večeru (26. februarja), preselilo v avditorij Fogar, manjši prostor, ki pa je mnogo bolj privlačen, tako za poslušalce kot tudi za same izvajalce, zlasti člane komornih zasedb.

Po nedavnem odmevnem nastopu pianista Andree Lucchesinija sem pričakovala, da bo tudi napovedani glasbeni dogodek vzdržal raven vrhunskega koncerta, saj ime kot je kvintet Nova Evropa obljublja marsikaj (se toliko bolj, ker ga sestavljajo) priznani instrumentalisti iz najpomembnejših evropskih glasbenih ustanov, kot smo lahko prebrali v koncertnem listu.

Zal se je po prvih odigranih notah pokazalo nasprotno. Večer je bil namreč najprej dogodek, ki ga je povečevala ideja internacionalnosti, zamisel o dražljivosti formiranja raznorodne družine, ki lahko poišče skupni jezik prav v glasbi, večer, s katerim so nastopajoči zeleli občinstvu predstaviti specifične poustvarjalnega telesa, sestavljene iz petih različnih okolij. Ansambel Nova Evropa namreč sestavljajo trzaski pianist Guido Scano, oboist Alexander C. Maschat iz Avstrije (glasbenika sta tudi pobudnika ustanovitve kvinteta), madžarski klarinetist Jenő Pados, hornist Antony Gustav Morris iz Velike Britanije in fagotist Bodo Koenigsbeck iz Nemčije.

Mednarodna glasbena družina se je goriškemu občinstvu predstavila z izrazito klasičnim programom, skladbami, kot so jih za tak sestav zapisali

F.I. Danzi, W.A. Mozart in L. v. Beethoven (v dodatku se I. Pleyel).

Prijetna pobuda glasbenih mojstrov petih različnih držav pa je v izvajalskem, praktičnem poglavju te zgodbe spregovorila zelo medlo, na trenutke celo amatersko zabavno. Očitno je bilo, da se sestav redko srečuje in tako ne zmore na poustvarjalni ravni prikazati priklupnost skupne igre.

Uvodna kvinteta Danzija in Mozarta sta sele nakazovala velika hotenja ansambla Nova Evropa, njihova ritmična, intonancijska in interpretacijska razhajanja so se nekoliko ublažila sele v zaključnem delu večera. Morebitno uspešno nadaljnjo pot sestava pa smo lahko resnično zaslužili v dodatku, v interpretaciji Pleyeleve skladbe, ki je omogočila tudi nekatere bolj izrazite solistične nastope in s tem razkrila, da ansambel združuje sicer solidni instrumentalisti, ki pa zaenkrat se niso uspeli individualnih vrlin vzpeti tudi v profesionalno dopadljivo skupno muziciranje.

Koncertna sezona glasbenega društva Lipizer se nadaljuje v cetrtek, 11. marca, ko je napovedan naslednji iz ciklusa večernih abonmanskih koncertov: v Fogarjevem avditoriju bo nastop dua Masayuki Kino (violina - 1. nagrada na natečaju Lipizer leta 1983) in Miyako Hasimoto (klavir). Duo Barbara Burgdorf (violina - 2. nagrada na natečaju Lipizer leta 1991) - Sayuri kami (klavir) bo nastopil na nedeljski matineji 21. marca ob 11. uri v avditoriju Fogar, 30. marca pa bo v Katoliškem domu koncert Komornega orkestra iz Caserte, ki ga vodi dirigent Antonino Cascio, solist pri klavirju pa je Umberto Battel.

URBANISTIKA / VIDEZ MESTA SE TEMELJITO SPREMINJA

Kmalu precejšnje spremembe v goriškem mestnem središču

V Ulici 24. maja bo kmalu zrasedel nov kompleks palač

MARKO WALTRITSCH

V zadnjem desetletju je ena osrednjih goriških ulic, Ulica 24. maja (v njej je tudi uredništvo Primorskega dnevnika) zelo spremenila svoj videz. Se bolj ga bo v kratkem: sedaj gradijo eno večnadstropno palaco, kmalu bodo začeli se eno. S tem bodo skoraj vsa poslopja v tej ulici večnadstropna.

V avstrijskih casih se je danesnja Ul. 24. maja imenovala Ulica Treh kraljev. Razlog temu je bilo dejstvo, da so polja in travniki na južnem delu današnje ulice na goriških mapah označene s slovenskim ledinskim imenom "Pri treh kraljih". Pravilno berete, v neposredni bližini takratnega mestnega središča (mesto se je konca-

lo tam, kjer sta sedaj ulici Barzellini in Cascino) so bili travniki in polja označeni s slovenskim ledinskim imenom. Na nemških in italijanskih zemljevidih izdelanih v prvi polovici prejšnjega stoletja ni drugega naziva kot gori omenjeni slovenski. Danasjo ulico so uredili potem, ko so uredili široko alejo, ki je po stavbi južne železnice povezovala z mestom. To je bilo takratno Tekalnice Franca Jožefa danes Korzo Italia.

Ob ulici Treh kraljev so bile zgrajene nekatere eno ali dvonadstropne vile, poleg teh pa že takrat nekatere višje stavbe.

Med 1. svetovno vojno je bilo precej his poskodovalih, zaradi tega so bile nekatere preurejene. Ulica je desetletja ohranila takratno podobo. Do prvih sprememb je prišlo pred kakimi petnajstimi leti. Najprej so podrli tri enostanovanjske vile in na njih mestu zgradili večnadstropno stavbo, v kateri je sedaj tudi knjigarna. Potem so podrli trinadstropno stavbo na vogalu ulice in korza in namesto nje zgradili večjo stavbo v pritličju katere sta banka in knjigarna. V obeh primerih so izginili lepi vrtovi, v stavbi se je vselilo več desetih družin. Kasneje

so podrli neoklasično stavbo, kjer je svojcas bila tovarna sodovke in namesto nje zgradili stinadstropno stavbo. Pred letom dni so podrli garazo in prodajalno avtomobilov in zgradili petnadstropno stavbo. Gradnja je v teku, stavba bo eno procelje imela tudi v Codellijevi ulici.

Sedaj na zupanstvu preučujejo se en načrt. Tam kjer je svojcas bilo znano Bramovo skladišče lesa bodo zgradili večjo stavbo oziroma več stavb. Podrli bodo pritlično poslovno stavbo v Ul. 24. maja in dve stanovanjski hiši v Codellijevi ulici. Nove stavbe v ulici 24. maja visoke 5, 4 in 3 nadstropja bodo tiste v Codellijevi ulici 3 in 4 nadstropne, tako da bo upoštevana višina drugih stavb v tej ulici. Pod stavbami bodo uredili parkirišče, v novih stavbah bo prostora za 211 ljudi, v pritličju bodo trgovine. Načrtovalci so predvideli, da bi bil vogal prost, da bi bilo tam nekaj prostora za pesčenje. Pod stavbami naj bi v polkrogu bili povezani ulici 24. maja in Codelli.

Z izgradnjo te skupine stavb bo ulica popolnoma spremenila svoj videz. Povečal se bo tudi avtomobilski promet. Občina bo prisiljena, da v neposredni bližini zgradi parkirišča (že sedaj bi bilo nujno in možno zgraditi podzemsko parkirišče na Senenem trgu (Trg Julija), na voljo pa je tudi velik danes neizkoriščen prostor za kapucinsko cerkvijo.

GORICA / ŠOLSKI CENTER

Dijaki so sami prekrili napise

Naveličani čakati na izpolnitev obljube, da bo poskrbela občina

Sramotilni fašistični napisi so že več mesecev kazili zid slovenskega šolskega centra v Ul. Puccini. Naveličani čakati, da bo občina izpolnila obljubo, ki jim jo je zupan Tuzzi dal na srečanju januarja, so dijaki včeraj poprijeli za čopiče in barvo inposkrbeli sami. (Foto Studio Reportage)

MLADINA / PRIDOBITEV

Nov Urad za mlade

Odprejo ga danes v zavodu Lenassi

Danes ob 17. uri bodo v prostorih zavoda Lenassi v Ul. V. Veneto odprli nov Urad za mlade. Urad, ki naj bi bil večnamenski servisni center in nasploh prostor za zbliževanje ter razne dejavnosti goriške mladine, je uredništev ze stare zamisli mladih, ki delujejo v okviru združenja Gorizigiovane. To združenje, ki dvakrat mesečno izdaja zelo popularno in koristno informativno glasilo, je ze vzpostavilo koristno sodelovanje s pokrajinsko upravo in pokazalo dokajšnjo živahnost in mladostno svežino z

raznimi dejavnostmi. Novo pobudo uredništevjo v sodelovanju z občinsko upravo, ki je dala na razpolago prostore. V njih naj bi se snovale in odvijale kulturne, rekreativne, športne in druge dejavnosti v prostem casu, ki si jih bodo zamislili uporabniki centra. V voščilu pred odprtjem je občinski odbornik za socialno skrbstvo Colella zazelel, da bi te dejavnosti ne bile zgolj rutinske, temveč da bi v njih zazivel fantazija in nesebičnost, ki sta značilni za mladinsko delovanje.

STANDREŽ

Božidar Tabaj predsednik rajonskega sveta

Rajonski svet v Standrežu je predsinoci izvolil za predsednika Božidarja Tabaja, izvoljenega na listi SSK. Nadomestil bo dosedanjega predsednika Walterja Rescica, ki zaradi dolgotrajne bolezni v zadnjem casu ni mogel aktivno izvajati svojega predsedniškega mandata na celu rajona. Tabaja, ki je ze od lanskega poletja kot podpredsednik nadomestil Rescica, so izvolili s tajnim glasovanjem: od osmih svetovalcev je prejel sedem glasov, ena glasovnica pa je bila bela.

Ob prevzemu funkcije se je Tabaj zahvaljuju pri zaupanje in se obvezal, da bo po najboljših močeh skušal reševati probleme Standreza, tako kot jih je ze njegov predhodnik. Rescicu je zelel, tako kot vsi navzoči svetovalci, cimprejšnje okrevanje in da bi kmalu spet lahko prevzel svoje mesto v rajonskem svetu.

Glede sestave rajonskega sveta gre se omeniti, da se je svetovalka Vilma Brajnik opredelila za predstavico Stranke komunistične prenovne in ne več DSL, svetovalec Pacioselli, pa je izjavil, da kljub izvolitvi na listi PSDI ne predstavlja te stranke, temveč KD, v katero je vpisan.

KINO

GORICA VITTORIA 18.30-20.15-22.00 »Orlando«. Rez. Sally Potter, i. Tilda Swinton.
CORSO 17.30-19.45-22.00 »I nuovi eroi«.
VERDI 17.15-19.40-22.00 »Gli spietati«.
TRZIC COMUNALE 18.00-20.00-22.00 »Stefano Quantestorie«.
EXCELSIOR 17.30-19.45-22.00 »Sister act - Una svitata in abito da suora«.

PRIREDITVE

MESANI PEVSKI ZBOR OTON ZUPANCIC vabi drevi ob 20.30 na koncert v domu Andreja Budala v Standrežu. Poleg domačega zbora se bo predstavil Fantovski oktet iz Dornberka.

KD KRAS DOL-POLJANE prireja proslavo ob dnevu slovenske kulture jutri ob 18. uri v soli na Palkiscu. Nastopa skupina Kraski dom z Repentabraz z igro Kdo je kriv?

KD SOVODNJE vabi sovodenske žene k sodelovanju pri razstavi domačih slastic, ki bo jutri ob dnevu žena. Podrobnejše informacije nudijo Zlatka, Dana in Alenka.

ZENSKI ODESK KD DANICA Z VRHA priredi danes ob 19.30 v domu na Vrhu družabnost ob dnevu žena. Informacije pri Ireni (tel. 882222) in Bozi (tel. 882201).

PD PODGORA priredi ob dnevu slovenske kulture recital Hodil po zemlji sem nasi jutri ob 16. uri v župnijski dvorani v Podgori in ob 18.30 v Gradnikovi kleti na Plesivem. Sodelujejo dramska skupina, mesani in mladinski zbor Podgora. Govor: Jan Bednarik.

KD JEZERO v Dobrodo vabi v ponedeljek, 8. marca, ob 20.30 na predvajanje filma Danijela Jarca Sejem pripadnosti, ki bo v društvenih prostorih.

OBVESTILA

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO - SMUCARSKI ODESK, obvesča, da bodo jutri, v nedeljo, 7. marca nadaljevali s smučarskim tečajem na Nevejskem sedlu. Avtobusa bosta odpeljala po že znanem razporedu: prvi avtobus ob 6.45 s Korna in ob 7. uri iz Standreza, drugi pa ob 7. uri iz Sovodnje. DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV obvesča, da bosta avtobusa v ponedeljek, 8. marca, odpeljala po sledecem redu: prvi avtobus ob 7.15 s Travnika, mimo gostilne Primožic, v Pevmo, na Bukovje in v Podgoro; drugi avtobus ob 7.40 iz Sovodnje v Standrež.

SEKCIJA VZPI-ANPI na Vrhu vabi člane na sejo, ki bo 12. t.m. ob 19. uri v športnem in kulturnem centru Danica.

DRUŠTVO SPORTNIH RIBICEV VIPAVA vabi člane in prijatelje na društveno tekmovanje v lovu na postrvi, ki bo v nedeljo, 14. marca, v Romansu (jezero Furlan). Vpisovanje do cetrta, 11. marca, v gostilnah Rubijski grad in Pri Marinotu.

LEKARNE

DEZURNA LEKARNA V GORICI BASSI THEA - Rastel 52 - tel. 533349.
DEZURNA LEKARNA V TRZICU RISMONDO - Ul. E. Toti 52 - tel. 410701.

POGREBI

Danes ob 8.30 Tereza Božić iz splosne bolnišnice na glavno pokopališče, ob 10. uri Alda Cumin vd. Curci iz splosne bolnišnice v cerkev Srca Jezusovega in na glavno pokopališče, 13.15 Adina Scrazzolo vd. Perisutti iz splosne bolnišnice v Gonars.

Območje, kjer bodo zidali nov stanovanjski kompleks (foto Studio Reportage)

SLOVENSKA OBALA / MARIKULTURA

Komu gre žetev z morskih njiv?

Kako so podjetniki sprivatizirali tudi morje...

STANE ZAJEC

Vojna za piranski zaliv je že dokaj stara zadeva in če opustimo zahteve Hrvatov, pristanem pri tem, da je ob trenutnem premirju zaliv razdeljen brez predhodnega razpisa, kakršnegai je zahteval stari zakon o ribištvu, med tri podjetja z velikimi apetiti: Marikultura, Pozar in Lera. Vsa tri podjetja so očitno predmet divje privatizacije, ki se je na morju začela že okoli 1982. leta. V isti sapi ne smemo pozabiti na Strunjski zaliv. Tam so se dogajale stvari sicer povsem po pravilih, vsaj kar se tiče razpisa. Pet morskih parcel je bilo dodeljenih privatnikom, tri pa Drogi oziroma njene-mu tozdu Riba. Tukaj pa se začne zgodba o privatizaciji. Vodilni delavci Riba in njihovi podporniki so si parcele razdelili. Zgodilo se je naprimer, da je bilo ime direktorja dvakrat zapisano na kooperantski pogodbi: na eni strani se je podpisal kot direktor, na drugi pa kot kooperant. Kasneje je na tem zeljniku zraslo podjetje Pozar.

Pa se vrnimo v piranski zaliv. Ne smemo pozabiti, da so vsa tri podjetja - nekatera direktno, druga pa posredno - dobivala za svoj razvoj nepovratna denarna sred-

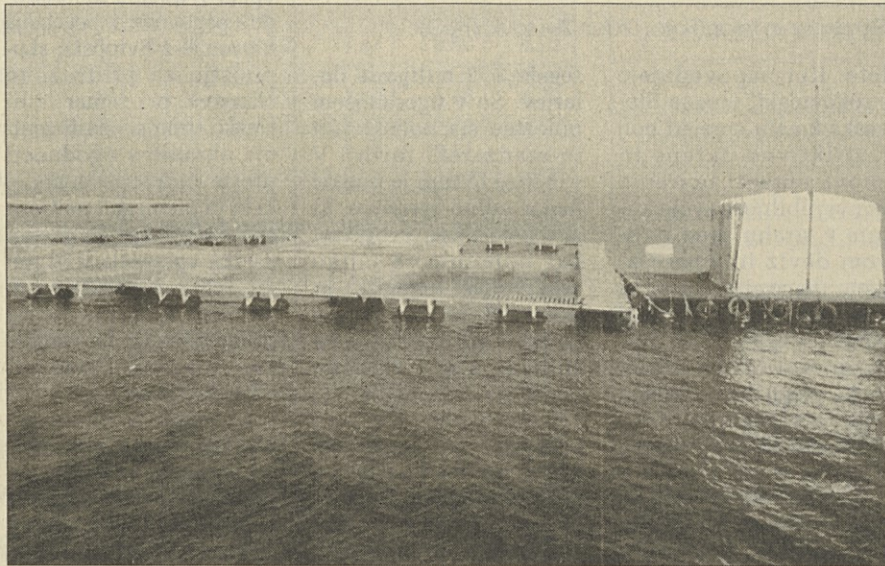
stva od občine in republike, ki so bila namenjena za razvoj slovenskega ribištva in marikulture. Na žalost smo delezni le malo (ali nič) sadov iz teh porabljenih sredstev. Vongol in se marsicesa, kar je bilo obljubljeno, ni smo videli na trgu, brancine in orade pa placuje-mo, kot da so del divjega izlova. Za primerjavo: v Italiji je cena brancina in orad iz gojišč od 14.000 do 16.000 lir, doma pa si dovolimo imeti ceno isto, kot da bi bili ulovljeni na prostosti - 24.000 lir. Pa prav nam bodi!

V trenutku, ko brez-

pravnezi iscejo pravico med seboj (znane so tozbe med podjetjem Pozar in Marikulturo ter Pozar v.s. Delmar - slednja firma je bila osnova za nastanek Lere), posledice cuti le kupec in nekaj zanesenjakov, ki pa le s tezavo prodajo svoje produkte. Izkušnje kažejo, da je tržno gospodarstvo v trgovini z morskimi sadeži v Sloveniji možno le na ribiških pultih kopr-ske trznice, večina ostalih ribarnic in večjih potrošnikov pa je podrejenih obstojecim monopolom. Pozdrav dvaintrideset letom (v Ameriki),

pa ceprav 61 let kasneje.

V vsej tej zmedi lahko pridemo se do ribicev in njihovega združenja. Tajnica je gospa Marjana Domnik, ki verjetno dosti ve o (ne) veljavnih pogodbah navedenih podjetij, predsednik po gospod Pecar Franko, eden največjih krivolovcev in učitelj krivolova na Obali. Slučaj? To naj presodi vsak sam. Sicer pa je znan pregovor: riba pri glavi smrdi. Lahko uporabimo tudi množico, saj glava ni samo ena, kakšna sardela bi se nasla verjetno tudi v Ljubljani.

Morske njive dajejo bogato žetev... (Foto: S. Živulović)

POSTOJNA / PROMOCIJA TURIZMA

Občina potrebuje strokovnjaka

Vsak začetek je težak...

MATEJA GODEJSA

Postojnska občina se bo letosnjega sejma Alpe-Adria - Svoboda gibanja, ki bo od 22. do 27. marca v Ljubljani, udeležila le pod pogojem, da bo 50 odstotkov strokov udeležbe placalo občinsko turistično gospodarstvo ali bolje podjetja Postojnske jame. Tako so se oddčili člani postojnske vlade, ko so na zadnji seji razpravljali o sodelovanju na omenjeni sejamski prireditvi in o turizmu v občini nasploh.

Ceprav so kot pogoj za udeležbo navedli finančne razloge, torej denarno sodelovanje turističnih institucij, pa se je izkazalo, da so glavne ovire za uspešno predstavitev na sejmu vsebinske in kadrovske narave. Ugo-

danja vladajoca občinska skupina odločila prevzeti krmilo v turizmu, ki je bilo prej dolga leta v rokah Postojnske jame. Pri tem pa so, kot ugotavljajo sami, strokovno in organizacijsko bosí, saj nimajo ne propagandnega materiala, ne cloveka, ki bi se v upravi sistematično ukvarjal s turizmom. In ker je vsak začetek težak, so za pomoč tokrat se zaprosili »izkusene« pri Postojnski jami, ki bodo prevzele organizacijsko plat promocije. Upajmo, da bodo pripravljeni prevzeti tudi polovico stroškov. Pri pripravi na sejem in tudi v bodoče pa naj bi sodeloval tudi 14 članski odbor za turizem, ki ga je na isti seji imenoval IS.

Nastale težave so razumljive, saj se je se-

POSTOJNA

Vojašnico bodo oddali

Kdo jo dobi?

MATEJA GODEJSA

POSTOJNA - Postojnski Izvršni svet bo ministrstvu za obrambo predlagal seznam zasebnikov, ki so zainteresirani za najem prostorov v nekdanji vojašnici v Velikem Otoku in v drugih nekdanjih vojaških objektih.

Pred mesecem dni so delavci občinskega sekretariata za varstvo okolja in urejanje prostora skupaj s predstavniki obrambnega ministrstva opredelili namenbnost nekaterih vojaških objektov in območij bivše jugoslovanske armade, ki jih ne bosta uporabljala ministrstvu za obrambo in notranje zadeve. Ti prostori so bili ponujeni v uporabo za zainteresiranim podjetjem in zasebnikom z razpisom.

Izvršni svet je med številnimi vlogami izbral 17 bodočih uporabnikov prostorov, ki bodo z ministrstvom za obrambo sklenili najemne pogodbe. Nekdanja vojašnica v Velikem otoku, ki bo skoraj v celoti oddana, se bo tako v kratkem spremenila v majhno industrijsko cono, saj bodo v njej sedaj nasle primerne prostore različne gospodarske in storitvene dejavnosti, ki so do sedaj zaradi neustreznih prostorov ali utesnjenosti težko delovale. Tako bosta novi, primernejši lokaciji tu dobila tudi Ključavničarstvo Postojna in Cestno podjetje Koper, ki sta zdaj na neustreznih mestih.

niso izdali dovoljenja za delo, ceprav je delal v istih prostorih kot Inde, ki je dovoljenja imel.

Dusan Janez pravi, da je v boju z državo izgubil živce, pri tem pa mu je najbolj žal delavci. Preveč pritiskov s strani je bilo, zaključuje Janez. Tudi stavke so bile organizirane od zunaj. Skusali so mi dokazati, da obrat ne more poslovati pozitivno.

Posledice bodo zdaj nosile zaposlene. Večina gre za delavce z nizjo izobrazbo, ki bodo le stezka nasle novo zaposlitev.

delavk bo tako ob službo, prekinjene pa bodo tudi vse poslovne zveze z italijanskim partnerjem Luigi Venezia.

Direktor Janez nam je povedal, da se nihče v koprski občini ni trudil, da bi projekt zazivel. Kot je znano, je Goja pred dobrim letom zaposlila delavke nekdanje sivalnice Inde-ja iz Kopra, ki je obrat zaradi stalne izgube zaprl. Polena pod noge naj bi mu metali tudi na inspekcijskih službah, saj v letu in pol

POSLOVNEŽI

Idrijski Klub podjetnikov

ROMAN BRIC

IDRIJA - Na ustanovnem zboru so se včeraj sesli idrijski podjetniki in obrtniki, ki se zavzemajo za boljše organiziranost in učinkovitejše delovanje malih podjetnikov. V občini je registriranih okoli 170 zasebnih in mesanih podjetij, 250 rednih in cez 200 popoldanskih obrtnikov. Glavni cilj prostovoljnega združenja so skupni interesi, izmenjava izkušenj, izobraževalni programi in skupen nastop pri uveljavljanju podjetniških interesov v okviru državnih ter drugih institucij. Na ustanovnem zboru, sklicala sta ga iniciativni odbor podjetnikov in idrijska obrtna zbornica, so predstavili dejavnost občinskega oddelka za gospodarjenje in Obrtne zbornice Idrije ter vsebino zakona o gospodarskih družbah. V programu dela novoustanovljenega kluba podjetništva in organiziranja raznih posvetov ter okroglih miz z aktualno vsebino in problemi, s katerimi se srečuje razvijajoče se malo gospodarstvo in podjetniki.

IDRIJA / PRORAČUN

Proračunsko leto bo v Idrijski občini kritično

Ne bo denarja od prodanih stanovanj in obveznic

ARTUR LIPOVZ

AJDOVSCINA - Preteklo leto je bilo izjemno glede na možnost, ki jih je imela ajdovska občina tako za redno izpeljavo proračunskih obveznosti kot za naložbe v komunalno infrastrukturo in v družbenih dejavnostih. Tako so ocenili ob razpravi o zaključnem računu proračuna člani občinskega izvršnega sveta. Lani sta proračunski učinek namreč okrepila dva močna vira - sredstva od prodaje občinskih stanovanj in izdane občinske obveznice. Od prodaje stanovanj se je nateklo 65, 3, od prodanih obveznic pa več kot 60 milijonov SIT, skupaj torej več kot šestina celotnega proračuna. Zato je občina lahko več namenila za naložbe, med njimi v urejanje solskega prostora in v kulturi. Z novosprejetim zakonom o financiranju javne porabe občina ne more več prodajati obveznic (teh je doslej prodala za skoraj 1, 1 milijonov mark), ker je njena zadolžitev lani preseгла 10 odstotkov denarja, namenjenega javni porabi. Člani občinske vlade so menili, da je treba posebej opozoriti na denar, ki je bil namenjen malemu gospodarstvu kot prispe-

vek občine k njegovemu razvoju. Tako je občina vlagala v komunalno ureditev obrtne cone, v nekdanjih vojašnicah je pred vselitvijo obrtnikov in podjetnikov premoščala stroške najemnine, ogrevanja in del sredstev namenila za podjetniški inkubator.

Izhodišče letosnjega proračuna naj bi bila lanska dogovorjena poraba, povečana za 18 odstotkov, kar pa bo premalo za pokritje vseh proračunskih potreb. Investicijsko prednost naj bi imele že zacete naložbe: dokončati je treba zgradbo osnovne sole v Podkrajju, nabaviti opremo za maticno knjižnico, dokončati projekte za solo v Vipavskem Krizu. Vsi solski objekti, pa tudi centralni vrtec so potrebni nujnih sanacijskih posegov.

Druge obveznosti občine so se nadaljevanje izgradnje visinskega vodovoda na Goro, ureditev ceste med Selom in Batujami ter dokončanje ceste med Dupljami in Budanjami. Zagotovo bo manj denarja vplivalo predvsem na materialni razvoj občine. Na seji občinske vlade je bilo ocenjeno, da bo letosnje proračunsko leto kritično.

CERKNO / TRADICIJA

Partizanske smučine v Cerknem

Najstarejši tekmovalci je bil 80-letni Rajko Marenčič. Na smučeš tudi general Slapar...

ROMAN BRIC

CERKNO - V spomin na partizanske tekne leta 1945 v osvobodnem Cerknem, so se nekdanji udeleženci NOB in pripadniki teritorialne obrambe severne Primorske v nedeljo zbrali na 17. tradicionalnih "Partizanskih smučinah" v Smučarskem centru Cerkno. V veleslalomu se je pomerilo 75 nekdanjih borcev in 45 pripadnikov teritorialne obrambe, v posameznih kategorijah pa so bili najboljši: Ivanka Kokalj, Mirko Bajzelj in Janko Sekli, med pripadniki TO pa Marko Savli.

Udeležence je pozdravil tudi poveljnik teritorialne obrambe, general

General Slapar - predtekmovalci (Foto: R. Bric)

Janez Slapar. Srečanja z nekdanjimi borci se je udeležil tudi idrijski zupan s sodelavci. V kulturnem programu so udeležence "Partizanskih

smučin" pozdravili učenci osnovne in glasbene sole ter otalski oktet. Najstarejši udeleženec tekme je bil 80-letni Rajko Marenčič iz Trzica.

SEŽANA / KULTURA

Bogat program glasbenih in gledaliških prireditev v mesecu marcu

OLGA KNEZZ - STOJKOVIC

SEŽANA - Prva od kulturnih prireditev, ki jih bo v mesecu marcu pripravil sežanski kulturni dom, je bila včeraj, ko je gostovalo Slovensko mladinsko gledališče z delom A. A. Rozmana Tartuf. Imetniki glasbenega abonmaja bodo 8. marca odšli v Opero SNG v Ljubljano na ogled dveh baletnih predstav in sicer Biset-Scedinove "Carmen" in B. Bartoka "Cudezni mandarin". Obalni komorni orkester se bo s

solisti predstavil 13. marca ob 20. uri. Pod vodstvom dirigenta Boruta Logarja, ki že od ustanovitve leta 1983 vodi orkester, bodo izvajali dela mojstrov baročne glasbe. V petek, 19. marca, so za vokalni abonma pripravili koncertni večer tenorista Krunoslava Cigoja in sopranistke Olge Sober ob izvajanju komornega orkestra Opere I. Zajc iz Reke. Drama SNG Ljubljana bo za srednjesolski abonma izven (ob 16. in 20. uri)

gostovala 22. marca z delom W.Allena "Zaigraj se enkrat, sam" v režiji Borisa Cavazze. Plesna skupina za izrazni ples "Mehki cvetli" je pripravila premiero z naslovom "TV vsak dan" v režiji in koreografiji Milojke Garzarolo. Premiera bo 26. 3. ob 18. uri, plesna skupina pa bo svoj nastop ponovila na sobotni plesni matineji. Ob torkih in četrtkih so na sporedu filmske predstave, sobote pa so rezervirane za mladino.

NOVICE

Idrijski grad Gewerkenegg bo pravi biser

IDRIJA - Med najpomembnejše cilje, ki si jih je po besedah ravnatelja prof. Sama Bevka v letosnjem letu zastavil idrijski Mestni muzej, je nadaljnja obnova idrijskega gradu Gewerkenegg. Ze letos bodo v srednji etazi uredili razstavišni del, s približno 800 kvadratnimi metri površine, v njej pa bo poleg sedanjih mineraloske zbirke postavljena tudi stalna razstava 500-letnice rudnika in mesta Idrije. Poleg tega bodo nadaljevali z obnovo idrijske "KAMST", tehničnega muzeja ob jasku Franciske, rudarske hise ter letos začeli tudi z obnavljanjem Kanonejskih klavz in postavitvijo informacijskih tabel v Krajinskem parku Zgornja Idrija. Za izvedbo celotnega programa so predvideli 92 milijonov tolarjev, pri čemer naj bi z lastno dejavnostjo ustvarili dobro petino potrebnih sredstev, polovico naj bi pridobili iz republiških virov, 30 milijonov pa naj bi prispevala občina. (R.B.)

Na Idrijci se obeta bogat riblji ulov

IDRIJA - Takole so člani Ribiske družine Tolmin, ki združuje 450 članov, precesali recno strugo Idrije pri Slapu ob Idrijci in Baci pri Modreju, da bi preverili ribji stalež in kvaliteto zaroda. V sodelovanju z Zavodom za ribištvo iz Ljubljane opravijo takšno raziskavo na 4 do 5 let; ponovili jo bodo se jeseni. V Idrijci, ki je pravi raj za ribarenje je največ potocene in soske postrvi, mesane vrste in lipana. Lani so takšno raziskavo odpravili na Soci, ki je uvrščena med prvo in drugo kategorijo. Po ocenah predsednika ribiske družine Stanka Kovacica je ribji stalež v Idrijci dokaj visok in obeta dober ulov. Tudi zanimanje tujih ribicev za ribarjenje na Idrijci ponovno narašča. Lani so zabeležili le 10 odstotkov manj tujih ribicev kot leta 1990, ko je Idrijco obiskalo 3500 tujcev.

Za stavbno zemljišče naj plačajo vsi

IDRIJA - Idrijski izvršni svet se že dalj časa ubada z neučinkovitostjo Sklada stavbnih zemljišč. Kljub temu da je bilo na izvršnem svetu kot tudi na občinski skupščini sprejetih nekaj konkretnih ukrepov, se problemi ne rešujejo. Zato so zadolžili predstojnike občinskih resorjev za pripravo predloga kadrovske sprememb in imenovali strokovno skupino, ki naj izdela nov občinski odlok o pobiranju taks za stavbno zemljišča, ki naj jih placujejo v vseh krajevnih skupnostih. To bo tudi eden pomembnih virov njihovega financiranja, ceprav za tovrsten predlog med kraji vaskih skupnosti, kjer ga ne placujejo, ni posebnega navdusenja. Sklad stavbnih zemljišč, ki predstavlja pomemben vir financiranja komunalnih in infrastrukturnih potreb zaradi neazumnih evidenc in neredne izterjave nima nacrtovanega pritoke sredstev. Problem pa je povezan tudi z delovanjem davčne službe, o čemer bi se radi cimprej dogovorili z direktorjem republiške davčne uprave. (R.B.)

Končno do odvoza zapuščenih vozil

POSTOJNA - V občini so lani sprejeli pravilnik o odstranjevanju zapuščenih vozil, s katerim so želeli na tem področju varovanja okolja vzpostaviti večji red. Zataknilo pa se je pri iskanju izvajalca, ki bi zapuščena vozila dejansko odvažal in hranil na ustreznem mestu, dokler jih proti dogovorjenemu placilu ne bi vrnil malomarnim lastnikom. Z iskanjem kandidata za odvoz zapuščenih vozil je sekretariat za varstvo okolja in urejanje prostora začel že oktobra 1991 pred sprejetjem pravilnika. Takrat so zbrali štiri ponudbe, vendar so ugotovili, da je pred izbiro potrebno pripraviti ustrezen pravilnik. Tega so lani tudi sprejeli in ga nato poslali že znanim ponudnikom, da ponovno pošljejo ponudbe. Pozivu se je javil le en obrtnik, ki ima za opravljanje te dejavnosti tudi vsa dovoljenja in ustrezen prostor. Z njim je IS zdaj tudi podpisal pogodbo in obenem določil vrednost točke za izračun cene odvoza in hrambe vozila. Cena odvoza je 2.000 SIT, hramba in varovanje pa 400 tolarjev na dan. (MG)

Ilirskobistriški »SNEŽNIK«

Izšla je deseta številka mesečnika »Snežnik«, časopisa občine Ilirska Bistrica. V njem pišejo o novih prostorih Notranjske hranilnice, o gradnji podgor-skega vodovoda, o prvi autobusni liniji med Reko in Bistrico prek Novokračin, na kateri je pred šestdesetimi leti vozila stara »fiatova coriera«, o pobudi za ponovno uveljavitev domaćega naselja Trnovo, o kulturnih prireditvah, o bistrskih jamarjih, med drugim pa sta objavljena tudi pogovor z bistrskim slikarjem Jožetom Sajnom ter odgovor občinskega poslanca Toneta Senbinca na pismo kolektivna knjižnice Maksa Samsa, ki je bilo objavljeno v 9. številki »Snežnika«. (D.P.)

Volitve v Skupnosti Italijanov

PIRAN - Volitve v zbor Skupnosti Italijanov Giuseppe Tartini iz Pirana so bile minulo nedeljo. Volilci so izbirali med 18 kandidati, novi člani zbora pa so: Amalia Petronio, Fulvia Zudic, Mario Argentin, Ivano Musizza, Boris Bertoni, Sandro Kravanja, Vittorio Lusa, Mario Lupieri in Lidia Puršič. Od skupno 828 volilnih upravičencev, se jih je volitev udeležilo 656, in sicer v Luciji 291, Piranu 192, Portorozu 74 in v Secovljah 51. Posamezne funkcije v zboru bodo določili naknadno. (AN)

»Slaciřantje« v Tivoliju

PORTOROŽ - Club Tivoli bo letosnjega 8. marca najbrz zadel zeblico na glavico, kot se temu reče: naravnost iz Milana namreč prihaja skupina fantov, ki bo skusala karseda zgovorno zbranim Slovenkam vsočiti njihov dan - s streptesevom! Za dobre poznavalke dogajanj v Tivoliju to pravzaprav ni nič novega, opozoriti pa moramo, da gre za povsem sveže moči. Vse bolj priljubljeni club izrazi vsako priloznost za popestritev ponudbe. Eden od menagerjev Franci Gobjavec je povedal, da se pravkar dogovarjajo okrog nastopa neke atraktivne ukrajinske plesne skupine. Poleg tega pa imajo v rokavih nekaj asov, ki bodo Portorož vsaj za trenutek dvignili med zvezde. (AN)

Goja gre v stečaj

ROBERT RAKAR

KOPER - Poročali smo že o nameravanem nadaljevanju stavke v koprskem ProdeXu, obratu Goje d.o.o. v Kopru, ce vodstvo delavkam ne bi izpolnilo stavkovnih zahtev.

Kot nam je sporočil direktor podjetja Dusan Janez, podjetje ne name-rava izpolniti teh zahtev, saj je včeraj na koperskem sodišču vložil predlog za stečaj podjetja. Krivdo za to je na prtil vsem, ki bi lahko pomagali, pa niso imeli casa ali volje, med drugim pa je okrilil tudi Obalne sindikate. Vse 21

NOVICE

Lani 670 milijonov dolarjev od turizma

LJUBLJANA - Kljub skromnim fizičnim rezultatom tujega turističnega prometa v Sloveniji v zadnjih dveh letih znasa devizni priliv od turizma v letu 1992 670 milijonov dolarjev, kar je kar za 99 odstotkov več kot leta 1991, toda še vedno za 22 odstotkov manj kot leta 1990, ko je bila v Sloveniji še »normalna« turistična sezona. Informacija o turističnem prometu v Sloveniji v lanskem letu, ki jo je pripravilo Združenje za gostinstvo in turizem pri GZS, kaže, da je lani Slovenijo obiskalo 42 odstotkov več tujih gostov kot leta 1991, po številu nočitev pa 40 odstotkov več.

Skupno je bilo v lanskem letu 1.300.000 turistov, od tega 750.000 domačih gostov, 193.000 jih je prišlo iz republik nekdanje Jugoslavije, ki jih uradna statistika se vedno beleži posebej, tujih gostov pa je bilo 422.000. Po podatkih Svetovne turistične organizacije (WTO) si je privoščilo počitnice v tujini v letu 1992 476 milijonov turistov, ki so v receptivnih turističnih državah ustvarili 279 milijard dolarjev deviznega dohodka.

Zaenkrat so znani le podatki za leto 1991, po katerih je Slovenija v tem letu zmanjšala število inozemskega turističnega prometa za 73 odstotkov, slovenski delež v mednarodnem turističnem prometu pa je znašal 0,9 odstotka. (N. P.)

Minister Osterc potuje v Verono

LJUBLJANA - Slovenski minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Jože Osterc se bo na povabilo italijanskega ministrskega kolega Giovannija Fontane v ponedeljek v Veroni udeležil prireditve Dan kmetijstva in slavnostne otvoritve 95. mednarodnega kmetijskega sejma. Tu pričakujejo kmetijske ministre vseh srednjeevropskih držav pa tudi predstavnike Evropske skupnosti in mednarodnega trgovinskega združenja Efta. Na kmetijskem sejmu bodo sodelovali tudi slovenski proizvajalci živilskih izdelkov.

Cena deviz na črnem trgu

BEOGRAD - Na tukajšnjem črnem deviznem trgu je nemška marka včeraj zjutraj stala 14.000 jugoslovanskih dinarjev. V tednu dni se je marka na črnem trgu podražila za 21,2 odstotka. Za en ameriški dolar je bilo treba včeraj zjutraj v Beogradu odsteti 21.700 jugoslovanskih dinarjev, v enem tednu pa se je podražil za 20,5 odstotka. Nekoliko počasneje se dviguje cena švicarskega franka, ki se je v tednu dni podražil za 16,6 odstotka in je včeraj zjutraj stal 14.700 dinarjev. (B. B.)

EVROPA / POJAV NOVIH VALUT

Kaj vse je uspelo »alpski« republiki!

Zaradi razpada nekdanjih federacij se je pojavila cela množica novega denarja

JEAN BURNER/ AFP

DUNAJ - Zaradi razpada Jugoslavije, Sovjetske zveze in Českoslovaske se je pojavila cela množica novega denarja v vzhodni Evropi, ki pa je ostal zvečine notranje plačilno sredstvo, izjeme so le slovenski tolar ter češke in slovaške krome.

»Pojav teh novih bankovcev ne bo izboljšal gospodarskega položaja teh držav, prav nasprotno,« meni Peter Havlik, izvedenec za vzhodnoevropske države pri Dunajskem inštitutu za mednarodne primerjalne gospodarske studije. »Republike, ki so izšle iz nekdanje Sovjetske zveze in nekdanje Jugoslavije, razen Slovenije, nimajo na voljo potrebnih instrumentov za učinkovito monetarno in finančno politiko. Nimajo zadostnih deviznih rezerv, prav tako ne izdelkov za izvoz, ki bi jim lahko zagotovili devize na svetovnem trgu.«

Na Dunaju, ki je glavno finančno evropsko prizorišče za transakcije z vzhodno Evropo, sta na uradnem menjalnem seznamu samo sovjetski rubelj in češka krona. Slovenski tolar menjajo nekatere zasebne avstrijske banke. Vseh drugih valut - estonske krome, latvijskega lata, karbova-

netov, začasnega plačilnega sredstva v Ukrajini, hrvaskega, jugoslovanskega, bosanskega dinarja in makedonskega denarja - pa ni mogoče ne prodati ne odkupiti v avstrijski prestolnici.

Sloveniji, alpski republiki z dvema milijonoma prebivalcev, nekdanji najbolj cvetoči jugoslovanski republiki, je v nekaj več kot letu dni uspelo uveljaviti novo valuto, ki je priznana v mednarodnem finančnem svetu, z bolj ali manj stabilnimi menjalnimi stopnjami.

Banki Slovenije je uspelo prepričati slovenske državljane, da so zamenjali svoja konvertibilna sredstva za tolar, zlasti za nakup stanovanj in javnih nepremičnin, kar je omogočilo oblikovanje finančnih rezerv v višini ene milijarde ameriških dolarjev.

V skladu s to spretno politiko je oblastem v Ljubljani uspelo hitro doseči konvertibilnost tolarja, kar pomeni, da lahko slovenska in tuja podjetja prosto kupujejo in prodajajo neomejene količine tolarjev za konvertibilna sredstva. Vendar pa je na zunanjem področju ta konvertibilnost omejena, saj sleherni slovenski državljan ob

prehodu meje ne sme imeti pri sebi več kot 60.000 tolarjev, kar je približno 600 dolarjev v enem letu.

Samo za primerjavo vzemimo jugoslovanski dinar, ki ga je prizadela skokovita inflacija v Srbiji in Crni gori; prepovedano ga je vnašati in iznašati iz države, ostaja pa plačilno sredstvo na črnem trgu, kjer velja dvakrat manj.

V nekdanji Sovjetski zvezi, baltskih državah in Ukrajini so uvedli nove valute, da bi se vsaj delno izognili hiperinflaciji ruskega rublja in si tako ustvarili sredstva za avtonomno denarno in gospodarsko politiko.

Zaenkrat pa ostajajo njihove valute povsem nekonvertibilne, kar pomeni, omejene na funkcijo običajnega plačilnega sredstva v notranjem prometu.

V nekdanji Českoslovaski je monetarna unija med novima republikama Česko in Slovaško, ki sta neodvisni od letošnjega 1. januarja, trajala samo 38 dni. Osmega februarja sta nastali novi valuti: češka in slovaška krona. Uradno sta obe v prosti prodaji med podjetji, medtem ko posamezniki lahko v tujino odnesejo 250 dolarjev na

Guverner in tolar (Foto: Srđan Živulović/TRIO)

leto. Kot napovedujejo strokovnjaki, utegne Slovaška kmalu sprejeti bolj restriktivne ukrepe in znova omejiti notranjo konvertibilnost svoje valute v strahu pred odlivom deviz in zmanjšanjem denarnih rezerv, ki zdaj dosegajo 1,2 milijardi dolarjev. Kot predvidevajo strokovnjaki, bi to utegnulo do konca tega leta povzročiti 30-odstotno inflacijo nove slovaške krome.

V nasprotju z njo pa naj bi češka krona utrčila svoj položaj ob zaledju rezerv in konvertibilnih deviznih sredstev, ki do-

segajo 3,2 milijarde dolarjev. Se v ugodnejšem položaju sta poljski zlot in madžarski forint. V vzhodni Evropi je poljski denar edino sredstvo, ki je v celoti konvertibilno, kar pomeni, da lahko vsak poljski državljan in podjetnik prosto kupuje in prodaja neomejeno količino zlotov za dolarje.

Kmalu naj bi se mu pridružil tudi madžarski forint, saj ima madžarska vlada sorazmerno mehko postlano ležišče, vredno pet milijard dolarjev deviznih rezerv v konvertibilni valuti.

SLOVENIJA, ITALIJA / INTERESI

En dan za pogovore

Minister Tajnikar in odbornik Saro sestavila spisek interesov

BOGO SAMS

Na sedeu odbornistva za industrijo deželne vlade Furlanije-Juljske krajine sta se odbornik za industrijo Ferruccio Saro in slovenski minister za gospodarstvo Maks Tajnikar dogovorila, da bosta v dveh tednih sestavila seznam tem obojestranskega interesa in na tej podlagi priredila dan sodelovanja obeh regij oziroma držav. V daljšem pogovoru sta ministra ugotovila, da so vprašanja sodelovanja zelo številna, kompleksna in interdisciplinarna, zadevajo različna podjetja, ustanove in razna ministrstva.

Celotna problematika je vpeta v dvojne mednarodne pogovore: v pogajanja Slovenije z Evropsko skupnostjo za pridruženost članstvo, pri čemer italijansko stran se zlasti zanima ohranitev ugodnosti proste industrijske cone, ki bi jo premestili na Cori-sko. Poleg tega so gospodarska vprašanja v ospredju razprav o nadgradnji osimskih sporazumov, saj sta tej tematiki namenjeni vsaj dve tretjini celotnih odprtih vprašanj.

Ministra sta razpravljala o trgovinski izmenjavi, o vlaganjih v manjše in srednje velike industrijske obrate, kar se je že pokazalo kot učinkovito. Zdaj je na dnevnem redu ustanovitve nekaterih finančnih

in bančnih družb. Dezelna vlada predlaga, da bo njena finančna družba Friulia ustanovila mešano finančno družbo, skupaj s slovensko državo ali od nje izbrano banko. Govorila sta se o infrastrukturi, zlasti cestnih in drugih povezavah, ki sodijo v okvir poste in telekomunikacij.

Daljša razprava se je razvnela o usposabljanju menedžerjev, za kar so možnosti financiranja po programu Phare, prav tako deželne vlade in zasebnikov, potekali pa so že prvi dogovori obeh univerz. Na tej podlagi bo torej nastal seznam problemov, ki bodo vsebina kasnejših pogovorov. Tak izdelane predloge naj bi obravnavali na uradnem sestanku obeh vlad, ki naj bi bil maja, in na pogajanjih o osimskem sporazumu.

Minister Tajnikar se je nato dlje časa pogovarjal s predstavniki slovenskega zamejskega gospodarstva, vodilnima predstavnikoma finančnih družb Safti in Trzase kreditne banke dr. Darjem Cupinom in dr. Vitom Svetino. Tudi na tem pogovoru so bila v ospredju razna financiranja in se zlasti iskanje možnosti za produktivno vlaganje kapitala v 98 podjetij, ki jih zdaj upravlja republiški sklad.

INTERVJU / DIREKTOR REPUBLIŠKE CARINSKE UPRAVE FRANC KOŠIR

Embargo je težko nadzirati

ALENKA L. JAKOMIN

Slovenija je z osamosvojitvijo med drugim podedovala tudi zakonodajo nekdanje Jugoslavije s področja carin, ki je bila sicer nekoliko dopolnjena in prirejena novim razmeram, vendar pa nove zakonodaje se vedno nimamo. Izjema je le zakon o carinski službi. Da imamo pri nas dobro organizirano in opremljeno carinsko službo, so kar nekajkrat povedali predstavniki različnih ustanov iz držav Evropske skupnosti, ki so k nam prihajali na obisk, vendar so nas pri tem vedno primerjali le z vzhodnoevropskimi državami, ki so bile od nekdanji v slabšem položaju. O tem, kaj se dogaja na področju nove carinske zakonodaje, o pritozbah podjetij nad delom carinske službe in o opremljenosti slovenskih carinarnic ter o težavah pri carinjenju blaga na meji s Hrvaško smo se pogovarjali z direktorjem Republiške carinske uprave Francem Koširjem.

sredno v podjetju, zaenkrat sicer samo surovine in reprodukcijski material. V naslednjih šestih mesecih bi po mojih predvidevanjih dobilo soglasje za tak postopek kakšnih 100 podjetij. Poenostavili smo tudi postopek carinjenja embalaže in začasnemu uvozu za oplemenitenje ter uvedli enotno carinsko listino. Pričakujem pa, da bo v drugi polovici leta nova zakonodaja že pred poslanci v parlamentu.

Nam lahko poveste, koliko prihodkov je imela lani država iz naslova carin?

Ne, tega pa res ne vem; točne podatke imajo na ministrstvu za finance.

Kje vidite smisel carinskih oprostitve - za katere vrste blaga?

Mislím, da bi morali carinske oprostitve v glavnem ukiniti, saj jih imamo menda kar okrog 60. Vsak uporabnik naj državi plača tisto, kar ji je dolžan, potem pa naj od države zahteva tisto, do česar je upravičen. Večkrat se namreč dogaja, da se nekoga carine oprosti, pa kljub temu prihaja do obračuna carine, ki jo plača končni uporabnik. To pa je zelo težko nadzorovati.

Kako je z opremljeno-

Franc Košir (Foto: Srđan Živulović/TRIO)

stjo slovenskih carinarnic? Program Phare naj bi pri tem morda nudil tehnično in strokovno pomoč.

Po osamosvojitvi smo bili ena najslabše opre-

mljenih služb v Sloveniji. Podjetja smo dobesedno »fehtali« za opremo, od telefaksov do kopirnih strojev, in se bi lahko nateval. Zdaj pa se že računalniško opremljamo in

upam, da bomo imeli že v letosnjem letu računalniško obdelan nadzor podatkov, v naslednjem letu pa bomo skušali opremiti carinike. Obiskali so nas predstavniki Efte in

Evropske skupnosti ter pozitivno ocenili naše delo in opremljenost. Phare pripravlja poseben program izobraževanja naših delavcev in denarno pomoč, čeprav o konkretnih številkah se nismo govorili.

Najbrž je odvec, če vas vprašam, ali ste seznanjeni s težavami pri delu carinarnice v Dolgi vasi na mejnem prehodu med Slovenijo in Madžarsko. Kje vidite rešitev teh težav?

Pravzaprav naša carinska služba ni kriva za vse težave, glavni krivec je Madžarska. Tako na madžarski kot tudi na naši strani bo treba narediti dodaten plato. O tem smo se pogovarjali prejšnji teden v Gornji Radgoni, kjer smo ugotovili, da moramo plato nekoliko razširili, in odprli se en vhod za kamione. Lokacijska dokumentacija je že pripravljena, dovoljenja pa se ni. Ko bo to izpeljano - upam, da že letos - pri carinjenju ne bi smelo biti več kolon.

Kako je s carinjenjem blaga na meji s Hrvaško oziroma kje največkrat prihaja do težav?

Trenutno smo zaradi parkljevke dodatno poostrožili nadzor pri pregledu živine. Vendar so večje

težave drugje. Ukinili smo tedensko carinjenje za izdelke, pri katerih je potreben sanitarni in tržni pregled, ker je v Slovenijo prihajalo veliko neakovostnega blaga, predvsem sadja in zelenjave. Dolgoročno bi morali uvesti prehode, kjer je mogoč prehod le za določene vrste blaga, tako kot imajo to urejeno na Zahodu. Takrat bi bila možna inspekcija tudi 24 ur dnevno, za našo malo državo pa bi bilo to mnogo bolj racionalno.

Slovenija je v zadnjih nekaj letih postala tranzitna država za tihotalpljenje orožja in mamil. Kako so cariniki uspešni pri nadzoru le-tega?

To je zelo zanimivo vprašanje, saj k temu problemu se nismo pristopili tako strokovno, kot bi morali. Pri tem skupaj s cariniki nastopajo policaji, ki so za to delo veliko bolj usposobljeni. Cariniki opravljajo le običajne preglede, pri katerih vsaših naletijo tudi na tovrstno blago. Zato bomo morali na tem področju se marsikaj storiti in ljudi dodatno usposobiti ter temu primerno opremiti.

Na kakšen način pa vaše službe nadzirajo oziroma preprečujejo kršenje embarga za blago, ki pride iz Srbije (na primer prek podjetij v Bosni in Hercegovini ali Makedoniji)?

To je zelo težko, vendar smo kar uspešni. Veliko stvari zavrčamo, če izvora blaga ne moremo ugotoviti. Za blago, ki prihaja iz Bosne ali Makedonije, zahtevamo potrdilo o izvoru, ki ga izdaja gospodarska zbornica,

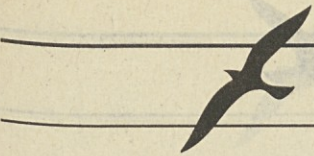
vendar tudi tu prihaja do kršenja. Zahtevamo dodatne dokumente, ki so vsaših dokaz o resničnem izvoru. Marsikaj nam tudi uide, ker z vsemi načini kršitev nismo seznanjeni. Spoznili smo že kar precej postopkov na tožilstvu in pri lokalnih sodnikih za prekrške, vendar so ti postopki dolgotrajni in če se mora blago vrniti, nas caka še povračilo povzročenih škod.

Koliko uslužbencev oziroma carinikov ste po osamosvojitvi zaposlili na novo in ali ste zdaj kadrovsko dovolj usposobljeni?

Pred osamosvojitvijo smo imeli zaposlenih 1600 carinskih delavcev, danes pa jih imamo približno 2000. Vendar imamo pri zaposlovanju še vedno težave, saj nam primanjkuje predvsem ljudi z visoko in visjo izobrazbo. Za opravljanje službe carinika zadošča srednja izobrazba. Vendar nam te številke ne zadoščajo, predvsem v republiški carinski upravi in ljubljanski carinarnici.

Ali morajo opraviti kakšno posebno dodatno izobraževanje?

Opraviti morajo poseben carinski izpit. Lani smo začeli z izobraževanjem, ki ga je opravilo 150 carinskih delavcev. Letos bi morali ta izpit opraviti še drugi. Izobraževalnega centra nimamo, vendar ga dolgoročno niti ne potrebujemo, zato se za sodelovanje pogovarjamo z gospodarsko zbornico, ki ima izobraževalni center v Radencih. Tam bi lahko dodatno izobraževali tudi speditore in uvoznike.

MENJALNIŠKI TEČAJI

5. marec 1993

menjalnica	Nemška marka (tečaj za 1 DEM)		Avstrijski šiling (tečaj za 1 ATS)		Italijanska lira (tečaj za 100 LTL)	
	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni
A Banka	63,50	65,90	8,99	9,67	6,42	7,00
AMTK plus	63,90	64,90	8,90	9,18	6,45	7,00
Avtohis*	63,50	65,00	8,90	9,50	6,20	6,75
Azur Grosuplje	64,00	64,90	9,00	9,29	6,60	6,88
Banka Vipa	62,45	66,69	9,00	9,63	6,55	6,80
Bobr Fužine	64,00	64,90	9,00	9,50	6,60	7,00
Bobr Trzin	64,00	64,90	9,00	9,50	6,60	7,00
BTC terminal Sežana	62,70	65,00	9,00	9,50	6,50	6,70
BTC d.d. Ljubljana	62,00	66,80	8,80	9,60	6,60	7,00
Come 2 Us*	63,50	65,99	9,00	9,20	6,40	6,80
Dom Kaffe Domžale*	64,30	64,80	9,10	9,30	6,60	6,85
Dom Kaffe Kranjska Gora*	63,00	65,00	8,90	9,30	6,50	6,80
Dom na trgu	64,35	65,90	9,10	9,29	6,51	6,79
Euroservis Sežana	63,00	65,50	8,90	9,50	6,60	6,75
Eurotours International	63,80	65,90	8,90	9,40	6,52	6,80
Feniks Markovec Koper*	63,00	64,64	8,92	9,50	6,40	6,90
Feniks Koper*	62,75	64,64	8,90	9,50	6,42	6,90
Feniks Portorož*	62,80	64,64	8,90	9,50	6,38	6,75
Galileo - Kozina	62,80	67,00	9,00	9,20	6,54	6,70
Golfurist Domžale	63,50	65,20	8,90	9,40	6,50	7,00
Golfurist Ljubljana	63,60	65,30	9,05	9,40	6,50	6,85
Hida	64,55	64,75	9,13	9,18	6,72	6,76
Hipofekarna banka Koper	63,50	66,30	9,05	9,50	6,35	6,78
Hram Rozice Mengeš	64,30	64,80	9,05	9,30	6,60	6,70
Hranilno kreditna služba	63,00	65,20	8,92	9,45	6,61	7,05
Idila Sečovelje	63,90	66,30	9,12	9,47	6,50	6,95
Ilirika Ilirska Bistrica	63,50	64,68	8,75	9,40	6,45	6,70
Ilirika Slovenj Gradec	62,51	65,50	8,95	9,23	6,46	7,09
Ilirika Postojna	63,00	65,00	8,95	9,40	6,57	6,70
Ilirika Sežana	63,00	65,49	8,91	9,74	6,59	6,70
Italdesign	63,50	65,50	9,00	9,35	6,65	6,80
Komercialna banka Triglav	63,08	65,95	9,00	9,69	6,40	6,91
Kompas Hertz Celje*	63,00	65,00	9,00	9,20	6,40	6,80
Kompas Hertz Velenje*	63,00	65,00	9,00	9,20	6,40	6,80
Kompas Hertz Idrija*	63,00	65,00	9,00	9,20	6,40	6,80
Kompas Hertz Tolmin*	63,00	65,00	9,00	9,20	6,40	6,80
Kompas Hertz Novo Mesto*	63,00	65,00	9,00	9,20	6,40	6,80
Kompas Hertz Krško*	63,00	65,00	9,00	9,20	6,40	6,80
Kompas Hertz Bled*	63,00	65,00	9,00	9,20	6,40	6,80
Kompas Fintrade	64,00	64,85	8,95	9,25	6,60	6,89
Kompas Holidays	63,80	64,80	8,95	9,20	6,60	6,90
Libertas Koper*	63,50	64,80	8,92	9,15	6,55	6,75
Ljubljanska banka d.d. Lj.	63,50	66,00	8,98	9,37	6,53	6,93
LB Banka Zasavje Trbovlje	63,00	65,50	8,95	9,31	6,60	6,88
LB Dolenjska banka N.M.	64,25	66,00	8,97	9,40	6,50	6,90
LB Komercialna banka N.G.	62,60	66,98	8,79	9,50	6,36	6,75
LB Splošna banka Celje d.d.	63,90	65,00	8,96	9,24	6,51	6,90
LB Splošna banka Koper d.d.*	62,24	64,60	8,75	9,18	6,27	6,62
LB Kreditna banka Mb d.d.*	62,80	65,60	8,92	9,32	6,48	6,74
MA Vir	63,60	65,00	8,90	9,40	6,50	6,90
Madal*	63,50	65,00	9,00	9,40	6,65	6,75
Media*	63,80	65,50	9,00	9,30	6,50	6,80
Otok Bled	63,90	67,10	9,00	9,55	6,70	6,92
Panna	63,80	64,50	9,06	9,20	6,60	6,80
Petrol*	63,50	64,80	9,00	9,30	6,65	6,80
Pigal Solkan Nova Gorica*	63,00	65,00	9,00	9,30	6,67	6,85
Pigal Kobarič*	63,00	65,00	9,00	9,30	6,67	6,95
Pigal Obutek*	63,00	65,00	9,00	9,30	6,67	6,95
Pigal Diskont*	63,00	65,00	9,00	9,30	6,67	6,85
Poštna banka Slovenije*	60,90	66,00	8,85	9,19	6,10	6,70
Probanka d.d. Maribor	63,30	65,50	9,00	9,36	6,40	6,70
Publikum Ljubljana	63,50	64,59	8,95	9,29	6,75	6,89
Publikum Celje	63,00	65,25	9,05	9,29	6,40	6,79
Publikum Dobova	64,00	65,60	8,81	9,27	6,35	6,63
Publikum Kostanjevica	64,00	65,60	8,81	9,27	6,35	6,63
Publikum Krško	64,00	65,60	8,81	9,27	6,35	6,63
Publikum Maribor	63,00	64,95	8,80	9,30	6,30	6,79
Publikum Metlika	63,80	65,50	8,90	9,40	6,60	6,90
Publikum Mozirje	62,50	65,50	8,95	9,20	6,50	6,90
Publikum Novo Mesto	64,00	65,90	8,90	9,40	6,60	6,90
Publikum Piran	62,80	65,50	9,00	9,30	6,40	6,65
Publikum Sevnica	63,00	66,20	8,90	9,15	6,45	6,79
Publikum Sentilj	63,00	65,60	8,80	9,33	6,30	6,79
Publikum Sentjur pri Celju	63,50	66,19	9,05	9,34	6,50	6,89
Publikum Trebnje	64,00	65,20	8,90	9,15	6,45	6,79
Publikum Zagorje	63,50	65,70	9,00	9,28	6,60	6,95
Publikum Zalec	63,50	65,49	9,05	9,34	6,50	6,99
Roja	63,70	65,20	8,70	9,40	6,50	6,75
Sit-on	63,00	66,00	9,10	9,60	6,20	7,00
SKB banka d.d. Ljubljana**	64,34	64,35	9,14	9,14	6,69	6,69
Slovenijaturist Ljubljana	64,00	64,50	9,00	9,10	6,55	6,70
Slovenijaturist zel. post. Jesenice	64,00	65,50	8,90	9,20	6,50	6,80
Slovenijaturist zel. postaja Mb.*	63,00	66,00	8,90	9,50	6,20	6,90
Sl. hranilnica in posojilnica Kr.	63,50	65,50	9,00	9,25	6,50	6,90
Slovenska investicijska banka*	63,60	65,50	9,00	9,40	6,40	6,95
Sonce	63,60	64,99	8,95	9,35	6,50	7,00
SKB	63,00	65,20	8,92	9,45	6,61	7,05
Tartarus Postojna	63,15	65,49	8,89	9,49	6,47	6,73
Tentours Domžale	64,00	65,00	8,90	9,40	6,50	7,00
Tori	64,10	65,00	9,06	9,60	6,60	7,00
Tourist service Portorož	63,20	64,90	8,72	9,22	6,40	6,80
Wolf Ljubljana	63,00	64,50	9,00	9,50	6,55	6,80

Tečaj velja danes: * Zaračunavajo provizijo: **

MENJALNICA HIDA

Pokrita tržnica Ljubljana

MENJAMO TUDI LIRE, DOLARJE, FRANK, KRONE, FUNTE, IN GULDNE
VEDNO NA ZALOGI TUDI HRVASKI DINARJI

Delovni čas: 7.00 do 19.00 Tel.: 061/126-111, 127-273

BANKA SLOVENIJE

Tečajna lista št. 45 z dne 5. marca — Tečaji veljajo od 6. 3. 1993 od 00.00 ure dalje

država	šifra	valuta	enota	ZA DEVIZE		
				nakupni	srednji	prodajni
Avstralija	036	avstr. dolar	1	73,0854	73,3053	73,5252
Avstrija	040	šiling	100	884,8817	887,5443	890,2069
Belgija	056	frank	100	302,3901	303,3000	304,2099
Kanada	124	dolar	1	82,5861	82,8346	83,0831
Danska	208	krona	100	1623,0820	1627,9659	1632,8498
Finska	246	marka	100	1712,1119	1717,2637	1722,4155
Francija	250	frank	100	1833,8275	1839,3455	1844,8635
Nemčija	280	marka	100	6225,8613	6244,5951	6263,3289
Grčija	300	drahma	100	—	46,2849	46,4238
Irsko	372	funt	1	—	151,8061	152,2615
Italija	380	lira	100	6,5527	6,6724	6,5921
Rep. Hrvaška	385	hrv. dinar	100	—	8,0000	—
Japonska	392	jen	100	87,8781	88,1425	88,4609
Nizozemska	528	gulden	100	5537,9036	5554,5673	5571,2310
Norveška	578	krona	100	1465,2565	1469,6655	1474,0745
Portugalska	620	escudo	100	67,3638	67,5665	67,7692
Švedska	752	krona	100	1336,0698	1340,0901	1344,1104
Švica	756	frank	100	6710,2333	6730,4246	6750,6159
Velika Britanija	826	funt sterling	1	149,2962	149,7454	150,1946
ZDA	840	dolar	1	102,5400	102,8485	103,1570
Evropska Skupnost	955	ECU	1	121,0867	121,4511	121,8155
Španija	995	peseta	100	86,7262	86,9872	87,2482

Opomba: Tečaj hrvaškega dinarja se uporablja za izkazovanje rezultatov iz poslovanja z Republiko Hrvaško, kjer je omenjena valuta plačilno sredstvo.

Cena za vpis v odstotkih in tekoča nominalna vrednost dvodelnih blagajniških zapisov
Banke Slovenije na dan 6. MARCA 1993

št. dni do zapadlosti	veljavni srednji tečaj BS za 1 DEM	cena za vpis v % od nominalne vrednosti (tečaj)			tekoča nominalna vrednost za APOEN (v SIT)			
		(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj	APOEN	(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj
1) BLAGAJNIŠKI ZAPISI, IZPLAČLJIVI 15.MARCA 1993:					1.000,000	626,078	623,276	1.249,354
9		125,2157%	124,6551%	124,9354%	100,000	62,608	62,328	124,935
2)BLAGAJNIŠKI ZAPISI, IZPLAČLJIVI 10.JUNIJA 1993:					1.000,000	612,016	611,946	1.223,962
96		122,4031%	122,3893%	122,3962%	100,000	61,202	61,195	122,396

MENJALNI TEČAJ ZA HRD

5. MAREC 1993	v SIT za 100 HRD	
menjalnica	nakupni	prodajni
Hida	7,00	9,00
Ilirika Ilirska Bistrica	7,20	9,90
Italdesign*	6,00	9,00
Kompas Holidays	6,00	10,00
LB Dolenjska banka	7,00	10,00
Libertas	6,00	9,00
Ma Vir	6,00	9,00
Otok	5,44	8,71
Sonce	8,00	10,00
Tentours Domžale	6,00	10,00
Tori	6,00	10,00

Tečaj velja danes: *, Zaračunavajo provizijo: **;

TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

5. MAREC 1993	v LIRAH	
valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1540,00	1590,00
nemška marka	940,00	965,00
francoski frank	275,00	283,00
holandski gulden	829,00	855,00
belgijski frank	45,00	46,80
funt sterling	2236,00	2307,00
irski sterling	2270,00	2345,00
danska krona	243,00	251,00
grška drachma	6,50	7,50
kanadski dolar	1235,00	1277,00
japonski jen	12,50	13,80
švicarski frank	1010,00	1035,00
avstrijski šiling	132,00	137,00
norveška krona	220,00	227,00
švedska krona	200,00	207,00
portugalski escudo	9,75	10,80
španska peseta	12,75	13,80
avstralski dolar	1090,00	1130,00
madžarski florint	10,00	15,00
slovenski tolar	14,00	14,75
hrvaški dinar	0,80	1,20

TEČAJ TOLARJA V TUJINI

5. MAREC 1993			
država	banka	nakupni	prodajni
Avstrija	Posojilnica Pliberk	10,00	11,00
Avstrija	Posojilnica Železna Kapla	10,70	11,50
Avstrija	Posojilnica Borovlje	10,25	11,50
Avstrija	Posojilnica Šentjakob	10,70	11,50
Avstrija	Posojilnica Ločilo	11,00	11,80
Italija	Kmečka banka Gorica	14,20	14,70
Italija	Tržaška kreditna banka	14,00	14,75

DEVIZNI TRG BEOGRAD

5. MAREC 1993			ZA DEVIZE		
država	valuta	enota	nakupni	srednji	prodajni
Avstrija	šiling	100	6451,6680	6471,0812	6490,4944
Francija	frank	100	13378,9280	13419,1860	13459,4430
Nemčija	marka	100	45345,5620	45482,0080	45618,4540
Italija	lira	100	47,6880	47,8315	47,9700
Švica	frank	100	49055,1930	49202,8020	49350,4100
ZDA	dolar	1	747,7500	750,0000	752,2500
V.Britanija	funt	1	1082,7395	1085,9975	1089,2550

Opomba: povzeta po Reuteru.

NOVICE

»Dragocene« izkaznice članov KP SZ

MOSKVA - Za izkaznice pomembnejših članov Komunistične stranke Sovjetske zveze je potrebno na boljšem tgu v Moskvi odsteti tudi več tisoč ameriških dolarjev, je v petek zapisal ruski casnik Moskovski kom-somol. Neki Američan je za člansko izkaznico sedanje-ga ruskega predsednika Borisa Jelcina pripravljen plačati celo 120 tisoč ameriških dolarjev. Izkaznica nekda-njega sovjetskega predsednika Mihaila Gorbačova pa je vredna kar sedemkrat manj, in sicer »le« 18 tisoč do-larjev. Ob tem pa v Moskvi krožijo precej nenavadne govorice. Jelcinovo izkaznico naj bi namreč imel Miha-il Gorbačov. Prazne izkaznice s prostorom za fotografijo stanejo do 20 tisoč rubljev oziroma 30 ameriških dola-rjev, kar je dobra ruska plača. Povpraševanje po teh »spominkih« se je v Rusiji zmanjšalo po neuspelem poskusu državnega udara v Moskvi avgusta leta 1991. (AFP)

V Evropi še 100.000 ameriških vojakov

BRUSELJ - Generalni sekretar zveze Nato Manfred Wö-mer je po obisku v ZDA ocenil, da Washington ne bo zmanjšal števila ameriških vojakov v Evropi pod 100 ti-soc moz. Ameriški predsednik Bill Clinton je med pre-dovoljno kampanjo obljubil, da bodo število ameriških vojakov v Evropi, med hladno vojno jih je bilo 360 ti-soc, zmanjšali na 75 tisoč. Poveljnik sil Nata v Evropi general John Silikasvili je dejal, da končne odločitve se niso sprejeli, meni pa, da bodo ZDA prav zaradi vojne na ozemlju nekdanje Jugoslavije zadržale večje število svojih vojakov, kot je bilo sprva predvideno. (AFP)

Srditi spopadi v Afganistanu

KABUL - Včeraj ponoči so v afganistanskem glavnem mestu spet izbruhnili hudi spopadi med redno vojsko in pripadniki fundamentalistične Hizb-i-Islami, ki jo vodi Hekmatijar. Spopadi so izbruhnili na pogajanjih med predstavniki sprtnih strani, ki potekajo v Islamaba-du. Predstavnik generalstaba afganistanske vojske je za izbruh spopadov obtožil upornike, ki naj bi si tako menda skušali izboljšati pogajalske pozicije. V spopa-dih naj bi bilo ubitih in ranjenih več ljudi. (Reuter)

ZN repatriirali več kot 40.000 Etiopcev

NAIROBI - Visoki komisariat Združenih narodov za begunce je objavil podatke, po katerih je uslužbencem te človekoljubne agencije v okviru OZN uspela akcija, s katero so na njihove domove vrnil 44.300 etiopiških beguncev, ki so bili prej nastanjeni v begunskih središ-čih v severni Etiopiji. Akcija je stekla po podpisu mi-rovnega sporazuma, ki so ga pogovarjali lokalnih klanov in predstavniki etiopske vlade podpisali lanskega de-cembra. Kenijska vlada je zaprosila Visoki komisariat za begunce, naj ji pomaga repatriirati tudi begunce iz Sudana in Somalije. (Reuter)

RUSIJA / ODLOČILNI TRENUTKI IMPERIJA

Boris Jelcin pred odločilnim spopadom za prestol

Za prihodnjo sredo so sklicali kongres poslancev

MOSKVA - Ruski parlament je za prihodnjo sredo sklical osmo zase-danje kongresa poslan-cev, ki naj bi glasoval o tem, ali sef države spo-štuje ustavo ali ne. To pomeni, da bodo glaso-vali o zaupnici izvršni oblasti in da utegnejo stro-moglaviti Borisa Jelcina.

Petek je bil za razplet krize oblasti v ruski fede-raciji izjemno zanimiv, v marsičem usoden dan. Predsednik Jelcin najprej ni sodeloval na seji vlade, ki jo je sam sklical, potem tudi ni prišel na zasedanje parlamenta. Odstotnost je uradno opravičil z razlogo, da ima na obisku finskega predsednika Koivista in da se ne utegne ukvarjati z drugimi stvarmi.

Parlament je potem z veliko večino sprejel sprejel dnevni red za za-sedanje kongresa poslan-cev in predsedniku usta-vnega sodišča Valeriju Zorkinu naložil, naj pri-pravi poročilo o spošto-vanju ustave. Na prvem mestu morebitnih kršil-cev ustave je predsednik Jelcin. Če ga bo kongres poslancev v sredo spo-znal za krivega, ga lahko odstavijo.

Kongres naj bi v sredo tudi dokončno preklcal svoj decembrski sklep o razpisu ustavnega refe-renduma, ki je bil prej predviden za 11. april. Na referendumu naj bi se

državljeni odločali predvsem o podpori Jel-cinu in njegovim refor-mam, torej o večjih poo-blastitlih predsednika države.

Predsednik parlamen-ta Hasbulatov je v že v

petek zjutraj dramatično opozarjal, da Jelcin in njegovi pripravljajo drža-vni prevrat in da se v Ru-siji lahko ponovi znana zgodba o političnih umo-rih. Obrambni minister Gracev se je oglašil sele

zvečer s pojasnilom, da ni nevarnosti državnega udara in da tudi ni bilo nobenih premikov okle-pnih enot, o čemer so si-cer čez dan govorili v parlamentu.

Na političnem odru se

Z včerajšnjega zasedanja ruskega parlamenta (Telefoto: AP)

je v petek nenadoma spet pojavil tudi nekda-nji predsednik Mihail Gorbačov, ki je predlagal takojšen razpis parla-mentarnih volitev. Na kosilu z novinarji je Gor-bacov pozval ljudstvo in vojsko, naj odločno pod-prejo predsednika Jelci-na in naj ne dovolijo »padca v brezno«.

Zahodne agencije so ze v petek objavile vrsto komentarjev, v katerih se sprašujejo, ali bo Boris Jelcin vzdržal pritiske konservativcev in v sredo preživel glasovanje o zaupnici. Hkrati se tudi ze sprašujejo, kdo pri-haja na vrh sovjetske oblastne strukture in kdo ta trenutke utegne v re-snici nadzorovati tisto, kar je ostalo od druge največje svetovne jedrske sile, torej tudi jedrske orožje.

Komentatorji ugotav-ljajo, da je prihodnost velike Rusije negotova in da pravzaprav nihče ne more napovedati, kaj se bo zgodilo v sredo, ozi-roma kakšno orožje, poleg mednarodne podpore, zlasti ameriške, se skriva predsednik, o katerem ze dolgo govorijo, da je izgubil resnično oblast in da so njegovi manevri za krepitev predsedniških kompetenc pravzaprav namenjeni samo se vračanju vsaj delčka nekda-nje moči in oblasti. (R. S. in agencije)

KITAJSKA / »PREESEŽKI«

Odvečni naj gredo na tuje

Devet sto milijonov Kitajcev še vedno živi na podeželju

PEKING - Kitajska vlada je predlagala nov način re-sevanja problema presežnih delavcev v kmetijstvu: odi-dejo naj v tujino. »Kitajski kmetje bi morali ustvarljati mešana podjetja v tujini in omogočiti, da se sveto-vno tržišče okoristi z njiho-vimi talenti,« je v torek izja-vil kitajski minister za polje-delstvo Liu Zhongyi, nje-go-vo izjavo navaja China Daily. Treba je opogumiti kvalificirane kmetijske de-lavce in agronomске tehni-ke, da bodo odpotovali v tu-jino, kar bi bil učinkovit ukrep za rešitev problema presežnih delavcev,« je izja-vil Liu Zhongyi na vsedr-žni konferenci o gospodar-skih in trgovskih odnosih na področju kmetijstva. Več kot 900 milijonov Kitajcev od 1,2 milijarde živi na de-

zeli in obdeluje zemljo, in to zaradi velikega presežka kmetijskih delavcev, ki je nastal ob dekolektivizaciji pred desetimi leti. Kljub ne-katerim poskusom, da bi ustvarili nova delovna me-sta z razvojem drobnega go-spodarstva in storitvenih dejavnosti za naselja, je beg iz kmetijskih okolij postal tolikšen, da že zbujajo skrb, saj so velika mesta že preza-sičena. Dong Quingsong, eden od predstavnikov me-dnarodnega oddelka ome-njenega ministrstva, meni, da bi moralo kitajsko kme-tijstvo dobiti več tujih poso-lij, s katerimi bi spodbudilo tržišče in konkurenčnost med kmeti. Svetovna banka je odobrila posojilo v višini 3,72 milijarde dolarjev za naslednjih šest let, je pove-dal Dong Quingsong.(AFP)

PEKING - Kitajska državna podjetja, ki so se znasla v hudi izgubah, ne uveljavljajo pravilno reform, ki so bile sprejete v minulem letu in predstavljajo veliko oviro pri uvajanju gospodarstva socialističnega tržišča, je v sredo ugotovil kitajski ljudski dnevnik.

Centralni komite kitajske komunistične partije je vsul plaz kritike na podjetja, katerih težave izhajajo iz »petih velikih problemov«: ponarjanja rezultatov, slabega in ne-gospodarnega vodenja, nezadostne amortizacije vlaganj in zastarelosti opreme, posojanja drugim podjetjem te opre-me, ter poneverb, s katerimi se skušajo izogniti davkom ter naraščanju vrednosti nepremičnin in kapitala. Casopis je neposredno obtožil direktorje teh podjetij, ces da jih vodi-jo kratkoročno in da se niso dovolj prilagodili potrebam tr-žišča. Državna podjetja so imela v lanskem letu velike izgube, kljub temu, da so se precej povečala vlaganja, kate-rih namen je bil zviševanje produktivnosti.

Kot je sporočil Državni urad za statistiko, so se izgube v industrijskih podjetjih v letu 1992 zvišale na 76 milijonov USD. (AFP)

PISMO IZ ŠVICE

Klofuta za francosko Švico, ženske in socialdemokrate

ZVONE PETEK / ŽÜRICH

ravno tako imenovane »meščanske« stranke (-CVP, FDP, SVP) zavrnile Christiane Brunner, ki prihaja iz drugega najpo-

membnejšega švicarske-ga centra, iz Zeneve. V vladi (in v parlamentu) so namreč v večini pred-stavniki meščanskih

strank - v vladi vsi po vrsti s podeželja. Konec koncev je tudi sveto-vljanski Adolf Ogi doma v Kanderstegu, kraju v bernskem podgorju, kjer si, kot pravijo Švicarji, lisica in zajec vsočita lahko noč, torej bogu za hrbtom.

Christiane Brunner je pregrenak zalogaj za konservativce. Kar na-prej so sicer trdili, da je prav, da sedi v vladi tudi ena žen-ska, vendar za-kaj prav ta dro-bna sindikalis-tka z naprej str-lečimi zobmi? Podobno je bilo pred desetimi leti, ko so soci-aldemokrati prvi pogoreli s kandidatko. Zenska, da, a ne prav ta. Pri tem pa Brunne-rije izpolnjuje prav vse pogo-je, ki jih postavl-jata ustava in carobna formu-la: prihaja iz francoske Švi-ce, povrh se iz Zeneve, ki ze desetletja ni imela predsta-vnika v vladi, pripada isti stranki kot Fel-ber, sedi v par-lamentu, poleg francosčine go-vori tudi nem-sko, celo schweitzerdeut-sch« in povrh je zenska, hu-dicevo sposo-bna!

Toda Chri-stiane prihaja iz siromasne družine kot proletarski otrok velike-ga mesta, ki se je pov-zpel z lastno voljo, in ne po rodovniški lestvici (v stilu: ze njegov oče je bil poslanec v parlamen-tu...). Dvakrat se je poro-cila, pa se njena zuna-njost ni čisto prava, sploh ne deluje kot mati Helvetia. Poleg tega je neudoben sogovornik, pove, kar misli, nara-njost in brez ovnikov. Pa tudi misli ne čisto prava, čisto švicarsko, saj je za odpravo prepovedi splava in podpisala je celo peticijo Združenja za Švico brez vojske (-GSOA)! To so grehi, ki jih konservativci tudi za ceno vladne krize in ca-robne formule niso hote-li spregledati in so v sredo na listnice zapisali ime kandidata, ki ga nje-gova partija ni imenovala.

Zdaj se na veliko go-vori o možnih scenari-jih. Bodo socialisti pozr-li zalitev z desnega krila in poslali v Bern ze izvo-ljenega, dosti bolj upo-gljivega Mattheya, ohrani-li vladna sedeža in kot pred desetletjem vnovič zasli v težko krizo? Bodo vztrajali in ponovno ponudili Christiane, ki ni potočila nobene solze in se misli - za ženske in v njihovem imenu - boriti naprej? Se bodo umakni-li in odšli v (močno) opozicijo in tako pov-zročili vladno krizo? V igri je se več rosad, kom-binacij in kalkulacij, vendar bo treba na odgo-vor počakati do priho-dnje srede. Verjetno pa švicarska politična po-krājina ne bo več taka, kot je dolgo bila.

Christiane Brunner v bernskem parlamentu, kjer imajo večino po-slanci meščanskih strank, ni dobila zelene luči za vstop v Zvezni svet sedmerice (vlado), ceprav je bila edina kan-didatka Socialdemokrat-ske stranke za mesto, ki ga je izpraznil zunanji minister René Felber. Zaupanje je dobil Fran-cis Matthey, socialde-mokrat iz Neuchatela, ki pa ni bil uradni kandi-dat stranke in zato, ce-prav izvoljen, brez dovo-ljenja stranke ministr-skega stolčka ne sme sprejeti.

Sokirani in uzaljeni socialdemokrati so si izposlovali teden premi-sleka, ženske so v sne-žnem metezu demonstri-rale pred bernskim par-lamentom, in »Roesti-Graben«, razpoka med francosko in nemško Švico, ki je ponovno za-zijala po decembrski za-vrnitvi Evropskega go-spodarskega prostora, se je se poglobila. Klofuto pa je dobil tudi švicarski narod, saj so raziskave javnega mnenja dale ve-deti, da bi živahna Ze-nevcanka dobila med ljudmi dovolj glasov.

Posledice, ki jih je iz-zvala odločitev trmogla-ve, tradicionalistične, podeželsko mislece bernske parlamentarne elite, so vecplastne. V nevarnosti je namreč »carobna formula«, ki je vse od leta 1959 omogočala dokaj mirno in sta-bilno vladno politiko. Carobna formula je na moč podobna slovenske-mu vladnemu mozaiku, saj so ji nadeli ime caro-bna prav zavoljo široke-

ga spektra parlamentar-nih strank, ki ji pripada-jo. V švicarski vladi sta namrec (bila) po dva predstavnika CVP (kr-scanske ljudske stranke) in FDP (svobodnjaki in liberali) in SP (Socialde-mokrati), sedmi fotelj pa zaseda sedanji predse-dnik Adolf Ogi, SVP (Švicarska ljudska stran-ka).

Carobna pi-scal je zvenela dokaj ubrano, pa ceprav je tako imenovano poli-tično okolje od umirjenega levega krila, kamor sodi Socialdemokrat-ska stranka, pa do konservati-vno naravnanih krščanskih de-mokratov, dokaj raznolika. Opo-zicija je (bila) šibka, v zadnjem času pa se je okrepila bolj na desni (Autopar-tei - avtomobil-ska stranka) kot na levi (PDA - delavska stran-ka), tako da vla-dati niti ni bilo tako težko, pa ceprav so voliči včasih na (vse številnejših) re-ferendumih vla-di tudi prekrizali račune. Zadnji tak primer je prav plebiscit o švicarski evrop-ski politiki, kjer je vlada zlasti od nemško govore-cih volilcev do-bila krepko zau-snico.

Pravzaprav je smešno, da so

Teden pod povečevalom

SOBOTA - Svetovni mediji, ki so po-rocali in komentirali amerisko odločitev o pošiljanju človekoljubne pomoči vzhodni Bosni s padali, so ze objavili prve na-tančnejše podatke ene najhujših teroristi-čnih akcij na tleh ZDA. Americanov go-tovo ni pretreslo dejstvo, da je v eksplozi-ji v newyorskem Svetovnem trgovinskem centru umrlo pet ljudi in da je bilo več kot 300 ranjenih, ampak da tudi ZDA ni-so tako varne pred morebitnimi akcijami teroristov vsah barv. Po prvih napovedih raziskovalcev bi to akcijo lahko izvedla tudi katera od strani, vpletenih v vojno v BiH. Toda kdor koli je ze dobobra pre-strasil približno 25 tisoč uslužbencev ameriškega gospodarskega in denarnega središča, je zadel v polno. Gospodarska škoda zaradi zaprtja 450 metrov visokega notbotičnika v središču New Yorka je ogromna.

NEDELJA - Ameriška letala so nebo nad vzhodno Bosno preplavila z letaki, ki naj bi prebivalce seznanila z nevarnostmi več ton težkih zabojev s človekoljubno pomočjo. V senci ameriške akcije, ki so jo ostro kritizirali le poveljniki modrih ce-lad v BiH in jo celo poimenovali »ameri-ški show«, so se nadaljevali spopadi v Bosni in Hercegovini. Tokrat so ponovno izbruhnili med Muslimani in Hrvat, kar je se bolj otežilo začetek mirovnih poga-janj med sprtnimi bosenskohercegovskimi stranmi v New Yorku.

PONEDELJEK - Končno, bi lahko re-kli. Ameriška letala, ki so poletela iz ame-riškega oporišča v Frankfurt-Matlangu, so zgodaj zjutraj nad vzhodno Bosno odvr-gla prve pošiljke človekoljubne po-moči. Čez dan se je izvedelo, da je večina paketov s hrano in zdravili padla v roke tamkajšnjim Srbom. Muslimani, ki so stradali ze skoraj 10 mesecev, pa so mora-li zaradi okrepljenih srbskih napadov be-zati.

Zasebno vojno pa je proti ameriskim zveznim agentom začel vodja neke ver-ske sekte David Kores, ki se je s svojimi privrženci utrdil na neki farmi v mestu Waco v Texasu. Zivljenje so izgubili štirje policisti in dva pripadnika sekte. David Kores, s pravim imenom Vernon Howell, se ima za Jezusa in božjega glasnika. Pra-vemu Jezusu upiranje z orožjem ne bi bi-lo potrebno.

TOREK - Napovedi, da bodo obupani Muslimani, ker jih je svet pustil na cedi-lu, segli tudi po najbolj zahrbtnem orožju, terorizmu, so se uresničile. 63-letni Baja-zid Ahmić je na mejnem prehodu Ferne-tiči grozil, da se bo razstrelil, če resnica o tragediji Bosancev ne prodre v svet. K sreči so varnostni organi po 38 negotovih urah onesposobili »živo bombo«. Bajazid je imel na sebi res zastrašujočo količino

razstreliva in samo ugrabimo lahko, kaj bi od Ferneticjev ostalo, ce bi svoje groznje uresnil. Pozornost nekaterih pa so vzbudile tri sestice na eni od eksplozi-vnih naprav. Simbol zveri in simbol cloveka, njuno povezanost pa lahko doume-jo le modri.

SREDA - Tragedija Cerske je v medna-rodnih diplomatskih krogih spet sprožila uganjanje o vojskem posegu v Bosni in Hercegovini. Za to se je javzel celo vedno predvidni generalni sekretar ZN Butros Gali.

Na pogajanjih v New Yorku so pre-dstavniki BiH podpisali vojski del Vance-ovega in Ovnovega mirovnega nacrt-a, obenem pa zahtevali, da srbsko težko to-pništvo preide pod nadzor Združenih na-rodov. To so Izetbegovici, Silajdžići in Sadićbeju zagotovili predstavniki Unpro-forja, vendar je vse zelo kmalu razočaral Radovan Karadžić, ki je dejal, da vojski del mirovnega nacrt-a nadzora nad srbsko težko oborožitvijo v BiH ne predvideva.

ČETRTEK - Navajeni smo ze sklepov in ukrepov Varnostnega sveta Združenih narodov, ki sprva sicer dajejo nekaj upa-nja, kasneje pa se izkazejo le za kupova-nje casa. Tako je Varnostni svet spet ob-sodil nasilje v BiH. ZDA pa so s prstom pokazale zlasti na srbske paravojske enote. Ne glede na uspešnost človekolju-bne akcije s padali pa se bodo ameriskim Herkulom kmalu pridružila tudi ruska le-tala, ki so po moskovskih zagotovilih pri takih opravilih veliko bolj natančna. Spomnimo se, da so se pred malo več kot enim letom prihajala prav v Moskvo leta-la zahodnih držav s človekoljubno pomo-čjo za lačne Ruse. Ali lačni Rusi lahko pomagajo lačnim v Bosni in Hercegovini? Kaj ce bi raje reševali svoje tuji ne-majhne težave. Nekateri komentatorji ocenjujejo, da bodo prihodnji dnevi po-kazali, ali je Jelcinova predsedniška zve-za se sposobna zablesteti ali pa bo tako kot Gorbačovova izginila s političnega neba.

PETEK - Nekdanjo jugoslovansko re-publiko Makedonijo, ki zaradi grškega nasprotovanja se vedno ni mednarodno priznana država, je prizadela se ena ne-prijetna novica. Na najbolj prometnem balkanskem letališču, skopskem Petrov-cu, se je zgodila huda letalska nesreča. Makedoniji, ki ima že tako težave zaradi trmastih in precej nevarnih sosed, kot ka-ze, ni prizaneslo niti vreme. Vzrok ene hujših letalskih nesreč na ozemlju nekda-nje Jugoslavije je bila snežna nevihta. Samo upamo lahko, da ne gre za znamenje morebitne se hujše katastrofe, ki kot Da-moklejev meč ze dalj casa visi nad Makedonijo.

Boris Cerni

POSEBEJ ZA REPUBLIKO / VOJNI ZLOČINI

Varnostni svet z resolucijami o Bosni ni mislil resno - Neuspešni preiskovalci

Komisija ZN za zločine v BiH ne more biti učinkovita, saj nima dovolj ljudi in denarja

Roy Gutman, novinar znamenitega ameriskega časopisa Newsday, ki je prvi razkril (pred obveščevalnimi službami) srhljivo podobo taborišč smrti v Bosni, je ponudil Republikli v objavo gradivo za članek, ki bo izšel v teh dneh. Iz obseznega gradiva bralcem predstavljamo krajsi povzetek njegovih ugotovitev.

Posebna komisija Združenih narodov za ugotavljanje vojnih zločinov v Bosni in Hercegovini, ki jo je ustanovil Butros Gali, do danes ni napravila drugega, kot ustanovila bazo podatkov o

BOSTJAN HORVAT

vojnih zločinov. Po številnih poročilih o taboriščih smrti, sistematičnih posiljevanjih žensk, etničnem čiščenju ni opravila nobene lastne preiskave. Petčlanska komisija vodi upokojeni nizozemski akademik Frits Kalshoven, star 69 let, ki je tudi edini član, ki ga ZN plačujejo za polni delovni čas. Komisijo sestavljajo še: 62-letni norveški izvedenec za človekove pravice Torkel Opsahl, ki se večine sestankov komisije ni mogel udeležiti; tudi

Keba Mbayne, 69-letni upokojeni član mednarodnega razsodišča (International Court of Justice) iz Senegala, se ni mogel udeleževati sestankov komisije. Najbolj dejavna pa sta bila William Finrick, 50-letni pravni izvedenec v kanadski vojski, in 56-letni Egipcian Cherif Basiouni, predavatelj na univerzi DePaul v Chicagu.

Dosedanje delo komisije je bilo odvisno od dobronamernih informacij, ki jih prispevajo posame-

znih držav in nekaterih prostovoljcev. Pozornost svetovne javnosti je zbudila izjava vodje komisije, da njeno delo ni uperjeno zoper srbsko vodstvo, čeprav je bilo že na seznamu potencialnih vojnih zločincev ameriskega State Departmenta. Izjava je tudi v nasprotju z resolucijo VS (19. 2. 1993) o ustanovitvi mednarodnega sodišča za vojne zločine. Kako bo tako naravna komisija ustanovila sodišče, si ne more predstavljati nihče. Izjave ameriških diplomatov v zadnjem času kažejo, da gre za zmeraj jasnejše

obrise spora med Clintonovo administracijo, Butrosom Galiem ter lordom Davidom Ownom in Cyrusom Vanceom. Stalna predstavnica ZDA v ZN Madeleine Albright je pred kratkim izjavila, da je ameriška vlada »zaskrbljena glede Vance - Owenovega nacrta«. Izjave različnih uradnikov ZN kažejo, da je tako navodila dajal le Butros Gali sam, nekateri pa namigujejo tudi (Ralph Zacklin, namestnik svetovnega za pravne zadeve pri generalnem sekretarju ZN) na dvojico Vance-Owen.

Kalshoven se zavzema, da bi sodišče sodilo zgolj za »klasične« vojne zločine. Po tem principu srbskega političnega vodstva ne bi mogli kaznovati. Tudi sicer je komisija največ časa posvetila akademskemu razglabljanju o vojnih zločinih.

Morris Abram, predstavnik ZDA v komisiji za človekove pravice pri ZN, človek, ki je sodeloval na nürnberskih procesih, misli, da je potrebno takoj ustanoviti sklad za postavitev sodišča, določiti ljudi, ki bodo začeli raziskovati vojne zločine v Bosni. Če ZN jemljejo svojo resolucijo resno, morajo zbrati veliko stekov ljudi, ki bodo opravili preiskave. Na nürnberskih procesih je sodelovalo 1170 Američanov, da

ne omenjamo Francozov, Britancev in Rusov. Abram opozarja, da Kalshovenova komisija zaposluje zgolj ekipo starih ljudi, od tega sta dve tajnici. »Pricakovati, da bo komisija začela opravljati svoje delo, je podobno, kot če bi zahteval od tetraplegika, da vstane in začne teci.« misli eden od ameriških diplomatov.

V naslednjih dveh mesecih Kalshovenova komisija načrtuje zgolj nekaj cenjenih raziskav, kot je ekshumacija množičnih grobov v bližini Vukovara, kjer pričakujejo dokazila za srbsko etnično čiščenje Hrvatov. V sklopu teh dejavnosti je kanadska vlada poslala v Vukovar skupino pravnih strokovnjakov, ki bodo raziskovali dokumente o taboriščih smrti in sistematičnih posilstvih v Bosni. Sele njihova ocena stanja bo podlaga za morebitne raziskave na terenu samem.

Poseben problem so finančna sredstva. Cena raziskav v Vukovaru bo znašala 220 tisoč dolarjev, dosedanj devetmesečni proračun komisije pa znaša 690 tisoč dolarjev. Krivdo za takšno stanje gre spet iskati v komisiji sami, saj je dosledno odklanjala vse oblike kadrovske pomoči številnih vlad in organizacij za raziskave na terenu. Birokracija v ZN je dosledno

zahtevala, da so njeni sodelavci na njenem plačilu nem seznamu.

Ameriški predstavniki zveze Nato mislijo, da je delo komisije in grožnja s sodiščem le del pritiska na srbsko vodstvo. Po njihovem mnenju na tak način Clinton ne bo končal vojne v Bosni.

Na podlagi predvolilnih obljub novega ameriskega predsednika in množičnih izjav ameriških diplomatov v zadnjem času ameriška sredstva javnega obveščanja ocenjujejo, da bo nujno potrebno spremeniti dosedanj način delovanja ZN. Američani sprejembe pričakujejo pred vsem od Clintona.

Za nas mogoče nenavadno pričakovanje ameriške javnosti, da lahko njihov predsednik države zamenja generalnega sekretarja ZN, je zanje očitno samo po sebi umevna zadeva. Odhod Butrosa Galija in prenehanje delovanja dvojice Vance-Owen je za korenitejšo ameriške posege v Bosni nujno.

Postavlja se samo vprašanje, ali bo predsednik Clinton zmogel pravoceno opraviti s tako močno birokracijo, kot so ZN, poleg tega pa o smislu svojega početja prepričati svojo zaveznico Veliko Britanijo, ki se vedno trdno podpira linijo Bushove administracije.

NOVICE

Predsednik Kučan sprejel ruskega odpravnika poslov

LJUBLJANA - Predsednik Republike Slovenije Milan Kučan je sprejel odpravnika poslov Ruske federacije Jurija Girenka in se z njim dalj časa pogovarjal o odnosih med državama. Ugotovila sta, da obstajajo možnosti za razširitev sodelovanja med državama, posebno se gospodarskega, izmenjala pa sta tudi poglede na vojno v BiH. (Reuter)

Tragična smrt Tomislava Ivčiča

ZAGREB - V prometni nesreči v okolici Zagreba je v četrtek okoli 22. ure umrl znani hrvaški pevec zabavne glasbe, svetovalec predsednika republike in poslanec v zupaniškem domu sabora Tomislav Ivčič. Tomislav Ivčič sicer izvira iz znane zadrške umetniške družine in je avtor dveh velikih uspešnic: Ovo je naša festa in Stop the war in Croatia. (G. M.)

Francija obtožuje morilce medicinske sestre

PARIZ - Tiskovni predstavnik francoskega zunanjega ministrstva je obsodil umor 50-letne Chantal Godinot, medicinske sestre, ki je bila ubita v četrtek pri razdeljevanju človekoljubne pomoči. Godintova je mati petih otrok, delovala pa je v okviru človekoljubne zdravniške organizacije Equilibre iz Lyonja. Predstavniki organizacije je izjavil, da se je Godinotova žrtvovala za svoje človekoljubne ideale. (Reuter)

Snežni zameti v Romuniji

BUKARESTA - Najhujsi snežni zameti v zadnjih starih letih so popolnoma ohromili življenje v državi. Sneg je skoraj popolnoma onemogočil cestni in železniški promet, je sporočilo romunsko transportno ministrstvo. Močno je prizadet tudi letalski promet, saj je od 7 mednarodnih letališč odprto le letališče v Bukaresti. Transportno ministrstvo je zagotovilo, da odgovorne državne službe delajo vse, da bi razmere kar najbolj normalizirale. (Reuter)

V rožnatih conah še vedno nemirno

ZADAR - Srbske enote ze od zgodnjega jutra obstreljujejo hrvaške položaje v zadrskem zaledju. Hrvaške enote so ostro odgovorile na srbska izstreljanja. V sibeniski občini je bilo mirno, razmere se počasi normalizirajo. Splošna nevarnost pa je bila razglašena v Zupanji, saj so Srbi na mesto izstrelili granate, ki so povzročile nekaj gmotne skode. Predsednik Republike srbske krajine Goran Hadžić je izjavil, da krajski Srbi na pogajanjih ne bodo popustili Hrvatom niti v eni stvari. Zahtevali bodo, da se Hrvatje umaknejo z njihovega ozemlja in dostop do morja. (Morel)

SRBIJA / REVEŽI IN DOBIČKARJI

Za denar, oskrbo in dosmrtno nego daj - stanovanje

Vlada prepovedala prodajo stanovanj upokoјencev

ZORAN JELIČIĆ / BEOGRAD

BEOGRAD - Uprava pokojninskega sklada Srbije je pred kratkim prepovedala prodajo upokoјenskih stanovanj zaradi, kot piše v obrazložitvi, pogostnih spekulacij z njimi. Odlok bo veljal do sprejema novih predpisov, stanovanja pa so medtem razglasili za »zaščitena«.

Takšen odlok v Srbiji ni novost. Republiška oblast je že pred več kot tremi leti promet z nepremičninami pogojila s pridobitvijo soglasja državnih organov, da bi tako nadzorovala preprodaje na Kosovu (po podobnih stopinjah jo je kasneje ubral tudi Tudmanov režim). Izseljevanje s Kosova pa se kljub temu ni ustavilo. Kdo bo zdaj prepiral stare in osamljene, da morajo zadnja leta svojega življenja preživeti z nekaj več kot desetimi markami na mesec, kolikor zdaj znašajo najnižje pokojnine.

V poplavi agencij in odvjetniških pisarn, ki se ukvarjajo s prometom z nepremičninami, je vse več takih, ki so se specializirale za poslovanje z upokoјenci. Najbolj pogosta ponudba upokoјencem se glasi: sto do dvesto mark na mesec, občasen zdravniški pregled na domu in enkrat na leto deset do petnajst dni plačnega dopusta na morju ali v planinah. Vse to - do konca življenja. V zameno za to mora imeti upokoјenec najmanj 65 ali 70 let in seveda stanovanje, ki bo po njegovi smrti pripadlo agenciji.

Pogoji so takšni, da

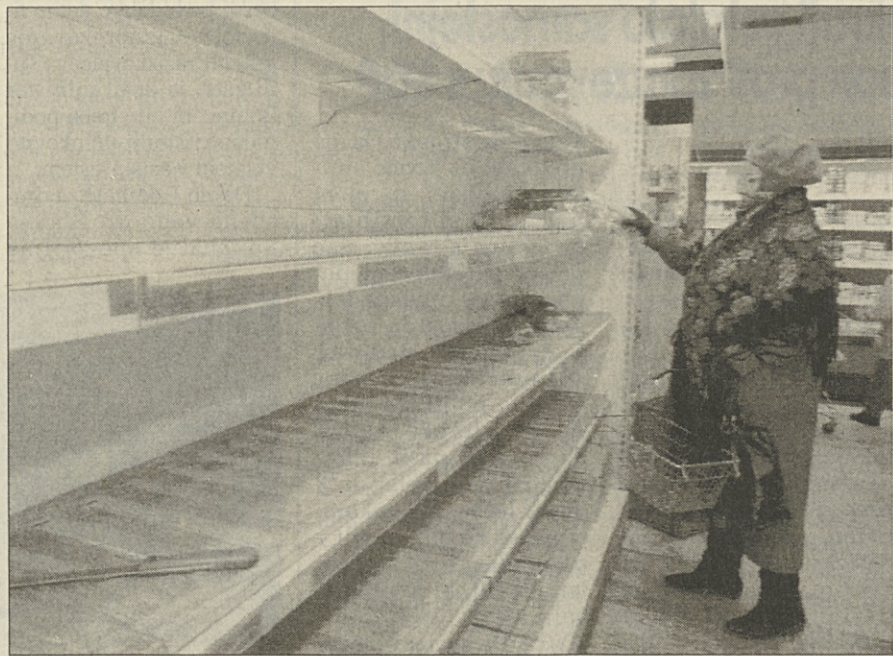
marsikdo, ki je nagnjen k crnemu humorju, obzaluje, da sploh se dela. Realne plače so zdrsnile pod 50 mark, a tudi vse drugo govori v prid »nakupa ostanka življenja«. Združenje upokoјencev sicer nima natančnega pregleda, a po grobih izračunih naj bi bilo v Srbiji med 15.000 in 20.000 stanovanj, ki utegnajo postati tarča specializiranih agencij. Združenje upokoјencev zares ne daje moralnih pridig, ko si prizadeva, kot pravi, »dušebrižnikom« preprečiti nakup zadnjega premoženja upokoјenskega sklada. V tem skladu že zdavnaj ni več denarja in tudi nobene možnosti, da bi se v perspektivi napolnil, zlasti pa ne za gradnjo ali nakup

stanovanj. Po drugi strani, spet po grobi oceni, pa je v Srbiji »več deset tisoč« upokoјencev brez stanovanj. Zanje je pač edina možnost, ki jim se preostane, izpraznjeno upokoјensko stanovanje, čeprav samo tistih nekaj zadnjih let.

Sveveda je omenjeni posel samo eden od vse bolj široke pahljace nacinov, kako upokoјence ujeti na limanice. Ker upokoјenci zdaj nimajo več možnosti, da bi kaj prihranili s preselitvijo v manjše in manj komfortno stanovanje, saj gre skoraj izključno za manjša, nekomfortna oziroma enosobna stanovanja na slabših lokacijah - je začela poslovna domisljija delovati v drugih smerih. Kot primer omeni-

mo, da v časopisnih oglasih vsak dan kar mrgoli oseb, ki so pripravljene »dosmrtno« negovati upokoјence, če se lahko tudi nastanijo v njihovem stanovanju in če to stanovanje potem, ko ne bo več potrebe po negi, pripade njim; prav tako so zelo pogoste tudi ponudbe za odkup pravice do nakupa stanovanja. Vse več je tudi upokoјencev, ki se odločijo, da bodo takoj prodali svoje stanovanje, saj mesečno bivanje v domu za ostarele stane manj kot 50 mark. Tam pa je dobra družba, podobno kot v vrstah pred razbojniki - bankami, ki jih varuje država.

Kakorkoli, v milijonskem upokoјenskem sloju nepricakovano narašča število tistih, ki utegnajo preživeti z geslom: »Daj nam danes...«

Celo tisti, ki se imajo denar, nimajo več kaj kupiti (Telefoto:AP)

MODRI TRAMVAJ

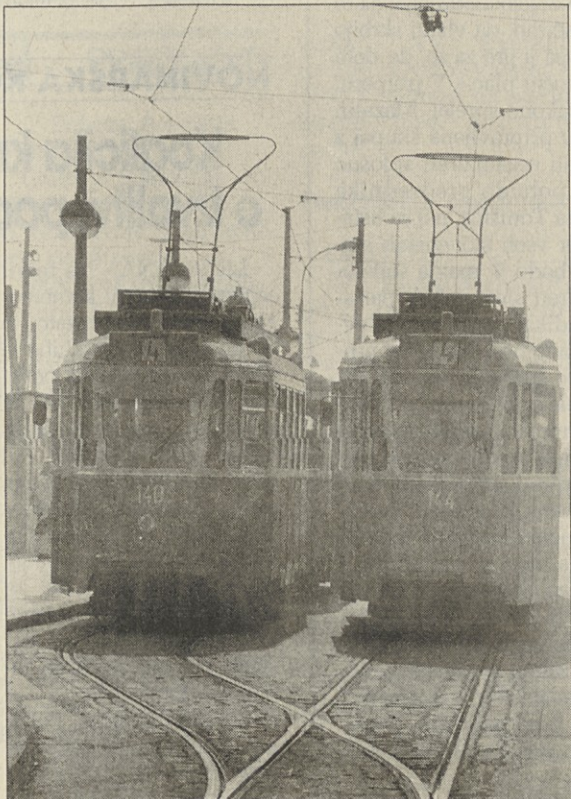
Zgodba o lažeh, provokatorjih in velblodu na robu prepada

BRANKO ŠÖMEN

se je povzpел na osla in uspel, ker je bil alkimist: v svojih prozih kotlih je varil eno debelo laž za drugo, dokler balkanska količina izmislenih dogodkov ni zasitila vlnudnega bralca brez domisljije. »Francek je rekel uh in kamela se je premaknila. Zadovoljno je dodal uh, uh pa se uh, uh, uh in užival v hitri ježi. Ko je rekel uh, uh, uh in potem dodal se peti uh, je velblod postal pravi pušcavski veter.« Kaj je picalo književnika Dobrico Čosića, da je v odgovoru na zelo ostro pismo francoskega sociologa Edgerja Morina rekel, da je začel Hitler drugo svetovno vojno, ker je poljska vojska prva kršila nemške meje!? Lagati, spreminjati dejstva sebi v prid je zločin nad zgodovinsko resnico. »Nenadoma je Francek zagledal v daljavi prepad, kot da bi se zemlja odprla. Hotel je zaustaviti dirjajočo zival, vendar je pozabil geslo. V obupu je začel moliti ocnas, medtem ko se je s smrtonosno naglico blizal prepadu. Se nekaj metrov, zmolil je molitev in rekel amen. Velblod se je kot vkopan ustavil. Nekaj centimetrov pred prepadom. Francek se je prijel

za potno celo, si ga olajšano obrisal in vzdihnil uh, uh...« Jozko se je glasno zasmel pa tudi potniki smo se namuznili. Najbrž smo si vsi predstavljali, kako je velblod s Frankom najgrbi stopil korak naprej in... Potnik s salom Burbery je rekel: »Vidva širita lažno propagando. Kdo v tej sali je Francek in kdo velblod, a?« Ra-

hlo okajen je Stef bleknil: »Kaj ste padli na glavo?« Jezni potnik pa ni odnehal: »To je provokacija. Zakaj se ne pogovarjata o lepših stvarih. Ne pa o prepadu, v katerega nas pelje hadeze!« Zdaj sta Zagorca ozivela. »Vi ste provokator. Midva nisva omenila ne Tudmana ne hadezeja! Vi...« Potnik je vstal in si popravil sal:

»Ne izmislijata si, ne lažita.« Oglasila se je ženska s crnimi naočniki na nosu. »Pusti jo tu. Drugi se bolj lažejo. Televizija, časopisi...« Da na Balkanu lažejo, je ugotovil tudi nobelovec Elie Wiesel. Karadžić in Čosić sta mu obljubila, da bosta zaprla taborišča, pa tega vse do danes nista storila. Pri tem sta naivnega zapornika iz nekdanjega nemškega taborišča ne samo nalagala, marveč tudi prevratala... In ko se je tramvaj ustavil na postaji, je Stef pokazal z roko na žensko, ki je tekla čez trg in ulico, nosila v rokah najlonске vrečke in potniki smo v trenutku pozabili na velbloda in prepričali ter začeli tiho navijati za žensko, da pri-teče do tramvaja in se povzpne nanj prej, preden ji bo voznik pred nosom zaprl vrata. Ženska je naciljala prva vrata. Zasopla je pritekla do tramvaja, ki je ze zapiral vrata, se premaknil, ter glasno vprašala voznika: »A gre na kolodvor?« Voznik z razločnim bosanskim naglasom ji je lakonično odgovoril: »Bolan, ne vem. Nisem odtod. Moja naloga je, da vozim.« In je zaprl vrata in pustil žensko z vrečkami in razočaranim obrazom na postajališču. Mi pa nismo vedeli, ali bi se smejali ali bi bili jezni na voznika, ki ni vedel, kje vozi in kam vozi. Stef ni mogel molčati: »Ti prekleti begunci nas bodo pripeljali na rob prepada!« Za trenutek je nastala tisi-na, potem pa smo vsi zavpili: Uh, uh!

NOVICE

Obisk ministra Voljčca v novomeški regiji

NOVO MESTO - Včeraj je novomeško regijo obiskal minister za zdravstvo dr. Božidar Voljč s svojim sodelavci. V natrpanem programu se je najprej sestal z vodstvom Splosne bolnišnice Novo mesto, potem pa z vodstvi zdravstvenih domov in lekarn občin Novo mesto, Crnomelj, Krško, Metlika in Trebnje. Obiskal je tudi Zavod za zdravstveno varstvo Novo mesto in se sestal z vodstvi zdravilišč Dolenjskih in Smarjskih Toplic ter tovarne zdravil Krka. Ugotovili so, da je finančno stanje v tej regiji konsolidirano, nekaj izglube bo prikazala le novomeška Splosna bolnišnica. Govor je bil tudi o nadaljevanju graditve nove novomeške bolnišnice. Upajo, da bodo dela potekala naprej v enakem tempu kot doslej in da bo v prihodnjih letih končana. Tako bi se preselili porodnišnica in stara bolnišnica, odprli bi prostore za ostale dejavnosti v Novem mestu, ki zdaj delujejo v utesnjenih prostorih. Na splošno je minister odhajal z dobrimi občutki, saj so se odkrito pogovorili o vseh problemih v zdravstvu. Na pripombo na tiskovni konferenci, zakaj ni obiskal pacientov v bolnišnici ali v čakalnici zdravstvenega doma, ki je prenatrpan, pa je dejal, da so sicer vabili na pogovor tudi zavarovalce, a jih ni bilo. Dejal je tudi, da bo prenatrpanost zdravstvenih domov resila zasebna praksa. Franc Kosir, direktor ZZZS, pa je dejal, da se kakovosti storitev ne da spremeniti čez noč in da že uvajajo nadzor nad opravljenimi storitvami. (J. Z.)

Jelincičeve težave, drugi del

LJUBLJANA - Na včerajšnjo novico, v kateri smo poročali z zbora SNS v Celju, se je odzval predsednik stranke Zmago Jelincič: »V Celju se je vršil zbor območnega odbora SNS. Udeležilo se ga je celotno vodstvo, generalni sekretar stranke, predsednik stranke in poslanec Ivo Veržolac iz Velenja. Prisotnih je bilo približno 50 članov. Ve dopisnik Brane Piano, podpisan s kraticama B. P., ki na sestanku ni bil prisoten, je nekritično in očitno zlonamerno povzel poročilo g. Tomaža Bavconca, ki ni član stranke in je s nekatereji neclani poskušal izzvati nered na zboru. Dva člana sta ga vljudno zaprosila, naj zapusti prostor. V izbruhu g. Bavconca ni mogoče videti drugega kot psihičen izpad.« Izvedeli pa smo, da Jelincič Primožu Bauconu (včeraj smo ga pomotoma poimenovali Tomaž Bavcon) ni dovolil prebrati poročila s sisenskega kongresa, ker naj bi ne bil več član stranke. Baucon se je branil, da ga iz stranke ne more vreči nekakšno Jelincičevo predsedstvo, zaradi česar so mu menda nekateri navzoči tudi fizično zagrozili.

Sindikati opozarjajo pred sprejetjem intervencijskega zakona

LJUBLJANA - Neodvisnost - Konfederacija novih sindikatov Slovenije poziva poslance državnega zbora, naj v tork glasujejo proti intervencijskemu zakonu o zamrznitvi plač. Tako bi po mnenju Neodvisnosti - KNSS pridobili čas za sporazumno pripravo novih predlogov, s katerimi bi avtonomni socialni partnerji resili nasprotja in sklenili socialni pakt. V Neodvisnosti vidijo rešitev položaja v tem, da vlada in sindikati sprejmejo se ustrezen aneks h kolektivni pogodbi za negospodarstvo, vlada pa naj v roku enega tedna pripravi novi zakon, ki bo sankcioniral izključno kršitev obeh aneksov. Tako bi kolektivne pogodbe postale zakonsko priznani akti za urejanje plač. Sindikalisti menijo, da vlada ni hotela razumeti njihove poteze, ko so, da bi pokazali razumevanje za težak gospodarski položaj, skupaj z drugimi sindikati podpisali aneks k splošni kolektivni pogodbi za gospodarstvo in s tem pristali na zaostajanje rasti plač za rasto življenjskih stroškov. Posledica tega nerazumevanja je tudi njen zadnji administrativni ukrep, s katerim je kršila ustavo in s tem dejanjem je postala vprašljiva tudi lastna legitimnost. Kljub temu v Neodvisnosti menijo, da je s pogajanjem med vlado, sindikati in gospodarstvom se mogoče ustrezno rešiti problem plač, obenem pa pustiti odprta vrata za čimprejnejšo sklenitev socialnega pakta. Tudi Konfederacija sindikatov 90 Slovenije se v znamenje solidarnosti podpore pridružuje protestnemu shodu pred poslopjem državnega zbora, ki ga v tork organizira Zveza svobodnih sindikatov Slovenije. Boris Mazalin, predsednik Konfederacije 90, pravi, da nasprotujejo sprejemu zakona o zamrznitvi plač. »Ker pa je za vlado očitno sporna samo kontrola, se strinjamo, da vlada sprejme ustrezne predpise, ki obvezujejo institucije, da to kontrolo izvajajo, čeprav je očitno, da vlado skrbijo tudi druge stvari. Predvsem pa ji gre za to, da dobi dolgoročno kontrolo na področju plač.« V primeru, da bi državni zbor v tork zakone sprejel, Mazalin pravi, da je Konfederacija 90 pripravljena skupaj z drugimi slovenskimi sindikati organizirati splošno stavko. Strinjajo se tudi s pobudo predsednika Neodvisnosti - KNSS Franceta Tomšiča, naj se ustanovi skupen stavkovni odbor vseh slovenskih sindikatov. Svojo odločitev, da bodo 9. marca sodelovali na protestnem shodu pred slovenskim parlamentom, je sporočil tudi Sindikat delavcev poslovnih bank v Sloveniji. Po njihovih besedah je cilj protesta opozoriti poslance, da bo sprejetje tega zakona pomenilo kršitev zakona o delovnih razmerjih, zaradi česar bodo sindikalisti morali sprožiti ustavni spor. »Če bo državni zbor kljub podpisanim kolektivnim pogodbam in podpisanim sporazumom med vlado in sindikati o nadaljevanju pogajanj o kolektivni pogodbi sprejel intervencijski zakon o načinu obračunavanja in izplačevanja plač, bo naš sindikat odstopil od svoje obveznosti zagotavljanja socialnega miru,« so v svojem sporočilu za javnost zapisali člani Sindikata zdravstva in socialnega skrbstva Slovenije. Po njihovem mnenju ta zakon ne dovoljuje socialnega partnerstva med delodajalci in delojemalci. Obenem člani tega sindikata pozivajo člane državnega zbora, naj o predlaganem zakonu se enkrat premislijo. (MIG, A. K., STA)

SLOVENIJA

OSNOVA+DODATEK+STROŠKI=POSLOVNA PLAČA

Za dohodke poslancev dobrih 27 milijonov tolarjev

Komisija za volitve bo vsak mesec javnost obveščala o plačah

LJUBLJANA - Da bi se izognil namigovanju in slepomisenju v zvezi s plačami poslancev, je predsednik Komisije za volitve, imenovanja in administrativne zadeve (Kviaz) Tone Anderlič včeraj sklical tiskovno konferenco in novinarjem predstavil »do zadnjega tolarja« natančen izračun teh plač.

Izhodišče za njihov izračun je povprečna mesečna bruto plača v gospodarstvu, ki je decembra lani znašala 65.188 tolarjev. Glede na to, da se je Kviaz odločil za 20-odstotno zmanjšanje, to

po besedah Anderliča pomeni, da izhodišče za izračun poslane plače znaša 52.150 tolarjev. Ta osnova se množi s koeficientom pet (kot pravi zakon), kar pomeni, da znaša osnovna poslanska plača brez olajšav 260.752 bruto oziroma 136.815 neto tolarjev. Teje osnovi se potem dodajo se odstotki, ki pripadajo poslancu za dolžino delovne dobe, in funkcijski dodatek, ce je slučajno vodja poslanske kluba, predsednik ali podpred-

sednik enega izmed skupno 21 delovnih teles državnega zbora. Kot smo že poročali, ima najvišji funkcijski dodatek predsednik državnega zbora, in sicer 80 odstotkov na 20-odstotno zmanjšano osnovno plačo. Funkcijske dodatke bo prejemale 54 poslancev. Njihove neto plače se bodo tako gibale v razponu od 151.775 do 184.689 tolarjev, kar mesečno znaša 27.444.152 tolarjev iz proračuna.

Izračunu velja dodati

IVANKA MIHELČIČ

Ministrom različne plače (Foto: Jože Suhadolnik / TRIO)

tudi mesečni pavšal za materialne stroške, ki ga bodo dobivali poslanci za delo z volilci na terenu (od približno 15.000 do 30.000 tolarjev). Okoli dvajset poslancev bo dobivalo se povračilo stroškov za ločeno življenje v skupnem znesku 23.254 tolarjev (10.464 tolarjev za službeno stanovanje, 12.790 tolarjev pa za prehrano). Če bodo na torkevi seji državnega zbora sprejeli zakon o omejevanju rasti plač, bo z umirjenosti rasti plač v gospodarstvu zagotovljena tudi enako umirjena rast plač poslancev, je se opozoril predsednik Kviaz Tone Anderlič. Izhodišča določenih plač veljajo tudi za tiste funkcionarje, ki uporabljajo za plače kot izhodišče zakon o poslancih. To so predsednik države, vlada in ustavno sodišče Slovenije. Glede vlade je Tone Anderlič povedal, da določanje njihovih izhodišč za plače ni v pristojnosti Kviaz, saj lahko vlada dodatno zniža svoje plače, ne more pa skladno z zakonom o vladi preseči postavljenih razmerij.

Drnovšku 272 tisoč tolarjev plače

Zakon o poslancih je tisto izhodišče, ki naj bi ga upoštevala tudi vlada pri izplačevanju osebnih dohodkov svojim ministrom. Kljub temu pri izplačilu plač poslancem in ministrom vendarle prihaja do razlik. »Razlike nastajajo zato, ker smo na vladi pohiteli in se že pred državnim zborom dogovorili o znižanju osnovne za 20 odstotkov in višini funkcijskega dodatka. Pri slednjem smo upoštevali zakon, ki dovoljuje, da znaša do 100 odstotkov osnovne,« nam je včeraj dejal generalni sekretar vlade Mirko Bandelj. Če bodo ta razmerja obveljala, bodo predsedniku vlade izplačali marčno plačo v višini 272 tisoč tolarjev, ministru za solstvo nekaj več kot 273 tisoč tolarjev, pravosodnemu ministru 231 tisoč tolarjev, ministru za notranje zadeve (ki ima precej olajšav zaradi stevila otrok) pa nekaj več kot 246 tisoč tolarjev. Bandelj opozarja na nedavni sklep vlade, da se bodo tudi plače ministrov oblikovale po eskalacijski lestvici, ki je določena v aneksu k splošni kolektivni pogodbi za gospodarstvo, ne izključuje pa možnosti, da bo vlada o lastnih plačah ponovno razpravljala in razmerja uskladila do konca obračunskega obdobja.

LJUBLJANSKO TEMELJNO TOŽILSTVO

Tone Anderlič bo komisiji za volitve predlagal zamenjavo Tomaža Miklavčiča

Anton Drobnič je sicer predlagal, naj bi Miklavčič napredoval v višjega tožilca

Tomaž Miklavčič: napredovanje ali zamenjava (Foto: TRIO)

LJUBLJANA - Cetrtrkova odločitev parlamentarne komisije za volitve, imenovanja in administrativne zadeve, da državnemu zboru ne predlaga v imenovanje novih tožilcev, dokler ne bodo rešene zadeve v zvezi z odhodom petih namestnikov ljubljanskega temeljnega javnega tožilca (kar naj bi se zgodilo do 15. marca), se ne pomeni, da se bodo v tem času s tožilstvom ukvarjali le republikanski tožilci. Anton Drobnič, vodja temeljnega javnega tožilstva Tomaž Miklavčič in pravosodni minister Miha Kozinc.

Ti morajo poslancem poročati, kaj se dogaja na tožilstvu v Ljubljani. Kot smo izvedeli, naj bi se v tem mesecu predsednik

MAJDA VUKELIČ

komisije za volitve in imenovanja liberalni demokrat Tone Anderlič predlagal razrešitev Tomaža Miklavčiča, za katerega tudi večina ljubljanskih tožilcev trdi, da je najboljši odgovoren za sedanje razmere v tej ustanovi. Po prepričanju Antona Drobniča naj bi se razmere v tožilstvu uredile predvsem z napredovanjem tistih, ki so bili v zadnjih dneh največkrat omenjeni, ko se je govorilo in ugibalo o tem, kaj se dogaja na tožilstvu. Po njegovem predlogu naj bi takomaz Miklavčič zato, ker je »na svojem dosedanjem delovnem mestu izkazal dovolj sposobnosti za vodenje tožilstva,

nadarjenost za organiziranje dela, dobro poznavanje strokovnih vprašanj in se je poleg vodilne funkcije angaziral tudi pri reševanju konkretnih primerov,« napredoval v višjega javnega tožilca. Na Miklavčičevo mesto bo verjetno imenovana Barbara Brezigar, ki ni bila med podpisnicami javne izjave dvajsetih namestnikov temeljnega javnega tožilstva, v kateri so polemizirali z izjavami Tomaža Miklavčiča.

Poleg Miklavčiča naj bi po predlogu Antona Drobniča napredoval tudi Pavel Dolenc, sedanjí višji javni tožilec, ki bi postal Drobničev namestnik in ki je sicer sredi

lanskega leta zelo kritično ocenil Miklavčičevo delo. Kot je dejal Miklavčič, se nato ni nič zgodilo, čeprav bi ga lahko republikanski in višji tožilec zamenjala, če bi ugotovila nepravilnosti pri njegovem delu. Kaksen bo razplet zadeve, za zdaj se ni mogoče napovedati. Zakon o tožilstvu pa govori o tem, kdaj se lahko razreši tožilec, preden mu poteče mandat (mimogrede, mandat tožilcev je osem let z možnostjo ponovnega imenovanja).

Med razlogi je tudi ugotovitev, »da je storil hujšo kršitev dolžnosti oziroma ugleda funkcije, ki jo opravlja, ali če je s svojim delom pokazal, da funkcije ni sposoben opravljati.«

SDSS / SEJA SVETA

Socialdemokrati ostajajo samostojni, območni odbori proti združevanju s SDP

VINE BESTER

združevanju s SDP. Izvedeli smo, da na sedez SDSS se ni prisel noben uradni odgovor na njihovo pobudo o združevanju.

Poleg ze znanega stalice SDP nase informacije govorijo o tem, da bodo demokrati o pobudi resneje razpravljali predvidoma prihodnji teden, socialisti so ob SDSS razpeti tudi med LDS in SDP, zeleni pa imajo ta čas predvsem notranje probleme. Na seji je bil govor tudi o

kongresu stranke, ki bo predvidoma konec aprila v Ljubljani; na njem naj ne bi spreminjali programa stranke, pac pa sprejeli določene dokumente - o gospodarskem področju in socialni, spremenili statut ter sprejeli ključni akt, splošno politično opredelitev stranke, katere avtor bo po naših informacijah podpredsednik Janez Jansa. Pri zakonu o plačah so bili enotni v oceni, da gre za »poceni igro« SDP, ki je predlagala zakon prek ministrice Puharjeve, zdaj pa mu javno nasprotuje.

SPREMEMBE V POLICIJI

Po tihem do novih šefov

Darko Maver in Pavle Čelik sta poslej le še svetovalca

MIRAN J. LESIAK

Mitja Klavora: Novi direktor kriminalistov (Foto: TRIO)

LJUBLJANA - Vlada je na svoji cetrtrkovi seji bolj po tihem opravila kadrovske zamenjave v ministrstvu za notranje zadeve. Skladno z našimi napovedmi je namreč na predlog notranjega ministra razrešila Pavleta Čelika s položaja načelnika slovenske policije in Dušana Mavra s položaja direktorja uprave kriminalistične službe. Postala sta svetovalca vlade v ministrstvu za notranje zadeve. Medtem ko je Darko Maver sprejel ministrov predlog, da bi po novem delal kot svetovalec v njegovem kabinetu, pa je Pavle Čelik isto ponudbo zavrnil. Svetovalec je postal po »službeni dolžnosti«.

Za novega sefa policije je vlada imenovala Petra Solarja, za vodjo kriminalistov pa Mitjo Klavoro. Peter Solar je bil naza-

dnje sef ministrovega kabineta, pred tem pa je delal v razvojni skupini na ministrstvu in kot kriminalist na UNZ Celje. Mitja Klavora je v policiji opravljal funkciji načelnika oddelkov za zatiranje kriminala na UNZ Trbovlje in UNZ Maribor, zadnji dve leti pa je delal v upravi kriminalistične službe kot Mavrov pomočnik.

Razrešitev Darka Mavra gre najbrž razumeti tudi kot sicer zakasnelo reakcijo na spodletelo policijsko »akcijo Jelincič«, v katero so se kriminalisti vključili razmeroma pozno. Pavle Čelik je bil v policijskem vrhu znan po tem, da je večkrat izrazil nestrinjanje s potezami ali predlogi nadrejenih, poleg tega pa tudi Čelikovo pisanje knjig o slovenski policiji ni bilo zmeraj najbolj ugodno sprejeto.

ZNANOST V DRUŽBI

Za sodelovanje z gospodarstvom

Status znanstvenikov v družbi vrednotiti skladno z njihovim delom

ANTISA KORLIAN

LJUBLJANA - Na včerajšnjem sestanku med rektorjem in dekani ljubljanske Univerze, na katerem je bil navzoč tudi minister za znanost in tehnologijo, dr. Rado Bohinc, so razpravljali o nekaterih usmeritvah nacionalnega raziskovalnega programa za Slovenijo in o statusu znanosti v družbi. Razpravljali so poudarili predvsem potrebo, da se status znanstvenikov v družbi vrednoti skladno z njihovim delom oziroma dejavnostjo. Dekani fakultet so poudarili tudi potrebo po večjem sodelovanju med gospodarstvom in znanostjo. To sodelovanje bi lahko po njihovem mnenju potekalo na več ravneh, saj bi morali univerzitetni kadri s svojim znanjem koristno pomagati gospodarstvu, gospodarski subjekti pa bi lahko delno financirali izobraževanje mladih raziskovalcev. Tudi zato, je dejal minister Bohinc, bi bilo treba diplomski studij učinkovito vključiti v solski sistem.

Dekan Fakultete za družbene vede dr. Slavko Splichal je opozoril na

odnos, ki ga ima država do nekaterih ustanov, ki so pomembne tudi za Univerzo. Omenil je primer osrednje družboslovne knjižnice Jozeta Gorčarja, ki jo soupravlja tudi FDV. Za fakultetne potrebe sredstva prihajajo iz dveh virov, in sicer z ministrstev za solstvo in sport ter za znanost in tehnologijo, za nakup knjig in predvsem tujih strokovnih revij pa fakulteta v zadnjem letu ni dobila nobenega denarja. Razlog za takšno stanje je po Splichalovem mnenju ravno dejstvo, da Univerza spada pod dva vladna resorja, rešitev pa vidi v tem, da bi v prihodnje status Univerze sistemsko ustrezno rešili.

Zato je rektor Miha Tisler pozval ministra Bohinca, naj na ustreznem mestu spodbudi razpravo o tem vprašanju. Prorektor za studentske zadeve dr. Jože Mozina je nasprotoval ideji, da bi najboljši slovenske študente spodbujali za odhod na tuje sole in se zavzel, da bi jih poskušali zadržati doma, če seveda obstajajo ustrezni programi.

Položaj Univerze sistemsko urediti (Foto: Aleš Pavletič / TRIO)

CELOVEC / JUTRI V GLAVNI MESTNI CERKVI

»Koroška poje« Slomšku v čast

Nastopil bo tudi mladinski zbor z Opčin

IVAN LUKAN

CELOVEC - Po uspešni uprizoritvi Drabosnjakovega dramskega dela "Komedija od zgubljenega sina" pretekli konec tedna na odru sentjakobске farne dvorane, vabi Krščanska kulturna zveza v jutri, 7. marca, ob 14.30 uri v glavno mestno cerkev Sentilj v Celovcu na osrednjo pevsko revijo "Koroška poje".

Letosnja revija, 21. po vrsti, bo v znamenju 130-letnice smrti škofa Antona Martina Slomška.

Kot je tajnik KKZ Nuzej Tolmajer v pogovoru za Republiko dejal, je ob lanskoletni obletnici smrti škofa Slomška hotela doprinesiti svoj delež tudi KKZ in dala skladatelju, škofiškemu kanclerju in pevovodju zbora "Gallus" Jozefu Ropitzu naročilo za skladbo o Slomšku. Profesor Ropitz namreč sodi med najbolj profilirane slovenske cerkvene glasbenike in ima že od nekdaj zelo tesen odnos do škofa Antona Martina Slomška, saj se z njegovimi pogledi na liturgično glasbo intenzivno ukvarjal, ko je pripravljala znanstveno razpravo o slovenski cerkveni glasbi. Besedila pa je napisal trzaski pisatelj Alojz Rebula.

Praizvedbo Vecernic

pod naslovom "Reke mojega življenja" bosta sooblikovala mešana pevska zbor "Srce" iz Dobrole vasi in "Jakob Petelin Gallus" iz Celovca, solisti Waltraud Mucher, Garijel Lipus in Mario Podrečnik, Roman Verdel in Kristijan Filipič (flavta), Tone Boschitz in Jakob Mikl (kitara), Stefan Thaler (kontrabas), Emil Kristov (tolkala), ter trobilni kvartet "Gallus" iz Ljubljane. Praizvedbo bo dirigiral Jože Ropitz, kot recitator pa bo nastopil Tone Kuntner.

V drugem delu pevske revije "Koroška poje" pa

bodo nastopali otroški zbor Skocijana, mladinska zbor Zvezne gimnazije za Slovence v Celovcu ter "Vesela pomlad" iz Opčine pri Trstu, ter učenci orglaskega oddelka slovenske glasbene sole na Koroškem, ki prav letos obhaja 15-letnico svojega obstoja.

Kot je tajnik KKZ v pogovoru za naš dnevnik se povedal, bo Krščanska kulturna zveza v nedeljo navrh (14. marca, ob 14.30 uri) s pevsko revijo "Koroška poje" gostovala tudi v sosednji Italiji, in sicer v kulturnem centru v Trbižu.

CELOVEC / SOCIALISTI NISO ZADOVOLJNI

Polemike o bodočnosti univerze še ni konec

Sporna točka je zahteva po ustanovitvi tehnične fakultete - Vicekancler Busek predlagal kompromis

CELOVEC. Avstrijski minister za znanost in raziskovanje Erhard Busek je v okviru svojega obiska na Koroškem poskregel za ponovne polemike razprave o bodočnosti celovske univerze. Busek je na tiskovni konferenci namreč zavrnil zahtevo socialdemokratske stranke po ustanovitvi tehnične fakultete. Dejal je, da zahteva zanj toliko časa ni aktualna, dokler ne bo imel v rokah konkretni predlog o ustanovitvi take fakultete.

Socialdemokratski deželni poslanec Peter Kaiser v tiskovni izjavi poudarja, da obstajajo jasne predstave glede usta-

novitve tehnične fakultete na celovski univerzi. Prvi korak k uresničevanju fakultete bi bila vključitev tehničnih študijskih smeri v ponudbo gospodarske fakultete. Prvem koraku pa bi kasneje lahko sledila postopna osamosvojitve s ciljem, da se ustanovi lastna tehnična fakulteta. Medtem ko Busek očitno planira kratkoročno, gre pri znanosti za dolgoročne razvojne koncepte, je polemiziral Kaiser.

Kot smo poročali, je minister Busek sredi februarja letos predložil kompromisni predlog o nadaljnji usodi celovske univerze ki predvideva razdelitev univerze na

fakulteti za gospodarske in kulturne vede. Tezisce gospodarske fakultete bodo dodatno razširjene gospodarsko-znanstvene vede in gospodarska informatika, fakulteta za kulturne vede pa bo združevala preostale izobraževalne vede in humanistične predmete. Crtani bodo učiteljsko-izobraževalni predmeti francoščina, rusčina, srbohrvaščina in kombinacija filozofije/pedagogike/psihologije, medtem ko bosta filozofija in pedagogika, ki ju je ministrstvo najprej hotelo popolnoma crtati, ostala v okviru postopoma skrčenega diplomskega študija.

Mock ne upošteva Haiderja

DUNAJ. Avstrijski zunanji minister Alois Mock je na avstrijski televiziji ponovno zavzel stališče do morebitnih koalicijskih gibanj po državnozborskih volitvah leta 1994.

V zvezi z Haiderjevo FPÖ je zunanji minister poudaril, da trenutno ne vidi nikakršnega razloga za razmišljanja o neki vladni koaliciji med ljudsko stranko in FPÖ. Utemeljil je svojo izjavo predvsem z odklonilnim stališčem Haiderja v vprašanju avstrijskega pristopa v Evropsko skupnost, odločno zavrnil pa je tudi Haiderjev verbalni radikalizem.

Koalicijsko razpravo je sprožil Mock sam, ko je nekaj dni po svoji nesreči pri smučanju v intervjuju za nek tirolski dnevnik dejal, da si lahko predstavlja vladne koalicije tudi med ÖVP in FPÖ.

naloga vladne koalicije izvedba gospodarske in socialnopolitične ofenzive. Investicijsko moč gospodarstva, tako Vranitzky, bo treba dvigniti s pomočjo reforme subvencijske politike, izgradnjo mednarodnega sodelovanja in izvozni subencij. Slab gospodarski razvoj v Evropi utemeljuje take ukrepe, pravi avstrijski zvezni kancler.

IGOR SCHELLANDER

V zvezi z glasno razpravo o poraznih zapostavljenih razmerah v avstrijskih bolnicah, ki v spremljavi z vsakodnevnimi slabimi vestmi poteka že vse od konca preteklega tedna, je Vranitzky zavrnil kritiko proti socialdemokratskemu ministru za zdravstvo Ausserwinklerju. SPÖ se

bo svedakor stavila odprti razpravi o stanju in razmerah v zdravstvu, pravi kancler, ki pričakuje tudi nove spodbude s strani stanovskega zastopstva zdravnikov - zdravniške zbornice. Zlasti pa bo treba postaviti nove akcente pri delitvi davčnih dohodkov med posameznimi javnopravnimi kor-

poracijami in zdravstvenimi ustanovami.

Pri bodočem kongresu SPÖ ni pričakovati senzacij, v bistvu naj bi tam bila dodelana izhodišča za programsko diskusijo SPÖ, ki si želi do 1995. leta izdelati nov, posodobljen program. Za letos, tako pravi predsednik SPÖ, bo najvažnejša

DUNAJ / ZASEDANJE PREDSEDSTVA SPÖ

Vranitzky za ukrepe zoper recesijo

DUNAJ. Problemi v avstrijskem zdravstvu, letošnji kongres stranke in ukrepanje proti naraščajočim gospodarskim problemom - to so bile včeraj glavne točke razprave na zasedanju predsedstva Socialdemokratske stranke Avstrije (SPÖ). Predsednik stranke, zvezni kancler Franz Vranitzky je nato pred tiskom tolmacil izsledke zasedanja.

ČLOVEKOVE PRAVICE / PRED MEDNARODNO KONFERENCO

Na Dunaju sprejemni izpit za vstop v napredno Evropo

IGOR SCHELLANDER

STRASSBOURG/DUNAJ - Evropski svet mora izpostaviti svojo politično vlogo za tiste vzhodnoevropske države, ki so zainteresirane za sodelovanje. Zlasti glede zaščite manjšin, ki se po preobratu v državah vzhodne Evrope prebujajo in ki zdaj terjajo svoje pravice, bo treba napolniti mednarodnopravni vakuum. To je izpostavila generalna sekretarka Evropskega sveta Catherine Lalumiere v pogovoru z avstrijskimi novinarji, ko je osredotočila svoje predstave in pričakovanja glede konference o človekovih pravicah, ki jo bo letos v oktobru na Dunaju prirejal Evropski svet. Ta konferenca bo sledila junijski konferenci OZN o človeških pravicah, ki bo prav tako na Dunaju. Okoliščino, da bosta v kratkem zaporedju na enem in istem mestu potekali kar dve veliki konferenci o človeških pravicah, generalna tajnica ocenjuje kot pozitivno: Dunaj je po eni strani tradicionalni most med zahodom in vzhodom, po drugi pa nekakšna senzibilna cona, saj se tako v Avstriji kot pri njenih državah-sosedah v zadnjem času pojavljajo nacionalistične in tujece sovražne sile.

Catherine Lalumiere meni, da je prav v zvezi s človekovimi pravicami potrebna reforma pravnega instrumentarja. Kot "zelo velik politikum" generalna sekretarka Evropskega sveta ocenjuje vprašanje manjšinskih pravic. Evropa je danes soocena z velikimi problemi, ki imajo svoje korenine se v 1. svetovni vojni. »Trianonska pogodba je razkosala narode, v mnogih primerih so deli različnih nacij bili dodeljeni drugim državam, in zdaj te skupine zahtevajo svoje pravice«, pravi Lalumiere in kot primer navaja zlom Sovjetske zveze.

Manjšinske pravice, tako Lalumiere, so bile vedno neke vrste tabu v mednarodnih odnosih, in zato tudi mednarodni pravni standardi na njih ne določajo jasnega okvira. Strokovnjaki Evropskega sveta že dve leti delajo na tem, da bi napolnili to praznino. Na dunajskem zasedanju o človekovih pravicah naj bi politiki in državniki (zlasti iz vzhodnih držav) dali svoj pristanek k normirani in mednarodno zasidrani pravni zaščiti manjšin.

Eden izmed omenjenih strokovnjakov Evropskega sveta je Avstrijec Peter Leuprecht, direktor oddelka za človekove pravice. Tudi on o manjšinskih pravicah pravi, da

so "vroča tema", saj celo v dokumentih OZN uporabljajo različne definicije. Po za slugi Avstrije pa naj bi prišlo do sprejetja dodatnega protokola o manjšinski zaščiti pri evropski konvenciji o človeških pravicah.

Tudi zanj naj bi bili veljavni kontrolni mehanizmi konvencije. Za uveljavitev dodatnega protokola se je v preteklih letih v evropskih mednarodnih forumih potegoval zlasti avstrijskih zunanji minister Alois Mock, ki je pri tem kot stvarno oviro označeval nekooperativno vlogo Francije in Španije in njune dokaj samovoljne, restriktivne narodnostne politike.

»Dejansko se je v vprašanju človekovih pravic marsikaj premaknilo. Vsi govorijo o njih, in to tudi v državah, kjer o njih dolgo časa ni bilo ne duha ne sluha. Vendar je zdaj predvsem potrebna obnova pravnih norm in sredstev, ki morajo postati učinkovitejši«, pravi generalna sekretarka Evropskega sveta Catherine Lalumiere. S tem v zvezi je prav Avstrija predlagala povečanje kompetenc Evropskega sveta v zvezi s prekrški zoper človekove pravice: zvezni kancler Franz Vranitzky se je pri svojem nedavnem nastopu pred skupščino Evropskega sveta zavzel za združitve evropske komisije za človekove pravice in evropskega razsodišča.

Prav glede vloge novih držav v vzhodni Evropi je Catherine Lalumiere izpostavila pomembnost dunajske evropske konference o človekovih pravicah, ki naj bi bila neke vrste svetovni miting kot je to bil svetovnih vrh o varstvu okolja v Rio de Janeiru. Na Dunaju naj bi nove vzhodne države namreč definirale svoje demokratične namene, naloga demokratične Evrope pa mora biti, tako Lalumiere, da jih pozdravi kot dobrodošle, a hkrati nanje tudi izvaja ustrezen pritisk, da bi tudi naprej vztrajale pri demokratični politiki. Predvsem zaradi stopnjujoče se nestabilnosti na vzhodu bi morali državniki na dunajskem zasedanju tozadevno podati jasne znake in smernice.

Kajti Evropski svet čaka zelo težko in obsežno delo - sprejemanje novih državljanov. Zanimanje za članstvo v Evropskem svetu kažejo vse vzhodnoevropske in južnovzhodnoevropske države, vključno z Albanijo. Sprejem bo kajpada odvisen od tega, ali bodo lahko podale pozitiven

dokaz o demokratični ureditvi svojih političnih in državnih sistemov, poudarja generalna tajnica Evropskega sveta. Eden izmed važnih zrelostnih izpitov bo očitno prav evropski sestanek o človekovih pravicah na Dunaju - kajti kako drugače naj bi razumeli diplomatski odgovor generalne tajnice na vprašanje, ali bo na ta kongres prišel tudi ruski predsednik Boris Jelcin. Catherine Lalumiere: »Ako ima predsednik Jelcin namen priti, potem to pomeni, da dela evropsko politiko in da se prizadeva za politiko demokratičnih reform.« Prizadevanja politike v Moskvi v smer trznega gospodarstva in demokratizacije je treba vsekakor pozdraviti, poudarja generalna tajnica Evropskega sveta.

Vendar po drugih informacijah iz strassbourskih parlamentarnih krogov ruski izgledi za skorajšnji sprejem v Evropski svet niso zelo veliki. Poleg Rusije se potegujejo za sprejem nove pribalske države, Ukrajina, Belorusija in Moldova. Dejansko vzhodne meje Evrope nikoli niso bile do kraja in točno definirane, pravi Lalumiere.

Tako tudi ne izključuje »evropsko prisotnost« kavkaskih držav Armenije, Gruzije in Azerbajdzana, ki se nahajajo tako rekoč na krizišču evropske in azijske kulture, vendar bi prej moralo priti do ukinitve regionalnih državljanskih vojn, izpostavlja generalna tajnica Evropskega sveta. Kot velik problem srednje in zlasti vzhodne Evrope Catherine Lalumiere označuje širjenje in stopnjevanje nacionalizma, rasizma in sovraštva proti tujcem. Med državami-naslednicami bivše Jugoslavije ima po besedah generalne tajnice Slovenija dobre možnosti, da bo v maju sprejeta v Evropski svet.

O Evropski skupnosti je generalna sekretarka Evropskega sveta v Strassbourgu dejala, da bo tudi po morebitni razširitvi z Avstrijo, Švedsko in Finsko ostala "močno trdo jedro" Evrope. »Evropski svet je osnovna sola: mi sprejemamo tiste države, ki se niso dosegle kvalifikacije za vrhovni razred, a poznejši sprejem v ta višji razred se vedno lahko sledi«, tako Catherine Lalumiere nekoliko humoristično formulira razmerje med Evropskim svetom in Evropsko skupnostjo ter sprejemanjem novih članov.

DUNAJ / NESREČ POVZROČILA POLEDICA IN SNEŽENJE

Verižno trčenje

Vpletenih skoraj sto osebnih avtomobilov

PRIREDITVE

Sobota, 6.3.1993
ROZEK

Galerija Sikorona: ob 15. uri bo Gustav Janus, ki razstavlja v galeriji bral svoje poezije.

SENTJAKOB V ROZU
Farni dom: ob 15. uri gostovanje Lutkovnega gledališča iz Ljubljane z igrico »Stotisočnoga«.

Nedelja, 7. marca 1993

CELOVEC
Glavna mestna cerkev Sentilj: ob 14.30 - Pevska revija KKZ »koroška poje« s praizvedbo Vecernic z naslovom »Reke mojega življenja« v cast škofa Antona Martina Slomška (Alojz Rebula, Jože Ropitz).

SENTJAKOB V ROZU
Pri Polancu na cemerici (Hodnina): ob

9.00 - XV. Zimski pohod »Arihova pec« 1993 v spomin na padle borce pod Arihovo pecjo.

Ponedeljek, 8. marca 1993

CELOVEC
RPI, Rudolfsbahngürtel 2: ob 15.00 - Evropska kriza», diskusija s Petrom Quendlerjem o položaju v bivši Jugoslaviji.

GLOBASNICA
Gostilna Juenna, Cepice: ob 14.00 - Proslava ZSZ ob mednarodnem Dnevu žena, kulturni program (poje Obirski ženski oktet).

TINJE
Dom prosvete: ob 14.00 - Tečaj za sadjarje: Oskrba drevesa na domačem vrtu in obrezovanje sadja. Predavatelj: Franc Lomberger (Maribor).

Slovenija je že članica Srednjeevropske pobude

CELOVEC - Raca je sicer naša, dejansko pa jo je zakrivila neinformiranost dveh politikov, ki sta se menila o zadevi, ki je že dolgo, namreč od julija lani, urejena. Govor je o Sloveniji in njenem članstvu v Srednjeevropski pobudi na eni, ter o ministrih Buseku in Peterletu na drugi strani.

Avstrijski minister za znanost in vicekancler Erhard Busek je na tiskovni konferenci v četrtku v Porečah na Koroškem namreč izjavil, da je bila ena od tem sredinega razgovora s slovenskim zunanjim ministrom Lojzeto Peterletom vprašanje članstva Slovenije v Srednjeevropski pobudi. Navzoce novinarje vseh avstrijskih medijev je informiral, da je Avstrija zainteresirana, da Slovenija postane cimprej polnopravna članica te pobude, ker bi kot slovanska država lahko prevzela pomembno funkcijo znotraj te pobude, predvsem glede aktualnega slovanskega problema. Busekovo izjavo so javnosti posredovali tudi avstrijski mediji, med drugim nacionalna tiskovna agencija APA. Tako je koroški dopisnik tiskovne agencije v svojem poročilu napisal, da je Busek na tiskovni konferenci dejal, da sta s Peterletom uskladila stališča o »Srednjeevropski pobudi kot nasledstveno organizacijo Heksagonale«.

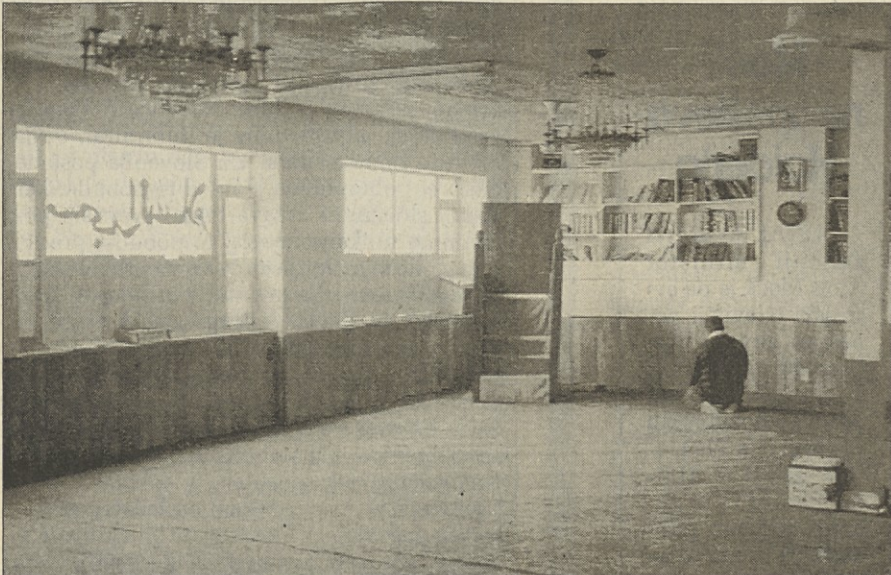
Dejstvo pa je, da se o takem nasledstvu ni treba več pogovarjati: Slovenija je bila julija lanskega leta - skupaj s Hrvaško in BiH - v Srednjeevropsko pobudo sprejeta kot polnopravna članica prav na dunajskem sestanku vladnih sefov. Busek, Peterle in novinarji smo dogodek očitno prehitro pozabili... (I. L.)

Zaenkrat brez povišanja davka na nafte derivate

DUNAJ/CELOVEC - Tako avstrijski minister za finance Lacina kot tudi minister za gospodarstvo Schüssel sta se na ločenih tiskovnih konferencah izrekla proti povišanju davka na nafte derivate. Izjavi obeh ministrov pomenita, da Avstrija ne bo sledila Nemčiji, ki bo s 1. januarjem leta 1994 povišala davek za skoraj en siling na liter bencina oz. dizla. Lacina je svoje odklonilno stališče utemeljil s tem, da bi povišanje davka pospešilo inflacijo, kaj pa bi v tem trenutku samo škodovalo avstrijskemu gospodarstvu. Schüssel je menil, da Avstrija nima razloga, »v vsemu slediti Nemčiji«. Nacelno pa je dejal, da si v bodočnosti lahko predstavlja povišanje davka na nafte derivate tudi v Avstriji, pogoj za tako povišanje pa bi moral biti, da se denar potem izključno uporablja za izboljšanje cestne oz. prometne infrastrukture ter za investicije na področju zaščite okolja.

ZDA / SLAB TEDEN PO ATENTATU NA WORLD TRADE CENTER

Hitra izsleditev terorista je presenetila celo FBI

Notranjost mešije As Salam v Jersey Cityju, kamor je zahajal Salameh (Telefoto AP)

Agenti FBI pred poslopjem, kjer stanuje Mohamed Salameh (Telefoto AP)

NEW YORK - Agenti FBI, newyorski zupan in celo predsednik Clinton se ne morejo načuditi dejstvu, da so preiskovalci aretirali prvega terorista po bornih 144 urah od petkove eksplozije, ki je v obeh stolpnica World Trade Centra povzročila smrt petih oseb in ranila več kot tisoč ljudi. Zakaj je 26-letni Palestinec Mohamed Salameh za seboj pustil toliko sledov, ne razumejo niti preiskovalci. Dostavno vozilo, v katerega je strpal razstrelivo in dusikovo gnojilo, ki je se potenciralo moč eksplozije, je najel pod pravi imenom. Se več, agenti FBI so ga aretirali, ko je naivno hotel dvigniti 400 dolarjev kavcije. Da bi bila mera polna, so agenti na njegovem domu našli prirocnik za sestavo peklenjskih strojev, policijski psi pa so zavohali sledove eksplozije in dusikovih spojin.

Po prvih ugotovitvah se je Mohamed Salameh rodil v Izraelu, v ZDA pa je prispel z egiptovskim potnim listom. Zivel je v Jersey Cityju, kjer je ena najaktivnejših skupin islamskih fundamentalistov, ki se zbira ob slepem egiptovskem sejku Omarju Abdelu Rahmanu, ki je pred enim tednom izginil neznanu kam. Po Salamehovi aretaciji so v cetrtek are-

Sejk Omar Abdel Rahman

tirali tudi Ibrahima el Gabronija, bratranca Sajida Nosairja, ki je bil pred leti osumljen, da je sodeloval v umoru voditelja zidovskih skrajnecev rabina Meirja Kahaneja. Ibrahima el Gabroni ni obtozen sodelovanja v atentatu na World Trade Center, temveč ker se je upr telesi preiskavi. Agenti FBI naj bi izvedli se vrsto drugih preiskav v stanovanjih islamskih fundamentalistov v zvezni ameriški državi New Jersey. Govoric o drugih aretacijah niso potdili, nesporno pa je dejstvo, da ima atentat na stolpnici Svetovnega trgovskega centra svoje korenine na Bliznjem vzhodu, izvedli pa so ga v ZDA naturalizirani Palestinci in Arabci. Bilo bi namreč neverjetno, da je tak atentat izvedel le

Mohamed Salameh in da pri tem ni imel pomagacev. Če drugega ne, mu je moral nekdo jasno pokazati, kam naj parkira svojo avtobombo, da bo škoda najhujsa. Tudi nakup 750 kilogramov dinamita ali trotila ni niti v ameriških razmerah lahka zadeva, ker je treba imeti ogromno denarja. Po vsemu sodec ta ne manjka ameriskim islamskim fundamentalistom palestinskega ali egiptovskega rodu.

Egiptovski predsednik Hosni Mubarak, ki je bil do sedaj glavna tarca »pridiga« slepega sejka Rahmana, je v intervjuju za Washington Post navedel, da je Salamehova aretacija zgovoren dokaz, da se terorizem utrjuje in da siri svoje lovyke po vsem svetu. Mubarak zahteva tesno mednarodno sodelovanje, brez katerega »ne bodo odpravili te bolezni«. Zagovarjal je »zelezno roko« v boju proti egiptovskim verskim skrajnežem in optimistično napovedal, da bodo prej ali slej odpravili tudi to rakasto tvorbo, ker je po njegovem integralizmu dosegel svoj višek in bo prej ali slej začel nazadovati. S takim razpletom pa so se najbolj zadovoljni v Izraelu, kjer poudarjajo, da so ZDA končno na lastni kozi obcutile, kar vsak dan obcutijo Izraelci.

Visoka funkcionarja FBI Stuart Gerson in William Session med tiskovno konferenco (AP)

NOVICE

V Louisiani usmrtili 42-letnega zločinca

NEW YORK - V noci na petek so v Angoli, ameriška zvezna država Louisiana z injekcijo strupa usmrtili 42-letnega Roberta Sawyerja, ki so ga spoznali za krivega, da je leta 1979 posilil, s kromom iznakazil in nato živo zažgal neko 23-letno otroško varuško. Sawyer je prvi kaznjenelec iz Luisiane, ki so ga umorili z injekcijo strupa, potem ko so se odpovedali elektricnemu stolu.

1000-metrski nebotičnik uranjena prvoaprilska šala

BRUSELJ - Več sto metrov in morda kar kilometer visok nebotičnik bi se lahko v kratkem bohotil nad Brusljem. V to stolpnico bi strpali vse urade raznih institucij Evropske skupnosti in kakih 20 tisoč uradnikov. Ta vest že nekaj dni kroži po Bruslju in že povzroča pravo ogorčenje med meščani, ki take »ameriške« grdbe v svojem mestu ne bi hoteli videti niti po smrti. Funkcionarji evropske Komisije so včeraj odločno demantirali te govorce in dodali, da bi bila vsa zadeva bolj jasna in razumljiva, če bi govorice o načrtih španskih arhitektov za izgradnjo »megastolpnice« prisle na dan čez en mesec, se najbolje 1. aprila.

Z D A

Kremenčkovci so nevzgojni

ROBERT WILKINS

WASHINGTON - V Ameriki Billa in Hillary Clinton so se na zatonzi klopki zrasle tudi risanke. Po mnenju Federal Communications Commission (FCC) nista »vzgojna programa« niti svetovno znani risanki »Kremenčkovi« in »Pravnuiki«.

Klasifikacija je življenjske važnosti za televizijsko omrežja, ker morajo, po zakonu iz leta 1990, v svoje programe vključiti tudi material za »kulturno in duševno obogatitev otrok«, če hočejo, da jim obnovijo dovoljenje za oddajanje.

Do sedaj pa so Children's Television Act (Otroški televizijski zakon) številne televizijske mreže obsle in so v svoje programe vključile komercialne risanke kot so »Kre-

menčkovi« Hanne in Barbere, ali pa cenene stare oddaje iz petdesetih let.

S Clintonovimi v Beli hiši je sedaj zapihal popolnoma nov veter. Zaradi novih standardov in sklepa Clintonove stranke, da aktivnejše poseže v svet televizijskega biznisa, je odstopil dosedanj republiškanski predsednik FCC Alfred Sikes. Do novega imenovanja bo komisijsko vodil demokrat James Quello.

»V zadnjih treh letih je FCC zatisnila marsikatero oko«, je izjavil predsednik pristojne komisije spodnjega doma Kongresa Edward Markey. Za prihodnji teden je Markey povabil več izvedencev, med katerimi tudi znano igralko Shari Lewis, ki je s svojim programom »Lamb Chop« doka-

zala, da otrok pred malimi ekrani ne spreminja »poziralec krompirčkov« temveč v zavestne gledalce in poslušalce, tako da je njen zabavno-otroški program v skladu z novimi normami FCC.

Med ameriški televizijami mrežami vlada pravi preplah. Če res, da bodo novi kriteriji brzokone stopili v veljavo sele prihodnje leto, a že sedaj je FCC zasencila sedem televizijskih postaj Midwesta, ki bodo morale sedaj dokazati »vzgojnost svojih programov«, ker v nasprotnem primeru ne bodo smele obnoviti oddaj. To pa bo vseprej kot poceni, saj bodo morale ameriške televizije vsaj začasno uvoziti vzgojne programe iz Evrope, ki je domačih bore malo.

ZDA-JAPONSKA / ZA 8. MAREC

Ženska psihološka vojna proti Japonski

LOS ANGELES - V ameriško-japonsko trgovinsko vojno so se vključile tudi ameriške ženske, ki so ji dodale ideološki napoj in jo privedle v neslutene zaplete. Zadeva je stara pol stoletja, a prvič po Reaganovem »strastemskem sozvočju« med Washingtonom in Tokiom Amerika ponovno odkriva, kako kruti so bili Japonci med vojno na Pacifiku.

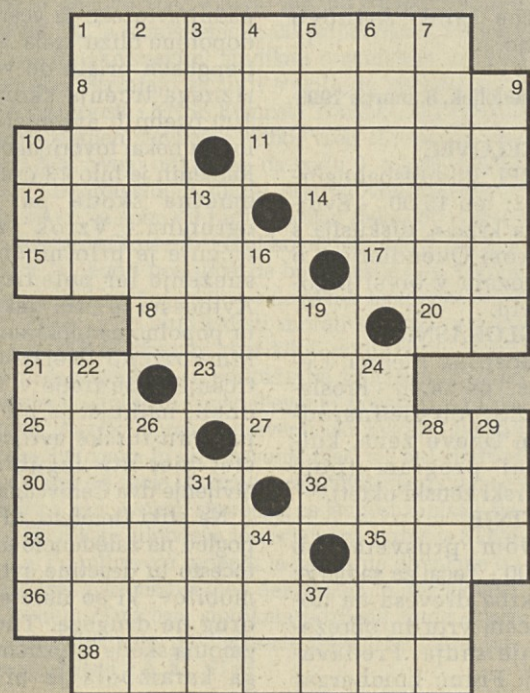
To bo lahko vsakdo preveril, če bo v ponedeljek narval svoj satelitski televizijski sprejemnik na ameriški postajo NBC, ki bo začela oddajati novo nadaljevanje »Silent cries« (Nemi kriki). Dokumentarna nadaljevanja prikazuje grozote, ki so jih obcutile zahodne ženske v japonskih koncentracijskih taboriščih med drugo svetovno vojno. Tema je do skrajnosti mučna in kocijliva, tako da so se je do sedaj dotaknila le redka sredstva javnega obveščanja v Avstraliji in v Veliki Britaniji.

Kot je navedla Janice Brooks, pisateljica knjige, ki je podlaga za televizijsko nadaljevanje, so v japonskih koncentracijskih taboriščih Japonci smatrali zahodnjakinje »za nečloveška bitja, ki niso bila vredna niti posiljstva«. Knjiga Janice Brooks ima naslov »Cesarjevi gosti« in je dramatičen prikaz izpovedi v taboriščih zaprtih žensk, o katerem se je predolgo molčalo. Po trditvah ameriške pisateljice je ena tretjina ameriških, avstralskih in britanskih žensk izgubila življenje zaradi pomanjkanja in nasilja v japonskih taboriščih.

Skupaj z romanom »Vzhajajce sonce«, ki je s svojo protijaponsko temo postal prava uspešnica v Kaliforniji, knjiga »Cesarjevi gosti« predstavlja pravi preobrat za ameriško javno mnenje. Nekateri sociologi so pripisovali »ubcutni krivde zaradi jedrskih bomb nad Hirošimo in Nagasakijem« dejstvo, da so v ZDA

do sedaj raje molčali o japonskih vojnih zločinih, ki naj bi bili še hujsi od nacističnih, kot to že dalj časa opozarjajo razne skupine vključno z židovskimi. Taborišča so nadzorovali pravi izrodki, ki jih japonska vojska ni hotela. Paziti na ženske je bilo celo za te ljudi prava kazen, toliko bolj, ker so to bile belke.

Med sedemdesetimi in osemdesetimi leti je v luči Reaganovega »sozvočja« z japonskimi voditelji prihajale na dan v transpacičnih odnosih prihajalo na dan predvsem »sprasevanje vesti«, ker so ZDA med drugo svetovno vojno konfinirale na tisoče Američanov japonskega rodu. Leta 1981 se noben ameriški tehnik ni spomnil 40-letnice japonskega napada na Pearl Harbor, so pa zato temu dali večji poudarek lanskega decembra, sedaj pa začena prav na 8. marec NBC predvajati »Neme krike«. Očitno se nekaj spreminja.

Vodoravno:

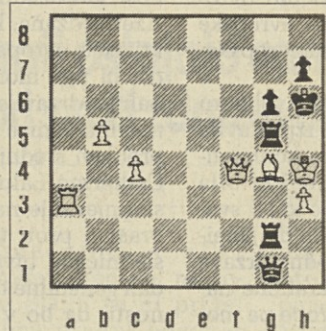
1. slovenski pesnik in pisatelj, avtor romana Zorin, ki se je rodil na današnji dan leta 1836 (Josip), 8. mapa, sveženj z listinami, 10. ime francoskega skladatelja Delibesa, 11. naduha, 12. najjužnejše od Velikih jezer v Severni Ameriki, 14. slovenski slikar (Bogdan Mesko), 15. eden največjih italijanskih pesnikov (Torquato), 17. oze, 18. sestindvajseti predsednik ZDA (William Howard), 20. avtomobilska oznaka Karlovca, 21. začetnici slovenskega popevkarja Predina, 23. pripadnik ismailitske verske sekte v Libanonu, 25. melodični okrasek, 27. prijeten vonj, 30. tekoča voda, 32. francoski departma ob meji z Belgijo, 33. mesto vzhodno od Seville v Španiji, 35. ime ameriškega filmskega igralca Marvin, 36. pospeševalnik

elektronov, 38. pokrajina na jugu afriške države Zaire, bogata z rudami.

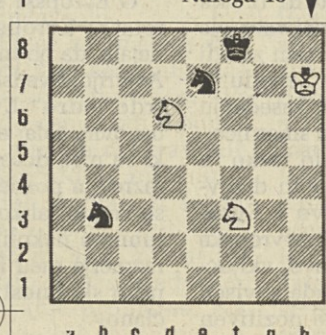
Navpično:

1. zemeljska obla, 2. vernik taoizma, 3. kratica Republike Slovenije, 4. kravica, 5. graficna dejavnost, 6. glagolski način, tvornik, 7. pravi priimek nemškega antiliterarističnega pisatelja Remarqueja, 9. strasil, krinka, nalici, 10. gibanje po zraku, 13. ime kosovskega albanskega pesnika Mekulija, 16. ime izraelske popevkarice Haze, 19. grad pri Predvoru, 21. zdrobljena pšenična zrna, 22. slika telesa, kakršno je v ravnini, ki gre skozenj, 24. strokovnjak za zivaloslovje, 26. mlečni izdelek, 28. evropski sladkovodni krapovec, 29. ameriški pisatelj (George), 31. kanaanska boginja ljubezni, 34. oče, 37. kemijski znak za radon.

drs, aroma, Stritar, fascikel, Leo, astma, Brlje, Klar, Tassso, vrv, Taft, ZP, ZP, druž.

Naloga 39

Naloga 40

Sahovska naloga st. 39

GEOGRADZE - KUINDZI/ SZ 793

Oba kralja sta na robu sahovnice izpostavljena sahom dam in težko je pripraviti dobro obrambo. Črni, ki je na potezi v položaju na sahovnici, ima to odločilno prednost, da prvi izpelje domiselni napad na belega kralja. Kako mu to uspe, boste ugotovili po kratki analizi.

Sahovska naloga st. 40

Studija P. HEUZKKER / Dunaj 1925

Pred reševalci je več kot 65 let stara studija avstrijskega problemista, s katero je vstopil v krog priznanih problemistov. V poziciji na diagramu je ob starih skakacih položaj črnega kralja zelo utesnjen. Beli na potezi matira črnega v treh potezih!

Resitev naloge st. 37

S prodorom belega e kmeta se lahko porusi obrambni jez črnih kmetov na kraljevem krilu 1.e5! po izsiljenem 1...f5 (Na 1...b5 sledi 2.e6 Kd6 3.Kc3 in beli obračuna s črnim b kmetom.) Sledi se drugi udar 2.g5! hg5. Črni se ne reši tudi v varianti 2...Kd6 3.f6 Ke6 4.fg7 Kf7 5.g6 b5 6.Ke4 b4 7.Kd3 in beli zmaga. 3.f6! se zadnji odločilni udarec 3...gf6 4.h5 in beli kmet gre nezadržano v damo. Črni se vda!

Resitev naloge st. 38

Da bi črnega odvrnil od obrambe sibke točke c6, ki je pod tipalkami belega lovca, se je lahko Smislov odločil za potezo 1.Le5! in na izsiljeno 1...Te5! sledi se žrtev dame 2.De5! za zmagovito pot, ki se belemu odpre po 2...De5: 3.Lc6+ Kb8 4.Tb7+ Ka8 5.Tb6 mat!

GERONTOLOGIJA

Prehranjevanje starejših oseb in bolezni

META PENTEK

Prehranjevanje starejših oseb pogosto ni zadostno. Zato organizem postopno propada in oslabi. Včasih je vzrok v neki kronični bolezni, ki jo je treba zdraviti pod zdravnikovim nadzorom, pogosto pa gre za napadne prehranske navede starejše osebe. Oslabljenost si napadno razlagamo kot posledico naravnega staranja, ob spremembi prehranjevanja pa ugotovimo, da se splošno stanje starostnika pomembno izboljša. Bodimo torej pozorni na prehranske navede starejših.

Pomanjkanje motivacije za hranjenje je pomemben vzrok, pogost pri depresivnih ljudeh, ki jim je vsaka priprava hrane prehud duševni in telesni napor. Nimajo potrebne volje, da bi si pripravili tople obroke; nekateri jedo le suho hrano. Pri demenčnih bolnikih se pogosto zgodi, da požabijo, kako je treba pripraviti hrano in si skušajo neokusne obroke. Potem raje uživajo enostavno, suho

hrano, ki ne zadostuje telesnim potrebam. Bolniki s kroničnimi bolečinami se tudi manj in nepravilno hranijo. S pomočjo predpisanih zdravil se da v večini primerov izogniti tudi temu vzroku. Teže je pri tistih, ki so zasvojeni z alkoholom. Zanje je zal pomemben vnos alkohola, hrana je sele na drugem mestu. Pri vseh bolnikih, pri katerih gre za pomanjkanje motivacije, je priporočljivo, da se jim omogoči, da jedo z drugimi ljudmi, ki hrano pripravljajo in jih spodbujajo k prehranjevanju. Lahko se organizira tudi vsakodnevni topli obrok na domu. Vendar ob taki rešitvi se vedno jedo sami, spodbuda za hranjenje je manjša kot v družbi.

Pogost vzrok nepravilnega hranjenja je zmanjšana sposobnost gibanja. Za bolnika, ki težko hodi, je nakup v trgovini velik napor. Tako bolniki pogosto naročijo nakup hrane enkrat na teden - ponavadi so

to jedila, ki se ne pokvarijo hitro. Zelenjava in sadje sta redko med njimi. Bliznji, predvsem sosedje, lahko v takih primerih uspešno pomagajo. Najbolje je, da takrat, ko gredo sami nakupovat, povprašajo starejšega sosedo, če kaj potrebuje. Ko ima starostnik vse doma, ga pri pripravi hrane lahko ovira slab vid, slabost rok, slaba koordinacija gibov - morda ni sposoben dolgo stati ob stediščniku. Zato se je treba pogovoriti, kakšne so težave in mu pomagati pri pripravi. Če ima slabši vid, naj kdo drug očisti solato; če ima sibe roke, naj posodo na stediščnik namesti druga oseba in tako naprej. Za svojce in sosedo, ki so vključeni v pomoč, bi bilo včasih enostavnejše, če bi vso hrano pripravili sami. Vendar je vseeno bolje, da starejša oseba sodeluje pri pripravi. To jo spodbuja in nanjo deluje pozitivno. Zadovoljna je, da se vedno zmore vsaj delno skrbeti zase.

ENDOKRINOLOGIJA / GOLŠAVOST ZARADI OKVARE TIROGLOBULINA

Preiskovanje mutacije, ki je morebitni vzrok golše

Samo pri enem bolniku so dokazali gensko spremembo

MILAN KOTNIK JR.

Vzrok neendemične navadne golše ni znan. Raziskave eno in dvojajčnih dvojčkov kažejo, da na njen nastanek vplivajo tako dejavniki okolja kot dednost. Ze nekaj časa obstaja domneva, da prirojene okvare pri sintezi tiroidnega hormona povzročajo golšo. Tiroglobulin sodeluje pri sintezi ščitniških hormonov in prav napaka v njegovih sintezi oziroma sestavi bi lahko povzročile

golšo. Cloveski gen za tiroglobulin je sestavljen iz najmanj 37 iskonov. Skupina iz univerze v Salamanc v Spaniji je proučevala okvare tiroglobulina na nivoju gena. Te preiskave so izvajali s pomočjo različnih encimskih postopkov. Preučevali so tri družine v katerih se pojavlja navadna neendemična golšavost.

Skupno so pregledali 56 članov teh treh družin in pri 25 od njih odkrili gensko okvaro na genu za tiroglobulin, 14 oseb z gensko okvaro je bilo tudi golšavih. Natančneje preiskave so pokazale, da gre zna okvaro na 10. eksonu gena za tiroglobulin. Sekvenčna analiza je pokazala, da gre za napako na mestu 2610

na DNA in sicer za zamenjavo gvanina z timinom. To povzroči zamenjavo glutamina s histidinom v sintezi tiroglobulina, kar pa pomeni tudi strukturno spremembo, saj gre za zamenjavo nevtralne s pozitivno nabito aminokislino.

Pokazalo se je, da so bili nosilci mutacije heterozigoti. Rezultati so dali tudi na odgovor na vprašanje o ekspresivnosti te mutacije. Golša je bila izražena pri vseh starih nosilcih mutacije, ki so bili starejši od 50 let, pri tistih pa, ki so bili mlajši kot 50 let, se je golša razvila samo pri 10 do 22. Izsledki kažejo, na večjo ekspresivnost mutacije v starosti. Temeljita analiza rodovnikov družin pri katerih se pojavlja ta oblika golšavosti je pokazala, da se ta bolezen deduje avtosomno dominantno. Znanost, da je tiroglobulin sestavljen iz dveh podenot. Okvara ene same od obeh podenot lahko privede do golšavosti zaradi okvare funkcije tiroglobulina, kar je primer pri heterozigotih. To potrjuje dominantno lastnost te bolezni.

Sama geneza golšavosti pa s tem še ni do konca pojasnjena. Okvarjena funkcija tiroglobulina povzroči nezadostno produkcijo ščitniških hormonov, kar pri normalni regulaciji povzroči kompenzatorno povečanje ščitnične mase in s tem golšo. Samo pri enem bolniku s hipotiroidizmom je spanskim znanstvenikom uspelo dokazati gensko okvaro. Ker je gen, ki kodira tiroglobulin velik, je umestno pričakovati, da tudi okvare na katerem drugem delu tega gena povzročajo navadno neendemično golšavost.

BIOMEDICINA / MERITVE TEMPERATURE V GLOBINI TELESA

Z mikrovalovi nad bolečine v dojkah

Postopek se bo verjetno avtomatiziral

MARIJAN ERJAVEC

Vsaka peta ženska ima vsak mesec »ob svojih dnevih« boleče, občutljive dojke. Zdravniki te težave blazijo s hormoni in diuretik, čeprav ne vedo, zakaj pravzaprav pomagajo. Odgovor na to je našel David Land iz oddelka za astrofiziko iz univerze v Glasgowu. Za bolečine je kriv včasih celo za stiri-krat povečan krvni obtok v dojkah. To pa je samo del zgodbe.

Toplota se iz telesa izgublja skozi kožo, novo pa prinaša ogreta kri iz globine. Temperatura organa je torej odvisna od obtoka krvi, ta pa je v medicini izredno zanimiv, saj kaže dejavnost tkiv v zdravju in boleznih. Termometer pokaže temperaturo le v točki, kjer jo merimo, kar je pravzaprav malo. Korak naprej je bila termografija in termovizija, ki sta pokazali celoten zemljevid temperature. Ker pa je prodornost infrardečih zarkov v tkivu le nekaj milimetrov, so bile to le slike - se najmanj zanimive - kože. Kljub zacetnim obetom je termografija zato padla skoraj v pozabo.

Astrofizika ze zaradi poklicnih nagibov gleda na stvari širše. In Land je domneval - ter potrdil - da segajo valovne dolžine toplotnih sevanj telesa ne-

koliko čez meje tistega, kar poznamo kot infrardeče sevanje, v robno podro-

cje mikrovalov. Vsaka gospodinja ve, da mikrovalovi prodirajo v globino in

seveda tudi iz nje na dan.

Land je, na kratko, razvil za prst veliko mikrovalovno anteno, ki meri temperaturo globine, pravzaprav toplote, ki jo nosijo s seboj večje in manjše arterije. Skupaj z nekaj kliničnimi zdravniki je pridel dokaj uspešno iskati globinske procese, vse od vnetega slepica pa do malignih tumorjev. Le na jetrih, možganih in ledvicah je instrument neuporaben, ker je prekrvavitve v njih vedno maksimalna, ne glede na večino bolezenskih procesov v njih.

Instrument je tako odkril, da je prekrvavitve dojk v času njihove bolečnosti izredno povečana in povzroča občutek napečnosti, ki ga ženske dobro poznajo. Ker pa ima ta organ lahko izredno pestro obliko in kakovost, je za novi instrument razmeroma nevhvalezen.

Ob pomoči računalnika in kliničnih zdravnikov sestavlja Land zdaj kartograme normalnega telesnega krvotoka. Verjetno ni več daleč čas, ko bodo postopek avtomatizirali in pojavila se bo nova modaliteta tomogramov, podobnih računalniškim, magnetno-rezonančnim, pozitronskim in ultrazvočnim. Morda se bodo imenovali termo-tomogrami.

RADIESTEZIJA

Preveč čustveni pretresi in stresi

TOMAZ KRISTAN

Danes bomo govorili o tem, kako izboljšamo naše počutje doma in na delovnem mestu, kjer smo vsakodnevno zelo psihično obremenjeni. Ritem življenja in dela je pač takšen, da smo zelo pogosto v stresnih situacijah in v čustvenih pretresih.

Kako si lahko lajšamo te tegobe in skrbimo doma, predvsem pa na delovnem mestu, če ga na srečo sploh se imamo? Vsakdo bi se moral enkrat ali celo večkrat dnevno »ozemljiti«. In kako to naredimo?

Za nekaj minut se primemo za radiator, za vodovodno cev ali za vodovodno pipo in vsa naša »izrabljena« energija bo stekla v zemljo in zacutili bomo posebno vrsto olajšanja. To lahko takoj praktično preskusite in se prepričate, da je ta metoda pravzaprav zelo uspešna.

Clovek bi moral biti večkrat na dan v stiku s tekočo vodo, zato večkratno umivanje rok zelo pomaga pri sprostitvi napetosti. Pomivanje posode je zato zelo sproščujoče. Moški pozor! Ne izmikajte se temu sicer zelo omalovažujočemu hitnemu opravi, ker je zelo koristno in pomirjajoče.

Zjutraj, ko se zbudite, takoj trdno sklenite: »Danes bom srečen in s danes me nič ne more spraviti iz tira!« Sklep morate seveda resnično izpeljati. Ali se boste nato razburjali za nazaj? Verjetno ne! Kadar ste zelo jezni in razburjeni, preusmerite pozornost

na rozi ali na kak drug predmet v bližini in ga intenzivno opazujte. S tem boste preusmerili

V noci med ponedeljekom in torkom (8. in 9. marecem) nastopi čas polne lune. To je idelen

Foto: J. Kališnik

misli drugam, daleč od skrbi in jeze.

Vsi kamni meseca marca: akvamarin in jaspis. Nasvet za ta teden:

čas za čiščenje mineralov in kristalov in za programiranje le-teh z željami o sreči. Pa lepo pozdravljeni!

NOVICE

Razpoznavanje in zmanjševanje hrupa gospodinjiskih hladilno - zmrzovalnih naprav

VELENJE - Za učinkovito zmanjšanje hrupa gospodinjiskih hladilno - zmrzovalnih naprav je potrebno najprej razpoznati in določiti izvore hrupa. Zato so v podjetju Gorenje Gospodinjiski aparati v letu 1991 vzpostavili akustični laboratorij. Sestavni del laboratorija je gluha soba, ki je po svojih akustičnih parametrih vodilna v Sloveniji. Kot izhodišče so si postavili predpise razvitih držav o emitiranem hrupu. Po opravljenih meritvah in analizah vzrokov za nastajanje hrupa so najprej v laboratoriju, nato pa tudi v redni proizvodnji znižali raven zvorne moči pri posameznih napravah za 2 do 5 dB(A). Rezultati, ki so bili doseženi v okviru naslovnega projekta, so potrjeni v obliki konstrukcijske dokumentacije in preneseni v proizvodnjo, kar je pomemben prispevek k doseganju evropskih kakovostnih standardov.

Slovenija je članica COST-PISE projekta

LJUBLJANA - Projekt Evropske skupnosti Cost-Materials-Pise (Plasma and Ion Surface Engineering) COST 515 se zaključuje. V pripravi tega projekta je ob podpori MZT kot slovenski predstavnik sodeloval prof. Boris Navinsek z Inštituta Jozef Stefan. Zato je Slovenija kot sopredlagateljica projekta vključena tudi v program, in sicer glavni projekti so temo: »Trde, zaščitne ter oksidacijsko in korozijsko odporne prevleke«. Začetek skupnih raziskav lahko pričakujemo prihodnje leto. Na evropski ravni že tri leta deluje komite, ki organizira in spodbuja raziskave na tehnološko zelo aktualnem področju, imenovanem tudi »plazemske površine telesa«. Clan te komisije je od decembra lani tudi prof. Navinsek kot predstavnik Slovenije. Ostali člani komiteja zastopajo vseh 12 držav ES in Liechtensteina.

Novi trdni laserji

LJUBLJANA - Delovanje novih dielektričnih laserjev temelji na izmenjavi energije med istovrstnimi in raznovrstnimi optičnimi ioni. Iskra Elektrooptika bo v prihodnjih dneh predstavila nekaj novih laserskih materialov, njihovo črpalno in lasersko dinamiko ter možnosti za uporabo.

Eksperimentalna tromboliza

LJUBLJANA - V več studijah in vitro so poskusali odkriti vzroke za različno topnost na videz enakih krvnih strdkov. Na Inštitutu za gerontologijo so preučevali vpliv retrakcije strdkov, vpliv koncentracije plazminogena v strdku in plazmi ter vpliv različne dostopnosti trombolitičnega sredstva do strdka. Pokazalo se je, da postanejo strdki, ki so v času nastanka zelo dobro topni, neposredno po retrakciji zelo slabo topni, kar gre na račun izgubljenega plazminogena med retrakcijo. Za izboljšanje lize je potrebna vezava dodatnega plazminogena iz krožeče krvi. Izcrpanje plazminogena, ki ga povzroči različna trombolitična sredstva v različnem obsegu, zmanjšuje učinkovitost trombolitičnega sredstva. Pomemben razlog za neučinkovito trombolizo je tudi dejstvo, da od trenutka delne rekanalizacije okluzivnega strdka ni več tlačnega gradienta, zato je prenos litičnega sredstva v strdek odvisen le od difuzije in ne več od perfuzije. Ti rezultati nakazujejo nekatere nove pristope k trombolitičnemu zdravljenju.

Mladi raziskovalci

LJUBLJANA - Ministrstvo za znanost in tehnologijo nadaljuje s projektom Mladi raziskovalci. Konec januarja je poslalo na raziskovalne in visokosolske organizacije - izvajalke projekta - gradivo o postopkih pri vključevanju novih mladih raziskovalcev v letu 1993 in spremljanju usposabljanja mladih raziskovalcev. Vodstva teh organizacij je zaprosilo, naj s pogoji in gradivom seznanijo vodje raziskovalnih skupin in drugih organizacijskih enot na tem področju. Raziskovalne organizacije, ki bi se zelele vključiti v projekt in razpolagajo s primernimi raziskovalnimi skupinami (mentorski kader, raziskovalni projekti, ki jih financira ministrstvo), v katerih bi lahko potekalo usposabljanje mladih raziskovalcev, lahko dobijo potrebne informacije in pojasnila na MZT RS.

Sporočila Urada za standardizacijo in meroslovje (USM)

LJUBLJANA - Izšla je februarška številka mesečnika Sporočila Urada za standardizacijo in meroslovje pri ministrstvu za znanost. Med prispevki so pomembnejše informacije o obisku delegacije USM pri evropskih organizacijah za standardizacijo CEN in CENELEC in o navezovanju stikov med USM in Hrvaskim zavodom za standardizacijo in meroslovje. V prispevku Certificiranje sistemov kakovosti v Republiki Sloveniji je objavljen seznam organizacij, ki so že dobile certifikat kakovosti v skladu z zahtevami standardov serije ISO 9000. V prispevku Jurija Semeta Standardizacija na področju lesarstva je predstavljena dosedanja standardizacijska aktivnost na tem področju, informira pa nas tudi o možnostih in načrtih za nadaljnje sodelovanje. Redna rubrika Martina Severja o slovenski meroslovni zgodovini pa tokrat govori o velikem slovenskem matematiku, fiziku in astronomu Juriju Vegi.

European Bioelectromagnetics Association (EBEA)

LJUBLJANA - EBEA je poverila organizacijo svojega drugega kongresa skupini raziskovalcev prof. Lojzeta Vodovnika s Fakultete za elektrotehniko in računalništvo v Ljubljani. Tematika kongresa bo interakcija električnih in magnetnih polj z biološkimi sistemi. Ker na tem področju prihaja do pozitivnih in negativnih posledic, organizatorji upajo, da bo kongres pripomogel k boljsemu poznavanju problematike in s tem tudi odpravljanju morebitnih nesporazumov. Kongres, ki ga bosta organizirala Fakulteta za elektrotehniko in računalništvo in Društvo za biomedicinsko tehniko Slovenije, bo potekal od 9. do 11. decembra letos.

domači šport

DANES

Sobota, 6. marca 1993

ODBOJKA

MOSKA C-1 LIGA

20.30 v Mussolenteju: Mussolente - Valprapor Imsa

ZENSKA C-1 LIGA

18.00 na Opcinah: Koimpex - Bor Tombolini

MOSKA C-2 LIGA

20.30 v Buii, Ul. Arria: Ipem - Sloga; 20.30 v Tol-

meču, Ul. Moro: Petris - Bor

ZENSKA C-2 LIGA

20.30 v Nabrezini: Sokol Indules - Al Fungo Hu-

min; 20.30 v San Vitu: Banear - Kmečka banka

MOSKA D LIGA

19.00 v Sovodnjah: Soca Sobema - Grado

ZENSKA D LIGA

20.15 na Opcinah: Koimpex - Del Doge; 20.30 v Tr-

stu, sola Suvich: Bor Friulexport - San Leonardo

1. MOSKA DIVIZIJA

20.00 v Marianu, Ul. Cavour: Intrepida - Olympia

Jestvine Pintar; 20.30 v Locniku, Ul. Venier: Caldi-

ni - Soca Valprapor

1. ZENSKA DIVIZIJA

19.30 na Proseku: Kontovel - Cus; 20.00 v Gorici,

Slovenski sportni center: Olympia - Morarese

2. ZENSKA DIVIZIJA

17.00 v Gorici, Kulturni dom: Dom Imsa - Staran-

zano; 18.00 v Marianu, Ul. Cavour: Intrepida - Soca

Gostilna Devetak; 20.30 v Trstu, sola Campi Elisi:

Julia - Sokol

MLADINCI

15.30 v Trstu, 1. maj: Bor Furlani - Nuova Pallavolo

DEKLICE

16.00 v Trstu, Strada di Rozzol: Sant'Andrea - Bor

Friulexport

NARASCAJNIKI

15.30 v Trstu, sola Morpurgo: Nuova Pallavolo -

Bor Furlani; 15.30 v Trstu, sola Suvich: Pallavolo

Trieste - Sloga

NARASCAJNICE

15.30 v Trstu, Ul. Ginnastica: Sgt - Sokol

KOSARKA

MOSKA D LIGA

20.30 v Vidmu, Carnera: Cestistica Udinese - Bor

Radenska; 20.30 v Limeni, Ul. Verdi: Limena -

Kontovel

PROMOCIJSKA LIGA

18.00 v Dolini: Breg - Lega nazionale; 18.00 v Gori-

ci, Kulturni dom: Dom Simek - Grado; 20.30 v Tr-

stu, Ul. della Valle: Libertas - Sokol Warm

1. MOSKA DIVIZIJA

17.00 v Trstu, na Greti: Muretto - Polet

DRŽAVNI KADETI

18.00 v Brisicikih, dom Ervatti: Bor Radenska - Inter

1904; 18.00 v Vidmu, Marangoni: APU - Kontovel

DEZELNI KADETI

15.30 v Dolini: Breg - Don Bosco

NARASCAJNIKI

18.00 v Trstu, Campi Elisi 4: Stella azzurra - Bor;

18.00 v Trstu, Istrska ulica: Don Bosco B - Sokol

DECKI

16.00 v Brisicikih, Ervatti: Polet Zidaric - Stefanel

PROPAGANDA

16.00 v Trstu, Ul. Caravaggio: Barcolana - Jadran;

18.00 v Trstu, Ul. Caravaggio: Fiamma - Bor

MINIBASKET

TURNIR ZINI COSTRUZIONI

16.15 v Trstu, Poggi Paese: Stefanel B - Polet; 17.00

v Miljah: Intermuggia - Bor

HOKEJ NA KOTALKAH

MOSKA C LIGA

18.00 v Trstu, Miramarski drevored: Polet - Latus

NOGOMET

UNDER 21

16.00 v Dolini: Breg - Fossalon

DEZELNI MLADINCI

15.00 na Proseku: Primorje - Italja; 15.00 v Trzicu,

Ul. Boito: Monfalcone - Juventina

NAJMLAJSI

16.00 na Opcinah, Ul. Alpini: Opicina - Mladost

JUTRI

Nedelja, 7. marca 1993

KOSARKA

MOSKA B LIGA

18.00 v Mestrah, Ul. Olimpia: Mestrina - Jadran

PROMOCIJSKA LIGA

11.00 v Trstu, Ul. della Valle: Barcolana - Cicibona

Plasteredilizia

1. MOSKA DIVIZIJA

11.00 v Trstu, Ul. Forti: Viale sport - Prosek

PROPAGANDA

16.00 v Brisicikih, Ervatti: Kontovel - Servolana

NOGOMET

PROMOCIJSKA LIGA

15.00 v Gorici, Ul. Baiamonti: Juventina - Gonars;

15.00 v Ogleju, Ul. Gemina: Aquileia - Primorje

1. AMATERSKA LIGA

15.00 na Proseku: Vesna - Ponziana; 15.00 v Bazo-

vici: Zarja - San Marco

2. AMATERSKA LIGA

15.00 v Trebčah: Primorec - Romans; 15.00 v Re-

pnu: Kras - Santamaria; 15.00 v Fossalonu, Ul. Alt-

ino: Fossalon - Breg; 15.00 v Moraru, Drevored

sporta: Moraro - Sovodnje

3. AMATERSKA LIGA

15.00 v Trstu, Ul. Felluga: Lelio Team - Mladost;

15.00 na Padricah: Gaja - Stock

NARASCAJNIKI

10.30 na Proseku: Primorje - San Sergio

ZACETNIKI

11.00 v Krminu: Cormonese - Sovodnje; 10.30 na

Opcinah, S. Andrea - Zarja Adriaimpex B

ODBOJKA

1. MOSKA DIVIZIJA

11.00 v Trstu, Ul. Zandonai: Volley club - Sloga

1. ZENSKA DIVIZIJA

11.00 v Miljah, Ul. D'Annunzio: Zauale Rabuiese -

Breg Union Beton

DECKI

9.30 v Trstu, Zandonai: Volley club - Bor Furlani

DEKLICE

9.00 na Opcinah: Koimpex - Sgt; 9.30 v Standrezu:

Azzurra - Dom Imsa

NARASCAJNICE

11.00 v Trstu, 1. maj: Bor Friulexport - Kontovel

ROKOMET

MOSKA C LIGA

11.00 v Zgoniku: Kras Trimac - Caldogno

KOLESARSTVO

TROFEJA ZSSDI

12.40 iz Lonjerja in 13.00 iz Barkovelj: start (pred-

viden prihod 16.00 v Lonjerju)

KOŠARKA / JADRANOVCI JUTRI V MESTRAH

Kot prvič

Tekmeca so v Trstu že premagali

IGOR CINCIANI

Boj na dnu razpredelnice v kosarkarski B postaja čedalje bolj zapleten in podoben neresljivi zagonetki. V minulem kolu je za pravcati podvig poskrbelo mostvo Mestrine, ki si je kar v gosteh privoščilo sicer s tesnim izidom 75:76 postavbo Montecchia in tako prekinilo njeno neverjetno serijo enajstih zaporednih zmag po zelo slabem ligaskem začetku. Z nasmehom so z igrisca odšli tudi kosarkarji iz Porta Sant'Elpidia, ki so visoko (104:88) premagali Pordenon. San Donà pa je

Jutri za rdečebelo kolebnico ŠD Dom

Jutri (ob 10.00) bo v telovadnici Kulturnega doma v Gorici VII. pomladanski turnir za rdečo-belo kolebnico SZ Dom, srečanje v SRG med domaćim Domom, HIT-om in OS Erjavcem iz Nove Gorice.

Istocasno se bodo pridružili akciji »Podpis, da ustavimo grozote« za zbiranje podpisov v podporo z ženskami v Bosni.

moral na lastnem igrišču priznati premoč četrtovršenega Maquet Ancona (67:88). Za največjo senzacijo kola so poskrbeli kosarkarji mostva Coop Costruttori Largent, ki so prepricljivo odpravili (95:84) dotlej drugouvršeni Cento in storili veliko uslugo vodilni Faenzi, ki jo sedaj ogroža samo se Ravenna. Jadranovci so trenutno v se nezavidljivem položaju na predzadnjem mestu in sredi največje gneče v družbi sebi enakih, ki na vse pretege lovijo kisik za preživetje med drugoligasi. Na tekmi Primorske lige s

Sežano se je poskodoval Klavdij Starc, ki si je zvil gleženj. S to zadnjo poskodbno se, na žalost, se enkrat potrjuje letosnja »tradicija« v negativnem smislu, da Jadran TKB nikakor ne more stopiti na igrišče z vsemi posamezniki v optimalnem stanju. Klavdij Starc se bo seveda udeležil jutrišnjega gostovanja v Mestrah (ob 18.00), glede na to, da v zadnjih dveh dneh ni treniral in da mu zvin povzroča bolečine, je pa vpraskljivo, koliko bo lahko prispeval k igri svojega mostva. Za jadranovce proti Mestrini sodi med »nujno«, da se

nasi fantje otepajo nihanja v storilnosti ter da si proti Mestrini ne pripravijo psihične in dejanske prednosti nad nasprotnikom, proti kateremu so v prvi tekmi v Trstu prikazali eno izmed boljših letosnjih iger.

Jadranov odbor sporoča navijačem, da je se nekaj mest na voljo na posebnem avtobusu, ki bo pospremlil Jadranovce v Mestre.

MLADINCI

Dom Simek - Palmana 74:55 (40:25)

DOM SIMEK: Skok 1 (1:2), Domenis, Silic 17 (7:12), Pecanac 23 (2:5), Primožic 10 (0:1), Spacal 8, Kovi 12 (4:7), Lograso 3 (1:2); Trener: Miani. Meti za 3 točke: Pecanac 3.

Tekma se je v bistvu odločila v dveh minutah, ko so Domovi mladinci s pressingom od 17. do 19. minute z delnim izidom 16:1 povedli s 37:21. Do takrat je bila tekma popolnoma izenačena. Domovci so nato v sredini 2. polčasa razliko povečali na 19 točk, ki so jo ohranili do konca. Tokrat je za dobro igro v obrambi in napadu treba pohvaliti vso ekipo, ki je imela tudi precej skokov.

Imsa igra drevi v Vicenzi

Zdaj, ko je njihov položaj na lestvici resnično tak, da ne velja več noben izgovor (smo novinci, igramo od tekme do tekme, itd.), postane za odbojkarje Valpraporja Imsa vsaka tekma hud zalogaj. Tako bo tudi danes v Mussolenteju pri Vicenzi, pa čeprav ima gostitelj na lestvici kar 16 točk manj od valpraporčev in mu grozi izpad iz lige. Kolo je za brisko-standresko sesterko nadvse pomembno, ker bodo vsi njeni neposredni tekmeči pred dokaj lahko nalogo in je zato za Zamojevo ekipo bistveno, da doseženo prednost tudi ohrani.

Mussolente sestavljajo mladi, a visoki igralci, stiri od petih zmag so dosežili doma, kjer so se premagali San Giustino (3:1) in Mogliana (3:2), tako da jih res ne gre podcenjevati, kar velja domala za vse nasprotnike v ligi.

Valpraporovci so se v Maniagu že opekli, zato menda ni nevarnosti podcenjevanja. Vsi igralci so zdravi, razen Rigonata.

ODBOJKA / NAŠE ŠESTERKE V DEŽELNIH LIGAH C-2 IN D

Sokolovke in slogašice bodo skušale doma ugnati vodilne ekipe v obeh ligah

V moški C-2 ligi Bor in Sloga doma, Olympia pa je prosta - Kmečka banka ne sme podcenjevati svojih nasprotnic - Soča Sobema bi lahko le z zmago spet zadihala

Namiznoteniški igralci Krasa na mednarodnem Alpskem pokalu v Veroni

V Veroni bo v okviru namiznoteniških tekmovaljmdnarodno srečanje za pokal Alp - Coppa delle Alpi. Udeleženci so dezele, ki se raztezajo na loku Alp. Federacija je povabila na prireditve tudi igralci Krasa Ano Bersan in Moniko Radovic. Bersanova in Radoviceva bosta prisli v Verono iz Fiumigija - tehničnega državnega centra, kjer sta bili poklicani na stage mladinske državne reprezentance. Krasovski sta začeli skupne treninge s ponedeljkom 1. marca in jih zaključili včeraj. V bližnji prihodnosti bo se več takšnih stageov zaradi mladinskega EP, ki bo letos poleti v Sloveniji. Bersanovo in Radovicevo bo verjetno doletela cast, da oblečeta državni dres ob tej priložnosti. Med pionirkami bosta barve azzur na EP predvidoma zastopali tudi krasovski Katja in Vanja Milic.

ODBOJKA / 7. KOLO 1. ŽENSKÉ DIVIZIJE

Brežanke za las ob podvig

Proti vodilnemu Club Alturi so izgubile šele v 5. nizu (16:18)

Breg Union Beton - Club Altura 2:3 (15:9, 12:15, 7:15, 15:12, 16:18)

BREG: Kojancic, Glavina, Pettirosso, Zeriali, Canziani, Bandi, Giorgi, Malmenvall, Kosmac, Slavec, Sturman, Ota.

V sredo je prišla v goste ekipa Club Altura, ki je se nepremagana in vodi na skupni lestvici. Brežanke so zaigrale odlično v vseh elementih in v prvem setu povsem nadigrale nasprotnice. Drugi set je obetal našim vrstam zelo dobro, vse do trenutka, ko so Brežanke nekoliko popustile v sprejemu servisa. Gostje so to izkoristile in na tak način odločno vstopile v boj za zmago.

V tretjem setu je Club Altura pokazal svojo najboljšo igro in za naša dekleta, ki se se niso ujele v sprejemu, se je srečanje začelo zapletati. Končno reakcijo so naše pokazale v četrtem setu, ko

so z dobrimi servisi spet vzpostavile ravnotežje na igrišču. Peti set je bil prava loterija, saj se nobena od ekip ni uspela oddaljiti od druge za več kot dve točki. Tako je bilo tudi v končnici, ko sta obe ekipi igrali povsem zmedeno in nepremišljeno. Na koncu je Club Altura, ki ima v svojih vrstah več veterank, le uspela ohraniti mirnejšo kri in zaključiti srečanje v svoj prid. Nase gre vsekakor pohvaliti za dobro igro, katera jih je skoraj pripeljala do uspeha proti prvouvršeni. (Sain)

OSTALI IZIDI 7. KOLA: Killjoy - Zauale 3:0, Prevenire - Oma 1:3, Altura - Kontovel 3:0, Cus - Sgt n.p., Virtus - Sant'Andrea 0:3.

VRSTNI RED: Altura in Club Altura 14, Killjoy in Oma 10, Breg Union Beton in Sgt 8, Sant'Andrea 6, Kontovel in Cus 4, Zauale, Prevenire in Virtus 2.

ODBOJKA / OB 18.00 NA OPČINAH

Derbi!

Koimpex in Bor Tombolini imata na lestvici vsak po 20 točk - Favorita ni

V prvem letošnjem derbiju so s 3:1 zmagale borovke

Zenski tretjeligaski derbi med Koimpexom in Borom Tombolini je dogodek, ki ga nobena igralka obeh ekip noče zamuditi, zato pa so se se do pred kratkim pri obojih zdesetkane vrste hitro popolnile in drevi naj bi tako ene kot druge nastopile skoraj v popolni postavi, kar je se do daten razlog za napoved, da se obeta nadvse zanimivo srečanje (da bo vroce ze tako ni nobenega dvoma). Po dokončnem forfaitu Magnaldije-

ve in Pittonijeve pri Koimpexu pogresajo le odsotnost Garbinijeve, prav včeraj je zbolela se Pertotova (njen nastop je vpraskljiv), ostalih osem igralk pa je v tem tednu redno treniralo. V Borovih vrstah ne more igrati mladinka Pitaccova, ostale pa naj bi bile prisotne, čeprav za marsikatero velja, da ima za sabo en ali največ dva treninga.

Napovedovati favorita je skoraj nemogoče. Tradicija je odločno na stra-

ni borovk, ki so osvojile vse tri dosedanje derbije na ravni državne lige, dva predlani (3:2 na Opcinah in 3:0 v soli Suvich), enega, s 3:1, v letosnjem prvem delu. So dec po zadnjih rezultatih pa so slogašice v bistveno boljši formi, saj so v zadnjih šestih nastopih dosegle prav toliko zmag, v istem obdobju pa so plave zmagale samo dvakrat, zaradi cesar imata zdaj obe ekipi po 20 točk, potem ko so bile borovke v prvem delu stalno pri vrhu lestvice, slogašice pa celo nevarno blizu dna. Lahko torej recemo, da je tokrat derbi predvsem prestižnega pomena, kajti tako enim kot drugim manjka le se nekaj zmag, da si dokončno zagotovijo obstanek v ligi, možnosti, da bi se potegovala za kaj več kot solidno končno uvrstitev pa ni.

Trenerja Peterlin in Sorè pred tekmo razmišljata sila podobno. Oba sta prepričana, da bo o zmagovalcu odločalo zlasti razpoloženje (Peterlin je govoril o »psihologiji«, Sorè pa o »srcu«) in da bo delez tehnike manjši kot na ostalih tekmah.

Kakorkoli že, upajmo, da bomo tokrat prica izenačenemu derbiju. Če bo tako, bodo gledalci prav gotovo prisli na svoj račun.

ANDREI MAVER

Gemona, ki je pred dvema tednoma prvič izgubila v Cervignanu. Sokolovke bodo seveda tudi to tekmo igrane na noz. Zal pa je med tednom zbolelo kar nekaj igralk: Drasiceva, Lupinceva, Skerkova, Vizintinova in Pertotova, Brumatova pa je bila na solskem izletu. Vprasanje pa je, katerim igralkam bo uspelo do tekme okrevati. Kljub temu pa trener Jercenic upa, da bodo igranje nadoknadile pomanjkanje treninga z veliko borbenostjo in željo po zmagi. Upa pa tudi, da gripa ni prizanesla niti igralkam Gemone, saj je znano, da ekipa nima ustreznih zamjenav za standardne igralke. Kmečka banka gostuje v Casarsi proti zadnjeuvrščenemu Benearju. Na papirju lahko torej Goricanke lahko tekma, toda treba je upoštevati dejstvo, da je bilo nekaj igralk med tednom odsotnih zaradi gripe. Med temi je tudi Vizintinova, njen nastop pa je se vpraskljiv. Zaradi službenih obveznosti pa bo verjetno odsotna tudi Zbogarjeva, ki jo je ze v prejšnjem kolu uspešno nadomestila Krasceko-

va. V moski D ligi igra Soca Sobema doma proti Gradezu. Nastopila bo v popolni postavi, vpraskljiv je edino nastop Stefana Cotica, ki si je lažje poskodoval koleno. Tekma je za socane izredno važna, saj preživljajo v zadnjih kolih lažjo krizo, tako da jo je na tretjem mestu na le-

stvicu že dohitel Itely iz Fojde. Gradez je neugodna ekipa, ki jo je v prvem delu Soca premagala sele po tie-breaku. Pred dvema tednoma je Gradez osvojil dva seta tudi v Fagagni, zato pa prese-neca gladek poraz v prejšnjem kolu proti Prevenireju.

V ženski D ligi se bosta na Opcinah spopadli vodilni ekipi prvenstva Codroipo in Koimpex. Telovadnica bo prav gotovo vroča, saj je pred to tekmo na sporedu derbi C-1 lige, v sloginem taboru pa pričakujejo stevilno občinstvo tudi na drugi tekmi. Koimpex bo nastopil v popolni postavi, čeprav je bila med tednom bolna Skerkova, Brisnikova pa ima se težave z ramo. Z morebitno zmago pa bi igralkam manjkalo samo se pol koraka do napredovanja. Tudi Codroipo se je dobro pripravil na današnjo tekmo. Nekatere igralke so imele med tednom gripo, vendar bodo danes vse prisotne. Gostje bodo poskusile predvajati svojo običajno igro, v kateri ne izstopa nobena posameznica, prisoten pa je izredno dober kolektiv. Pred izredno važno tekmo je tudi Bor Friulexport. Po porazu v Natissoniji se je boj za obstanek praktično omejil na šest ekip, od katerih se bo resila le ena. Jasno je torej, da si borovke ne smejo privoščiti poraza proti neposrednemu konkurentu za obstanek San Leonardu (na lestvici ima dve točki manj od borovk), se toliko manj na domačem igrišču.

BEN JOHNSON / DOPING

Suspenz

Najbrž doživljenjska izključitev

PARIZ - »Antidoping komisija pri mednarodni atletski zvezi je pi atletu Benu Johnsonu po dvoranskem tekmovanju 11. januarja v Montrealu ugotovila nedovoljeno količino testosteroneja. To pa tudi predstavlja kršitev pravil mednarodne atletske zveze in posledica je takojšnja izključitev atleta,« to je bilo kratko sporočilo IAAF, ki ga je prebral casnikarjem generalni tajnik Istvan Gyulai.

Kanadski atlet tvega doživljenjsko izključitev z vseh tekmovanj. Tako odločitev bodo najbrž sprejeli že na sestanku mednarodne atletske zveze, ki bo prihodnji teden v Torontu. Izvedelo se je tudi, da so predsednik MOK Juan Antonio Samaranch in odborniki izvršnega odbora zelo razočarani nad ravnanjem kanadskega atleta, saj je bil Ben Johnson se izključen pred petimi leti, sedaj pa je spet nasledel »doping«.

Po mnenju predstavnikov mednarodne atletske zveze v Parizu so Johnsonovi odvetniki že najavili priziv, češ da so ukrepi mednarodne atletske zveze dosti trši od tistih, ki jih uvaja MOK.

Iz Lousannea se je oglasil tudi ravnatelj za stike z javnostjo pri MOK Andrew Napier: »Čeprav neposredno sledimo vsej

zadevi, je trenutno ne moremo komentirati. Sedaj lahko rečem le to, da je MOK z zadovoljstvom sprejel odločitev IAAF, da suspendira Johnsona.«

Kot je znano, je bil Johnson (31 let) že suspendiran za dve leti, ko so po finalnem nastopu na olimpijskih igrah v Seulu ugotovili, da je

»pozitiven«. Razveljavili so celo njegov svetovni rekord (9, 79). Johnson se je spet vrnil na atletsko stezo leta 1991, ko si je prislužil mesto v kanadski reprezentanci za Ol v Barceloni. Izpadel je v polfinalu na 100 m, ko je bil zadnji.

Skansi v finišu odvzel pokal Knorru

FORLIP - Skansijev Benetton je zmagovalc letošnjega italijanskega košarkarskega pokala.

Benetton - Knorr 75:73 (41:43)
BENETTON: Corchiani 14, Kukoc 13, Rusconi 13, Vianini 2, Iacopini 25, Pellacani 2, Piccoli 6.

KNORR: Brunamonti 6, Danilović 27, Coldebella 10, Morandotti 17, Binelli 4, Wennington 6, Carera 3.

Prosti meti: Benetton 22:31, Knorr 24:34. Tri točke: Benetton 5:20, Knorr 3:12.

Zanimivo je, da so v prvem polcasu stalno vodili Bolonjčani, v začetku drugega pa so si celo priigrali prednost 13 točk (59:46), takoj zatem pa so popustili. Benetton je prvič izešel v 34. minuti (61:61). Ko je do konca manjkalo še 38 sekund, je Benettonov American Corchiani zadel dva prosta meta, v naslednjem napadu pa je Knorr kar nekajkrat zgrešil met iz neposredne bližine kosa. Po zrebu je 3. mesto pripadlo Sieni, tržaški Stefanel je torej četrti.

SMUČANJE / MLADINSKO SP

Pri dekletih odločale smuči 3. odličje Strobla

Suhadolčeva samo deseta

MONTE CAMPIONE - Na mladinskem svetovnem prvenstvu v alpskem smučanju je včeraj v superveleslomu za ženske zmagala Italijanka Isolde Kostner pred Svicarko Madlen Summermatter in rojakinjo Alessandro Merlin, sestro članice italijanske reprezentance A Barbare Merlin. Ena prvih favoritinj, slovenska tekmovalka Mojca Suhadolc, si je na progi prislužila skoraj dve sekundi zaostanka in osvojila le deseto mesto.

Vzroke za razočaranje je pojasnil vodja slovenske ženske reprezentance Jaro Kalan: »Proga ni bila lahka, a zelo neselektivna, tako da so odločale drobne napake. Mojci je zreb namenil zelo neugodno startno številko 1, tako kot druge naše pa je na progi naredila tudi nekaj drobnih napak.

Toda pravi razlog za slabše rezultate je očitno v slabo izbranih smučeh. Temperatura se je spustila na -18 stopinj Celzija, ob takšni spremembi pa so se najboljše znašle Italijanke, ki so jim smuči preizkusali prav v tukajšnjih razmerah.«

A včerajšnji neuspeh za mlado slovensko žensko vrsto ni tragedija. Zadovoljne so z ekipnim uspehom v slalomu, ki je bil v četrti, čeprav Urška Hrovat ni ubranila dveh zaporednih naslovov svetovne prvakinja. Veliko pričakujejo od veleslalomu, ki bo v nedeljo, na zadnji dan prvenstva.

Pri fantih je z zmago v veleslalomu Avstrijec Josef Strobl osvojil že tretje odličje na prvenstvu. Drugi je bil presenetljivo Japonec Joji Kavaguci, ki je po prvem nastopu celo vodil, tretji pa Francoz Marin Cudraz Frederic. Najboljši slovenski tekmovalc je bil Gasper Kontrec na sedmem mestu.

Za fante se bo s slalomom danes prvenstvo končalo.

Rezultati
Superveleslalom ženske: 1. Kostner (Ita) 1:39, 23 min, 2. Summeratter (Svi) 1:39, 44, 3. Merlin (Svi) 1:40, 02, 4. Mitterwallner (Avs) 1:40, 33, 5. Turgfon (Kan) 1:40, 54 ..., 10. Suhadolc (Slo) 1:41, 15, 11. Galizio (Ita) 1:41, 17, 13. Ribarić 1:41, 44, 18. Hrovat 1:42, 29, 23. Koren 1:42, 67, 30. Dovžan (vse Slo) 1:43, 47;
Veleslalom moški: 1. Strobl (Avs) 2:06, 45 min, 2. Kavaguci (Jap) 2:07, 55, 3. Frederic (Fra) 2:08, 06, 4. Grunenfelder (Svi) 2:08, 15, 5. Mullen (Kan) 2:08, 26 ..., 7. Kontrec (Slo) 2:08, 36, 10. Nana 2:09, 20, 13. Bussola (oba Ita) 2:10, 07, 27. Grubelnik 2:11, 42, 28. De Costa 2:11, 43, 30. Pustoslemsek 2:11, 69, 34. Mlekuz (vsi Slo) 2:12, 74.

KOLESARSTVO / JUTRI V LONJERJU PRI TRSTU 17. TROFEJA ZSSDI

180 tekmovalcev iz 6 držav

Organizator KK Adria napoveduje kakovostno mednarodno udeležbo - Slovenija s štirimi moštvii - V zlati knjigi zmagovalcev tudi Fondriest in olimpijski prvak v Barceloni Casartelli

RADO GRUDEN

TRST - Jutri bo Lonjer, vas pri Trstu, spet ves zivel za kolesarstvo. Tam bo namreč ob 12.40 neuradni start mednarodne kolesarske dirka za Trofejo Združenja slovenskih sportnih društev v Italiji, ki bo letos že sedemnajst po vrsti, kot vedno doslej pa je glavni delež organizacije nosil krajevni kolesarski klub Adria. Uradni start bo ob 13. uri v Barkovljah, nato pa se bo 180 kolesarjev iz 6 držav podalo na 149 km dolgo krožno dirko, ki se bo končala na državni cesti št. 14 nad Lonjerjem nekaj po 16. uri.

Prijave, ki so jih do včeraj prejeli pri KK Adria potrjujejo, da bo tudi letos ta največja spomladanska dirka v severni Italiji v celoti izpolnila pričakovanja. Na startu bo poleg nekaterih najboljših italijanskih ekip, med katerimi bodo tudi Caneva (bivši italijanski ekipni prvak), Zalf Fior z državnim prvakom Bertolinom, ena najboljših italijanskih ekip MG Boys in Eurocar Como, ki jo trenira Maggioni, ki je odkril Chiapucci, tudi najmočnejše zastopstvo iz Slovenije. Selektor slovenske reprezentance Hvastit je namreč na predstavitvi dirke povedal, da bodo v Lonjerju s svojimi najboljšimi kolesarji prisotni Krka Novo mesto, Rog Ljubljana, Sava Kranj in Celje. V teh ekipah so tudi vsi reprezentanti, v slovenskem taboru pa največ pričakujejo

od Borisa Premuziča. Poleg Slovencev in Italijanov bodo pristoni tudi Avstrijci z eno njihovih najboljših ekip Keli Linz, Ceska ko prisla z državno reprezentanco in se tremi klubskim ekipami, prisotno bo 18 kolesarjev iz Slovaske, kot vsa leta doslej pa ne bodo manjkali niti kolesarji iz Hrvaske, ki bodo v Trstu nastopili s štirimi ekipami.

Ceprav so do lani najbolj znana imena italijanskega amaterskega kolesarstva odšla med profesionalce, pa se ni

bati za kvaliteto udeležencev. To potrjujejo tudi dolgoletne izkušnje, saj je tako na primer lanski zmagovalc Casartelli nato zmagal na olimpijskih igrah v Barceloni, če pa se spomnimo se nekaterih imen, ki so se uveljavila v svetu kolesarstva po nastopu na dirki v Lonjerju ne moremo mimo Argentina in Fondriesta, ki sta kasneje postala svetovna prvaka med profesionalci.

Slovenski kolesarji pa imajo v boju s favoriziranimi Italijani še dodaten motiv. Dirka bo namreč veljala kot prva preizkušnja v točkovanju za »Zlato kolo«, ki ga v Sloveniji podeljujejo najboljšemu slovenskemu kolesarju. Predsednik Kolesarske zveze Slovenije Dusan Janežič je povedal, da od slovenskih kolesarjev pričakuje precej, dirka pa naj bi selektorju Hvastitju služila predvsem za preverjanje forme kolesarjev na otvoritvi sezone.

Da je za dirko vse nared in da se ni bati za organizacijski uspeh pa ima nedvomno največ zaslug Radi Pecar, nemurni športni delavec iz Lonjerja, ki je (skupaj s številnimi drugimi, ki se jih tudi ne sme pozabiti) vsa leta nosil glavno breme organizacije. Pecar pravi, da se dirka tudi letos ne bo izneverila tradiciji in bo kot vsa leta doslej v celoti izpolnila pričakovanja, ki zadevajo predvsem kvaliteto nastopajočih.

KK Adria

Kolesarski klub so v Lonjerju ustanovili leta 1972, v začetku pa so nastopali le na dirkah veteranov in cikloamaterjev. Tekmujejo tudi v mladinski konkurenci, njihova glavna dejavnost pa je posvečena organizaciji dirk. Tako vsako leto organizirajo dirko za pokal Lonjerja, glavni organizacijski napor pa je usmerjen v Trofejo ZSSDI. Poleg tega so sodelovali pri organizaciji dirk Alpe Adria, Gira del Friuli, dvakrat pa so sodelovali tudi pri organizaciji dirke po Jugoslaviji, ko je njena pot vodila čez italijansko ozemlje. KK Adria je skupaj s KK Rog tudi vsakoletni organizator rekreativnega kolesarskega Maratona prijateljevstva od Trsta do Ljubljane in obratno.

Casartelli - 1. v Lonjerju, potem pa še v Barceloni

Običajna gneča na štartu dirke v Lonjerju

KOŠARKA / PRIMORSKA LIGA ZA ČLANE

Sežanski Kraški zidar ta teden dvakrat uspešen

Premagal je Jadran TKB in Iskra iz Nove Gorice - Borovci po pričakovanju izgubili proti Italmonfalconeju

V okviru Primorske članske košarkarske lige so ta teden igrali tri srečanja.

V torek je bilo v Sezani najzanimivejše, saj sta se spoprijeli vodilni Kraški zidar in drugouvrščeni, tržaški Jadran TKB. Na tekmi dveh različnih polčasov (v prvem so bili Sezanci suvereno boljši in so vodili s 45:26, v drugem pa so jadrancovi nadoknadili skoraj vso razliko, saj so ta del dobili s 43:29) je bil Kraški zidar naposled le prisibnejši in je tudi zmagal.

Ze dan pozneje je sezanska ekipa igrala v Novi Gorici, kjer je, kljub okrnjeni postavi, spet zmagala. Tudi gostitelji so nastopili z nepopolno postavo, in predvsem se je poznala odsočnost najboljšega strelca Arha.

V Trzinu je favorizirani Italmonfalcone premagal Bor Radenska. Slovenski košarkarji so se enakovredno upirali Tržičanom le prvih deset minut (21:51), nakar so si gostitelji priigrali zanesljivo prednost in tudi zasluže-

no zmagali.

Kraški zidar - Jadran TKB 74:69 (45:69)
KRASKI ZIDAR SEZANA: G. Mihelj 14 (6:6), Suvorov 8, Muha 14 (1:2), Kvacic, Strnad 10 (2:2), Ozbić 5, Kobe 16 (9:10), Sory 7 (5:10), trener Meden.

JADRAN TKB TRST: Rauber 17 (2:2), Cuk 8, Milic, Starc 14 (2:2), Rebuta, Pertot 4 (2:2), Merlin 18 (4:5), Tomsic, Gregori 2, Smotlak 4, trener Drvaric.

SODNIKA: Strekelj (Komen) in Ziberna (Sezana). PM: Kraški zidar 23:30, Jadran 10:11. TRI TOČKE: Suvorov 2, Muha 1, Ozbić 1, Kobe 1, Merlin 2, Starc 2, Rauber 1.

Iskra - Kraški zidar 88:101 (35:52)

ISKRA NOVA GORICA: Podbršček 20 (10:12), Beocanin 5 (1:2), Mori 16 (9:14), Vodopivec 20 (4:4), Bajec 2, Lutman 3 (1:2), Marvrić 9 (2:2), Skrt 8 (2:3), trener Grbac.

KRAŠKI ZIDAR SEZANA: Kobe 8 (2:2), Sory 21 (7:9), Muha 14 (2:2), Strnad 21 (1:2),

Ozbić 2, Mihelj 17 (7:10), Kavcic 7 (1:4), Uranjek 5 (1:2), Durak 4 (0:1), Sila 2 (0:3), trener Meden.

SODNIKA: Sinkec in Kimler iz Nove Gorice. PM: Iskra 30:37, Kraški zidar 21:35. PON: Brebec (28), Kobe (31), Uranjek (33), Skrt (38), Mori (40), TRI TOČKE: Vodopivec 2, Mavrić 1, Strnad 4.

Italmonfalcone - Bor Radenska 84:62 (46:31)

ITALMONFALCONE TRZIC: C. David 14 (2:6), Campestini 9 (1:2), Godeas 14 (8:10), G. Mazzoli 17 (3:3), Pelizzon, Zupel 12, Carcich 2, Raffaelli 5 (1:2), I. Mazzoli 6 (2:2), trener Zuppi.

BOR RADENSKA TRST: Bajc, Percić (0:1), Persi 6 (2:3), Barini 13 (3:4), Smotlak 9 (5:7), Monticolo 4, Azman 7 (3:4), Poretti 5 (1:2), trener Sancin.

PM: Italmonfalcone 17:25, Bor 19:28. TRI TOČKE: Zupel 2, Carbonara 1.

NOVICE

Svetovni rekord Narožilenkove

SEVILLA - Ruska atletinja Ljudmila Narožilenko je na dvoranskem atletskem mitingu v Seville postavila nov svetovni rekord v teku na 60 m z ovirami; zdaj ta znasa 7 sekund in 63 stotink. To je že tretji svetovni rekord Narožilenkove v tem mesecu. (STA/AFP)

Volkov premagal Samprasa

INDIAN WELLS - Aleksander Volkov je na tenniskem turnirju v Indian Wellsu, nagradni sklad za to tekmovalce znasa 1, 7 milijona dolarjev, v 3. kolu premagal drugega nosilca Peta Samprasa s 7:5 in 6:4. Prvi teniški igralec sveta Jim Courier je premagal rojaka in svojega partnerja na treningih Todda Martina s 7:5 in 6:2. Ostali rezultati: Chang (ZDA) - Washington (ZDA) 6:7(4), 6:3, 6:1; Korda (Česka) - Muster (Avstrija) 7:6(3); 6:4, Ferreira (JAR) - Reneberg (ZDA) 6:3, 7:5; Rosset (Svica) - Gilbert (ZDA) 6:4, 6:2; Mancini (Argentina) - Grabb (ZDA) 6:4, 3:6, 7:5, Santoro (Francija) - Yzaga (Peru) 6:2, 6:3. (STA/AP)

Zmagal Fogdö, Grlic in Košir odstopila

BAD KLEINIRCHHEIM - Na tukajšnjem slalomu za evropski pokal je zmagal vodilni v tekmovalcu za svetovni pokal v slalomu, Sved Thomas Fogdö. Drugo mesto je osvojil Nemec Bernhard Bauer, tretji pa je bil Norvežan Finn Christian Jagge. Grlic in Košir, ki sta se v četrti uvrstila med deseterico, sta odstopila. (STA)

Skakalci v Lahtiju

LAHTI - Najboljši smučarski skakalci se bodo na 90-metrski skakalnici v Lahtiju pomerili za točke svetovnega pokala. Nastopilo bo 69 tekmovalcev, med njimi tudi Samo Gostiša, Robi Meglič, Matjaz Zupan, Dejan Jekovec in Saso Komovec. Na včerajšnjem treningu je bil izvrsten Gostiša, ki je skočil 90 in 92, 5 metra, ki je v posameznih serijah dosegel drugo, oziroma prvo daljavo. V nordijski kombinaciji so bili Japonci v skokih spet nepremagljivi: 1. Ogivara 224, 9, 2. Abe 224, 0 (zaostanek 0:06), 3. Kono (vsi Jap) 215, 1 (1:05), 4. Braun 206, 7 (2:01), 5. Schwaar (oba Nem) 205, 4 (2:10), 6. Pinzani (Ita) 203, 8 (2:20), 7. Lundberg (Nor) 203, 5, 8. Platzer (Av) 201, 7, 9. Vik (Nor) 199, 4, 10. Stadelmann (Av) 195, 0.

Rally Portugalske: Francoz

Delecour korak od zmage
ESTORIL - Francoski pilot Francois Delecour, na ford escortu, je na 27. rallyju Portugalske, tretji preizkusnji za svetovno prvenstvo, korak od končnega slavlja. Na tretji in predzadnji etapi od Povoe de Varzima do Viseua (386 km) je Francoz utrdil vodstvo na lestvici. Na drugem mestu je Miki Biasion, prav tako na ford escortu, na tretjem pa Andrea Aghini na lancii delta totip. Odstopil pa je svetovni prvak Carlos Sainz, ki se je na drugi preizkusnji prevrnil s svojim vozilom, potem ko je trčil ob skalo. Odstopil je tudi Carlito Menem, sin argentinskega državnega poglavarja.
VRSTNI RED PO 2. ETAPI: 1. Delecour - Grataloup (ford escort) 4:15:02, 0, 2. Biasion - Siviero (ford escort) po 36, 0, 3. Aghini - Farnocchia (lancia totip) po 1:53, 0, 4. Alen - Kivimaki (suharu legacy) po 3:47, 0, 5. Fiorio - Brambilla (lancia astra) po 4:19, 0.

Van Basten obnovil pogodbo do leta 1996

MILAN - Najboljši nogometaš na svetu, Nizozemec Marco Van Basten, je obnovil pogodbo z Milanom do 30. junija leta 1996. Vest je včeraj sporočil tiskovni urad Milanovega nogometnega društva. Pogodba z Van Bastenom bi namreč zapdala leto 30. junija. Kaze, da bo nizozemski as prejel za to novo pogodbo kar šest milijard lir (dve milijardi na sezono). Kot je znano, se je Van Basten pred tremi meseci poskoval in bo spet stopil na igrišče v začetku aprila.

Genoi preklicali kazen

GENOVA - Disciplinska komisija italijanske nogometne zveze je preklicala diskvalifikacijo za eno kolo igrišča v Genovi. Genovski klub, ki preživlja res težke trenutke, saj predsednik Spinelli razmislija celo o odstopu, pa bo moral odšteti zvezi kar 50 milijonov lir globe. Na nedeljski prvenstveni tekmi proti Laziju je skupina prenapetost poskušala vdreti na igrišče. Po tem ukrepu zveze bo lahko Genoa pomembno tekmo za obstanek v A ligi proti Foggiji zaigral na domačem igrišču.

JAZZ / GORIŠKI FESTIVAL '93

Bobby Watson & Horizon za sproščujoč zaključek

Obračun letošnjih srečanj posvečenih saksofonu je nadvse pozitiven, saj so bili koncerti večinoma na visoki ravni in tudi obisk je bil dober

BORUT BASIN

Ceprav ostaja otvoritveni koncert letosnjega festivala Incontri Jazz 93 nedvomno največji dogodek, pa je nastop kvinteta Bobby Watson & Horizon bil izredno kvaliteten, sproščujoč in predvsem neobremenjen. Bobbyje fantje so že od začetka vzpostavili prijeten dialog s publiko, delovali so radostno in posledica vsega tega je bilo vzkljanje in stalno a-plavdiranje že med prvo skladbo. Enotavna ritmična podloga, ki sta jo nudila kontrabasist Es-slet O. Esslet in bobnar Victor Lewis, je spletała okoli ostalih instrumentov tancico nepretencioznosti. Oba sta delovala povsem sklopljena v celoto, trenutni solo izleti pa so dokazovali, da gre za zelo kvalitetna glasbenika. Ob tem je Bobby Watson dopustal ostalim veliko prostora za skupinsko igranje brez prisotnosti pihal. To je se najslabše izkoristil pianist Steven Scott, kateremu je bila opazna današnja neugiranost z ostalimi. Steven Scott je zamenjal napovedanega Edwarda Simona, kljub občasnim težavam pa njegovo igranje le ni skodilo skupinski sliki.

Zgodba zase pa sta bila vodja skupine Bobby

Watson z neznim saksofonom in trobentac Terrel Stafford (na sliki Studia Reportage). Topel zvok saksofona in prav tako trobenta sta tvorila izredno kvalitetno melodično bazo. V medsebojnem preigravanju, v katerem noben instrument ni izstopal niti po kvaliteti niti po dolžini igranja, se je ustvarila povsem vesela in radostna slika, ki so ji posamezniki dajali krasen utrip lahkotnega jazziranja. Lahkotnost in prijateljsko navdušenje med glasbeniki je ustvarila občutek prave zabave. Ni se poznalo, da imamo pred sabo nekoga, ki ga kritiki štejejo med najboljših saksofoniste, videlo se je, da Bobby to je, vendar njegov odnos je bil nezvezdniki, povsem podrejen glasbi in skupini, kar je v celoti vodilo zgolj v kvalitetno glasbo.

Prav zadnja leta so kritiki Bobbya Watsona postavili v sam vrh jazz scene. Tjakaj je vstopil pod vplivom očeta že zgodaj in iz tega obdobja izhajajo tudi njegova ljubezen do kontraaltovskega saksofona. Vstop v pravi jazz svet pa mu je uspel, ko je sodeloval z Artom Blakeyem v njegovih Jazz Messengers. S

svojo posebno tehniko igranja, ki je dala saksofonu izredno topel in prijeten zvok, je uspel prepričati tako publiko kot tudi kritiko. Sodobni jazz je Watson obiskal skozi delovanje v 29th Street Saxophone Quartetu. Z naslednjimi, lahko jim rečemo klasičnimi jazzovskiimi zasedbami, je uspel prav tako v celoti prepričati publiko. Leta 1988 je z bobnarjem Victorjem Lewisom formiral skupino Horizon, s katero je tokrat gostoval v Gorici. In to več kot samo uspešno.

Se par razmisljanj o letošnjem festivalu. Presenetljivo velik obisk in tudi kvalitetni glasbeniki

so sicer celotno sliko kar primerno oblikovali, vendar pa ima festival nekaj velikih pomanjklivosti. Ena je nedvomno informiranje. Sanjarjenje o dveh Goricah in enem mestu se razblini prav ob takih prireditvah, ko je že iz osnove razvidno, da niti informacija ne prestopi meja, kaj pa se le ljudje. Na koncertu Bobbya Watsona v Ljubljani dva dni kasneje kot v Gorici, je bilo nedvomno več Novogoricanov. Tega pa ni kriv zgolj organizator, da je Ljubljana bližja kot Gorica, omogočajo tudi slovenski mediji. Tako na primer vodilni slovenski jazz promotor Brane

Roncel v svojih oddajah slovensko publiko raje informira o dogodkih v Münchnu, Londonu in celo Sao Paulu, o dogodkih ki so pa le 500m čez mejo pa niti besedice. Steve Coleman, Steve Lacy in Bobby Watson pa le niso imena od včeraj.

In se nekaj. Goriski festival temelji na zelo tradicionalni glasbeni bazi, novih tendenc jazz se zgolj dotakne, kar je v letošnjem primeru bil koncert Steva Colemana, ki je bil tako po obisku kot tudi z glasbenega vidika najuspešnejši. Sodobni jazz ima svoje poslušalce in na to bi organizator moral pomisliti.

GLEDALIŠČE / SEZONA V ROSSETTIJU

Zakaj je legla senca pozabe na Uga Bettija?

Zanimiva postavitev njegove najbolj znane drame v odlični izvedbi interpretov, ki jih vodi Gastone Moschin

BOJANA VATOVEC

puski Angelo, ki je umrlega spoznal v ujetništvu, in ne skriva, da bi rad prevzel njegovo mesto, kar mu tudi uspe, vendar si s tem prisluži tudi neizbežni tragicni konec.

Uprizoritev v veliki meri sloni na titanskih ramenih in čistem ter vzdržljivem glasu Gastona Moschina, ki je uspel v polni meri podati Angelovo slo po čistosti in obenem po poltenosti, njegovo neznost in nasilnost,

občutljivost in prostaskost, zvitost in naivnost. Zlasti je posrečen način, kako je le z rahlimi nenavadnimi intonacijami vdihnil v Angelovo italijanscino nadih tujega.

Poleg njega nastopata se njegova žena Marzia Ubaldi v vlogi odločne in neuklonjive Agate in hči Emanuela kot nemirna in nad dogajanjem prestrašena Silvia. Giovanna Reve-re je po svobodi in zabavnem življenju v me-

stu hlepeca Pia, medtem ko Umberto Cristofari v obrobni vlogi Edoarda prikazuje zunanji svet.

Preprosto, a učinkovito sceno na pol poti med realizmom in abstraktnostjo, si je zamislil Alberto Andreis, kostume Sabrina Chicchio, glasbeno opremo, ki sloni na ožjem ljudskem motivu, pa Gennaro Mazzocchetti.

Na sliki vse tri zenske s Kozjega otoka: z leve Silvia (Emanuela Moschin, Pia (Giovanna Revere) in Agata (Marzia Ubalda).

GLASBA / KONCERT

Tokrat nastopa Godalni kvartet Glasbene matice

LUISA ANTONI

Na sedmem koncertu letošnje sezone Glasbene matice, se bo na odru gledališča Mela v cetrtek, 11. t.m. predstavila skupina, ki je dokaj stalni gost te ustanove: Godalni kvartet Glasbene matice. Komorna skupina je nastala l. 1985. V prvotni zasedbi so jo sestavljali Zarko Hrvatic (violina), Sandra Pertot (violina), Paolo Ota (viola) in Peter Filipčić (celo). Ko sta Sandra Pertot in Paolo Ota odšla, sta namesto njih vstopila violinistka Jagoda Kjuder in violinist ter violisti Marko Biteznič. Skupina pa je doživela zadnjo spremembo letos, ko je Jagoda Kjuder prepustila mesto mlademu violinistu Stefanu lobu, ki je lani diplomiral na trzaskem konservatoriju pod mentorstvom prof. Stefana Pagliarija. Vsi člani te komorne zasedbe so glasbeni pedagogi, violinist Hrvatic poučuje na trzaskem konservatoriju»Tartini«, ostali trije pa na Glasbeni matici. Skoraj vsi člani kvarteta imajo torej zelo tesen stik z glasbeno solo, tako da je prav za prav opravičeno tudi ime skupine, kot je pravilno poudaril prof. Hrvatic. Kvartet je že večkrat koncertiral in smel za televizijske in radijske mreže po Italiji, Sloveniji in bivši Sovjetski Zvezi. L. 1991 so člani kvarteta bili povabljeni na Festival v Minsku za Mozartovo obletnico.

Godalni kvartet kaže zelo veliko zanimanje

do mladih izvajalcev. Že večkrat je skupina odprla pot na koncertni oder mladim glasbenikom, ki so nato nadaljevali koncertno kariero. Kvartet je nastopil s klarinetistom Miranom Kosuto, s pianistko Beatrice Zonta, s kitaristom Markom Ferijem ter s pianistom Sijavusom Gadzijem. Iz teh imen lahko opazimo, da so mnogi nadaljevali s koncertiranjem in tako dokazali, da je bila izbira in zaupanje Godalnega kvarteta povsem upravičena. Na tokratnem koncertu se nam bo predstavil fagotist Francesco Furlanich. Le-ta je zaceel Glasbene matice na soli Glasbene matice v razredu harmonike prof. Eliane Zajec. Nekaj let pozneje je zaceel tudi studij fagota na trzaskem konservatoriju pri prof. Vojku Cesarju in nato stopil tudi v razred orgel prof. Giuseppeja Russola. Po diplomu iz harmonike na soli Glasbene matice, je l. 1989 dokoncal studij fagota na konservatoriju Tartini.

Medtem pa je tudi večkrat sodeloval v raznih komornih zasedbah, med katerimi lahko omenimo Komorni orkester Furlanije - Julijske krajine pod vodstvom Giuseppeja Garbarina in Serenade Ensamble, s katerim je nastopal po Nemčiji, Avstriji in bivši Jugoslaviji.

Nas neprofesionalni filmski mojster Aljosa Zerjal se je javnosti že večkrat predstavil s svojimi filmi tako celovito kot priložnostno. Presledek od zadnje take predstavitve je bil zdaj očitno že predolg tako zanj kot za vse tiste, ki z zadovoljstvom spremljajo njegove vrhunske dosežke na raznih italijanskih in mednarodnih natecajih in tekmovalnih amaterskega filma. Zdj se je Aljosa končno le vdal željam in prošnjam in tako nam bo v soboto, 6.t.m., ob 20.30 v veliki dvorani Kulturnega doma in na velikem zaslonu pokazal 8 filmov iz svojega zadnjega, ali malo manj, ustvarjalnega obdobja, vključno z dvema filmoma, ki ju je sicer posnel že nekaj prej, a ju je zmontiral in tekstovno ter zvocno opremil v teh dneh in nalašč za to priložnost.

Izbor, ki ga je Aljosa Zerjal pripravil za sobotni večer, ima v soseski pomenu besede določen skupni imenovalec, sicer značilen za ves njegov ustvarjalni opus: človek in njegovo okolje v smislu naravnih zanimivosti in lepot, človek kot socialna skupnost z vsemi svojimi življenjskimi navadami in stiskami, človek kot umetniški ustvarjalec in človek kot borec za svojo svobodo, za pravico do človeka vrednega življenja proti krivicam in nasilju. Pri

vsem svojem ustvarjanju Aljosa ni samo pozoren in natančen, z umetniško dušo prežet opazovalec, pač pa je, in morda se posebej, angažiran umetnik, ki skozi filmsko govorico izraza tudi svoje poglede na svet in življenja v vseh različicah in razsežnostih nase Zemlje. S svojih potovanj v najbolj oddaljene predelne nase oble, se vedno vrača z bogastvom vtisov in opazovanj, ujetih v kamero, ki jih potem v svojem laboratoriju prekvapi in preoblikuje po svojem avtentičnem okusu. Zato pa tudi ne more presenečati, če je na vseh številnih festivalih in tekmovalnih, ki se jih udeležuje doma in v tujini, med daleč najbolj nagrajenimi z najvidnejšimi priznanji in odličji, če sta na primer kopiji njegovega filma o Rizarni dobili castno mesto v muzejih trpljenja v Tel Avivu in Izraelu in v muzeju židovske skupnosti v New Yorku, in se bi lahko nateval.

In kaj nam bo Aljosa Zerjal pokazal na sobotnem večeru v Kulturnem domu?

Za uvod film»Pot svile«, ki ga je posnel ob svojem drugem obisku na Kitajskem in v katerem nas bo popeljal od Pekinga do puscave Gobi, torej po poti, ki so ji rekli tudi»pot nepopravljivosti«. Videli bomo čudovito pokrajino in ljudi, ki živijo svoje trazo

dicionalno življenje in mucijo muke za preživetje. Film je iz leta 1985 in je prejel že vrsto nagrad in se vedno znanje. Sliko in govorjeni del dopolnjuje glasba v iztanzanem sozvočju. Sledil bo film o našem trzaskem slovenskem in seveda mednarodnem umetniku, slikarju Lojzetu Spacalu, predvsem o njegovem rodnem okolju Krasa, ki mu je skozi vso večdesetletno umetniško ustvarjanje bil neizcrpen navdih. Aljosa pa je svoje videenje umetnika povezal se s simboliko trpljenja

kraskega slovenskega človeka pod fasističnim nasiljem. Besedilo za film je pripravil priznani trzaski umetnostni kritik Giulio Montenero, glasbo pa je posodil»skladatelj Pendercky po Aljosevi izbiri.

S Krasa in mojstrovega ateljeja se bomo preselili v daljno Patagonijo na skrajnem južnoameriškem jugu na stičnico meja Čila in Argentine, tja, kamor se je v svoji samoti zatekel tudi se precej let pokojni slikar in izumitelj, kriski rojak Sulcic. Ob pejsazih in podobah lju-

di, nas v tem filmu Aljosa seznanja in seveda opozarja na hiranje narave oziroma na rušenje naravnega ravnovesja. Film je Aljosa posnel leta 1991, zmontiral in opremil pa sele pred malo dnevi za to priložnost. Glasbeno opremo zanj je prispeval trzaski skladatelj Donati.

Na tibetanskem visavju se je Aljosa mudil dvakrat in film Mandala je z njegove druge tibetanske ekskurzije. V njem se je zelel izraziti na drugačen, skozi drugačno montažo prizorov

in vtisov o deželi in ljudih. Posnel ga je lani, glasbo zanj pa mu je napisal zagrebški skladatelj Davor Rocco, ki je sicer tudi pogost sodelavec Slovenskega stalnega gledališča. Glasbeni odlomki so vzeti prav iz njegove glasbe za trzasko uprizoritev Kralja Ojdipa.

Peti bo na sporedu filmn»Po nevihti«, ki govori o Vietnamu deset let po koncu ene najbolj brutalnih vojn po drugi svetovni vojni. V njem je Aljosa zbral vtise na poti od Hanoja do Saigon. To je sicer že drugi njegov film o Vietnamu in v tem, ki nam ga bo pokazala v soboto, je iz prvega uporabil le nekaj uvodnih prizorov. Film je neposredna obtožba preteklosti pa tudi, odraz upanja in pričakovanj za bodočnost s pogledi na sedanost.

Z naslednjima dvema filmoma se Aljosa spet vrača v svet slikarskega in kiparskega umetniškega ustvarjanja dveh trzaskih mojstrov. Film»Na najvišjem pastnu«je posvetilo pred nedavnim umrlem slikarju Krasa in obale Gianniju Brumattiju. Brumatti je bil samosvoja, izvirna osebnost, človek skrajnih osebnih skromnosti pa bogatih občutij. Čudovito besedilo za film je napisal mojstrov osebni prijatelj, zdaj že pokojni pisatelj, pesnik in casnikar Carolus Cergoly. Besedilo je tudi samo zase čista umetnina,

glasbo pa je»posodil«Sostakovič. Film je Aljosa posnel leta 1988. Film »Enimagnitični svet«pa govori o umetniku Sergiju Stocchi. Videli bomo umetnika, ki (povzemam po oznaki Mare Debeljuh v zgibanki za to priložnost)»najprej ustvarja po navdihu iz Dantejevih Nebes, nato pa z»revnimi«materijali sestavlja monstrosko strukturo, kjer zeli prikazati človeka, kakor ga utesnjuje past današnje civilizacije«. Film je kljub svojstveni poetičnosti vendarle dramatičen in shriljiv v svoji povednosti.

Iz za konec se skok v Benetke. Aljosa je film imel v predalu že nekaj let, zmontiral pa ga je pred dnevi. V atmosferi luči in barvnih odsevov se bomo kot v sanjski gondoli predali poeziji tega edinstvenega bisera iz nase blazine. Aljosa je se poskrbel, da bomo Benetke videli v drugačni perspektivi kot smo je vajeni običajni turisti. Besedilo za vse filme, kjer avtorji niso posebej omenjeni, je pripravila stalna mojstrova sodelavka Mara Debeljuh, v ubranem sozvočju besede, slike in muzike.

V umetniškovo delavnico, v kateri snuje in tudi že izdeluje nove filme, pa bomo pokukali kdaj pozneje.

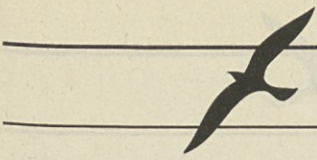
Na sliki Aljosa Zerjal s svojimi vodici na Kitajskem v pokrajini Secuan.

DREVI FILMSKI VEČER V TRŽAŠKEM KULTURNEM DOMU

Filmski pogled Aljose Žerjale osvetljuje predvsem človeka

JOZE KOREN

Gledališča

Slovenija

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM

JUTRI: ob 20. uri (Stihova dvorana) Ne daj se... Večer z Radetom Serbedžijo, Juretom Ivanušičem in skrivnostnim gostom. Vstopnice 500 SIT.

V PRIHODNIH DNEH: 12. t. m. (Okrogla dvorana) F. Milčinski: Ne smejte se, umrl je klov. Avtorski projekt Vite Mavric.

13. t. m. ob 19. uri Kralj Lear, zadnja predstava v tej sezoni. Vstopnice 450, 550, 560 SIT. Informacije na tel. 061/222-815.

DRAMA SNG LJUBLJANA

DANES: ob 19.30 Cehov: Česnjev vrt. Gostuje SSG Trst.

Informacije in rezervacije vsak delavnik od 11. do 12. ure ter od 18. ure do začetka predstave na tel. 061/221-511.

OPERA IN BALET

DANES: ob 19. uri Verdi: Requiem. Operni gala koncert, za izven in konto. Dirigent Zare Princic, pejoje Sonja Milenovic, Nelly Manuilenko, Juri Reja, Juan Vasle.

V PRIHODNIH DNEH: 8. t. m. ob 19. uri Bartok/Bizet-Scdrin: Cudezni mandarin/Carmen, balet.

9., 11., 16. in 17. t. m. ob 19. uri Verdi: Requiem.

12. t. m. ob 15. uri Verdi: Don Carlos.

13. t. m. ob 19. uri in 19. t. m. ob 16.30 Cudezni mandarin/Carmen, balet.

15. t. m. ob 15. uri in 20. t. m. ob 19. uri Golob: Krpanova kobila.

Blagajna je odprta med 11. in 13. uro ter med 17. in 19. uro. Rezervacije na tel. 331-950 samo med 9. in 11. uro.

MESTNO GLEDALISCE LJUBLJANSKO

DANES: ob 20. uri (Mala scena) Klinika Tivoli d.o.o., premiera romantične komedije s petjem, plesom in pretepi Klinika Tivoli d. o. o. Avtorji besedila: Lucka Jagodic, Marko Pokoren, Bostjan Tadel, režija Bostjan Tadel, lektorica Majda Krizaj, scenografka Katarina Glezda, kostumografka Muni Ravnikar, avtor glasbe Marko Pokoren, koreografka Tanja Zgonc, avtorica fotografije Barbara Srsen. Igrajo: Branko Đurić-Đuro, Jonas Z., Mirjam Korbar, Borut Veselko, Tanja Ribic in Gorazd Logar.

Informacije in rezervacije od 10. do 12. ure in uro pred predstavo na tel. 061/210-852.

FESTIVAL LJUBLJANA-KRIZANKE

DANES: ob 19. in 21.30 uri (Viteška dvorana) predstava Walter Wolf, gledališča Vdor realnega. Informacije Festival Ljubljana, tel. 061/221-948, blagajna 226-544.

ZALEC

GLEDALISCE

V PRIHODNIH DNEH: v ponedeljek, 8. t. m., ob 19.30 gostovanje Slovenskega stalnega gledališča iz Trsta s predstavo Alda Nicolaja »Hamlet v pikantni omaki«.

MARIBOR

SNG OPERA

DANES: ob 19.30 uri G. Verdi: Rigoletto (za red Sobota 1 in izven)

Dirigent Boris Svara, režija Wazlaw Orlinkowski, scenograf Wolfram Skalicky, kostumografka Ingrid Begovic, zborovodja Masimilijan Fegus. Nastopajo: valentin Encsev, Nikola Mitic, Zorica Fatur, Norina Radovan, Natalija Vorobjova, Vinko Paic in Miro Solman.

V PRIHODNIH DNEH: 8., 10. in 18. t. m. ob 19.30 uri Puccini: La Boheme.

11. t. m. ob 19.30 Luna nad Mississippijem. Balet. Za red modri.

12. in 13. t. m. ob 19.30 uri G. Verdi: Rigoletto.

Informacije na tel. 062/221-206.

SNG DRAMA

DANES: (Mali odre) Isadora, koreografski projekt Maje Sribljanovic Turcu v vlogi legendarne Isadore Duncan.

V PRIHODNIH DNEH: 10., 13. in 14. t. m. (Mali oder) Isadora. Koreodramski projekt Maje Sribljanovic-Turcu.

Informacije in rezervacije na tel. 062/221-206.

CELJE

SLG CELJE

DANES: ob 19.30 gostovanje Slovenskega stalnega gledališča iz Trsta s predstavo Alda Nicolaja »Hamlet v pikantni omaki«.

V PRIHODNIH DNEH: 12. t. m. ob 19.30 uri premiera, slovenska praižvedba, Pierre Corneille: Odrska utvara. Predstava je že razprodana.

13. t. m. ob 19.30 uri P. Corneille: Odrska utvara (za abonma Sobota Vecerni in izven). Predstava je že razprodana.

SMARJE

GLEDALISCE

V PRIHODNIH DNEH: v sredo, 10. t. m., ob 19.30 gostovanje SSG iz Trsta s predstavo Alda Nicolaja Hamlet v pikantni omaki.

SLOVENSKE KONJICE

GLEDALISCE

V PRIHODNIH DNEH: v cetrtek, 11. t. m., ob 14.30 gostovanje SSG iz Trsta s predstavo Alda Nicolaja Hamlet v pikantni omaki.

PTUJ

GLEDALISCE

V PRIHODNIH DNEH: v cetrtek, 11. t. m., ob 20. uri gostovanje SSG iz Trsta s predstavo Alda Nicolaja Hamlet v pikantni omaki.

KRANJ

PRESERNOVO GLEDALISCE

DANES: ob 19. uri G. Strmisa: Samorog. V izvedbi Drame SNG Ljubljana.

Informacije na tel. 064/222-681:

NOVA GORICA

PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALISCE

V PRIHODNIH DNEH: 10. t. m. ob 20. uri (Solkani) L.Pirandello: HenrikIV. Predpremiera za red Sreda in izven.

11. t. m. premiera tragedije L.Pirandello: Henrik IV. Režija Mile Korun, dramaturginja Martina Bremec, scenografka in konstumografka Janja Korun, avtor glasbe Aldo Kumar. Igrajo: Bine Matoh, Teja Glazar, Nenvenka Sedlar, Joze Hrovat, Ivo Barisic, Janez Starina, Zoran More, Iztok Mlakar, Rastko Krosi, Milan Vodopivec in Tone Solar.

12. t. m. ob 20. uri L.Pirandello: Henrik IV- Za red Petek in izven. Tel. 065/25-326.

KRSKO

KULTURNI DOM

DANES: ob 19. uri R. Cooney: Zbezi od svoje

zene, komedija v praižvedbi Prešernovega gledališča iz Kranja. Predstava je za abonma (in izven, ce bo kaj prostih sedežev - vstopnina je 500 SIT).

ILIRSKA BISTRICA

DOM KULTURE

DANES: ob 19.30 uri Z.Petan: Zmagoslav Sloven, diktator de luxe. Gostuje Sentjakobsko gledališče iz Ljubljane.

Furlanija-Julijska krajina

TRST

SLOVENSKO STALNO GLEDALISCE

gostuje te dni s predstavo Alda Nicolaja »Hamlet v pikantni omaki« v raznih krajih po Sloveniji.

GLEDALISCE ROSSETTI

DANES: ob 20.30 - Gastone Moschin: »Delitto all'isola delle capre« Uga Bettija. Režija Gastone Moschin. Predstava v abonmaju: odrezek 9A (alternativno). Za abonente popust. Predprodaja vstopnic in rezervacije pri osrednji blagajni v Pasazi Protti in v gledališču Rossetti. Zadnja ponovitev jutri, ob 16. uri

V PRIHODNIH DNEH: od 26. do 28. t. m. - Sandro Massimini - »My fair lady«. Predstava izven abonmaja. Za abonente popust. Predprodaja vstopnic in rezervacije v gledališču Rossetti in pri osrednji blagajni v Pasazi Protti. Izkaznice niso veljavne.

Od 9. do 14. marca bo na sporedu: Backstage »Sottobanco« D. Starmoneja. Igrajo Angela Finocchiario in Silvio Orlando. Režija D. Lucchetti. V abonmaju odrezek st. 9B (alternativno). Popust za abonente. Rezervacije in predprodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasazi Protti in v gledališču Rossetti.

GLEDALISCE CRISTALLO

LA CONTRADA

DANES: ob 20.30 gostovanje gledališke skupine Il Gruppo della Rocca iz Turina, ki se bo predstavila z delom »Le interviste impossibili«. Režija Oliviero Corbetta. Nastopajo Fiorenza Brogi, Oliviero Corbetta, Bob Marchese, Mario Mariani.

GLEDALISCE MIELA

DANES: ob 21. uri plesna predstava argentinske skupine Teatro fantastico de Buenos Aires »Buenos Aires Hora o Dedicato ad Astor Piazzolla«. Skupino vodita Silvia Vladimivsky in Salo Pasik. Pred predstavo bo nastop gojencev plesne sole Arianna, ki jo prav tako vodita Vladimivsky in Pasik ter prikaz argentinskega tanga.

Koroška

CELOVEC

MESTNO GLEDALISCE

JUTRI: ob 15.00 - Arthur Schnitzler : Reigen. Ob 20.00 - Gala z H.P. Heinzlom: »Und er beweg sich doch« (nem.)

Glasba

Slovenija

LJUBLJANA

SLOVENSKA FILHARMONIJA

V PRIHODNIH DNEH: 8. t. m. Jasminka Stancul, klavir. Srebrni abonma Slovenske filharmonije in CD. Program: Schuman, Beethoven, Prokofjev. Vstopnina je 400 in 300 SIT.

CANKARJEV DOM

JUTRI: ob 20. uri (Stihova dvorana) Ne daj se... Večer sanonov v izvedbi Radeta Serbedžije. Vstopnina je 500 SIT.

V PRIHODNIH DNEH: 18. in 19. t. m. koncert orkestra Slovenske filharmonije. Dirigent: Uros Lajovic. Solist: Thomas Christian, violina. Program: Haydn, Schubert, Kodaly.

MARIBOR

KAZINSKA DVORANA

V PRIHODNIH DNEH: 10. t. m. ob 19.30 uri IV.abonmajski koncert Koncertne poslovalnice in KPG Narodni dom. Natopa Jaminka Stancul, Klavir.

CELJE

NARODNI DOM

V PRIHODNIH DNEH: 9. t. m. ob 19.30 uri bo koncert Celjskega godalnega orkestra. Dirigent: Borut Smrekar, solist: Igor Švarc, violoncelo.

NOVA GORICA

KULTURNI DOM

V PRIHODNIH DNEH: 14. t. m. ob 20. uri Ne daj se... Večer sanonov v izvedbi Radeta Serbedžije in Jureta Ivanusica. Nastopil bo tudi skrivnostni gost.

Vstopnice lahko rezervirate na upravi PDGo-sebno ali na tel. 065/25-328, vsak delavnik ob 8. do 15. ure.

PORTOROŽ

AVDITORIJ

DANES: ob 20:30 bo koncert Oliverja Dragojevica in skupine Faraoni. Vstopnina je 500 SIT.

Furlanija-Julijska krajina

TRST

GLEDALISCE MIELA

JUTRI: bo ob 21. nastopil ameriski pianist Ray Bryant. Večer organizira Trzaski jazzovski krozek in Zadruga Bonaventura.

V PRIHODNIH DNEH: v cetrtek, 11. marca, ob 20.30 abonmajski koncert Glasbene matice za godala in fagot. Nastopil bo Godalni kvartet Glasbene matice in Francesco Furlanich (fagot). Na programu Merku, Mendelssohn, Reicha, Tesakov. Prodaja vstopnic eno uro pred pricetkom koncerta v gledališču Miel.

GLEDALISCE ROSSETTI

V PRIHODNIH DNEH: v ponedeljek, 8. t. m., ob 20.30 koncert Trzaskega koncertnega društva. Nastopil bo Kvartet Petersen. Na programu Schulhoff, Berg in Schubert.

V PRIHODNIH DNEH: v soboto, 20. t. m., ob 21. uri celovečerni koncert Ornelle Vanoni. Predprodaja vstopnic od ponedeljka, 8. t. m. pri osrednji blagajni v Pasazi Protti in v gledališču Rossetti.

NAPOVEDUJEMO: v soboto, 3. aprila, ob 21. uri celovečerni koncert kantavtorja Fabrizia De Andre (predprodaja vstopnic od srede, 10. t. m. dalje); v ponedeljek, 5. aprila, ob 21. uri celovečerni koncert Giannija Morandija (predprodaja vstopnic od petka, 12. t. m. dalje); v cetrtek, 29. in v petek, 30. aprila koncert-predstava Giorgia Gaberja.

SPORTNA PALACA PRI CARBOLI

NAPOVEDUJEMO: aprila bo v sportni palaci nastopil kantavtor Marco Masini.

MILJE

GLEDALISCE VERDI

DANES: ob 22. ure dalje Dance the jazz. Nastopila bo glasbena skupina acid jazz Beating System.

TRZIC

OBCINSKO GLEDALISCE

V PRIHODNIH DNEH: v torek, 9. marca, ob 20.30 koncert dua Federico Cuglielmi (violina) in Jolanda Violante (klavir). Na programu Petras, Busoni, Franck, Poulenc.

Napovedani koncert harfistke Jasne Corrado-Merlak odpade.

GORICA

GLEDALISCE VERDI

V PRIHODNIH DNEH: v torek, 9. t. m., ob 21. uri zadnje srečanje jazz glasbe s koncertom goriske skupine Artobius.

GAIO DI SPILIMBERGO

DISKO ROTOTOM

JUTRI: ob 21.30 koncert glasbene skupine »Tubes«.

Koroška

CELOVEC

MESTNO GLEDALISCE

DANES: ob 19.30 Leteci Holandec - romanticna opera Richarda Wagnerja.

Razne prireditve

Slovenija

LJUBLJANA

KLUB K4

DANES: ob 22. uri Alice in Fashionland. Za dan zena - modna revija ter video Lesbian Lykra Shorts.

V PRIHODNIH DNEH: 8. t. m. ob 20. uri 8. marec - Rojstvo in tehnika preporoda - New Age predstavitev Društva za holistični rebirthing. Za DJ ponudbo po 22. uri skrbi Roza disko Natasa. Moski imajo prost vs vstop.

9. t. m. ob 22. uri Ja nisam odavde. Projekt RS Aide ob 8. marcu. Balkan zur z gosti.

Vroci telefon Kluba K4: 061/113-282.

FILOZOFSKA FAKULTETA

V PRIHODNIH DNEH: 9. t. m. ob 19. uri (predavalnica 34) Humanistični simpozij: predavanje Proizvodnja in razvojne tendence v tobacni industriji dr. Marije Škerlj. Vabljeni.

9. t. m. ob 19.30 uri (pred. st. 18) potopisno predavanje o Južni Ameriki. Predavatelj Klemen Medja bo ob diapositivih in glasbi predstavil svoje potepanje po Peruju, Boliviji, Čilu in Argentini. Vljudno vabljeni.

KUD FRANCE PRESEREN

JUTRI: ob 21. uri Carnevale - modna revija kostumov Vere Pavlove. Vabljeni.

ŠEMPETER PRI GORICI

KLUB CRMK

DANES: ob 22. uri Skate party- show. Prikaz video posnetkov svetovno cenjenih skaterjev.

Furlanija-Julijska krajina

TRST

GLEDALISCE ROSSETTI

Do 12. marca se bodo v gledališču Rossetti vsrila srečanja z gledališkimi umetniki z naslovom »Il mestiere dell'attore«.

AVDITORIJ MUZEJA REVOLTELLA

Ul. Diaz 27

V PRIHODNIH DNEH: v sredo, 10. marca ob 18. uri bodo predstavili nov CD Wolf-Ferrarijevo opero Il Campiello. Prisotni bodo dirigent Niksa Barea in nekateri interpreti kot Daniela Mazzucato, Max Renè Cosotti in Cinzia De Mola.

MILJE

KROZEK GASTONE MILLO

Trg Republike 1
V PRIHODNIH DNEH: v sredo, 10. t. m., ob 17. uri »Poklon Almi Vivoda« ob 50-letnici smrti. Na srečanju bodo spregovorile pesnica Kety Daneo, senatorka Jelka Grbec in Ester Pacor.

Koroška

ROZEK

GALERIJA SIROKONJA

DANES: ob 15. uri bo slikar Gustav Janus, ki razstavlja svoja dela v galeriji, bral svoje poezije.

Za najmlajše

Slovenija

LJUBLJANA

LUTKOVNO GLEDALISCE

DANES: ob 11. in 17. uri J. Zakonjssek: Hudic in pastir. Za izven. Informacije na tel. 061/314-789, blagajna 314-962.

CANKARJEV DOM

DANES: ob 11. uri (Kosovelova dvorana) Otrroska matineja: O Bibi, ki je prehitro rasla. Vstopnina je 150 SIT.

Informacije na tel. 061/222-815.

KULTURNI DOM SPANSKI BORCI

DANES: ob 16. uri Sobotno popoldne za otroke: S Spidijem in Gogijem. Prodaja vstopnic uro pred prireditvijo.

KUD FRANCE PRESEREN

DANES: ob 16. in 17. uri LS Tri - Ojoj boli. Prva predstava je zaključena, druga za izven.

MARIBOR

LUTKOVNO GLEDALISCE

JUTRI: ob 11. uri Lokosek: Muc vasuje, muc se zeni. Za izven. Predstava je primerna za otroke, stare nad 3 leta. Vstopnice lahko rezervirate tudi po tel. 062/26-748, vsak delavnik od 10. do 12. ure.

VELENJE

DOM KULTURE

DANES: ob 19. uri Ples živi v nas, nasto plesne skupine iz Velenja z gosti.

V PRIHODNIH DNEH: 13. t. m. ob 19. uri Ples živi v nas. Nastopajo plesne skupine iz Velenja z gosti.

Razstave

Slovenija

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM

Do 14. marca je v Mali galeriji CD na ogled razstava Roberta Allana Claytona Quiet Pride - fotografska razstava poti ljubezni in spominov po ameriskem zahodu.

Do 14. marca je v Galeriji CD na ogled razstava slik Andreja Jemca.

Do 21. marca je na ogled razstava Stol-Struktura. Janez Suhadolc predstavlja 45 stolov v avtorski postavitvi razstave. Tel. 061/222-815.

NARODNA GALE-RIJA

Do 21. marca bo na ogled razstava dveh ciklov Goyevih grafik: Strahote vojne in Norosti.

Na ogled je razstava Marka Pernharta: Izbrane slike iz Slovenije in Koroske. Informacije na tel. 061/219-740.

GALERIJA GRAD TIVOLI

Na ogled je razstava Mlada slovenska grafika. Razstavljalci: Crtomir Frelih, Klementina Golija, Samuel Grajfoner, Gregor Kokalj, Karel Plemenitas, Natasa Ribic, Zora Stancic, Marija Staric - Jensko in Petra Varl-Simoncic.

MODERNA GALE-RIJA

Do 31. marca je v zgornjih prostorih na ogled razstava Jozeta Slaka-Doke.

Na ogled je razstava Alberta Burrija. Razstava je postavljena v sodelovanju z obalnimi galerijami, Piran.

Galerija je odprta vsak dan, razen v ponedeljek, od 10. do 18. ure, ob nedeljah od 10. do 13. ure. Cena vstopnice za odrasle 100, za studente 50 SIT. Tel. 061/214-106.

VODNIKOVA DOMACIJA

Do 16. marca si lahko ogledate razstavo gvascev iz cikla »Ko dobrave se mrace« Janeza Starmana. Razstava je odprta vsak dan, razen ponedeljka, od 10.00 do 14.00 in od 16.00 do 19.00 ure, ob sobotah in nedeljah od 10.00 do 13.00 ure.

BEZIGRAJSKA GALERIJA

Na ogled je spominska razstava Riharda Jakopica.

Galerija je odprta vsak dan, razen sobote popoldan in nedelje, od 10. do 13. in od 16. do 19. ure.

GALERIJA KOMPAS

Na ogled je razstava Maska - Joze Ciuha.

Blišč pločevine in dolgonogih deklet

Zeneva, mesto mednarodne diplomacije, se med 4. in 14. marcem spremeni v mednarodno avtomobilsko središče. Ženevski avtomobilski salon ima dolgo tradicijo in prav nič ne kaže, da bi mestu ta primat lahko kdorkoli vzel. Največji svetovni spomladanski salon tudi letos ni razočaral ljubiteljev in strokovnjakov. Se več! Ze nekaj let niso na enem mestu predstavili toliko novosti, od popolnoma »normalnih« avtomobilov do eksotičnih primerkov, ki se ne bodo nikoli vozili po cestah. In če drži, da najlepše roze cvetijo spomladi, potem verjetno drži tudi, da se najboljše avtomobili predstavijo v Ženevi.

Xantia je nov citrenov model, ki se bo vozil po cestah namesto BX-a. Saj ne da bi bil BX neuspešen, le nekoliko se je postalar in Francozi so se odločili, da ga pošljejo v zaslužen pokoj. Pločevinasti plasc zanj je narisal sloviti Bertone, ki so mu pomagali hišni oblikovalci. Ohranil je hišni stil, čeprav je z obliko le nekoliko razočaral. Citroeni so od nekdaj sloveli kot ekstravagantni avtomobili, xantija pa je le nekoliko preveč kon-

vencionalni avtomobil.

Novi **peugeot 306** pa ima povsem drugačnega prednika. Prednik peugeot 309 ni nikoli našel svojega mesta pod soncem. V najštevilnejšem srednjem ali popularnejšem golfovem razredu nikakor ni sel prav dobro v promet. Verjetno bo nov model veliko bolj uspešen, tisti kolegi, ki so ga že vozili, pa trdijo, da je izredno simpatičen.

Opel je v zadnjem letu napravil velik korak naprej. V Evropi se uvršča v sam vrh po prodanih avtomobilih. Ko so pred dvema letoma kadetta zamenjali z astro, ki gre izredno dobro v promet tudi pri nas, je bilo logično, da bo naslednja poteza prav prenovitev njihovega najmanjšega modela, **opla corse**. V zadnjem času ni in ni šla v promet, čeprav so manjši mestni avtomobili vse bolj pri-

jubljeni. S prenovljenim modelom (podrobneje smo vam ga že predstavili) pa se bodo pri Oplu spet prebili v sam vrh tudi v tem malem razredu. Za to dam vsaj eno roko v ogenj!

Alternativna goriva
Na letošnjem avtomobilskem salonu je bilo predstavljenih veliko malih mestnih avtomobilov, ki jih poganjajo alternativna goriva. Največ je bilo avtomobilov na električni pogon. Vendar verjetno avtomobilska industrija ni tista, ki bi morala skrbeti za rešitev vlemestnih prometnih infarktov. Morala bi se spremeniti predvsem zakonodaja, saj je v razvitih državah avtomobilski smog onesnaževalec številka ena.

Problem pa je verjetno tudi v zasnovi akumulatorjev, saj energija, katero obstoječi akumulatorji lahko akumulirajo, ne zadošča za daljše

voznje. Vseeno pa se prav avtomobilska industrija najbolj trudi pri razvoju avtomobilov na alternativna goriva.

Celo **Fiat**, ki se dolgo časa ni zmenil za ekološke težave vlemest, je na salon pripeljal model **downtown**. Fiatovi konstruktorji so prepričani, da bo ta avtomobil vozil po cestah. Sam pa sem bolj prepričan, da sodi bolj na kolesarske steze kot na cesto, čeprav je pomembno tudi to, da so tudi pri Fiatu pokazali vsaj dober namen.

Podobno je tudi z **Renaultovim** modelom **zom**. **Mazda** pa je na salon pripeljala model **HRX**, ki ga poganja kar voda. No, ne dobesedno, poganja ga vodik. Mazdini konstruktorji pravijo, da je to prava rešitev za kar za naslednje tisočletje.

Sloviti stilist Sergio Pininfarina se je prav tako lotil ekološkega avto-

mobila. Kot oblikovalec ferrarijev sicer se vedno prisega na bencinski motor, ki pa je zelo varčen. Za 100 prevoženih kilometrov **ethos** porabi le 2,6 litra bencina, kar je izredno malo. Pa da si ne boste mislili, da gre za kak eksotični model, ethos je popolnoma normalen športni avtomobil. Po nekaterih podatkih bi dvovaljni 0,6-litrski motor lahko poglaval avtomobil celo do hitrosti 200 km/h.

Bilo je tudi nekaj avtomobilov drugačnega koncepta, največ zanimanja pa je bilo za **renaultovega racoon**. Ko ga vidiš, ne ves, čemu je pravzaprav namenjen, za odpravo na lunu ali za obisk katerega drugega planeta. Ta avtomobil, ki je mešanica limuzine, terenskega avtomobila in colna, pa je vsekakor pokazal nekaj rešitev za bodoče avtomobile.

Avtomobila za bliznjo in daljno prihodnost: zgoraj mazda xedos, spodaj renault racoon

OBJAVO REPORTAŽE Z AVTOMOBILSKEGA SALONA JE OMOGOČILO PODJETJE

Y.C.C. d.o.o. Kranj

AVTOSALON NA GORENJSKEM SEJMU 064/214-766

SERVIS IN KLEPARSKA DELAVNICA 064/222-626

JEDILNIK

SLAVKO ADAMLIJE

**gobova juha
pikantni golaz
ocvrta polenta
zelena solata s fizolom
jabolčni zavitek**

Pikantni golaz

SESTAVINE: 600 g cebule, 100 g masco, 50 g paradiznikov meze, 2 žlici sladke paprike, 50 g belega vina, 600 g govejega boccina, sol, poper, 100 g svežih sampionov, 50 g kislih kumaric, juha za zalivanje, ostri feferoni
CAS PRIPRAVE: 60 minut

Cebulo olupimo in narežemo na kocke. Mascobo segrejemo in na njej zlatorumeno preprazimo narezano cebulo. Dodamo paradiznikovo mezo in mesamo tako dolgo, da nastane gladka zmes, ki ji primesamo se sladko papriko in malo belega vina.

Goveji boccin operemo, obrisemo do suhega in narežemo na 2 cm velike kocke. Solimo, popramo in stresmo k cebuli. Dusimo približno 50 minut, nato prilijemo pol litra goveje juhe in se malo podušimo. Golaz po potrebi dosolimo in popramo, dodamo rdečo papriko in vino. 20 minut pred koncem kuhanja dodamo golažu na kocke narezano kisló kumarico, narezane sveže sumpinjone in po želji se narezan ostri feferon.

VEGETARIJANSKI JEDILNIK

NEVA MIKLAJČIČ PREDAN

**rezanci z maslom in parmezanom
kroketi iz fizola in zit
pesa v solati**

Kroketi iz fizola in zit

SESTAVINE: skodelica kuhanega fizola, skodelica kuhane pšenice ali zdroba, skodelica kuhane prosene kase, 1/2 cebule (po želji), žlica drobtin, sol, izop ali boraga, mleti koriander, olje za peko

Kuhano pšenico in proso zmeljemo v mlinčku za meso. Kuhan fizol pretlačimo. Cebulo cim drobneje sesekljamo. Dodamo zelisca in drobtine ter vse skupaj temeljito premesamo. Oblikujemo svalike in jih spečemo v olju.

Krokete lahko pripravimo v kombinaciji stročnic in zit in z vsemi disavnicami, ki nam ugajajo.

SLOVENC V KUHINJI

Z navdihom zdravja

LUCKA LESNIK

Milka Kovac je po studiju kot ekonomistka dolgo delala v turizmu in kasneje v zunanji trgovini v Smeltu. Čeprav je bila uspešna, je sčasoma spoznala, da to ni pravo delo zanj.

Razmišljala je o tem, kako bi bila tesneje povezana z naravo, kako bi pomagala ljudem. Ze prej je rada obiskovala predavanja in seminarje o zdravem življenju in alternativni prehrani, pa zamisel o trgovini, kakršno ima danes, ni bila nič nenavadnega. Bios - M, trgovina z zdravo hrano na Poljanski cesti, se je v dobrem letu ze zelo uveljavila: Milka Kovac, naša današnja gostiteljica, pa je bila v akciji Nase zene (ob sodelovanju Zavoda za zaposlovanje, Obrtne zbornice in Ministrstva za malo gospodarstvo) Iscemo podjetne ljudi, ki se je iztekla pred dobrim mesecem, izbrana za najuspešnejšo podjetniško zacetnico.

Zaradi svoje trgovine, v katero skuša vnesti cim vec domacnosti in prekmurskega utripa, zadnji cas tudi službeno cedalje vec zahaja v rodno Vucjo Gomilo blizu Moravskih Toplic: domov, na ze od nekdaj zasciteno kmetijo z velikim sadovnjakom in njivami, kjer na rodovitni in s kemijo se nezastrupljeni zemlji rastejo zita za cudovito crno moko in zelenjava, kakrsne v mestu ni mogoce kupiti; k mami, ki pripravlja cudovito bujto repo (iz svinjskega hrbitisca in repe, z dodatkom cesna, lovorjevega lista, popra v zrnju, prosene kase, poleg pa sodi svinjska pecenka in ajdove ter prosene krvavice), bograc (ta mora biti iz treh vrst mesa) ali pa preproste gibice, podobne mlincem, polite z mlekom in zabejljene.

Milka Kovac cudovito kuhar, steje pa med tiste, ki imajo radi vse, vendar s cim manj masco (uporablja predvsem nerafinirano olje), sladkorja in konservansov. Najrazlicnejšim sodobnim (modnim?) dietam ne zaupa prevec. Prepričana je, da telo samo sporoča, kaj naj jemo, le prisluhniti mu marsikdaj ne znamo. Rada ima tofu (sojin sir) in seitan (psenično meso), ki ju razglasa makrobiotika. Je zagovornica zdrave alternativne prehrane, vendar to se ne pomeni, da se odreka mleku, sadju, mesu. V trgovini pogosto srečuje ljudi, ki so cez noc spremenili prehrano in postali makrobiotiki. In kaj ugotavlja? Mnogi so delali pri tem veliko napak in so si povzročali vec skode kot koristi. Takšne spremembe v prehrani bi morali vpeljevati postopno in premisljeno. Ni mogoce, da bi telo kar naenkrat sprejelo najrazlicnejše alge in se locilo, denimo, od mesa. Sicer pa, zakaj bi se? Cindi, mednarodni program za preprecevanje kroničnih in nenalezljivih bolezni, uzivanje piscancjih prsi in zajcev celo priporoca.

Gostiteljica nam je pripravila cudovit polnovredni, alternativni obrok: zajca, riz in solato.

Zajca (kupiti ga je mogoce v njeni trgovini) razkosamo in ga prelitega s kvaso cez noc pustimo v hladilniku, da se prepoji. Kvaso pripravimo tako, da zmešamo 1 dl belega vina, na kolescke zrezano cebulo, nekaj strokov cesna, brinovce jagode, poprova zrnca, lovorjev list, malo soncnicega olja. Naslednji dan namazemo pekac, vzamemo kose zajca iz kvase, jih pokapamo z oljem in v pecici popecemo

(na obeh straneh). Nato kose zlozimo v posodo. Kvaso precedimo, ji primesamo žlico gorčice, 1 dl belega vina, žlico drobtin, vsaj 1/2 kisle smetane in to prevremo (lahko kar v pecici, ki je ze vroca), potem pa prilijemo po zajcu. Na vrh naribamo polmastni sir (stiski Samostanski sir) in vse skupaj zapecemo v pecici (slabe pol ure). Poleg se najbolj prilaze neoluscen riz, ki mu po želji lahko dodamo malo zelene paprike, graha, korenčka, se-

sekljanega petersilja ali se kaksno drugo zelenjavo. Se nasvet za tiste, ki takšen riz pripravljate prvič: kuhajte ga nekoliko dlje od preciscenega belega riza. Postrezite se s solato; naša gostiteljica je pripravila zeleno, posuto s kalčki lucerne.

To je lahko praznično kosilo, mi pa smo bili nanj povabljeni kar med tednom. In zdaj komaj cakamo nedelje, ko bomo recept Milke Kovac prekusili doma. Tudi vi?

Milka Kovac (Foto: Srdjan Zivulovic)

FILATELIJA

Z znamko proti drogam

MITJA JANSAR

Mamila, zlo sodobnega sveta, ne priznava niti tako majhni državi kot je otok Sv. Lucije v Malih Antilih. Množicne pojave uzivanja mamila so tam opazili ze leta 1975, do leta 1985 pa se je uzivanje mamila tako razbohotilo, da se je s tem problemom zacela ukvarjati tudi njihova vlada. V propagandnem boju proti uzivanju mamila so uporabljali tudi znamko, ki so jo izdali 1. februarja. Na znamki je upodobljen okostnjak, ki se oklepa nagrobnega kamna. Propagandno geslo je zelo sugestivno: »Uzivaj mamila in tukaj vpiš svoje ime.«

Kaj zene ljudi k uzivanju mamila? Narkotika sta tudi tobak in alkohol, a je njuno uzivanje dovoljeno. Mamila v preteklosti niso imela tako negativnega prizvoka, zlasti ker niso bila povezana z negativnimi družbenimi pojavi: s kriminalom, prostytucijo in kugo tega stoletja, aidsom. Nekoc so v ameriskih pivnicah ponujali viski in kokain. Sigmund Freud je navdušenost pisal o kokainu, podobno kot angleški pesnik iz obdobja romantike Coleridge o laudanumu, mešanici opija in alkohola. Proizvajalci kokakole so iz svoje pijace odstranili koko, ko so ugotovili prave lastnosti te droge.

Dve rastlini sta glavni vir dohodkov za vecino nedovoljene proizvodnje drog. V zakotnih predelih Azije vzgajajo opijev mak, ki raste tudi na nerodovitnih tleh in kmetom, ki ga gojijo, zagotavlja preživetje. Tudi na drugi strani zemlje, na pobočjih Andov, bosonogi kmetje gojijo in obirajo listje koke. Droge, gojene na najbolj oddaljenih in brezpravnih krajih na svetu, so zunaj dosega in vpliva vlad. Njihova ilegalna distribucija omogoca posrednikom ogromne zasluzke. Na tej tihotapski poti pusca svoje zrtve tudi na vmesnih postajah, kot so Karibski otoki in kot je tudi Slovenija. Ali bo tudi naša vlada v boju proti mamilom uporabljala znamke?

ODDAJE V SLOVENŠČINI

SLOVENIJA 1

09.10	Radovedni Tacek: Zoga, ponovitev
09.30	A. Lindgren: Erazem in potepuh, 1/5 del otroške nadaljevanke, ponovitev
10.05	H.Ch. Andersen: Dalec od dvorca - Kakor napravi stari, je vedno prav, 2/3 del, ponovitev
10.20	Tok tok, kontaktna oddaja za mladostnike, ponovitev
11.05	Krvni bratje, ameriški film, ponovitev
13.00	Poročila
13.05	Tednik, ponovitev
13.05	Filmsko popoldne
14.50	Popolna tujca, 20/28 del ameriske nanizanke, ponovitev, VPS 1450
15.20	Odletel bom, 1/21 del ameriske nadaljevanke, ponovitev, VPS 1520
17.00	TV dnevnik 1
17.10	Potovanje po cloveskem telesu, 5/8 del nemške poljudnoznanstvene serije, VPS 1710
18.00	RPL
18.45	TV mernik
19.10	Zrebanje 3 x 3, VPS 1912
19.30	TV dnevnik 2, vreme, sport
20.05	Utrip
20.25	Ona + On
21.25	S. De Abreu: Na dnu, 1/5 del brazilske nadaljevanke
22.20	TV dnevnik 3, vreme, VPS 2215; sport
23.05	Kako lep je ta svet: Mía Znidaric, VPS 2305
23.30	Videocon
01.25	EP v keglanju na ledu, reportaza z Bleda (do 01.40)

SLOVENIJA 2

10.05	Jakec in carobna lutka, 21/26 del angl. serije, ponovitev
10.15	Denver-poslednji dinosaver, 18/20 del am. naniz., pon.
10.35	Klub klobuk, kontaktna oddaja za otroke, ponovitev
12.10	Zgodbe iz skoklje, ponovitev
13.00	Poročila
13.05	Operne zgodbe: Othello, 8. oddaja
14.55	Ljubljana: DP v nogometu: Cosmos - Potrosnik, prenos
15.00	V odmoru: EP v keglanju na ledu-Bled, reportaza, pon.
16.45	NBA kosarka: All Stars, posnetek
17.45	Qi gong metoda: Wang Ai Ping, zdravljenje
18.35	Pozor, plaz!
19.00	W. Fend: Moja knjiga o dzungli, 21/27 del nemške serije
19.30	TV dnevnik 2, vreme, sport
20.05	Rojstvo Evrope, 5/7 del angleske dokumentarne serije
21.00	Slovenski magazin
21.25	Pogled in zadani
22.45	Sova
23.10	'Alo, 'Alo!, 1/18 del angleske humoristične nanizanke
23.30	Odletel bom, 2/21 del ameriske nadaljevanke
00.00	Poletni ljubimci, ameriški film (do 01.35)

KANAL A

09.00	RIS, risanke in spoti
09.25	Ninja zelve, 30. del
10.00	Hude telesne poškodbe, ponovitev filma
11.30	Rock starine, ponovitev 4. oddaje o starem rocku
18.30	Jazzbina, ponovitev 4. oddaje o jazzu
19.00	Srečni Luka, 12. del
20.00	Risanka
20.15	Dnevnoinformativni program in vreme
20.30	Avtoimes, oddaja o avtomobilizmu
21.00	Komik, ameriški film
22.30	Dnevnoinformativni program, ponovitev
22.45	Poročila v angleščini: Deutsche Welle
23.10	Video Grom, glasbena oddaja z Anjo Rupel
00.35	Erotična uspravanka
00.55	Erotični film
02.30	Video strani

KOPER

18.00

Globus

RAI 1

7.10	Dok.: G. De Chirico
8.15	Film: Quattro ragazze all'abbordaggio (glas., ZDA '51, i. J. Leigh)
10.00	Aktualno: Ciao Italia
10.30	Aktualno: Vidal bos
11.00	Aktualno: Ciao Italia
12.20	Vreme, dnevnik Check Up in izzbranje lota
13.30	Dnevnik in Tri minute
14.00	Aktualno: Prizma
14.30	Rubrika za avtomobiliste TG 1 - Avto
14.45	Sobotni sport
16.20	7 dni v Parlamentu
16.50	Variete: Disney club
18.00	Vesti in loto
18.15	Zdravi in lepi
19.25	Nedeljski evangelij
19.50	Vreme in dnevnik
20.30	Sportne vesti
20.40	Variete: Saluti e baci
23.00	Nočni dnevnik
23.15	TG1 Posebnosti
24.00	Dnevnik 1 in vreme
0.30	Filmske novosti
0.35	Film: La sposa in nero (dram., Fr. '68, i. Jeanne Moreau)

RAI 2

7.00	Aktualno: Mattina 2, vmes (8.00, 9.00, 10.00) kratke vesti
10.05	Evropski dnevi
10.35	Nan.: Lassie
11.00	Tua - O lepoti
12.00	Aktualno: Scrupoli
13.00	Dnevnik
13.20	Dribbling in vreme
14.10	Nad.: Quando si ama, 14.35 Santa Barbara
15.20	Aktualno: Vidal bos, 15.50 Spaziolibero
16.10	Izzbranje lota
16.15	TGS Parquet, vmes IP v odbojki, 17.45 kosarka
18.45	Nan.: L'ispettore Tibbs
19.35	Vreme, vesti, sport
20.20	Variete: Ventientini
20.40	Film: Lontani parenti (krim., ZDA '92)
22.20	Detto tra noi: Kronike v živo
23.30	Dnevnik in vreme
23.45	Nočni sport

RAI 3

6.45	TGR O kmetijstvu
9.15	Otroski dnevnik
9.35	SP v smučanju jr.
10.25	Koncert RAI 3
10.55	SP v smučanju: smuk (Z), 12.10 slalom jr. (M), vmes (12.00) vesti
12.45	Film: S. Holmes e l'artigiano scarlatto
14.00	Dezelne vesti
14.30	Popoldanski dnevnik
14.50	Samo za sport, vmes (17.55) SP v smučanju
18.10	Sportni tednik
18.50	Vreme in dnevnik
19.45	Aktualno: Insieme, 20.15 Lo dico al TG 3
20.30	Aktualno: Ultimo minuto
22.30	Dnevnik ob 22.30
22.45	Aktualno: Harem

RETE 4

6.10	Nan.: Druzina Bradford, Jeffersonovi, Druzina Addams
7.55	Nad.: General Hospital, 8.35 Marilena, 9.55 Ines, 10.50 Amanda, 11.50 Celeste, vmes (9.30) vesti
12.45	Il pranzo è servito
13.30	TG 4 vesti
14.00	Buon pomeriggio
14.05	Nad.: Sentieri, 14.30 O nad. Micaela, 15.45 Anche i ricchi piangono, 16.20 Febbre d'amore
17.00	Aktualno: Lui, lei l'altro, nato (17.30) vesti
17.35	Kviz: Tra moglie e marito
18.15	Nad.: La signora in rosa, vmes (19.00) vesti
19.50	Kviz: Il nuovo gioco delle coppie
20.30	Nad.: Maria
22.30	V parlamentu in TG 4
23.20	Koncert
0.20	Aktualno: 4 x 7

CANALE 5

6.30	Na prvi strani
8.35	Nan.: Casa Keaton
9.05	Aktualno: Sabato 5, 10.30 Nonsolomoda, 11.00 Antepima
11.30	Variete: Ore 12
13.00	Dnevnik TG 5
13.25	Sgarbi quotidiani
13.35	Aktualno: Forum giovani, 14.30 Amici
15.30	Kviz: Lingo
16.00	Otroski variete: Topo Gigio in risanke
18.00	Kviz: OK il prezzo è giusto, 19.00 La ruota della fortuna
20.00	Dnevnik TG 5
20.25	Striscia la notizia
20.40	Variete: La corrida (vodi Corrado)
23.00	Film: La moglie del prete (kom., It. '70, i. S. Loren, M. Mastroianni), vmes (24.00) vesti
1.00	Nan.: M.A.S.H.

ITALIA 1

6.30	Otroski variete
9.15	Nanizanke
12.45	Odprti studio
13.00	Otroski variete
13.45	Nan.: Agli ordini papà
14.15	Variete: Non è la RAI, 16.00 Unomania
16.05	Glasba: TopVenti
16.30	Nan.: Ultraman
17.05	A tutto volume
17.30	Variete: Mitico
18.05	Nan.: Tarzan
18.30	Vreme in Studio sport
18.40	Varieteji: Ma mi faccia il piacere, 19.15 Rock & Roll, 20.00 Karaoke
20.30	Film: I dominatori dell'universo (fant.)
22.40	Film: Quelle strane occasioni (kom., It. '76, i. Nino Manfredi)
0.50	Odprti studio in sport

TMC

7.00	Euronews
9.00	Rubrika: Snežni plan (pon.)
9.45	Nan.: Get Smart
10.50	SP v smučanju: zenski smuk
12.15	Rubrika o motorjih Crono
13.00	Sport Show, vmes (13.50)kosarka NBA, 15.50 nogomet (pokal VB), 17.55 SP v smučanju: smuk (M)
19.25	Vremenska napoved
19.35	Vesti: TMC News
20.00	Nan.: Maguy (i. Rosy Varte)
20.30	Film: Squilli di morte (krim., ZDA '82, r. M. Anderson, i. Richard Chamberlain, Sara Bosford, J. Houseman)
22.20	Film: Il processo del sesso (kom., 1990, r. Michael Schulz, i. Lynn Redgrave)
0.05	Film: Il gusto del peccato (dram., 1971, i. Barbara Stanwyck, Roddy McDowall)
1.30	Aktualno: CNN News

ITALIA 7

7.30	Risanke
11.15	Gremo v kino
11.30	Nad.: Aspettando il domani
12.00	Glasba in show
12.30	Borsaffari, gospodarstvo
13.10	Nan.: Brothers
13.40	Aktualno: USA Today
14.00	Nad.: Aspettando il domani, 14.30 Il tempo della nostra vita
15.30	Dezelni programi
17.15	Risanke
19.00	Nan.: Brothers, 19.30 Samurai
20.30	Film: Bronco Billy (kom., ZDA '80, r.-i. Clint Eastwood)
22.40	Nan.: Glitter
23.55	Profondo News
1.05	Nočni film

TELEFRIULI

16.55	Kratke vesti
17.00	Dok.: Gulliver
17.30	Rubrika: Mavrica
18.00	Cinquestelle
19.00	Večerne vesti
19.30	Posebnosti TG
20.00	Nan.: Riuscirà la nostra carovana di eroi...
20.30	Film: Coniglio non scappare (dram.'70)
22.30	Nočne vesti

TELE 4

(Se povezuje s sporedi Italie 1)
Lastne oddaje:
14.00 Kronika in komentar
19.30 Dogodki in odmevi

Koper

13.00	Mannix, ameriska tv nanizanka
13.50	Pikova doma, ponovitev angleškega filma
15.20	Carobna svetilka Chico klice dez, angleški mladinski film, 1974
16.55	Ponovitev koncerta Bergenske filharmonije
17.35	R. Strauss: Koncert za oboe, ponovitev
18.00	Globus
19.00	TV dnevnik
19.25	Verska oddaja
19.35	Mannix, ameriska tv nanizanka
20.30	Opcije, ameriska komedija; igrajo: Matt Salinger, Joanna Pacula in drugi
21.55	TV dnevnik
22.05	Stanje stvari, vodi Natasha Melon
23.05	Vohuna, ameriska nanizanka
23.55	Horoskop

Avstrija 1

09.00	Cas v sliki
09.05	Družinske vezi, pon.
10.30	Macka na vroci pločevinasti strehi, ponovitev filma
13.35	Sprecašitimi so vedno težave ..., nemška komedija
15.05	Od Ria do Andov
15.35	Ko so zivali zapustile gozd: Nevaren lov
17.00	Mini cas v slikah
18.05	Alpe-Donava-Jadran
18.30	McGyver: Zid
19.30	Cas v sliki, vreme
20.00	Sport
20.15	Grad Hohenstein, zadnji del nadaljev.
22.00	Zlata dekleta
22.15	Demoni mraka, ameriška grozljivka
00.05	Bolnšnica, ameriški film
01.45	Poročila/Ex libris
01.55	Tisoc mojstrov

Avstrija 2

13.05	Don Quijote, balet
17.00	Ljuba družina
17.45	Kdo me hoče: Zivali iscejo dom
18.00	Nogomet
19.00	Avstrija danes
19.30	Cas v sliki
20.00	Kultura
20.15	Gusarji, francosko-/tunizijski film (Walter Matthau, Chris Campion in drugi)
21.55	Cas v sliki
22.30	Rodni kraj: Domaca fronta 6. del; Vojaska ljubezen: 7. del
00.35	Manekenka in vohilja, serija
01.20	Poročila/Ex libris
01.30	Tisoc mojstrov

Hrvaška 1

08.00	TV koledar
09.00	Dobro jutro, Hrvaška
10.30	Parlaonica, 3. del
11.30	Magija, ponovitev 9. dela
12.00	Poročila
12.05	Preziveti v divjini, ponovitev 1. dela
12.35	Haggart, pon. 6. dela
13.00	Zabavna oddaja
13.55	Poročila
14.00	Pozdravi iz domovine
14.30	Beverly Hills, 90210, ponovitev 22. dela
15.15	Sibenik-Vodice, dokumentarni film
16.00	Poročila
16.15	Televizija o tv
18.00	Poročila
18.05	TV razstava
18.20	Santa Barbara, 344. del amer. nadaljev.
19.05	V začetku je bila beseda
19.15	Risanka
19.30	Dnevnik 1
20.00	TV tednik
20.20	Modri grom, avstralski film
22.00	Milan Grlović ali usoda novinarja, dokumentarna oddaja
22.35	Dnevnik 2
23.05	Slika na sliko
23.45	Poročila v angleščini
23.50	Poročila
00.00	Sanje brez meja

Hrvaška 2

13.05	TV koledar
13.15	Cro pop rock, pon.
14.00	Tenis, finale dvoranskega prvenstva Hrvaške, Z, prenos
17.55	Kosarka, finale pokala Hrvaške, M, prenos iz Pulja
19.30	Dnevnik 1
20.05	Crno-belo v barvah: Svet v šestdesetih, 3/13 del
20.15	V avtobusu, 27/51 del angleske humoristične nanizanke
20.30	Winchester 73, ameriški film
00.00	Hit depo
02.30	Horoskop

Madžarska

06.10	Dobro jutro
08.20	Verski program
08.30	Spored za otroke
12.00	TV magister
13.30	Zabavna glasba
14.55	Tradicija, video case-pis
15.24	Gaia, ekologija
15.55	Popoldne z Disneyem
17.50	Adamovi sinovi, Evine hčere: O nečimrnosti
18.15	Politični show
19.10	Kolo sreče, kviz
20.00	Dnevnik
20.40	Dosje Odessa, angleski film
22.55	Top show
00.10	Vojni rekvievi, angleski film (s podnaslovi)
01.40	Dnevnik

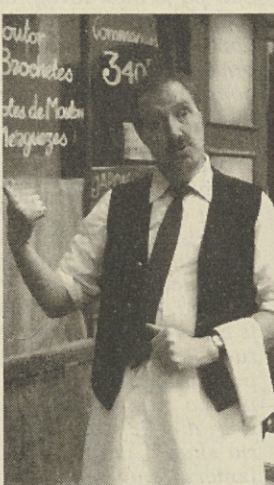
TV SLOVENIJA 2 / NOCOJ V SOVI

Šarmanti René spet med nami

'Alo, 'Alo! - angleška barvna nanizanka režiserjev Davida Crofta in Martina Dennisa

Ljubitelji smeja se prav gotovo spomnijo priljubljene angleške nanizanke 'Alo, 'Alo! Simpatični krcmar René je speljal na led se tako zagrizenega nemškega oficirja in s svojim neobgljenim videzom preprical sovražnika o svoji nedolznosti. V resnici pa so prav v njegovi krcmi skrivali radijske postaje, imeli stalno zvezo z Londonom in medtem ko so se nemški oficirji zabavali in pili, so se v kuhinji sestajali člani francoskega odporniškega gibanja.

Tokrat je pred nami osemnajst delov, ki jih bomo spremljali ob sobotah v Sovi. Obetajo se nam nove zgodbe in ne-

zgodbe »najbolj iskanega moskega v okupirani Franciji«. René je se vedno v središču pozornosti. Okrog njega se se ve-

dno vrtila njegovi natakari, nemski oficir Gruber mu je kar prevec naklonjen, rado ga vidi pogumno dekle iz odporniškega gibanja in celo lastna žena mu se vedno izkaze svoja nežna čustva.

Morda se se spomnite, da je bil René na koncu prejšnje nadaljevanke aretiran in ustreljen. Na srečo pa je polkovnik von Strohm prave metke zamenjal z lažnimi. Porocnik Gruber, ki je po službeni dolžnosti poveljeval ustrelitvi, se vedno misli, da je pravi René mrtev, živ pa da je njegov »dvojček«. To pa povzroča zmesnjave, zamenjave in neverjetne situacije.

Slovenija 1

(UKV 88,5; 90,0; 91,8; 92,9; 94,1; 96,4; MHz, od 16.00 SV 918 kHz) 4.30, 5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.00 Jutranja kronika; 8.05 Sobotna raglja; 9.30 Govorimo francosko; 10.05 Kulturna panorama; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Naši poslušalci čestitajo; 13.00 Danes do 13-ih; 13.20 Obvestila; 14.05 Poslušalci čestitajo; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.05 Tedenski aktualni mozaik; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Radio na obisku; 22.30 Radijska igra; 22.40 Veliki zabavni orkestri; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Nočni program.

Slovenija 2

(UKV 87,8; 92,4; 93,5; 95,3; 96,9; 97,7; 98,9; 99,9; MHz) 6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Jutranja kronika; 8.00 Servisne informacije; 8.10 Kontaktni napovednik; 8.30 Sobotni val; 8.40 Kolesar prireditve; 11.00 Moped Show; 12.10 Sport; 13.00 Tematsko popoldne, vmes gla-

sbene želje; 13.40 Obvestila; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.30 Obvestila; 17.40 Sport; 19.00 Večer na 2.; 19.30 PRS (pop-rock-country); 22.20 Ameriški rock na smetišču.

Slovenija 3

(UKV 96,5; 101,4; 102,0; 103,9; MHz, od 19.30 88,6; 93,1; 100,3; 100,6; do 16.00 SV 918 kHz) 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 8.10 Dobro jutro; 9.05 Glasbena matineja; 10.05 Zgodnja dela; 11.05 Jazz, blues, dixieland; 13.05 Izbrali smo; 14.05 Izobraževalni program; 15.00 Zbo-rovska glasba; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.40 Sobotni feljton; 17.00 Glasbeni arhiv; 18.05 Radijski roman; 18.25 Romantične simfonije; 19.30 Opera; 22.50 Partiture; 23.55 Lični utrinek.

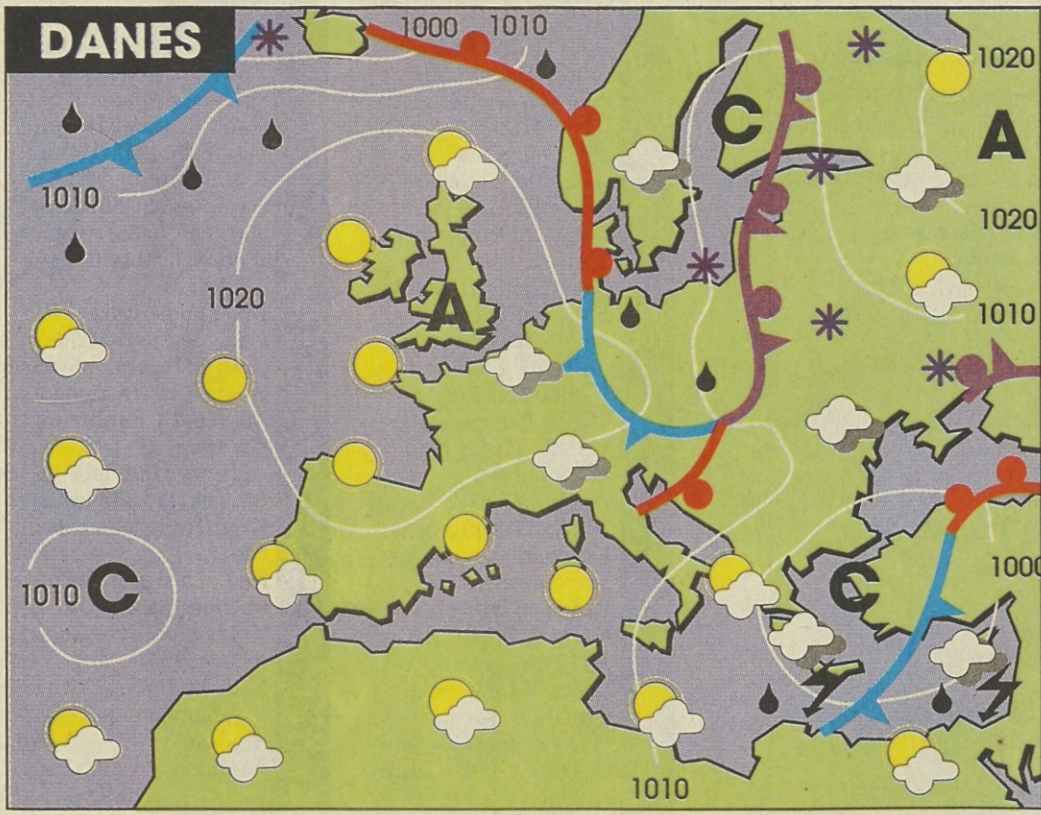
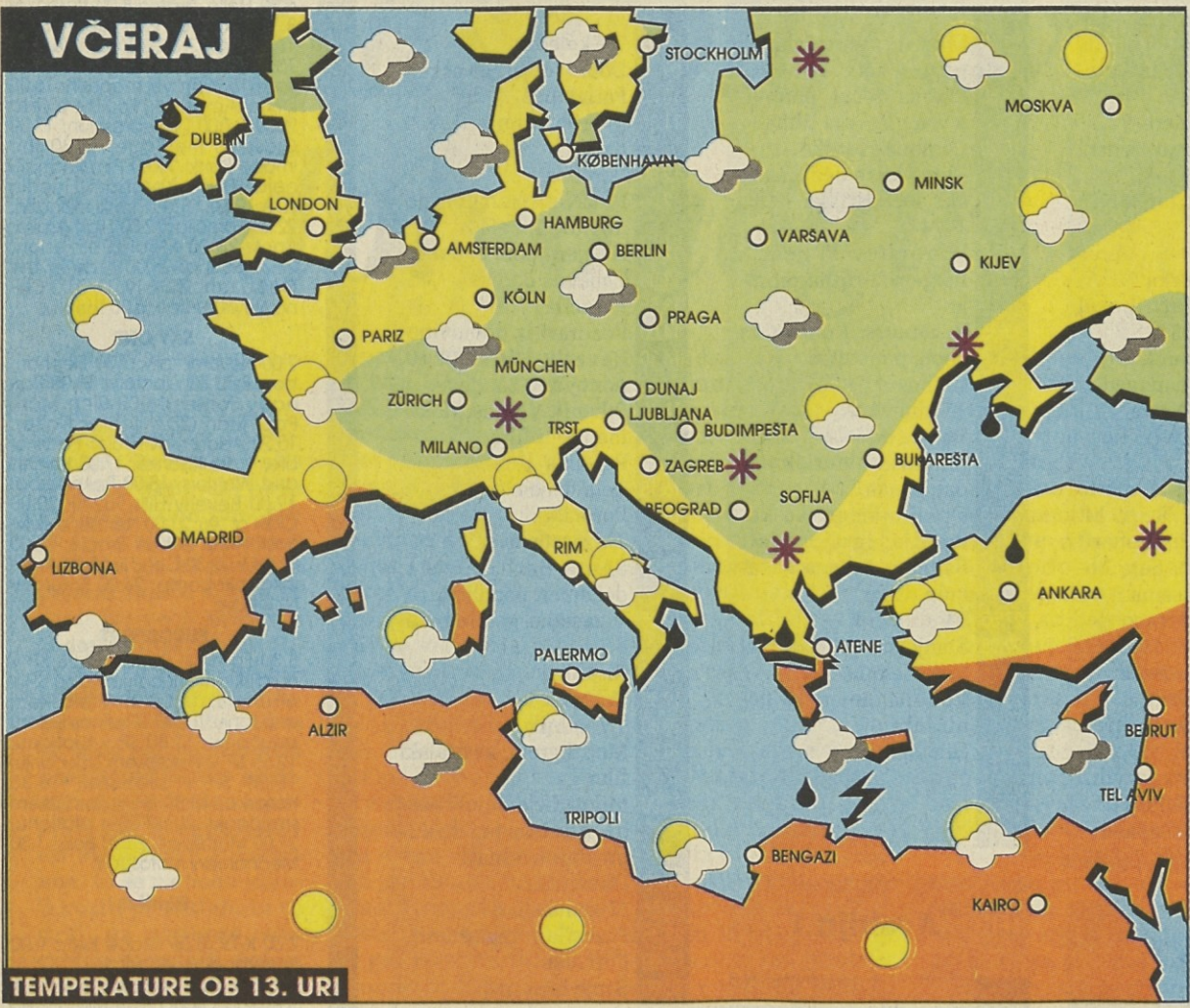
Radio Koper (slovenski program)

(SV 549 kHz, UKV 88,5 - 93,8 - 100,3 - 100,6 - 104,3 - 107,6 MHz) 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 12.30 Dnevnik; 6.00 Otvoritev, napoved programa, koledar; 6.30 Jutranjik, osmrtnice; 7.30 Pregled tiska; 7.45 Ever-

green; 8.00 Modri val; 8.45 Servisne informacije; 9.00 Pesem tedna; 9.35 Bla bla radio; 11.30 Turistična poročila; 14.00 Okno v svet;

EVROPA / NA ZAHODU SONČNO, V SREDNJI IN VZHODNI EVROPI MANJŠE PADAVINE

VREMENSKA SLIKA
Nad zahodno Evropo je območje visokega zračnega pritiska. Oslabljen frontalni val se prek srednje Evrope pomika proti vzhodu. Nad naše kraje v višinah priteka nekoliko toplejši zrak.

DOLŽINA DNEVA
Sonce bo danes vstalo ob 06.32 in zašlo ob 17.55. Dan bo dolg 11 ur in 23 minut. Luna bo vstala ob 15. uri 48 minut in zašla ob 04. uri 59 minut.

PLIMOVANJE
Danes: ob 2.15 najnižje -29 cm, ob 8.02 najvišje 42 cm, ob 14.24 najnižje -57 cm, ob 20.50 najvišje 50 cm.
Jutri: ob 2.49 najnižje -38 cm, ob 8.41 najvišje 45 cm, ob 14.55 najnižje -57 cm, ob 21.46 najvišje 57 cm.

TEMPERATURE

PO SVETU

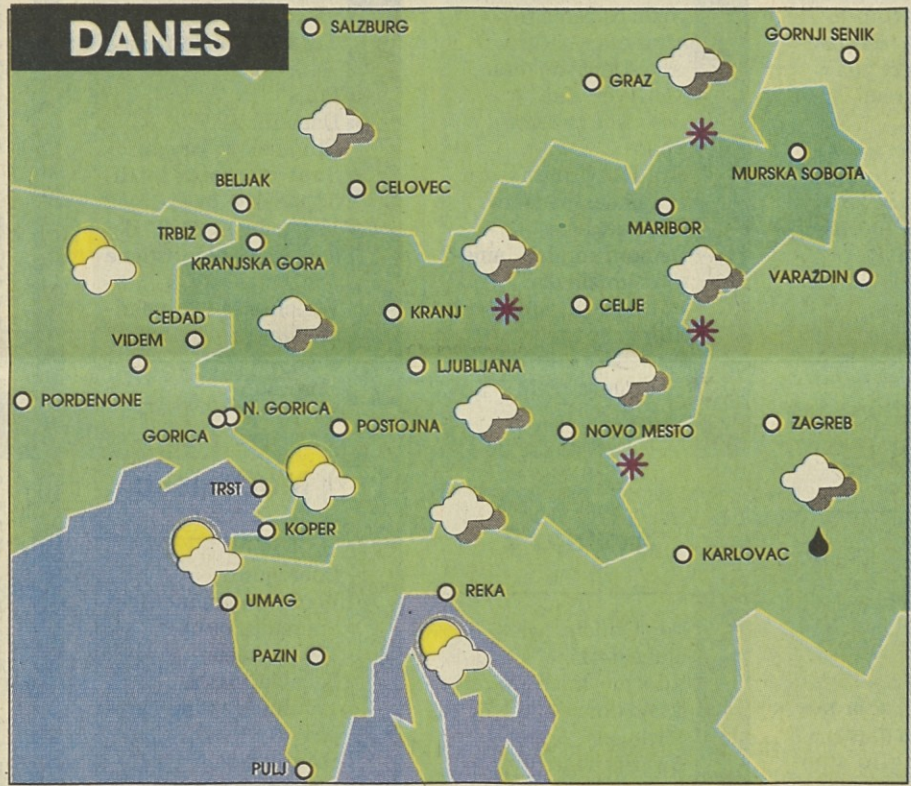
HELSINKI	-6/-3
OSLO	-10/-1
STOCKHOLM	-2/-1
KØBENHAVN	-4/-3
MOSKVA	-16/-5
BERLIN	-6/-0
VARSAVA	-13/-4
LONDON	1/5
AMSTERDAM	-2/4
BRUSELJ	0/2
BONN	-1/2
FRANKFURT	-2/1
PARIZ	-1/4
DUNAJ	-7/-2
MÜNCHEN	-10/-4
ZÜRICH	-8/0
ZENEVA	-3/4
RIM	1/13
MILAN	-1/5
BEOGRAD	-6/-1
NICA	4/13
BARCELONA	3/12
BUKARESTA	-4/-3
CARIGRAD	-1/10
MADRID	0/13
LIZBONA	9/12
ATENE	8/10
LARNAKA	6/12
TUNIS	6/17
ALŽIR	1/18
MALTA	11/15
JERUZALEM	6/20
KAIRO	12/24

ALPE-JADRAN / PREHODNE POOBILAČITVE, NA VZHODU KRATKOTRAJNE PADAVINE

TEMPERATURE

VČERAJ
OB 7. IN OB 13. URI

LJUBLJANA	-5/-1
TRST	-1/4
CELOVEC	-8/1
BRNIK	-6/-1
MARIBOR	-5/-1
CELJE	-6/0
NOVO MESTO	-6/-2
NOVA GOR.	-2/4
MUR. SOBOTA	-5/-2
PORTOROŽ	-1/5
POSTOJNA	-7/-3
IL. BISTRICA	-4/-1
KOČEVJE	-7/-4
ČRNOMELJ	-6/-2
SL. GRADEC	-6/-2
BOVEC	-1/3
RATEČE	-12/-2
VOGEL	-13/-8
KREDARICA	-21/-18
VIDEM	-3/3
GRADec	-7/0
MONOSTER	-7/-2
ZAGREB	-5/-2
REKA	-2/1

V SLOVENIJI: Zmerno do pretežno oblačno bo, ponekod v vzhodnih krajih popoldne kratkotrajne padavine. Najvišje dnevne temperature od 0 do 3 °C, na Primorskem okoli 6 °C.

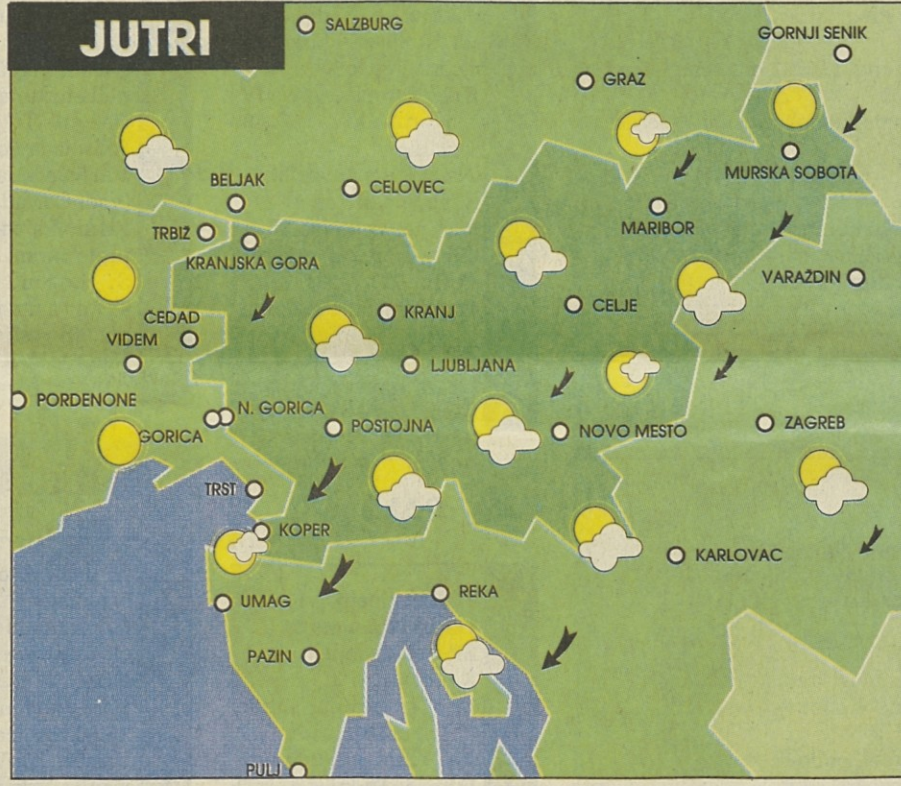
SOSEDNJE POKRAJINE: Pooblačilo se bo, v Alpah, na Madžarskem in v notranjosti Hrvaške bodo občasno manjše padavine, sprva kot sneg, ki bo nato prešel v nižinah v rahel dež.

OBLACNOST

pod 10%	pod 5
10-30%	5-10
30-50%	10-30
50-80%	30-60
nad 80%	nad 60

VETER

5-10 m/s	MEGLA
nad 10 m/s	

V SLOVENIJI: V nedeljo bo na Primorskem pretežno jasno, spet bo pihala zmerna burja. Drugod bo delno jasno z zmerno oblačnostjo. Pihal bo severovzhodnik.

OBEI: V ponedeljek se vreme ne bo bistveno spremenilo.

ONESNAŽENOST ZRAKA

Povprečne 24-urne koncentracije SO₂ v mikrogramih na m³ zraka:

Ljubljana	63
Maribor	80
Celje	90
Trbovlje	79
Hrastnik	48
Zagorje	134
Šoštanj	34

Kritična 24 ura koncentracija SO₂ je 375 mikrogramov na m³ zraka.

STANJE VODA

Višina vode v cm ob 7. uri:

Mura, G.Radgona:	102
Drava, HE Dravograd:	33
Sava Radovljica:	33
Sava Šentjakob:	—
Sava Radeče:	100
Sora Suha:95	Ljubljana
Moste:	40
Savinja Laško:	89
Krka Podbočje:	73
Kolpa Radenci:	71
Soča Solkan:	167

HOROSKOP

Pisec:
Aleksandra Zorc Berco

- OVEN 21-3/20-4:** Zdi se, da se boste končno odločili v zvezi z vašo veliko ljubeznijo, vendar je malo verjetno, da se boste prilagodili oziroma strinjali s partnerjevimi idejami.
- BIK 21-4/20-5:** V tem obdobju boste razmišljali o svoji zvezi, ki se je začela silovito in z veliko pričakovanj, sedaj pa vas ne zadovoljuje v celoti.
- DVOJČKA 21-5/21-6:** Prav kmalu boste lahko dosegli točko preobrata, ki vam bo prinesla bolj ugoden položaj pri finančnih pogovorih, ki se pred kratkim niso iztekli v vašo korist.
- RAK 22-6/22-7:** Čeprav se vam začetek meseca ni zdel prav obeta-ven v zdravstvenem smislu, si boste nabrali veliko energije, ki bo prekipela na vsakem koraku. Ne usmerite jo v napacno smer!
- LEV 23-7/23-8:** Če ste nekje vmes med dvema skrajnostma - nakupovanjem in sluzenjem denarja, potem bo to obdobje za vas sicer skromno, a kljub temu zadovoljivo.
- DEVICA 24-8/22-9:** Doživljate precej živahno zimsko sezono v družinah in zabavah. Če ste zainteresirani, imate lepe možnosti srečati osebo, ki vam bo zavrtela glavo.
- TEHTNICA 23-9/22-10:** Obeta se vam tatisje, ki vam bo omogočilo, da si vsaj malo oddahnete in premislite o vseh novih potezih, ki ste jih že potegnili ali jih se nameravate.
- ŠKORPIJON 23-10/22-11:** Ozračje je pravo za ugoden razvoj dogodkov na romantičnem področju in stevilni med vami so se prav v zadnjem obdobju bolj posvetili domu in družini.
- STRELEC 23-11/21-12:** Izognite se vsakršnemu tveganju tako v čustvenem kot finančnem smislu, saj je tisto, za kar menite, da je povsem varna zadeva, taka samo na videz.
- KOZOROG 22-12/20-1:** Pri poslovnih pogovorih boste uporabili svo modrost, ki ste si jo nabrali, vseeno pa previdno ravnajte z materialnimi zadevami, saj vaš izbor ne bo najboljši.
- VODNAR 21-1/19-2:** Organizirajte si življenje tako, da vam bo ostalo vsaj nekaj ur za počitek in sprostitve, saj se bodo v tem obdobju vrstili trenutki ogromne energije s trenutki izčrpanosti.
- RIBI 20-2/20-3:** Denarne zadeve bodo ta mesec za vas izjemno ugodne in pridobili si boste nekaj novih točk, toda paziti morate, da vas ne zapelje spekuliranje.

CESTE / SUHE IN NORMALNO PREVOZNE

Ceste po Sloveniji so večinoma suhe in normalno prevozne, razen na območjih Ljubljane, Postojne, Novega mesta, Krškega, Celja in Murske Sobotice, kjer so ponekod mokre in spolke, na izpostavljenih mestih pa je velika nevarnost poledice. Zimska oprema je obvezna za ceste čez mejni prehod Jezersko. Promet v notranjosti in na mejnih prehodih je tekoč, razen na prehodu Dolga vas, kjer tovorna vozila čakajo za izstop do pet ur.

- ZASTOJI
- ZAPRTA CESTA
- POPRAVILA NA CESTIŠČU
- POLEDICA
- SAMO Z ZIMSKO OPREMO
- ŠPORTNA PRIREDITEV
- GOSTA MEGLA
- BENCINSKE CRPALKE 24 UR

SNEŽNE RAZMERE (v cm)

SLOVENIJA		FURLANIJA-JK		KOROŠKA	
Kope	20	Cimolais	35	Podkloster	35
Vrhe	20	Claut	35	Bad Kleinkirchheim	20/50
Lontovž	50/70	Plancavallo	30	Pilberk/Peca	30
Stari vrh	30	Zabnice/Ovčja vas	30	Sloveniji Plajberk	50
Rogla	40/50	Raibl	30	Dobrač	30
Kanin	95	Forni Avoltri	30	Nassfeld/Mokrine	60/80
Cerkno	35	Forni di Sopra	40/60	Spittal/Goldeck	5/55
Soriška planina	20/30	Paluzza-Timau	20/30	Heiligenblut	20/140
Vogel	12	Paulara	40/40	Katschberg	60/80
Kobla	20	Pontebba	30/60	Koralpe/Golica	30
Mariborsko Pohorje	40	Pradibosco	30/60	Kötschach/Mauthen	20/30
Kranjska gora	15	Prato Carnico	10/40	Mallnitz	10/150
Pokljuka	15	Zoncolan	20/30	AVSTRIJA	
Rog - Crmošnjice	15	Sauris	20/30	Arberg	35/330
Prvine	15	Sella Chianzutan	20/70	Seefeld	20/70
Jezersko	15	Nevejsko sedlo	30/90	Kitzbühel	10/75
Ujovka	15	Višarje	35/60	Obertauern	120/220
Krvavec	15	VENETO		Zell am See	20/100
Cmri vrh	15	Sappada	20/90	Schladming/Planai	10/100

V VEDNOST

Vreme v minulem tednu

Večji del minulega tedna je bila Slovenija z okolico pod vplivom visinskega jedra hladnega in vlažnega zraka. Pri tleh je z dotokom novih količin hladnega zraka iznad zahodne Evrope proti Sredozemlju v zahodnem Sredozemlju nastalo območje nizkega zračnega pritiska. Take vremenske situacije povzročajo meteorologom - prognostikom precej pregledav, saj so pomiki teh sistemov težko predvidljivi, je majhni pomiki pa lahko pri nas povzročijo veliko spremembo vremena. Na primer, predvideno poslabšanje vremena, ki naj bi Slovenijo zajelo preteklo nedeljo, je zamujalo za okoli šest ur, nekaj sončnih ur čez dan pa je bilo dovolj, da nam je nedelja ostala v spominu kot dan z lepim vremenom. Omenjeno območje nizkega zračnega pritiska se je potem prek srednje Italije in Jadrana do konca tedna pomaknilo proti Črnemu morju. Vreme v Sloveniji in okolici je bilo večinoma oblačno, več sončnega vremena je bilo v drugi polovici tedna na Primorskem in v Furlaniji. Tam je pihala burja. V notranjosti Slovenije je občasno rahlo snežilo, nekaj centimetrov snega je zapadlo ponekod na Dolenjskem, Notranjskem in Stajerskem. Včeraj so padavine povsod ponehale.

V začetku tedna se je začela tudi meteorološka pomlad. Letošnja zima je bila že sesto zapored, ko je bilo v nižinah snega le za vzorec. Snega je malo tudi v gorah in znanost je vodna zaloga za pomladanske mesece majhna. Za Ljubljano imamo meteorološke podatke od leta 1852 naprej in se nikoli ne bi zgodilo, da bi januarja in februarja skupaj padlo tako malo padavin kot letos. Izmerili smo le 8.5 litra padavin na kvadratni meter, povprečna količina je 161 litrov. Zadnje obilnejše padavine smo zabeležili pred skoraj tremi meseci. Prognostične karte dveh evropskih centrov za srednjeročno prognozo kažejo, da obilnejših padavin tudi v prihodnjem tednu ne bo.

Janez Markošek